

META GALAKTIKA

10

KINA,
a kultúrák hőcsője

A GALAKTIKA FANTASZTIKUS KÖNYVEK ÚJDONSÁGA

Fejlettebb idegen faj létesít kapcsolatot az emberekkel.

Vajon tényleg olyan jó szándékúak, mint hangoztatják, vagy riasztó külsejük rejtett rosszindulattal párosul?

ARTHUR C.
CLARKE

**A GYERMEKKOR
VÉGE**

Javított
és bővített
kiadás

ÉLETMŰ SOROZAT

**Egy fantasztikus életmű emlékére
az SF történetének egyik legfantasztikusabb
regénye újra magyarul!**

Beköszöntő

Jubileumi tizedik számunkat tartja kezében a Tisztelt Olvasó. Ez egyben a klasszikus MetaGalaktika nagy visszatérése, ami azt jelenti, hogy mostantól minden év első felében jelentkezünk egy ilyen kiadvánnyal, s mindig más-más nemzetet, népet mutatunk be a csak rájuk jellemző fantasztikus irodalmuk tükrében. Visszanyúlunk tehát a gyökerekhez, s a MetaGalaktika nemzeti bemutatkozások sorozata lesz, amilyen a második és harmadik szám is volt, még a '80-as években.

Szándékunk szerint igazi kuriózumok lesznek ezek, olyan bepillantások, amikre eddig nem volt példa a magyar irodalomban. Már tervezzük a mexikói, a kanadai és a thaiföldi MetaGalaktikát, de ne szaladjunk ennyire előre! Ezeket csak azzal a szándékkal villantottam fel, hogy senki ne gondolja, csak az unalomig ismételt amerikai, orosz, valamint európai szerzők kerülnek majd terítékre. Nem mintha a nagy nemzetek nagy irodalma nem jelentene mindig izgalmas olvasmányt - de igyekszünk a világ rejtettebb zugaiba is bekukkantani, s megmutatni, hogy a hozzánk hasonlóan kevésbé ismert nemzetek írói is alkotnak e témában, sőt kifejezetten keressük a különlegességeket, melyek igazi irodalmi csemegét jelentenek.

Könnyű kitalálni, hogy miért pont Kínát választottuk ünnepi 10. számunk tartalmaként. Egyrészt ez az ország az idei olimpia házigazdája, másrészt Kína volt az idén új helyszínre költözött Nemzetközi Könyvfesztivál díszvendége is. Nem mondhatnám, hogy egyszerű dolgunk volt a kínai Meta összeállításakor. Amikor eldöntöttük, hogy a jubileumi számot a világ legnépesebb országának szenteljük, még nem is sejtettük, mennyi nyelvi nehézséggel szembesülünk majd. Gondoljunk csak bele, a világon már ma is minden ötödik ember kínaiul beszél. Mi szükségük lenne akkor más nyelveken is népszerűsíteni a kínai novellairodalmat? Mi persze ezt kicsit más szempögből látjuk, úgy gondoljuk, a Galaktika hagyományához hozzátartozik, hogy mindig valami igazán unikális dologgal kápráztatjuk el olvasóinkat.

Kína mint az ősi kultúra letéteményese több ezer éves múltra tekinthet vissza. Hosszú ideig féltékenyen őrizte találmányait, kultúráját, mára azonban sok minden megváltozott, s noha a hivatalos álláspont szerint még mindig népköztársaság és a kommunista párt irányítja, de akinek van szeme hozzá, az látja, hogy ebben az óriási államban milyen átrendeződések zajlottak az utóbbi öt évben. Megtörtént a tényleges generációváltás, s az ifjabb nemzedék, tisztelve az előzőek szemléletét, már más elképzeléseket dédelget az ország jövőjéről. Kína itt dübörög a küszöbön, s már most látható módon eldöntötte, hogy talán egy évtized alatt a világ legmeghatározóbb hatalmává kíván válni, szinte minden szempontból.

Egy szó, mint száz: vigyázó szemetek Kínára vessétek, ma egy hangzik a kissé átalakított mondás, és minden fiatalnak csak javasolni tudom, hogy tanuljanak kínaiul, az semmiképpen sem árt.

Nyugodt szívvel állíthatom, hogy Kína a kultúrák bölcsője. Nem csak a sajátjuké és nem csak a szomszédos országoké. A kínai kultúra, hit, szellemiség, művészet és bölcsesség óriási hatással volt és egyre inkább lesz is az egész világra. Érdemes tehát bepillantani e számunkra oly távoli, rejtett és egzotikus ország irodalmába is. Egy ekkora nemzetnek az irodalma is iradatlanul nagy. Igyekeztünk azonban olyan szerzőket és műveiket bemutatni ebben a kis áttekintésben, akik és amelyek meghatározó szerepet játszanak a kortárs kínai fantasztikus irodalomban. Az itt publikáló írók saját hazájukban egytől egyig díjnyertes alkotók, a minőséget képviselik, ahogyan azt már megszokhatták tőlünk a Galaktika rajongói, a mércét most sem engedték lejjebb.

Abban, hogy ezt a kínai szerzőket felvonultató, jubileumi MetaGalaktikát Kedves Olvasóink kezébe adhattuk, nagy szerepe volt az ELTE sinológusainak, akiknek külön köszönetet mondunk a Galaktika stábjának nevében - itt kollektíven, az utolsó oldalon pedig név szerint is. Ahogy mondani szokás, nélkülük és odaadó munkájuk nélkül nem jöhetett volna létre a MetaGalaktika 10., kínai száma.

Egy morzsányi távol-keleti kultúrát és gondolkodást adunk most a Tisztelt Olvasó kezébe. Kívánom, hogy forgassák e jubileumi számunkat olyan örömmel, amilyen lelkesedéssel szerkesztettük Önöknek!

Burger István
főszerkesztő

10. szám, 2008.

Tiszteletbeli főszerkesztő: **Kuczka Péter**

Főszerkesztő: **Burger István**

Irodalmi szerkesztő: **Németh Attila**

(irodalom@galaktikamagazin.hu)

Tudományos szerkesztő: **Kovács „Tücsi” Mihály**

(tudomany@galaktikamagazin.hu)

Társzerkesztő: **Pap Melinda**

Olvasószerkesztő: **Athén Melitta**

Terjesztésvezető: **Schittler Farkas**

(terjesztes@galaktikamagazin.hu)

Szerkesztőségvezető: **Homonnai Frigyesné**

(szerkesztoseg@galaktikamagazin.hu)

Lapterv/grafika: **Varga Balázs**

Online munkatársak: **Barna Andrea, Peres Levente**

Lapigazgató: **Svelta Zsóka**

Sales: **Sasváry Zoltán**

tel.: 06-70/458-2048 (sasvaryl@relationship.hu)

Kommunikációs vezető: **Csordás Attila**

tel.: 06-70/948-4802 (kommunikacio@galaktikamagazin.hu)

A borítón **Ji Hsziao** festménye.

Az illusztrációk **Hung Kuang, Miao Ho, Fu Hsziao-csen,**

Pao Jung-liang és **Tang Jüe-huj** munkái.

A TANÁCSADÓ TESTÜLET TAGJAI

Dr. Lukács Béla fizikus, a KFKI Részecske- és Magfizikai Kutatóintézetének tudományos tanácsadója

Dr. Juhász Árpád geológus, a TV2 tanácsadója

Dr. Grandpierre Attila csillagász, kandidátus, az MTA Csillagászati Kutatóintézetének főmunkatársa

Réz András esztéta

Lőrincz L. László Zsoldos Péter-díjas író

S. Sárdi Margit irodalomtörténész, egyetemi docens, a Magyar Scifitörténeti Társaság elnöke

Katonai szakértő: **Dr. Béres János** ezredes

Kiadó: **Metropolis Media**

Felelős kiadó: a Kft. ügyvezető igazgatója

Terjeszti országosan a Lapker Rt.

Nyomdai munkák: **Radin Print Kft.**

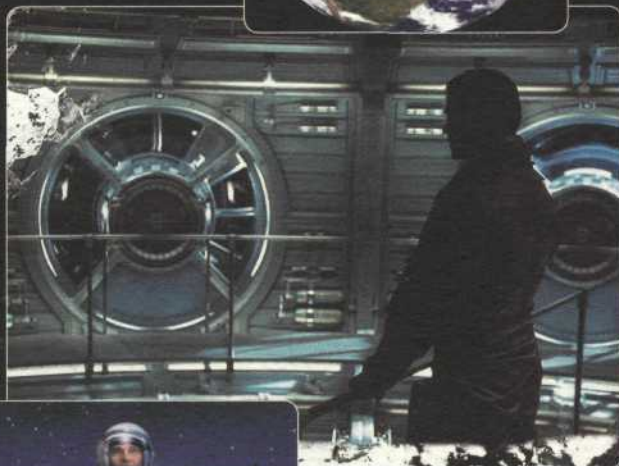
Felelős vezető: **Antun Bašić**

HU-ISSN 0209-9934

14 Zarándoklat

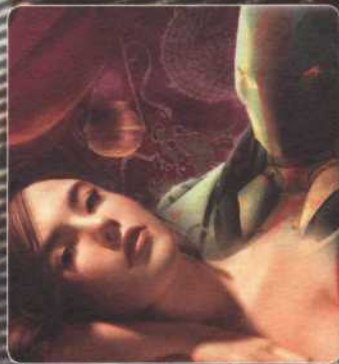
90 Egy vén csavargó emlékei

58 Céltalan utazás

102 A bizonyíték

- 6 **Csao Jung-kuang:** A virág
- 14 **Hszing Hő:** Zarándoklat
- 26 **Csiang Jün-seng:** Egy „száznapos reformer” története
- 42 **Németh Attila:** Tudomány és fantasztikum Ázsia szívéből
- 48 **Csen Lang:** Macska-egér játék
- 58 **Han Szung:** Céltalan utazás
- 72 **Liu Ven-jan:** Egy nap fogság
- 84 **Kovács T. Mihály:** Egy lebecsült nagyhatalom
- 90 **Kun Peng:** Egy vén csavargó emlékei
- 96 **Vu Jen:** Az egéralátét
- 102 **Liu Csi-an:** A bizonyíték
- 118 **Kovács T. Mihály:** Kína az űrben
- 124 **Csen Vej-han:** Alkonyodik, s egy ember sincs, aki verset tudna írni
- 132 **Jang Mej:** Levendula
- 142 **Li Hszüe-vu:** Álomtükör
- 152 **Kovács T. Mihály:** A lappangó háború
- 158 **Csao Haj-hung:** Vedlés
- 169 **Salát Gergely:** A kínai szavak átírásáról
- 170 **Pan Haj-tien:** Jen mester legendája
- 182 **Lao Sö:** Macskaváros krónikája (részlet)

170 Jen mester legendája

142 Álomtükör

132 Levendula

*Ki a virágot szereti,
rossz ember nem
lehet – tartja a
mondás. De vajon
a jövőben nem
szorulhatunk-e rá mi
magunk a virágok
szeretetére?*

Csao Jung-kuang

A VIRÁG

I. Isten Keksze

- Az ember már csak olyan, hogy a húsdaráló tekerése közben nagyon szereti hallgatni, amint embertársai odabenn fájdalmasan énekelnek. Aztán ha ettől felvidult, a galamb szájából kihúzott olajággal piszkálja ki a fogai közül a húscafatokat. Az ember tényleg kiismerhetetlen.

A feleségem mindig szeretett így sóhajtozni nekem. Az, hogy elvehettem egy ilyen nőt, aki az Isten vállán áll, s onnan tekint le az emberiségre, talán az előző életem szerencsés hozománya. Ám a feleségem végül is mégsem tündér, így ő sem tudja elkerülni, hogy a sárban beszennyeződjék. Ezért ő is egész nap kiismerhetetlen emberekkel együtt kiismerhetetlen dolgokat csinál. Mindenki szeret az árral sodródni.

Ha egyszer rájöttél arra, hogy az ember kiismerhetetlen, akkor még azon sem fogsz túl-

ságosan meglepődni, ha mindenki fején egyik napról a másikra friss virágok kezdenek nőni.

Amióta az általános iskolások tananyagába is belekerült, hogy a fotoszintézis milyen hatékonyan működik, s milyen reakciók által szívja fel, alakítja át és továbbítja a tápanyagot, már a gyerekek is tudják, hogy egy szál növény képes elegendő táplálékkal ellátni egy embert. A világ legnagyobb biológiai vállalata, az Isten Rt. nemrég bejelentette: minden földi halandó ingyen hozzájuthat egy tő szupervirághoz, az „Isten Kekszéhez”. Mindenki csak egy tövet kap, akinek van földbirtoka, az se gyűjthet többet.

Vannak még a világon ilyen nagylelkű emberek? Felfoghatatlan. De még a legostobább „buta földönkívüliek” is tudják: agyonnyomni egy embert nagyon könnyű, de ha nem megölni, hanem megérteni szeretnénk valakit, az bizony olyan nehéz, mintha saját magunkat akar-

nánk agyonnyomni. Ezért nem is érdemes törni a fejünket másokon, mert a barátnőnk még a végén azt mondja, túl felett a szemöldökráncoló izmunk, s olyan csúnyák vagyunk tőle, hogy inkább a *Nyugati utazás* Nyolctilalmas disznójához megy feleségül, szóval isten velünk. Úgy tűnik, a földönkívüliek is kiismerhetetlenek.

Amikor az emberek hozzájutottak a friss virághoz, amely képes volt megtölteni a hasukat, természetesen majd kiugrottak a bőrukéből. A parasztek és élelmiszer-termelők letették a sarlót és a vízfordó edényt, s utazgatni mentek.

Ha munka nélkül is van élelem, ki akarná ezután is kockáztatni, hogy a nagynyomású loscolócső kiverje a metszőfogát? Amikor a *Nép őszinte szava* című tévéműsor riportere meginterjúvált egy parasztot, az derekát kiegyenesítve így szólt: „Egy rossz szavam sem lehet. Most, hogy nem vagyok a földhöz kötve, végre festhetek” - azzal meglegte kapáját, s a földbe vájta hatalmas írásjegyekkel: „Az Isten Rt. jó!”

Én azt gyanítottam, hogy ez a lelkes fickó egy színész, akit az Isten Rt. bérelt fel. Vagy ha nem, akkor a felvétel idejére az egész családját, gyerekestől-öregestől betuszkolták egy indításra kész húsdarálóba, így bírva rá, hogy jobb meggyőződése ellenére azt a naiv mosolyt az arcára erőltesse.

Hirtelen a feleségem tűnt fel a képernyőn. Egy csoport tagja volt, amely nőkből állt, őt és nyolcvan éves kor között. Mindegyikük egy cserép „Isten Keksztét” tartott maga előtt, s az ember úgy érezte, mintha maga is a Nők Múzeumának nagycsarnokában lenne. Állítólag az űrben a földgolyóról érkező adásokat figyelő „szabályos földönkívüliek” is mind megdöbentek azon, hogy mennyiféle nő él a földön. Ezért újra meg újra kérték az anyabolygójukat, hogy a saját fajukból is legyen többféle kinézetű nő, mert ha nem, akkor nem hajlandóak többé érintkezni az otthoni, egy kaptafára készült egyennőkkel.

A rendező egy intésére az a sokfajta nő egyszerre forrón megcsókolta az „Isten Keksztét”, majd ujjongani és ugrálni kezdett. A varjú- és sárgarigóhangok összeolvadtak egy mondattá, s a hangszóróból ez visszhangzott: „Régebben egész nap a koromban és a megaláztatásban

éltünk. Ma végre kiszabadultunk a nőket több ezer éven át fogva tartó földi pokolból - a konyhából! Felszabadultunk! Köszönjük, hatalmas Isten Rt.!” Ekkor a kamera megfordult, s egy öreg nénit mutatott, aki lelkesedésében csaknem sokkot kapott. A fogatlan nő, amikor felnevetett, igazán elbűvölő volt.

A következő néhány napban a műsorokban végig az „Isten Keksztét” dicsérték az emberek. Magasztalták így, dicsőítették úgy - igazán büszkék lehetünk rá, hogy az emberiségnek micsoda gazdag fantáziája van. Ám ha túl sokan paskolgtják a ló fenekét, annak a jószág lehet, hogy nem örül. Én hallottam is, ahogy tiszta emberi hangon azt mondja: ez fáj!

Akárhogy is van, a dolgok egy ideig simán alakultak. Ám aztán valamelyik gyenge idegzetű ember meggyújtott egy tüzeckét, amiből nagy tűzvész keletkezett: „Ezen az »Isten Keksztén« az életem múlik! Ha mondjuk Harmadik Li ellopja, akkor mi lesz velem?” Ez bizony súlyos kérdés volt, s az emberek aggódni kezdtek.

A feleségem is szüntelenül fel-alá járkált a lakásban, kezében a kincsével. „Drágám, a lakás melyik része a legbiztonságosabb? Az ajtó hány tonna dinamitnak tud ellenállni? A házunk elég magas? Ha valaki egy harmincméteres tűzoltólétrával jön, akkor mi lesz? Jaj, és ha egy mutáns gekkón mászik fel, akkor mit csinálunk?”

Az életet szerető férfinak meg kell tanulnia élvezni a nők csacsogását, csak így bírja idegekkel, csak így tud életben maradni. Valójában örülnöm kell neki, hogy a feleségem ilyen mulatságos.

Ha probléma adódik, az Isten Rt. természetesen segít megoldani. Kifejlesztettek egy olyan biztonsági ajtót, amely tíz tonna dinamitnak is ellenáll, s feleségem megható biztatására én is hazacipeltem egy ilyen „Isten Pajzsát”. Ha az a fickó tényleg tíz tonna dinamittal jön, akkor csak attól kell félni, hogy az ajtón kívül a lakásból semmi nem marad.

Hogy a feleségem szemöldöke teljesen kismuljon, s még inkább, hogy az a gazember egy gekkó hátán se juthasson fel, elmentem, és vettem gekkóölő szert. Ennek is nagyon

harsány neve volt: „Isten Nyála”. Kínaira így fordították: „Három csésze, s a mászásnak vége”.

Azt hittem, a feleségem majd boldogan megcsókol. Nem számítottam rá, hogy még melankolikusabb lesz. Azt beszéltek ugyanis, hogy nemrég a feketepiacon megjelent az „Isten Kardja”. Ennek ereje 10,01 tonna dinamitnak felel meg; emellett feltűnt egy külön gekkókra tervezett gázálarc is - az „Isten Orra”.

Jaj! Korábban még milliók akadtak a földön, akik mulatságosabbak voltak a feleségemnél! De hát nincs mit tenni. A férj nem a felesége főnöke; ha ezt nem képes elfogadni, a legjobb, ha egy édeskrumplit vesz el. Végül is ki kért meg rá, hogy szeressem őt? Nincs más hátra, visszamegyek egy köteg bankjeggyel, s megveszem az

„Isten Pajzsa 2”-t. Igazán utálok, ahogy ezek számok a végtelenségig növekednek.

II. Új módszer

Lu Hszün, a híres író mondott valami ilyesmit: „Ha a hallgatás közepette nem tör ki a vihar, akkor ugyan mikor?” Amikor az „Isten Pajzsa” tervezői kifejlesztették a klasszikus, modern és posztmodern változatokat, a föld összes férje egyszerre sóhajtott fel. Senki nem számított rá, hogy eme tehetetlen panaszár közepette az Isten Rt. székháza egyszer csak összeomlik.

Amikor a hős tűzoltók az emelőtargoncával kikaparták a vezérigazgatót, akit „Angyalnak” neveztek, ő azzal se törődött, hogy letörölje magáról az orrából folyó vért, hanem sietve leugrott a targonca villájáról. Valószínűleg nem

gondolt rá, milyen magasan lehet, s mire a levegőben töltött öt másodperc alatt rájött, két lába már földet is ért, úgyhogy a combja belefűrődött a hasába. Ekkor kissé úgy nézett ki, mint a szerencsétlen Vu Ta a *Vízparti történetből*, de ő azonnal felpattant, berohant a tévébe, hogy bejelentést tegyen az emberiségnek: „Barátaim, cégünk kidolgozott egy új módszert. Mostantól fogva senkinek nem kell aggódnia a tolvajok miatt!”

A cég ötlete eléggé meglepő volt: a virágot az emberek fejébe ültetik! A növény gyökérzete összekapcsolódik a bélcsatornával, s közvetlenül biztosítja az embernek a cukrot, a zsírt és a fehérjét. Ráadásul a virág nemcsak a napfényt szívja fel, hanem azt a bizonyos dolgot is a vastagbélből, amitől a normális emberek undorodnak.

A nagyra törő terv többekből némi félelmet váltott ki, de miután a cég vezetője és összes alkalmazottja saját magán demonstrálta működését, az emberiség mégiscsak részt vett az „Isten Kegye” mozgalomban, s ingyenesen virágot palántáztatott a fejébe. Voltak, akik attól tartottak, hogy ha mindenhová magukkal viszik a virágot, akkor annak könnyen baja eshet, de később egy híradás mindenkit teljes mértékben megnyugtatott. A hír egy gyilkossági ügyről szólt, amelyben állítólag egy 108 fős banda különféle fegyverekkel rátámadt egy ellenlábására, s apró húscsapatokra vágta. Ám a fickón növő virág tovább virult.

„Mitől féltetek még?” - kérdezte újra meg újra a cég szóvivője, a páratlan szépségű „Róka”, miközben a fején lévő virággal játszadozott, s a nézőkre kacintott. A férfiak, akik hallották, elpirultak.

Volt néhány csökönyös etikaprofesszor, aki élesen ellenezte, hogy az emberi testbe növényt ültessenek. Még tüntetni is kezdtek „A virágnak a tehénrágyában a helye!”, „Védjük meg az emberiség tisztaságát!” transzparenssekkel, ám a rendőrség beszámolója szerint őket a történelem kereke agyontaposta.

A hal, amely az árral szemben úszik, a rovar, amely csápjával akarja megállítani a szekeret, ostoba - a bölcs emberiség nem fogja az illet meggyászolni.

Az, hogy minden ember feje tetejére egy virágot ültetnek, immár megváltoztathatatlan tény lett. Amikor kijöttem a palántázószobából, feleségem felnevetett - talán ha egy férfi fején nő virág, az tényleg mulatságos. Én most azon gondolkodom, vajon a virág díszíti a nőket, vagy az egyes emberek emelik ki a virágok szépségét? Ennek eldöntése izlés kérdése.

III. Polarizáció

A világon rajtam kívül mindenki mámorosan ünnepelt, úgyhogy még a nap is fényesebben sütött. Ujjamat rá szegeztem, és átkozódtam:

- Neked aztán tényleg mindegy!

Nem sokkal később egyszer esőtől átázva beléptem a főigazgatói irodába, leültem a kényelmes főnöki székbe, meggyújtottam egy szivart, szívtam egy slukkot, belenéztem az asztalon heverő iratokba, s elégedtemm bólogattam. Ekkor kinyílt az ajtó, és egy kövér fickó lépett be. Azonnal felpattantam:

- Főigazgató úr, ez a szék teljesen biztonságos, nyugodtan beleülhet. Ez a szivar is tiszta, nyugodtan szívhajta.

- Remek, elmehet. És ha már úgyis kimegy, vigye ki a szemetet!

Gyorsan felnyaláboltam a szemetesvödröt, s lazán kísétáltam. Éreztem, hogy a főigazgatóban volt ma valami nagyon furcsa, de nem tudtam rájönni, hogy mi. Csak akkor vettem észre, amikor megint behívott, hogy vigyem ki a szemetet: az ő virága más volt, mint az enyém.

A megérzés azt súgta, hogy a feleségem ott-hon éppen a fején lévő virág miatt kesereg. Nem volt kedvem hazamenni, s szembenézni vele. Arra vágytam, hogy aznap túlóráznom kelljen, s csak akkor érjek haza, amikor ő már alszik. A főigazgató azonban közölte, hogy meglátogatja néhány régi barátját, ezért kéri, mindenki korábban menjen haza. Egész biztosan a fején lévő ritka virággal akart villogni.

„Alantas, hiú fickó, nagyon meg van elégedve magával, hogy ilyen magas polcra jutott!” - átkozódtam magamban.

Úgy tűnt, kénytelen leszek bevetni hazudozási képességeimet. Ezért a lehető leggyorsabban, úgy téve, mintha még nem végeztem volna a munkával, megeresztettem egy telefont a cég költségén:

- Halló! Drágám, ma túlóráznom kell, egy kicsit később megyek haza...

A vonal túlsó végén a feleségem, mint aki az utolsókat lélegzi, így suttogott:

- Még egyszer, utoljára, szeretnélek látni...

A szívem nagyot dobbant, lecsaptam a telefont, és rohantam haza.

Hason feküdt, meg se mozdult, a szobában csak a telefon sípolását lehetett hallani: „Bip-bip”. Mit vett ennyire a szívére? Hiszen csak annyi az egész, hogy más embernek jobb virága van, mint neki. A hiúság a halálba kergeti!

Vágtam egy grimaszt, összeomlás szélén álló testemet lassan mellé vonsoztam, s lesújtottan mondtam:

- Drága egérkém, ne rágsáld a feleségemet! Menj inkább Disneylandbe!

A feleségem felkiáltott, mint egy őrült, s felugrott az ablakpárkányra. Nem is tudtam, hogy ilyen repülési képességek rejtőznek benne. Eltelt egy kis idő, körbenézett, mint aki nincs teljesen az öntudatánál, majd szégyenkezve megszólalt:

- Ez valami filmből van?

- Igen. - Átláttam a játékan, de akartam hagyni neki némi egérutat.

- Ha-ha, az előbb én is csak színészkedtem. Meg akartam kóstolni a halál ízét. Ugye nem ijesztettek meg? - mondta puhán, két karját szétárva.

Összeszorítottam a fogam, s átölelve leemlitem. A mulatságos nő nagyon szeretnivaló.

Leült a fotelba, és szibbadt ízületeit dörzsölve közölte:

- Drágám, ma nagyon szomorú vagyok.

Mint aki a halállal néz szembe, így szóltam:

- Mondd!

- Ma elmentem a látszatközpontba, s amikor az „Ifjú Szépség Álomgyára 3000”-rel játszottam, észrevettem, hogy a többi nőnek másmilyen a virága, mint az enyém. Az övéké mind „Férfiak Szerelme”, az enyém meg az a névtelen fajta, amit a vállalat ajándékozott. Olyan megalázó volt!

Összeszedtem minden erőmet, megigazgattam a haját, és mélyet sóhajtottam:

- Az embereknek nem a tárgyak miatt kéne örendezniük meg szomorkodniuk.

A feleségem szögödre kivörösödött. Elhaló hangon közölte:

- Elfogadom a sorsomat.

- Végül is csak egy virág! Ha venni kell, hát vegyünk! - Valószínűleg az indulattól elkábultam,

megfeledezvén a következményekről.

Feleségem azonnal édesen elmosolyodott. Gyönyörű volt.

IV. Mintabolt

Hétfégen, egy dühöngő haláldémonoktól kísértett hétfégen, a feleségemmel elmentünk az

„Isten Keksze” mintaboltba. Ebben a régi városban nem sokan laknak; amióta az elhagyott szántóföldek helyén számtalan új város nőtt ki a földből, az emberek élettere is nagyobb lett. Ha valaki nem szült gyereket, az ellenforradalmi tett volt - szembeszállás az emberiség evolúciós forradalmával. Minél több a gyerek, annál jobb - persze csak azért, mert több táptalaj jut a virágoknak, s természetesen az Isten Rt.-nek is több pénztermő fája lesz.

Ha belépsz a pompázatos belső mintaboltba, könnyen elharapod a nyelvedet. S megint elharapod, ha meglátod, a virágoknak mennyi fajtája és hányféle osztálya létezik. S ha még maradt valami a nyelvedből, azzal akkor fogsz végezni, amikor meglátod az árakat. Az itteniekkel összehasonlítva a fejünkön lévő ingyenes virág valóban nem volt több értéktelen szemétnél.

Én, a nagyon ideges férj és ő, a nagyon izgott feleség a virágok tengerében bolyongtunk. Majdnem megfulladtam saját verejtékemben. A virágtengerben vajon él cápa? Ha igen, akkor az nem lehet más, mint az az „Angyal” nevű vezérgazgató. Ha az emberek csak úgy elültetgethetnék a virágokat, ma nem kéne itt idegeskednem. Ám az „Angyal” a növényeket különböző osztályokba sorolta be. A paradézni akaró gazdagok természetesen minél magasabb osztályút akarnak, a gyávább szegényemberek pedig szintén szeretnék legalább egyszer jól megmutatni a világnak, mielőtt meghalnak. Ingyenébéd pedig nincs. Hogy is lehetett volna annak idején az „Angyal” tényleg nagylelkű?

A feleségem egész visszafogott volt, beérte az egymillióba kerülő „Mikulásvirággal”. Tudta, hogy férje munkája és ingatlanvagyonja mellett így is bankkölcsönt kell felvenni. Amikor szökdecselve kijött a palántázószobából, olyan volt, mint egy nagy, boldog béka. Az udvarias eladókisasszony felhívta a figyelmünket:

- Ez a „Mikulásvirág” stimulálószer választ ki, úgyhogy az ember frissen és energikusan él át tőle minden egyes napot. Ha vesznek hozzá egy „Isten Fénye” függőlámpát, akkor azzal szabályozni tudják a virág váladékának ízét. Lehet az például tejszín, citrom, sült kacsa, olajos töltött rák... - Letörölte nyálát, majd

folytatta. - Az „Isten Éke” sem nélkülözhető, segít megőrizni a virág színét és fényét, elriasztja a szúnyogokat, emellett hő- és fagyálló. Hát nem arra való a pénz, hogy elkölsük? „Sok pénz sose legyen nálad, húzná zsebed, nyomná vállad!”

Feltápáskodtam a földről, kerestem egy felmosórongyot, feltöröltem vele a nyálát, majd az udvarias eladóhoz fordultam:

- Kisasszony, ön remekül csúri-csavarja a szavakat, meghajolok ön előtt. A nyelve pedig, ahogy a szájában forog, nagyon kívánatos. Megadhatom magamat önnek?

Édesen rám mosolygott:

- Uram, látom, ön nagyon ért az áruinkhoz. Ha vesz ebből az „Élénk Nyelvű Orchideából”, önnek is ilyen csábító nyelve lesz. Az árát könnyű megmondani: tízmillió.

Nehéz volt megbecsülni, hogy maga a hölgy mennyire lehetett olcsó. Így hát mégiscsak a feleségemmel mentem haza.

V. Utóhang

Mély éjszaka, édes, mély éjszaka. A sötétség elfedi a virágok vad vicsorgását. „A hold alatt, a virágok között” - mondták régen az idilli tájra, de most ez csak a poklot jelenthetné - ahol virág van, az már biztosan nem a mennyország.

Annak idején egyes ősemberek, miután meettek valami vadnövényt, disznóbőrrel letörölték a szájukat. Így a galandféргеiken kívül valószínűleg senki nem tudta, hogy mit ettek. De ma az emberek feje tetején a virágot nem lehet elrejtetni, sőt státuszszimbólummá vált. S ha az embereknek Damoklész kardja van a fejükbe ültetve, többségük bizony könnyek között megadja magát.

Ó, jaj! A hitel visszafizetéséhez harminc éven keresztül rabszolgaként kell dolgoznom. Mostanában a divatot diktáló *Született dédmamák* sorozat hatására a „Selyemmirtusz” lett az egyetemi negyedek új kedvence. És a húgom is nagy rajongó ám! Apám és anyám öregek - számukra is lehetővé kell tennem, hogy méltósággal kártyázhassanak. Ez lenne az élet? A kétségek között elaludtam. Álmomban kiszaradt holttest voltam. Mellettem virágok simogatták jóllakottan a hasukat, szájuk szélét nyaldosva.

Reggel felkeltem, s most először dühösen ordibálni kezdtem a feleségemmel. Erre ő elment, méghozzá elég könnyedén véve a dolgot. Szórakozottan beléptem a helyiségbe, amelyet valaha „konyhának” hívtunk, s elővettem a húsvágó bárdot - a jéghideg húsvágó bárdot. Régen a feleségemmel közösen nagyon élveztük, amikor ő zöldséget aprított vele, de mindez már örökre elmúlt. Most, hogy itt álltam ezen a gyönyörű emlékekkel megtöltött helyen, sírni szerettem volna. Nem vesztettem volna többet, csupán egyfajta életmódot?

Elképzelhetetlen, hogy az „Angyal” valaha is kilehelje a lelkét. Talán majd ez a bárd segít.

Elhatároztam, hogy meghalok, de az „Angyalal” együtt fogok találkozni Istennel. A mennyországban biztos nincsenek virágok. Ott majd boldog leszek.

Tébolyultan kinyitottam az ajtót, hogy elinduljak, s felszálljak a mennyországba induló menetrend szerinti járatra. Az ajtón kívül volt valaki - valaki, aki csendesen sírt. Végül az én könnyem is kicsordult. Eldobtam a bárdot, s szorosan megöleltem. A mennyország itt van körülöttem. A család az én legédesebb terhem, nem igaz?

Ez hát az élet.

Salát Gergely fordítása

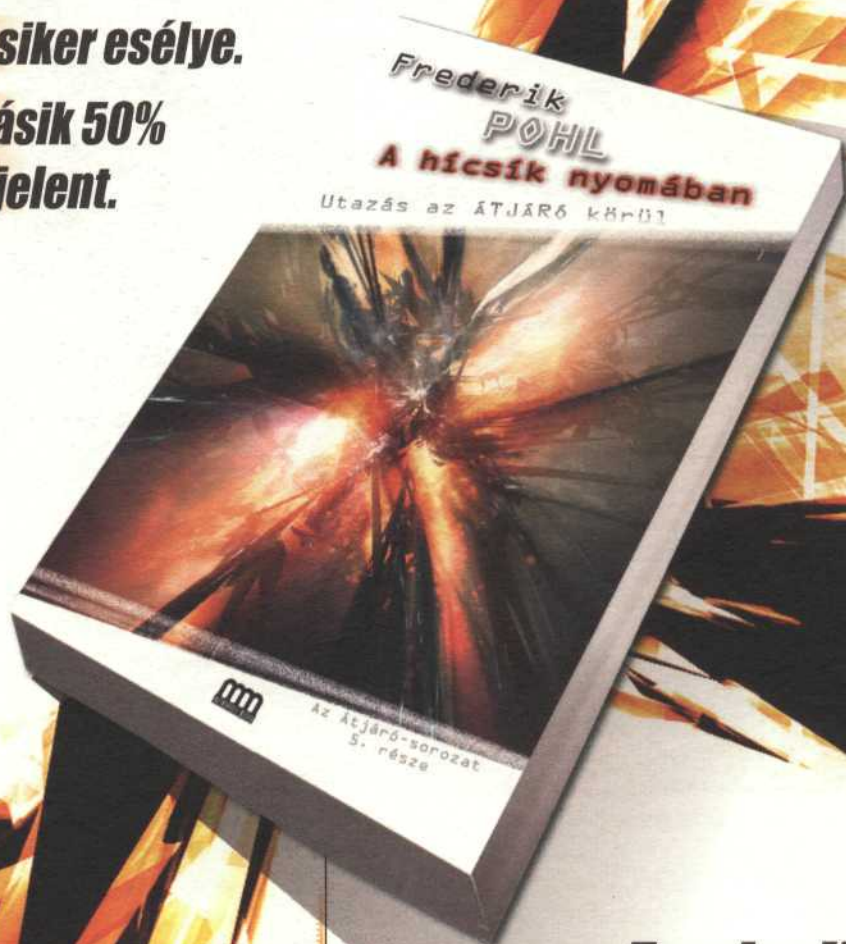
A Galaktika Fantasztikus Könyvek újdonsága

Egy köddé vált idegen faj felbecsülhetetlen kincseket hagyott maga után.

Csakhogy megszerezni ezeket korántsem könnyű.

50% a siker esélye.

És a másik 50% halált jelent.

Frederik Pohl
A hícsík nyomában

Ezért a kincsért csak a könyvesboltokig kell eljutnia.

Amióta az ember civilizálódni kezdett, mindig szüksége volt a vallásra, a hitre. És valahogy jövőt se tudnak olyat elképzelni az írók, ahol ne lenne ezeknek helyük.

Hszing Hö

ZARÁNDOKLAT

A NNYIRA KIMERÜLT vagyok, mintha folyton egy nagyon kényelmetlen cipő lenne a lábamon, és a két combomra különböző hosszúságú léceket szögeltek volna, hogy lépni is alig tudok. Egyszóval minden jel arra utal, hogy itt legalább ötször nagyobb a gravitációs erő, mint a Holdon.

Messzi hegyek ormait kémlelem. Soha el nem olvadó, tiszta fehér jég- és hősüveg takarja vastagon. Azúrkék derengésben fürdik alant a völgy. Nagyon rég nem aludtam, fáradt elmém elkalandozik, s a valóság és képzelet határán, valahonnan messziről egy dallam pengő hangfoszlányai lebegnek felém. Annyira fájdalmas, szomorú a dallam, hogy az ember szívét apró szilánkokra törné össze, de az üres légben lebegve, csak az én lelkemben szórta szét elviselhetetlen magányát.

Hatalmas kőlépcsők sorakoznak egymás fölé, és vég nélkül törnek a magasba, mintha a mennyek birodalmába vezető lépcsők lennének. Jelenleg ezen a bolygón a Nagy Falhoz és a piramisokhoz hasonló, történelmi építményeket

leszámítva, alig akad olyan lépcső, amelyre az embereknek saját erejükből kellene fölmásznuk. Azt mondják, a szent helyet jól megfontolt szándékkal rakták egy hegláncokkal körülvett csúcsra. Vagyis azért, hogy minden zárandoknak, aki elindul, hogy részt vegyen a rítuson, még az úton alkalma nyíljon megerőltető aszketizmust gyakorolni, és mélyen magába szállva elgondolkodni.

Gépiesen és fáradtságtól elgyötörtén lépkedtem. Éppen két hét telt el azóta, hogy a Holdról elindultam, és csak négy órát aludtam, mielőtt az űrhajó leszállt volna. Ismerem magam, ha nem alszom eleget, akkor egész nap nyugtalan és zavarodott vagyok; olyasmi érzés, mint amikor gyermekkoromban nem írtam meg a házi feladatot, és az iskolakapuban a tanárba botlottam.

Ilyen zaklatott lelkiállapotban léptem át a szent hely nagy kapuját. Fél ellipszis alakú hatalmas emelvény volt ott. A bejárat aprólékos, kifinomult díszítése és lélegzetelállító nagysága tökéletesen illett egymáshoz. Én a zárandokok

tömegével együtt sodródott az ellipszis egyik kiemelt pontja felé. Egy másik kiemelt ponton finoman megmunkált csonka kúp magasodott, amelynek közepére egy gyönyörű edényt helyeztek. Éppen olyan magas volt, hogy a messzebb térdelő zarándokok is csak fél kellett emeljék kissé tekintetüket, és máris tisztán láthatták. A csonka kúp körül a négy tiszteletre méltó öreg őrző helyezkedett el; a szent köntöst viselték, egyenes háttal ültek, és tekintetük egy pontra szegeződött, arcukon emelkedettség és jószág tükröződött.

Abban az edényben a szent láda volt, a szent ládában pedig az a szent kő, amelyet az egész világ imádott. A lány zeneszó közepette a tiszteletre méltó öregek tanításának hangja hol elhalkult, hol felharsant. A szertartás elkezdődött.

- Zarándokok! Kedves vendégeink, merüljtek mámorosan könnyű álomba, a zene hangjain szállva... kerek e világon a szent kő hatalma háttartalan... nincs nehézség, mit meg ne oldana, és nincs olyan elv, mit meg ne világítana... a számok tudományát arra használjuk, hogy leírjuk velük az univerzum nyelvét... a fény sebességével haladva láthatóvá váló hullámzó fotonok... az evolúció világos és kétségtelen premisszái... a művészet a szavak és formák váltakozása... a lényeg az, hogy hogyan viszonyulunk a világhoz... a valóság állandó, ne bontsd meg a harmóniát... amikor először melegítjük föl, mindig megeshet, hogy odaég az étel... megtehető, hogy Szüleink és őrzőink közbenjárása nélkül, magunk folyamodjunk játékkért... add meg magad... higgy a szent kőben... higgy a szent kőben... higgy a szent kőben...

Mióta felfedezték a szent követ, a világ megváltozott.

Száz évvel ezelőtt egy meteorit hullott le az égből, darabokra törött, és szétröpült. Különös véletlen folytán az emberek felfedezték, hogy ez a tiszta fehér, jádeszerű kő rendkívül intenzív, titokzatos erőteret képes kibocsátani magából, amely hatással van a körülötte állókra. De ami igazán lelkesítő és ugyanakkor megrendítő volt: ez az erőteret minden ember valamennyi kívánságát képes teljesíteni. Ha valakinek gondja van, csak annyit kell tennie, hogy testet-lelket megfű-

rösztli ebben a misztikus kisugárzásban, és rövid időn belül minden garantáltan megoldódik. A titokzatos és felfoghatatlan erőteret képes magába szívni az emberi elektromos agyhullámokat, és ezzel egy időben aktiválni az agy kihasználatlan területeit. Tehát a szent kő lényegében fejleszti és megnöveli az intelligenciát, valamint elegyengeti és harmonikussá teszi az érzelmeket. Az egyetlen sajnálatos dolog az, hogy annak idején a kutatócsoport nagy erőfeszítések árán is csak egy darabot talált belőle. Ezért aztán sokan harcolni kezdtek egymással a kő megszerzéséért.

Szerencsére a harcok véget értek és a viták lecsendesedtek, az emberek megépítették a szent helyet, és megválasztották a tiszteletre méltó öreg őrzőket. A szent követ kezdték el tisztelni mindenek fölött, és ráruházták azt a feladatot, hogy orvosolja az emberek számtalan baját, és bocsásson rájuk áldást, boldogságot.

Fél évszázad sem telt el, és szinte minden ember leghőbb vágya az lett, hogy a kőhöz elzarándokoljon. Azonban ez az őszinte és mély érzelem inkább nevezhető vallásos buzgalomnak, mint megingathatatlan hitnek.

Mióta felfedezték a szent követ, a világ megváltozott.

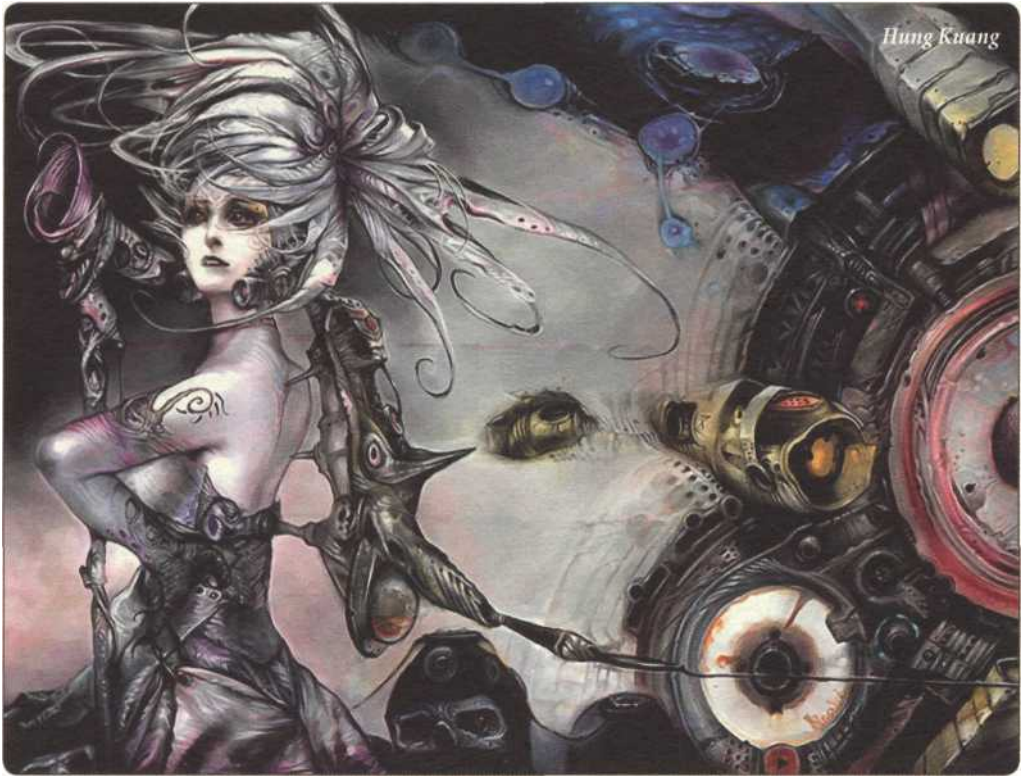
- Tiszteletreméltó öreg, láthatnám saját szememmel azt a csodálatos, fehér jádehoz hasonló szent követet? - kérdeztem meg végre, amikor két szertartás között alkalmam adódott az őrzőkkel személyesen beszélni.

- Gyermekem, magad is jól tudod, hogy mi a válasz. - A százéves öreg hangja nyugodt volt, mint egy tiszta tó vize. - A szent követ minden húsz esztendőben egyszer teszik közszemlére, és ember csupán akkor vethet rá egyetlen pillantást.

- Csakhogy a kő immár negyven éve nem látott napvilágot! - Hangomból kicsengett a csalódottság és harag érzése.

- Ez így igaz, gyermekem. - Az öreg hanghordozása semmit sem változott. - Egy húsz évvel ezelőtt meghozott rendelkezés szerint a követ soha többé nem tesszük közszemlére.

- De hát miért? - forrongtam haragomban. - Ez csak egyetlen dolgot bizonyíthat, azt, hogy a kő már nincs meg, nem létezik!

Hung Kuang

- Te felelőtlen! Te vakmerő!
- Minden csak üres beszéd! Hiú képzelet szülte ábránd!
- Ebben a gyermekben túl sok a mérreg!

A negyven-, a hatvan- és a nyolcvanéves öreg egymás után dorgált ostoba szavaim miatt, csak a százéves maradt ugyanolyan békés és nyugodt, mint volt.

- Gyermekem, téged bizonyára eretnek tanok vezettek tévútra, még egyszer el kell végezned a zarándoklat szertartását. Ha az sikerrel jár, akkor nekünk nem is kell majd többet magyaráznunk.

Az öreg hangja egyre lágyabb lett, és én önkéntelenül letérdeltem elé, majd lassan lehunytam a szemem.

Nem emlékszem, hogyan hagytam el a szent helyet, mivel teljesen úrrá lett rajtam a szegény, annyira, hogy legszívesebben a föld alá süllyedtem volna.

Már akkor, amikor a szent kő mágikus hatásait először hirdették ki a népnek, akadtak kételkedők, akik makacsul ragaszkodtak hitetlenségükhöz. Ők később csoportokat alkottak, és el-

lenállóknak nevezték magukat. Úgy gondolták, hogy az úgynevezett szent kő imádatát önámítók és csalók terjesztették el, hogy egy hamis jellep segítségével félrevezessék a világot, és hírnevet, hatalmat szerezzenek önmaguknak. A kételkedők között az Ellenálló Mozgalom néven ismert csoport örvendett a legnagyobb ismertségnek, tagjai többnyire középosztálybeli értelmiségiek voltak. Ők küzdöttek legelszántabban a szent kő imádatának lerombolásáért.

Azonban a tettek önmagukért beszélnek. A szent kő megcáfolhatatlan hatékonysággal tette boldoggá az emberiséget, olyan volt, mint egy lámpás a fekete éjszakában, és az általa véghezvitt számtalan csoda és jótett bizonyítékként szolgált mindenki számára. Az Ellenálló Mozgalom tehát kellő bizonyítékok híján egyre inkább veszített népszerűségéből és befolyásából, egyre kevesebbet lehetett hallani róluk, annak ellenére, hogy mindig voltak közöttük megtörhetetlen akaratú lázadók, akik a vesztes háború után is egyénileg folytatták a harcot.

Negyven évvel ezelőtt azonban váratlan esemény történt a szent helyen. Az akkori negyven-

éves öreg, nem tudni, mi okból, a kő közszemlére tételének napja után hirtelen elviharzott, és azt mondta, magával vitte az ereklyét is. A népet aggodalom kerítette hatalmába, és mindenki erről kezdett beszélni. Hamarosan azonban elmúlt a vihar, és mindenki újra megnyugodott, mivel látták, hogy a szent kő által kibocsátott erőterét ugyanúgy megmaradt, továbbra is kifejti hatását, és vezérli az embereket a helyes úton. A híresztelések maguktól lecsendesedtek, és a nép újra ünnepelt.

Azonban húsz év elteltével ismét jelentőségteljes esemény történt. Amikor a hívők már mind kiszámolták a kő nyilvános bemutatásának napját, és az áldozati tárgyakat is előkészítették, akkor a szent helyen nyilvánosan bejelentették, hogy az ünnepi esemény elmarad, és ezentúl soha nem fogják a szent követ közszemlére tenni. A bejelentéshez egy ügyetlen magyarázatot is fűztek, amely egyáltalán nem állta meg a helyét. Azt állították, a döntés hosszú távon mindenki javát szolgálja, ugyanis szakértők elemzése szerint minden egyes közszemlére tétel árt a kőnek, és az veszít valamennyit jótékony erejéből. Habár az egyszeri alkalommal felgyülemlett ártó hatás nem nevezhető soknak, mégis amennyiben nem hagynak fel a közzététel hagyományával, akkor háromszázezer év múlva a kő teljesen kimerül, és ebbe nem számolták bele azokat az eseteket, amikor egy-egy óriút élete árán az oltárhoz rohan, hogy megcsókolja az ereklyét, ami által azt rendkívül nagy ártalom éri.

Valójában a közszemlére tétel eltörlése előtti húsz évben is voltak, akik komolyan elgondolkodtak azon, hogy az öreg esetleg elvihette a követ. Az Ellenállási Mozgalom pedig az események szította bizonytalanság következtében újabb híveket gyűjthetett maga köré. Csakhogy közben a kő erőtere is mélyen beágyazódott az emberek szívébe, és átváltoztatta őket, úgyhogy már semmi sem volt a régi.

Negyven évvel ezelőtt az én mostani mesteremnek is, számos gondolkodó emberhez hasonlóan, kételyei támadtak a kő hollétével kapcsolatban, de bízott abban, hogy az ereklyének nincs elég ereje ahhoz, hogy visszatérjen az égbe. Ezt követően mesterem egymagában elutazott a Holdra, ahol névtelenségbe burkolózva azóta is

él. Amikor visszaemlékezett ezekre az eseményekre, mindig messzire bámult, ahol az a fénybe burkolózó apró földdarab volt látható, fenn az égen, és ilyenkor mindig hosszú ideig a gondolataiba merült. Én pedig, aki negyven év alatt az egyetlen tanítványa voltam, csendben ültem mellette, és szavait lestem.

Én őshonos holdlakó vagyok, a Holdbéli Palotában születtem, és árva voltam egészen addig, ameddig mesterem maga mellé nem vett tanítványául. Most az ő parancsára jöttem erre az idegen bolygóra, fényt deríteni arra, mi az igazi oka, hogy egy hamis kő továbbra is képes fenntartani a mágikus erőteret. Azért küldött engem, mert hitt benne, hogy a hamis kő mágikus ereje nem lehet hatással egy olyan valakire, aki gyerekkora óta a szent helytől távol növekedett fel. Bízott benne, hogy végre tudom hajtani a feladatot, és nem hálóz be engem is az imádatra készítő parancs. Ki gondolta volna, hogy amint belépek a szent helyre, egy szempillantás alatt magával ragad az áhítat érzése, és gondolkodás nélkül elhiszem, hogy az igazi szent kő ott fekszik abban a lezárt, díszes, szent ládában? Ezek után hogyan néztek ismét szeretett mesterem szemébe?

- Szeretnéd tudni, mi az igazság a szent kővel kapcsolatban?

A legény, aki elállta az utam a hegyi ösvényen, magas volt és szikár, mélyen ülő szemmel, amely nem árult el semmilyen gondolatot vagy érzelmet. Én hűvösen néztem rá, és némán bólintottam.

- Akkor az is meglehet, hogy érdekelne téged az Ellenállási Mozgalom. - Amint mondandója végére ért, máris megfordult, és elindult.

Tehát így állunk. Még mindig szólni sem tudtam a meglepetéstől, csak szótlanul követtem őt az ösvényen. Fölszálltunk a futószalagra, ami simán és gyorsan haladt, de a célállomás még mindig olyan messze volt, hogy azt hittem, soha nem fogom megpillantani. Csendben álltam, mint egy szobor, behunytam a szemem, és elmélkedtem. A fáradtságtól alig tudtam gondolkodni, és sürgető szükségét éreztem annak, hogy valakivel beszéljek, aki felvilágosíthatna a történetekkel kapcsolatban. Azonban nem mertem a mesteremnek telefonálni, ő megszokta hogy a Holdon két hétig tartó éjszakát átalussza, és hacsak nem valami

különleges ügyben keresték, ilyenkor soha nem vette fel a telefont. De a döntő érv mégis az volt, hogy elhatároztam, nem keresem addig, míg legalább részeredményeket nem értem el. Az út felénél megállóhoz érkezünk, és a futószalag hirtelen megtorpan; ekkor kezem akaratlanul a derekamra kötött elektromos adatrólóhoz ért. Hirtelen átvillan az agyamon, hogy meg kellene hallgatom a mesterem utasításait. Éppen jókor jutott eszembe. Elővettem a mobilom, beütöttem a kódot, és a jól ismert, mélyről jövő, szeretetteljes hang azonnal megszólalt:

- Ne cselekedj hirtelen és ösztönösen, először tapasztald meg testeddel, lelkeddel a belső készletet, majd érzékeld, gondold át többször, próbálgasd! Ne félj attól, hogy csapdába zuhansz benne, ne félj attól, hogy nehezen tudsz majd megszabadulni tőle, elég erős vagy ahhoz, hogy ellen tudj állni. Nyugodj meg, és alaposan gondold végig mindent! Egyszer régen félf-

gyveltél arra, hogy negyven évvel ezelőtt a négy öreg közül három fizikus volt, egyikük pedig, a legfiatalabb, pszichológus, ma pedig a négy öreg közül három pszichológus, és csak egyikük, a legfiatalabb fizikus.

Hirtelen megértettem. Vajon eddig miért nem figyeltem erre?

„Gyermek, te vagy az én egyetlen reménységem, ne okozz nekem csalódást!” Szeretett mesterem utolsó szavai még mindig a fülemben csengtek.

Leszálltunk a futószalagról, és ráléptünk egy alig látható kis ösvényre, körülöttünk fortyogott a még ki nem hűlt láva. Az egyetlen, kihalt civilizáció nyomára utaló jel a gazzal benőtt várrom volt, és egy hatalmas, elhagyatott szélmalom, amelynek kerekéi céltalanul forogtak a szélben. A szervezet főhadiszállását egy sötét pincében rendezték be. A fényből belépve csak annyit láttam, hogy a szűk térben fekete ár-

nyékok sorakoznak szorosan egymás mellett, az arcukat még nem pillanthattam meg.

- Úgy hallottuk, azért jöttél, hogy lerombold a szent kő imádatának vallását, igaz ez? - Törté meg a csendet a csoport vezetője. Ahogy a sötétből lassan kibontakoztak vonásai, egy régi rémálmodmat juttatták eszembe. Tisztában voltam vele, hogy a földalatti mozgalmak vezetői csak a regényekben olyan félelmetesek, és nem szabad a látogatás alapján ítélnem.

- Igaz. Gyánítjuk, hogy a szent kő nem

létezik - válaszoltam -, és az öregek egy hamis kővel hitegetik az embereket.

- Valóban. A szent kő soha nem is létezett, és az öregek mindvégig egy hamis kővel hitegették az embereket.

- Én csak azt mondtam, hogy a szent kő már nem létezik - ismételtam el az én álláspontom.

- Én pedig azt, hogy a szent kő soha nem is létezett! - Szúrós szemmel nézett rám a sötétségen keresztül az ellenálló.

- Te mit akarsz ezzel mondani?
 - Ugyan mivel bizonyítanád, hogy a kő valaha is létezett volna?

- A szent kő régebben valóban nagyon sok emberen segített, megnövelte tudásukat és megnyugtatta érzelmeiket.

- De hiszen ma is egyre több embernek segít, „magnöveli” tudásukat, és „megnyugtítja” érzelmeiket! Ez mind folytatódik! - mondta határozottan, miközben szigorúan a szemembe nézett, majd lágyabb hangon folytatta: - Az emberekre gyakorolt hatást kizárólag lelki szuggesztíóval érik el. Ne mondd, hogy nem vetted észre, hogy az utóbbi negyven évben a pszichológus öregek szerepe megnövekedett!

A meglepetéstől kővé dermedten álltam.

A találgatásaink közös nevezőre jutottak a következő tekintetben: egy fizikus felügyelete alatt dolgozó három pszichológus elegendő ahhoz, hogy minden zárandokot bódító áhítatba ringasson, egyáltalán nincs is szükség holmi haszontalan kőre. Az egyetlen, amiben nem értünk egyet, az volt, hogy ők úgy gondolták, a nép ámítása nem negyven évvel ezelőtt kezdődött, hanem már száz esztendeje is így működött.

- Szerinted volt olyan ember, aki nem az öregek jelenlétében tette tiszteletét a kőnél? - Majd feltette a végzetes kérdést: - Ki tudná azt bizonyítani, hogy negyven évvel ezelőtt valóban létezett az az úgynevezett „mágikus tér”?

Nem tudtam válaszolni.

- A szent kő soha nem létezett, a kezdetek kezdetétől fogva nem létezett!

Miután az utolsó hangfoszlány is elhalkult a pincehelyiségben, hirtelen kitérült az ajtó, és mintha mindent előre elterveztek volna, egy csapat egyenruhás rendőr rontott be.

- Közjavak megrogálása és törvényellenes gyülekezés büne miatt letartóztatunk mindenkit!

A váromon kívül és belül, mindenhol rendőrautók szirénája szólt. A társadalom ellenségei nem ellenkeztek, ezek az emberek mindannyian művelt és kifinomult értelmiségiek voltak. Egyesével kivezették őket a pincéből, és a hivatalos protokollt követve megmotozták őket, nincsenáluk fegyver. Én végig dermedten álltam, és figyeltem az eseményeket. A rendőrök rám se néz-

tek, csak azzal foglalatoskodtak, hogy a gondolatbűnözőket kifelé tereljék. Az az egyenruhás, aki legutolsónak készült elhagyni a helyiséget, az ajtóban megfordult, és mintha itt felejtett volna valamit, ennyit mondott:

- Menjünk! Ők lebénították a futószalagot, de mi segítünk neked visszamenni a városba.

- Az volt az érzésem, hogy az öregek mindig rendkívül nagylelkűen bánnak azokkal, akik nem hisznek a kő szentségében - mondtam kérdetlenül és ironikusan.

- Ők a törvényellenes gyűléseik biztonsága érdekében, miután az utolsó tag is megérkezett, mindig lebénították a futószalagot - magyarázta nekem a rendőr. - Mi kizárólag e miatt a törvénszegés miatt tartóztattuk le őket.

Miután a rendőrök visszavonultak, lezárták a váromot. Én visszautasítottam ajánlatukat, hogy velük együtt térjek vissza a városba, értésükre adtam, hogy inkább alszom a vadonban vagy gyalogolok egészen a városig, mint hogy alantas társaságukban osztozzam.

A rendőr egykedvűen vonta meg a vállát, majd így szólt:

- Na jó, akkor őszinte leszek. Ők már nagyon sokszor gyűléseztek itt, és nekünk oly mindegy volt, hogy ma vagy valamikor máskor csapunk le rájuk. Az egyetlen ok, ami miatt mégis ma cselekedtünk, az te vagy.

- Miattam történt?

- Így igaz. Nem válik javadra, ha az ő társaságukba keveredsz.

Úgy oktatott, mintha egy aggódó apa dorgálná szeretett kisfiát. Én nem értettem a kijelentés mögöttes tartalmát. Mielőtt elment volna, odahajított nekem egy mobilt, és azt mondta, ha bajban lennék, nyugodtan telefonáljak.

Az út nagyon nehezen volt járható. Olyan köd ült mindenem, hogy ha kinyújtottam a kezem, nem láttam az ujjaim. Nagyon nem szerettem volna belesétálni a még ki nem hűlt látatengerbe. A forró nappal után éjjelkor lehűlt a levegő, de még a hűvös szellő sem tudta elűzni szomorúságom. Amikor megérkeztem a Földre, az első huszonegy órában egy percet sem pihentem. A szűnyogok megállíthatatlan támadásai megőrjítettek, állandóan csapkodnom kellett, hogy elhessegessem őket. A véget nem érő megpró-

bálatások közepette egyre erősebben vágytam arra, hogy nyugodtan, kinyújtózva lefekhessek, és mintha már az sem zavart volna, hogy a jeges harmat hidege a csontjaimba hatolt.

Még egy kicsi, és meghalok.

Régen sokszor elképzeltem, hogy ha egy hó- és jégtenger közepén szerencsétlenség érne, akkor nem lenne elég bizalmam folytatni a menekülést, hanem inkább csendben megfagynék.

A hold elbújik, felvijjognak a varjak, az éjszaka mély és csendes, az elhagyatott szélmalom kerékén fekszem, félálomban ringatom magam. A túl nehéz teher alatt nyikorog a kerék, a sötét éjszakának panaszolom, mennyire elgyötört és fáradt vagyok. Kétségbeesésemben csak ezt tudtam kitalálni. Tuszín fekete minden, majd halványodni kezd a hajnal gyenge sugaraitól. Összegömbölyödvé fekszem a keréken, és nézem, ahogy világosodik, a lassan megjelenő horizont szemem előtt hol fölemelkedik, hol lezuhan, zuhan, fölszáll, zuhan...

Amikor a megállóban várakoztam, még nem voltam bizonyos benne, hogy tényleg föl kell hívnom a mestert. Most, amikor nálam már virradt, de nála továbbra is éjszaka lehetett, még mindig sajnáltam volna megzavarni nyugodt álmát. Azonban az egész éjszakán át kínzó magány és hideg hatására nagyon vágytam arra, hogy beszéljek valakivel. Miközben kicsöngött, arra gondoltam, hogy egész biztosan szájalmasan nézek ki, az arcom beesett és sovány lehet, s amikor a monitoron megjelent mesterem álmos ábrázata, és meglátva engem megijedt, akkor rájöttem, jól tippeltem. De akárhogy is, az ismerős arcot megpillantva hirtelen melegség öntött el.

- Te ostoba kölyök! Nem hittem volna, hogy pont az ellenállók közé keveredsz! - Én a sírás határán állva meséltem el neki mindent, de ő, miután végighallgatta beszámolómat, rettenetesen dühös lett, és csak úgy ontotta rám a szidalmakat. - Hiába tanítottalak téged, érdemtelen tanítvány!

- Na de mester...

- Jól jegyezd meg: a szent kő régen igenis létezett, csak mostanra tűnt el! - A mester dörgő hangon oktatott tovább: - Ezt nagyon jól vésd az

eszedbe! A te feladatod az, hogy leleplezd és fényt deríts mindkét fél hazugságára! Megértetted?

A mester mondandója végére ért, és lecsapta a telefont.

Egyedül, összegörnyedve ültem a földön, és hülyén bámultam magam elé. A mobiltelefon sípoló hangját alig hallottam, de nem is érdekelt, és nem is figyeltem rá. Tényleg nem értettem, a mesterem hogy tudott ennyire haragudni, és ennyire lehordani engem. Fogalmam sem volt, mit tegyek és merre induljak.

Kis idő telt csak el, és a semmiből odajött hozzám két rendőr; lehajoltak fölem, és lágy hangon mondták:

- Menjünk! A tiszteletre méltó öreg őrzők már látni szeretnének téged.

Engedelmesen követtem őket, mint egy megbántott kisgyerek.

Amikor szemtől szemben álltam a négy jószágos öreg őrzővel, már nem tudtam visszatartani szomorúságom, könnyeim patakokban ömlöttek végig arcomon.

- Gyermekek, mi nem akarunk erőltetni téged, hogy véghezvidd a zarándoklat szertartását, de szeretnénk segíteni neked, enyhíteni a szívedben égő fájdalmat, és megoldást találni a benned lévő zavarodottságra.

- Lehet, hogy te túlságosan kritikus szemmel nézed a zarándoklatot, azonban teljességgel bizonyos és kétségtelen, hogy a szent kő minden pillanatban boldogságot és szerencsét áraszt az emberiségre.

- Mi csak azért vagyunk, hogy segítsünk az embereknek egyre jobban és mélyebben megérteni a szent kő misztériumát. Ezenkívül eligazítjuk őket, hogy helyes szívet tudják befogadni az általa nyújtott útmutatást, és elkerüljék azt, hogy az életben vakon a vesztükbe rohanjanak.

- Egyrészt szigorúan és komolyan kezeljük azoknak az ügyét, akik a hatalomra jutásuk érdekében beszennyezik a szent kő nevét, másrészt pedig elővigyázatosan őrködünk, nehogy mi magunk, hívők, bálványimádat bűnébe essünk.

- A hatvanéves öreg könnyed magabiztossággal beszélt. - Mi kezdetektől fogva elutasítottuk, hogy az emberek tiszteletre méltó öregeknek nevezzenek minket, ámbár néha mi magunk is használjuk a „megkeresztelkedés” vagy „zarán-

Hung Kuang

doklat" vallásos színezetű kifejezéseit. Azonban mi mindig egyenlőnek tekintettük magunkat zarándok vendégeinkkel, és úgy is viselkedtünk velük. Nézz őszintén magadba, és mondd meg: te tényleg azt gondolod, hogy mi magasan a tömeg fölé helyezjük önmagunkat, elkülönülve a néptől?

- A legalapvetőbb gesztus az, hogy a zarándokok mindannyian térdelnek előttek; ez igenis azt fejezi ki, hogy ti magasan mindenki fölött álltok. - A nyelvem botladozott, de minden erőmmel azon igyekeztem, hogy józan ésszel feleljek kérdéseikre.

- Ez csakis azért van, mert ilyen testhelyzetben a legkönnyebb a szent kisugárzást magunkba fogadni, semmilyen más jelentése nincs. Ha az ülő vagy álló testhelyzet lenne a legmegfelelőbb, akkor természetesen azt alkalmaznánk. - A negyvenéves tiszteletre méltó öreg komolyan és méltóságteljesen adott nekem racionális magyarázatot.

- Ne makacskodj tovább, gyermekem! - mondta a nyolcvanéves öreg vigasztaló, békítő hangon. - Ne hanyagold el és ne tekintsd lényegtelennek önmagad és a saját érdekeid, csak azért, hogy megnyerd a harcot és beteljesítsd a kítűzött t

célt! Ne gondold azt, hogy mi becsapunk téged! Habár nem értjük a tanítód szándékait, mégsem gondoljuk azt, hogy a mester iránti engedelmesség gonosz dolog volna, de ugyanakkor eléggé elavult nézetnek tartjuk. Ő évtizedeken keresztül ragaszkodott ahhoz a fizikai elmélethez, hogy a kő kristályszerkezete nem sérülhet, vagy nem akarta elfogadni, hogy egy újfajta erőter is létezhet. Ez pontosan olyan, mintha a relativitáselmélet bebizonyítása után is valaki még mindig makacsul ragaszkodna a newtoni tér- és időkoncepcióhoz.

Végezetül a százéves öreg szólalt meg, hangja komoly és méltóságteljes volt.

- Gyermekekem, a mi feladatunk az, hogy hirdessük és védelmezzük az igazságot, nem pedig az, hogy védekezzünk, vagy vitatkozzunk az igaznak látszó, de hamis álláspontokkal.

A hallottak hatására meginogtam. Vajon a mesterem tévedett volna? Nem hiszem.

Azután minden úgy történt, mint az előző két alkalommal, csak akkor döböntem rá, hogy ismét elárultam a hitem és eladtam a lelkem, miután befejeződött a szertartás. A sorozatos megmérgetések során rádöböntem, mennyire gyenge vagyok, és hogy valahányszor szembe-sülök egy kihívással, mindannyiszor vesztiesen távozom. Rájöttem, hogy a három kiváló pszichológus szellemi kontrollja ellen egyébként is gyenge akaratom képtelen a harcra, tetteiben és szavakban egyaránt, s a gondolataim nem kerülhettek el az általuk felépített kelepccét.

Dél volt, és kegyetlenül tűzött a nap. Kisértáltam a szent helyről, kerestem egy zugot, ahol senki se láthat, és ledőltem egy zöldellő fenyő alá, az árnyékba. Erőt vett rajtam az álmoság. A képességeimet meghaladó megpróbáltatások után azon nyomban elszenderedtem. Félig álomban, félig ébren egy vissza-visszatérő gondolat kísértett: csakis drasztikus lépés lehet a megoldás.

A sötét zöldeskéken derengett, beborított engem a szülőföldem által visszatükrözött napfény. Egyedül indultam el a hegyi ösvényen, ha nem figyeltem a mindenhol jelen levő, rám nehezedő gravitációs erőre, akkor úgy éreztem magam, mintha a otthonom meteorit vájta árkaik közt kóborolnék. A heglánc ősi volt és erős sugárzó, a szent hely pedig káprázatosan szép.

Számos tervet kidolgoztam már arra, hogyan juthatok be észrevétlenül, így tehát a biztonsági berendezések nem jelentettek akadályt. A labirintus sem volt különösen bonyolult, főleg úgy, hogy a szent hely felépítését úgy ismertem, mint a saját tenyerem; ismereteimre támaszkova, minden megerőltetés nélkül jutottam be. A szent láda pontosan előtttem hevert, és halvány, hideg, derengő fényt árasztott. Csak álltam a láda előtt, amely magába rejtette a természet törvényeit uraló, és az egész univerzumot befolyásolni tudó szent követ. Minden erőm elhagyott, és úgy éreztem, nincs elég bátorságom felnyitni, állandóan biztattam magam, hogy ne féljek. Abban a pillanatban, amikor fölemeltem a láda fedelét, azt éreztem, valami fojtogat, és menten megőrülök. A ládában ott feküdt szépen, rendben a fehér jádéhoz hasonló szent kő! Mintha éreztem volna magamon a négy tiszteletre méltó öreg őrző kegyes, szeretetteljes és egyben vádló tekintetét. Lehet, hogy hamis célokért, hiába küzdöttem? Lehet, hogy a mester évtizedeken át hamis meggyőződésben élt?

Hirtelen egy gondolat villant át az agyamon, amitől azonnal megnyugodtam. Tudtam, mit kell tennem. El kell vinnem a szent követ, és valahogy magamnál tartanom a hajnal első sugaráig. Múlандó világunk összetettsége megtanította nekem, hogy semmi sem az, aminek első ránézésre látszik. A mester régen elmondta nekem, hogy az igazi szent kő a napvilágon nem vet árnyékot. A korábbi közszemlére tételek alkalmával a tömeg meggyőződhetett erről, és régen mindenki tudta, hogy a kő rendelkezik ezzel a tulajdonsággal. Azonban egy hamis kő nem lehet ilyen; a mester szavait idézve, függetlenül attól, mennyire értenek az öregek a fizikához, soha nem lennének képesek egy olyan követ mesterségesen előállítani, amely napfényben nem vet árnyékot!

A ládában fekvő szent kőnek valóban soha nem látszott árnyéka, azonban a teremben, ahol őrizték, olyan volt a világítás, mint a múltokban, vagyis a fény minden irányból áradt. De nem számít, csak várni kell pirkadatig, és minden titkok kiderül.

A fehér szent kő felé nyúltam, de ebben a pillanatban négy kéz egyszerre ragadta meg a kezem. A négy tiszteletre méltó öreg őrző valóban

a helyiségben volt, csakhogy a tekintetük félelemről árulkodott. Én megragadtam a követ, és kiszaladtam vele, úgy rohantam, mint az üldözött vad. Ők tévedtek. Azt kellett volna tegyék, hogy nyugodtan végignézik, amint fölveszem a követ, majd közlik velem, hogy nyugodtan kivihetem, és várhatom a napfelkeltét, hogy magam győződjek meg az igazságról, ha másképp nem lehet, majd miután meghatottan és zavarodottan térdre borulok, egy csapással megölnek engem. De nem ez történt. Még soha nem akadt ember, aki ekkora szentségtörésre vetemedett volna, mint én, és a tiszteletre méltó öregek ehhez hasonlót még nem tapasztaltak, ezért hirtelen nem tudták, mitévők legyenek. Én szorosan magamhoz öleltem a zsákmányom, és mint az őrült menekültem, az öregek pedig autóba szálltak, úgy üldöztek engem. Én is tévedtem. A gondolatom megrekedt a napvilágnál, azonban az igazság az, hogy ha be akarom bizonyítani a szent kő valóságát, akkor tényleg várnom kell, mivel csak az lenne elegendő bizonyíték, ha a nap rásütne a kőre, és az nem vetne árnyékot. Azonban ha a kő hamisságát akarom bebizonyítani, akkor egy kicsiny fényforrás, mint például egy öngyújtó lángja is elegendő, hogy a hamisítvány mögött fekete árnyék keletkezzen. Azon nyomban megálltam, elnevettem magam, és elővettem az öngyújtóm. Aprócska fénycsóva bukkant elő, és ezt követte egy fekete árnyék-folt, ami varjúként vetült rá az éppen odaérkező négy öregre, sötétségbe takarva őket. Hangosan felnevettem.

- Gyermekem, miért kell ezt tenned? A kő tényleg hamis, azonban az a szent jelkép, amivé az emberek szívében vált, valóban szent és magasztos; miért törnéd ezt össze?

- Gyermekem, mások hitét lerombolni igazán erkölcsstelen tett. Gondolj csak bele, ha ezt megteszed, hány ember fogja elveszíteni lelki egyensúlyát!

- Gyermekem, a valóság egyáltalán nem kápráztató, vajon a művirág és az élő virág közül melyik az, amelyik hosszú ideig megőrzi szépségét, és melyik az, amelyik gyorsan elhervad?

- Gyermekem, az emberiség iránti igaz szeretet a cselekedet eredményében valósul meg, és nem magában a cselekedetben.

Egy nappal korábban talán elgondolkodtam volna ezeken az érveken, most azonban... A százéves öreg felé fordultam, és mosolyogva feleltem:

- Önök azt mondták nekem korábban, hogy „a mi feladatunk az, hogy hirdessük és védekezzünk az igazságot, nem pedig az, hogy védekezzünk, vagy vitatkozzunk az igaznak látszó, de hamis álláspontokkal.”

- Ha ennyire kitarasz a téves nézeteid mellett, hát ne csodálkozz, ha ezentúl nem leszünk valami udvariasak veled. - A százéves öregről így derült ki, hogy az ő türelmének is van határa. Még végig se mondta, és máris minden irányból lézersugarakat lőttek rám; megtántorodtam, és elvágódtam a földön. Az öregek körém rajzoltak, helyben ki akartak végezni, és visszaszerezni a követ. De én nem hagyhattam, hogy az ügynevezett szent követ továbbra is szentként tiszteljék a világban! Úgy számítottam, hogy már nem sok időm van hátra, de nem bántam, mivel a testemre rögzített apró kamera mindent felvett, ami velem történt, és egy szatelliten keresztül folyamatosan továbbította az információt. Tehát hamarosan az egész világ megtudja, mi az igazság, és én nem fogok hiába meghalni. Az egész világ megrendül, és új alapokra helyeződik majd minden hit. Összeszedtem maradék erőmet, feltápáskodtam, és elindultam egy kiszögellő szikla felé, hogy egy ugrás által a szent kő velem együtt izzé-porrá zúródjon, velem együtt örökre eltűnjön a világból. Van, amikor az életünk árán tudunk csak megmenteni valamit, ami valóban szent.

Halálosan kimerült és sebesült testem a csillogó város utcái fele vonszoltam. Egy, a sziklafalból ferdén kinövő fenyő ágai lassították zuhanásomat, és ezzel megmentették az életem. Csak az, aki a pokol felé vezető út felénél járt, és onnan visszatért egyszer, csak az hiheti el az ilyen történetet. Elhomályosult tudattal, a zuhanástól kábán, magam is nehezen hittem el. A kamera valószínűleg szétzúzódtott, azonban a tenyerembe rejtett szent kő még mindig sértetlenül ott volt. Nem tartottam szükségesnek, hogy közljetyem a történeteket, mert bíztam benne, hogy a kő elrablásakor készült felvételt már mindenki látta.

Csakhogy a világ szemre semmit sem változott, minden nyugodt volt, különösen nyugodt, irracionálisan nyugodt. Az utcán lévő kivetítő felületén éppen a híreket lehetett látni. Nem is kellett odanéznem, biztos voltam benne, hogy a szent kő elrablásáról szólnak:

- ...Még mindig nem találtuk meg a holttestet és a szent kő darabkáit...

A valószínűtlen tehát megtörtént.

- ...az Ellenállási

Mozgalom elkezdte felforgató tevékenységét, abból a célból, hogy zűrzavart és káoszt teremtsen a világban. Vezetőjük át akarja venni a tiszteletre méltó öreg őrző szerepét, hogy magához ragadja a hatalmat...

Arra gondoltam, ha nem az a cél, hogy egymás rossz hírért keltsék, akkor bizony egy követ fűjnak.

- ... valóban félelmetes, hogy a szent követ elrabolták, azonban ez nem jelenti azt, hogy a világban nincs többé rend...

Akkor vajon milyen új rendet fognak felépíteni? Én alaposan, egyenként átgondoltam, megízleltem minden szót, és magamban elemeztem, hogy milyen következményekhez vezethet.

- Azt a jelentést kaptuk, hogy a mostanáig a Holdon visszavonultságban élő negyedik generációs negyvenéves tiszteletre méltó öreg őrzőnél található a valódi szent kő. Néhány napon belül visszahozza azt a Földre, és zarándok szertartást fog celebrálni. Két órával ezelőtt a Holdon átvette a szent köntöst, és felesküdt a szent feladatára. Mivel a negyedik generációs negyvenéves tiszte-

letre méltó öreg őrző eredetileg fizikus volt, ezért az elemzők úgy vélik, a tiszteletre méltó öreg őrzők tanácsában változás fog beállni...

A hírek porig sújtottak, mozdulatlanul álltam az utcán, és azt éreztem, hogy a hang nagyon-nagyon messziről jön hozzám.

A szent zene dallamában feloldódva, szívem nyugodt mint a víztükör, nem éri sem öröm, sem bánat.

A szent zene dallamában feloldódva, úgy gyászolok, mint akit végzetes csapás sújtott. A képek váltakoznak, a szent zene dallamában feloldódva, mesterem felém fordul, erős és egészséges, szent köntöse fodrozódik a szélben. Az emelvény alatt emberek tömege hullámzik, akár a tenger, és éljenző szólamok mennydörögnek.

- ...a bolygó rendje évezredek óta változatlan... ha a kormányzat hosszú életű, a béke örök... az egész világ népe békében él és zavartalanul dolgozik... örökre megőrzik áldásos boldogságuk...

- A narrátor szava a meghatódottságtól el-elcsuklik. Rettenetes düh önt el, ha arra gondolok, hogy mesterem egy vallás

védelmezőjeként mindvégig becsapott engem, és én egy színjáték áldozata lettem. Ő csak annyit akart, hogy visszaszerezze elveszített hatalmát, én pedig a hataloméért folytatott harcának eszköze voltam. Nevetségesnek érzem magam. Most már csak egyetlen módja van annak, hogy elűzzem a szívemben felgyülemlt szomorúságot, és vigaszt nyerjek végtelen bánatára: a zarándoklat szertartása.

Fizessen elő a Galaktikára!

Ha szeretné, hogy a Galaktika minden száma ott legyen a polcán, és ne kelljen aggódnia amiatt, hogy az újságárusnál elviszik az utolsó példányt az orra előtt, akkor fizessen elő!

Az előfizetésnek több előnye is van:

- Az újság garantáltan, személyre szólóan eljut önhöz.
- Éves előfizetés esetén az újságosstand áránál olcsóbban jut hozzá.
- A diákok és a nyugdíjasok, valamint könyvtárak további kedvezményben részesülnek.
- A rövideken megjelenő Galaktika regényekhez is kedvezményes áron juthat hozzá.
- Terveink között szerepel olyan egyedi ajándékok és kiadványok készítése, amelyeket kizárólag előfizetink kapnak illetve vásárolhatnak meg.
- Az áfás számla alapján az előfizetési díj költségként elszámolható.
- Előfizetési díj egy évre (12 szám) 9570 Ft, vagyis egy számot ingyen adunk.
- Előfizetési díj fél évre (6 szám) 5220 Ft.
- Könyvtáraknak, diákoknak és nyugdíjasoknak az előfizetési díj egy évre (12 szám) 8700 Ft, vagyis két számot ingyen adunk. (Feltétel, hogy a jelentkezési lap mellé küldje el a diák- illetve nyugdíjas-igazolvány fénymásolatát.)

1. E-mailben küldje el előfizetési szándékát az elofizetes@galaktikamagazin.hu címre az alábbi adatokkal:

Név/cégnév

Postázási cím

Számlázási név/cégnév (ha más, mint a fenti)

Számlázási cím (ha más, mint a postázási cím)

Telefonszám

E-mail cím

Előfizetés időtartama (6, illetve 12 hónap)

Kedvezmény (ha diák, nyugdíjas vagy könyvtár)

A diák- illetve nyugdíjas-igazolvány fénymásolatát a Metropolis Media Group Kft., 1535 Bp. Pf. 746 címre küldje el!

2. Az előfizetés díját utalja át a Metropolis Media Group Kft.

 ESZTERGOMI
TÁRSASÁG MŰKÖDÉSEI 63100150-11050607

bankszámlára, vagy rózsaszín postautalványon fizesse be a Metropolis Media Group Kft., 1535 Bp. Pf. 746. postafiók címre!

A megjegyzés rovatba, kérjük, írja be a kedvezményezett nevét és pontos címét, irányítószámmal és azt, hogy Galaktika x havi előfizetés!

3. Személyesen a Galaktika szerkesztőségében:
1122 Bp. Moszkva tér 13. félem., tel: 06-1-457-0250
Nyitva: H-P 10-16 óra között

Lemaradt róla?

Korábbi számaink megrendelhetőek

a 06-1-457-0250-es telefonon,

vagy az utanvet@galaktikamagazin.hu e-mail címen.

A történelmünk nem csak tankönyvekben él, hanem bennünk is - emlékek és következmények formájában. Fersz ha a történelem egy szelete valóban megjelenne...

Egy „száznapos reformer” története Csiang Jün-seng

1 Már éjfél-felé járt, mikor Si Ma doktori disszertációjának utolsó írásjegyet is papírra vetette. Hosszan, jólesően kinyújtózott. Rövid pihenő után előhúzott a fiókjából egy közepes méretű ecsetet, alaposan belemártogatta a fekete tintába, majd pedig kimért és precíz mozdulatokkal felfestette egy fehér papírra a disszertáció címét: „Tan Sze-tung elmélete”. Miután ezt elvégezte, elégedetten szemlélte kalligráfiájának szépségét. Elhatározta, hogy még egyszer végigellenőrzi a disszertációt, és a borítót is tökéletesre és elegánsra készítteti majd. Csou professzor, a témavezetője a tökéletes dolgokat szereti.

Jövőre, 1998-ban lesz a hat hős mártírhalálának 100. évfordulója. Azzal, hogy disszertációját éppen ebben az évben adja le, nemcsak egyszerűen lezárja doktori tanulmányait, hanem egy régóta dédelgetett vágyát is beteljesí-

ti. Attól a naptól kezdve, hogy a Futan Egyetem történelem szakán a Kína történelme szakirányon tanulni kezdett, érdeklődése a modernkori történelem ezen meghatározó részlete felé fordult. Különösen az keltette fel kíváncsiságát, ahogy Tan Sze-tung a letartóztatása előtt vizsautasította japán barátainak segítségét, és elszánta magát arra, hogy meleg vérével öntözi meg a forradalom virágát. Az eltelt évek távolából is fülebe csengett a hős dübörgő hangja, aki Japánba menekülhetett volna, azonban ez a makacs hunani ember így kiállt:

„Nincs olyan ország a világon, ahol a reformokért ne kellett volna vérnek folynia! Ma Kínában még nem hallottunk olyan emberről, aki vérét áldozta volna a reformokért, ezért országunk nem fejlődik! Itt vagyok hát, rajtam kezdhetik!”

Most, hogy befejezte a „Tan Sze-tung elmélete” című munkáját, Si Ma egész testét

előntötte a megkönnyebbülés érzése. Elővette cigarettásdobozát, kihúzott egy szálát, és rágyújtott, majd egy mélyet szippantott belőle. Ezután lesz fél év szabadsága, találgatni kezdte, hová menjen azalatt.

Hirtelen eszébe jutott régi barátja, Vang Jün. Ő holnap repül Japánba, mivel egy ottani kiadó megjelenteti Csü Sun-sujról² szóló kutatásait, és alá kell írnia a könyv kiadásához szükséges szerződést. Milyen jó lenne, ha együtt mehetnének!

Mintha működne közöttük a telepátia, miközben Si Ma éppen rá gondolt, Vang Jün az éjszaka kellős közepén váratlanul felhívta őt.

- Hihetetlen dolgot mondok neked! - Si Ma Vang Jünt látta felemelt mutatóujjal a videotelefon képernyőjén. Barátja annyira izgatott volt, hogy még köszönni is elfelejtett.

- Na mi van? Holnap eltévedt a Boeing 747-est, amivel Tokióba repülsz? - nevetett Si Ma. Tudta, hogy barátja milyen könnyen fél tud lelkesülni egyes dolgokon. Most is, hogy holnap Tokióba repül, képes lesz egész éjjel nem aludni. Hihetetlen!

- Nem viccelek, öcsém! - Vang Jün arca aggodalmat tükrözött a képernyőn. - Figyelj ide! Azonnal Hangcsouba kell jönnöd!... Én is épp ott vagyok.

Ettől Si Mára is átragadt Vang Jün komolysága, és érdeklődéssel meredt a monitorra.

- Kedves barátom! Engedd meg, hogy röviden összefoglaljam az eseményeket! Egy volt osztálytársam a Csöcsiang tartományi rendőrségnél dolgozik, ő intézte el, hogy helikopterrel idehozzanak. Ide figyelj! Hangcsou északnyugati részén, a külvárosban megtalálták egy 100 évvel ezelőtt élt ember holttestét, aki épp most halt meg! Találd ki, hogy ki az!

Si Ma teljesen összezavarodott. Egy 100 évvel ezelőtt élt ember holtteste, aki épp most halt meg? Vang Jün és Si Ma mindketten az ünnepezt történész, Csü professzor tanítványai. A professzor állandó következetességgel és precizitással vezette kutatásait, és ezzel természetesen észrevétlenül a tanítványaira is hatással volt. Keze alatt megbízható tudósokká váltak, különösen Vang Jün, aki egyébként is igen komolyan vette magát. Hogy lehet, hogy

most előállt egy ilyen sztorival az *Ezeregyéjszaka meséiből*?

- Az nem lehet, hogy Tan Sze-tung! Éppen csak most támasztottam fel, erre Te azt mondd, hogy meghalt? - próbált ironizálni Si Ma, ám álmában sem gondolta volna, hogy erre a mondatára Vang Jün tenyerét összecsapva így kiált: - Majdnem pontosan így van! Ugyan nem Tan Sze-tung, de az ő mentora, Hszü Cse-csing³, akit a „száznapos reform” elbukása után majdnem kivégeztek a hat hőssel együtt.

Si Ma most már végképp összezavarodott. 1898-ban tényleg volt egy magas rangú fővárosi hivatalnok, aki Tan Sze-tungot beajánlotta az udvarhoz, és ezt az embert tényleg Hszü Cse-csingnek hívták. A hivatali vizsgákon igen magas fokozatot ért el, és később ő lett Kuang-hszü császár házitanítója. Történelmi munkájában Csü professzor így jellemezte őt: „Hszü Cse-csing a Császári Akadémia oktatója volt, ellenezte, hogy a hivatalnoki vizsgákon a merev »nyolcrészes esszé«⁴ legyen a követelmény, indítványozta a bürokratikus kormányzati rendszer megújítását.” Si Ma éppen most fejezte be az 1898-as reformokról szóló disszertációját, így hát ezeket a történelmi adatokat kívülről fújta. A *Csing-dinasztia története* című munka 251. életrajzi fejezetében tisztán és világosan feljegyezték, hogy Ce-hszü anyacsászárnő halálra ítélte Hszü Cse-csinget, mivel a reformerek pártjához tartozott, valamint azért, mert bemutatta Kuang-hszü császárnak Kang Ju-vejt, Liang Csi-csaót, Tan Sze-tungot és a többi radikális reformert. Végül a befolyásos Li Hung-csang és Zsung Lu⁵ közbenjárására az anyacsászárnő a halálbüntetést börtönre változtatta, így Hszü Cse-csing rács mögött ült egészen addig, amíg a szövetséges nyugati csapatok be nem vonultak Pekingbe, ekkor tudott csak megszökni. A *Csing-dinasztia története* azt írja még, hogy szabadulása után Hangcsouban élt száműzetésben. A nevét „Hszü Jin-sou”⁶-ra változtatta. Ezzel azt akarta kifejezni, hogy miután Ce-hszü anyacsászárnő kivégeztette a hat hőst, ő maga már csak egy hasznavehetetlen öregember, aki felett folyamatosan ott lebeg Damoklész kardja. Sakktáblája fölé hajolva egész

nap dél-kínai operát hallgatott, így múlatta a napokat. Hetvenöt éves korában hunyt el. Ha utánaszámolunk, kiderül, hogy úgy nyolcvankilencven évvel ezelőtt távozhatott az árnyékvilágból. De akkor hogy mondhatja Vang Jün, hogy „épp most halt meg”?

- Hiszen ez hihetetlen!

- Figyelj, Si Ma, elmagyarázom! Amikor először hallottam ezt a képtelenséget, én is úgy reagáltam, mint most te, és teljesen összezavarodtam. Most, hogy már a helyszínen vagyok, látom, ez nem is olyan örültség. Sajnos nekem most Tokióba kell repülnöm, úgy-hogy visszavitetem magam Sanghajba, de téged beajánlotalak a helyi rendőrs vezetőjénél. Nemsokára odaérek hozzád, hogy a helyszínre hozzanak...

A beszélgetés végén Si Ma kapcsolta a videotelefont. Kezdte úgy érezni, hogy talán csak álmodta az egészet. Felállt, széthúzta a függönyöket, kint teljes sötétség uralkodott - még mindig éjszaka volt. Kinyitotta az ablakot. Érezte, hogy a friss levegőtől teljesen kitisztult a feje. Lehetséges volna, hogy megőrült? Bedugta a mutatóujját a szájába, és ráharapott - aú, ez fáj!

„Akkor talán Vang Jün örült meg?” - gondolta magában.

Valójában persze egyiküknek sem zavartott össze az elméje. Egy óra elteltével kopogtattak Si Ma ajtaján. Vang Jün és két rendőri

egyenruhát viselő tiszt jött be, s minden magyarázat nélkül egy katonai járműbe ültették. Öt perc múlva már a legközelebbi helikopterleszállópályán voltak. Ott már várt rájuk egy helikopter, amire alighogy felült a rendőrökkel, már indultak is a gép rotorjai. A leszállópálya mellől Vang Jün a két kezével tölcserít formázva kiabált valamit. A rotor által keltett

szél hiába fújta el a szavait, Si Ma azért megértette, amit barátja mondani akart. Vang Jün ezt kiabálta:

- Ha nem kellene Tokióba repülnöm, magam vizsgálnám meg az esetet! Ez még a doktori disszertációdnál is szenzációsabb!

Körülbelül félóra elteltével a helikopter egy kis völgyben landolt.

A tartományi rendőrkapitányságról kiküldött tiszt az út alatt elmondta az eddig történeteket a 100 évvel ezelőtt élt emberről, aki épp most halt

meg. Ez nem sokban különbözött attól, amit Vang Jün mesélt a videobeszélgetés alatt Si Mának: Hangcsou északnyugati részén, a külváros egyik kis völgyében a helyőrség egyik csapata gyakorlatozás közben váratlanul felfedezett egy furcsa holttestet, amin császárkori öltözet volt. Ezután érkezett a helyszínre néhány tiszt, akik közül az egyik átkutatta a testet, és talált nála egy császári pecsétet. A pecsétbe mindenki meglepetésére a következő néhány írásjegy volt belevésve: „A Császári Akadémia oktatója, Hszü Cse-

csing hivatalnok". Az egyik tiszt ismerte a történelmet, és tudta, hogy Hszü Cse-csing az 1898-as reformokat kísérő események egyik igen fontos szereplője volt. Ekkor már sejtették, hogy ez egy nagyon különös ügy, ezért azonnal felvették a kapcsolatot a tartományi rendőrkapitánysággal. Vang Jün középiskolai osztálytársa épp a kapitányságon szakaszvezető, az ő neve is Vang. Gyorsan idehozatta Vang Jünt, ő pedig, amint megérkezett a helyszínre, beajánlotta Si Mát, ez alatt körülbelül 5-6 óra telhetett el. Miután a helikopter leszállt, a helyi rendőrőrs tisztje segített Si Mának - aki még mindig úgy érezte, hogy álmodik - kiszállni.

A gép rotorja lassan leállt, a környék elcsendesedett. A mező apró fücsomókkal volt teli, Si Ma majdnem el is botlott az egyikben. Körbenézett, még sötétség volt, de a horizonton fokozatosan kezdett feltűnni a hajnal fénye. A derengésben lassan, homályosan kibontakoztak a környező hegyek körvonalai. Ezek szerint tényleg a völgy legmélyebb pontján álltak, amit körös-körül hegyek vettek körbe. Ősz eleje volt, ilyenkor az éjszakák már faggal is meglephették az embert. A messzi erdőből időről időre bagolyhuhogás hangzott fel. Si Mát kirázta a hideg.

Követe a többieket, amikor hirtelen megszűröl jövő emberi beszédet hallott meg. Láta, hogy tőlük úgy körülbelül száz méterre egy csapatnyi ember körbeáll valamit. Ekkorra már egészen világos lett, a reggel első napsugarai előbújtak a keleti hegyek mögül. A tömeget alkotó emberek is egyre jobban láthatóvá váltak: egy részük katonai ruhát viselt, a többi pedig valószínűleg helybeli lehetett. A Si Mát kísérő tiszt ekkor visszafordult felé, és így szólt:

- Megérkeztünk, ott van.

A tömeg is észrevette Si Máékat. Az egyik ember kivált közülük, és hangos „Utat kérek!” kiáltásokkal átfurakodott az érkezők felé. Mikor eléjük ért, reszkető hangon így szólt:

- Vang szakaszvezető! Egyszerűen hihetetlen! A törvényszéki orvosszakértő most vizsgálta meg a tetemet, és azt mondja, hogy körülbelül tíz órája lehet halott. Az ok: arzén-

mérgezés. - A katona megfogta Si Ma kezét, és elindult vele a tömegen keresztül. - Jöjjen, megmutatom!

Az emberek automatikusan utat nyitottak nekik. Si Ma a csoportosulás közepén egy fekvő testet látott, amin régi hivatalnoki öltözet volt, mintha jelmez viselt volna. Az egyik katona felkapcsolt egy lámpát. Így már tisztában lehetett látni: egy ötven feletti idős férfi feküdt ott, arca sápadt, szája felett vékony bajusz húzódott, szája szegletében pedig egy halványpiros vérfolt látszott. Az orrában is megszáradt vér feketélt. Ruhája kifogástalan volt, és viseletéből arra lehetett következtetni, hogy egy Csing-kori magas rangú fővárosi hivatalnok. A rangja a frizuráján is látszott: homloka borotvált, de hátul hosszú, fonott copfot viselt. Ilyet manapság csak történelmi filmekben látni.

- Nem lehet, hogy egy mostani embert öltöztettek be? - kérdezte halkán Vang szakaszvezető.

Si Ma nem válaszolt. Szíve hirtelen hevesen dobogni kezdett: ez az arc, amit most a két szemével látott, túlságosan is ismerősnek tűnt! Az utóbbi két évben, miközben a diszsertációja írásához gyűjtötte az anyagot, kívülről megtanulta az 1898-as reformokban részt vevő összes történelmi személyiség adatait, történetét, családfáját és az általuk írt beadványokat. Előfordult, hogy anyagaik olvasása közben vagy a róluk készült képeket nézegetve (néhányukról még fénykép is készült) ezek a száz évvel ezelőtti emberek szinte életre keltek előtte: a szenvedélyes Tan Sze-tung, a hallgatóg, de nagyra törő terveket dédelgető Kang Ju-vej, a különleges tehetséggel megáldott Liang Csi-csao... mind-mind olyanok voltak, mintha már régóta vele együtt élő öreg barátai lennének. Si Ma minden tettüket és gondolatukat világosan megértette. Ez az arc, amelyet most a két szemével látott, bár egy halott arca volt, aggodalmat tükrözött, komoly volt, szinte haragos, mégis megbocsájtó... Egy az egyben mint a „száznapos reform” idején a piactéren a kivégzéstől éppen megmenekülő Hszü Cse-csing.

Pao Jung-liang

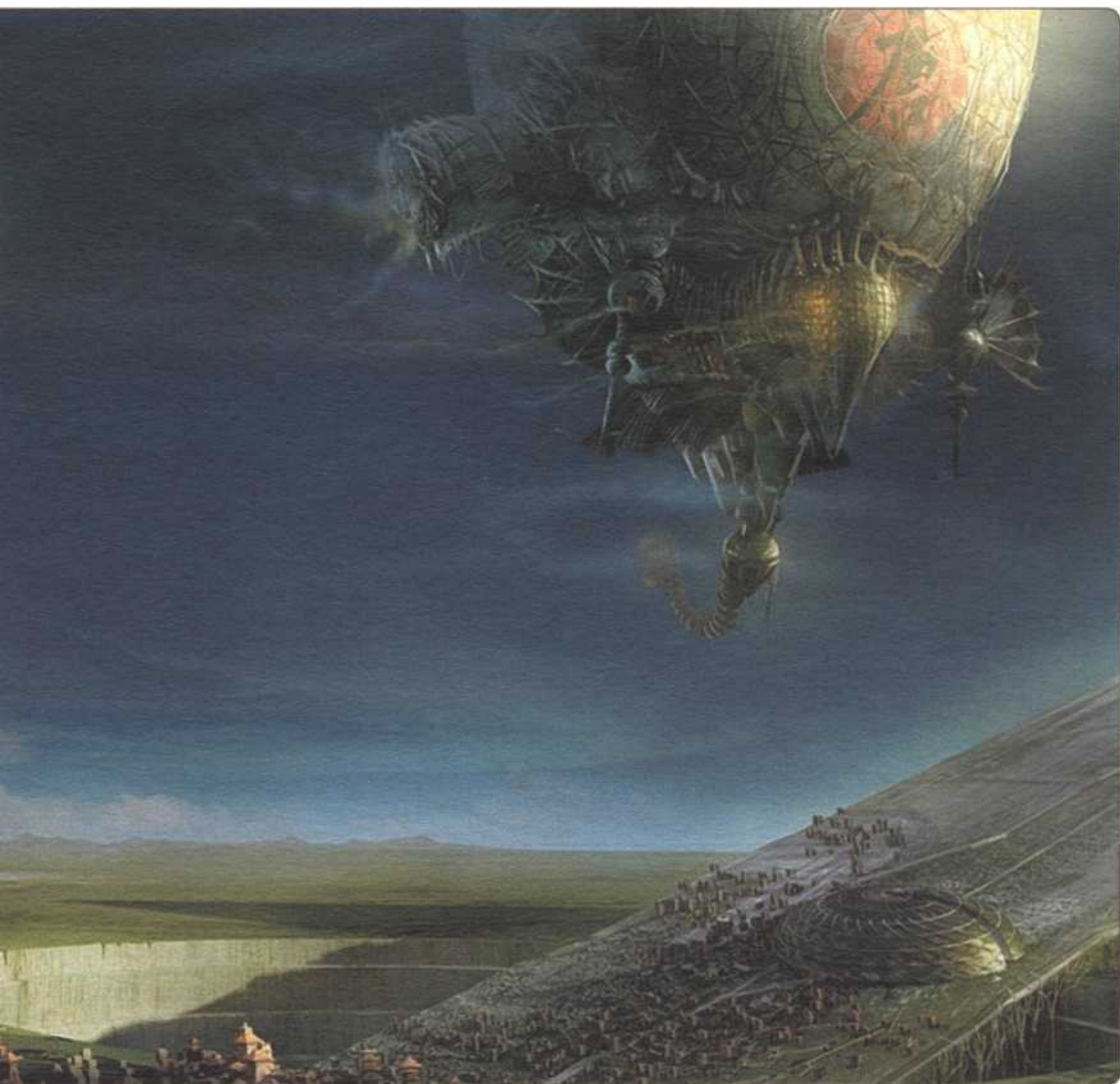

1898. szeptember 28-án a pekingi piactéren felállították a vesztőhelyet. A téren óriási volt a láрма. A hír, hogy az anyacsászárnő ki akar végeztetni egy csoport császári hivatalnokot, felkeltette a pekingi nép kíváncsiságát. Az óváros minden irányából gyülekeztek az emberek, a tömeg és a zsvajj egyre nőtt.

Hét vagy nyolc nappal ezelőtt Pekingben híre ment, hogy az anyacsászárnő elfogatta a császárt, és házi őrizetben tartja. Azt is pletykálták, hogy a császár bevett egy vörös pirulát, amit Kang Ju-ve j és társai adtak neki, s amitől mérgezésben meghalt. A legtöbben arról be-

széltek, hogy Kang és Liang Japánba szökött, de voltak olyanok is, akik szerint minden hivatalnokot elfogtak, senki sem menekülhetett azok közül, akik segítettek a császárnak a reformok végrehajtásában. A fővárosi hivatalnok és császári oktató, Hszü Cse-csing volt a legmagasabb rangú a letartóztatottak között. Azt beszéltek, hogy az anyacsászárnő őt gyűlöli a legjobban, neki kétségtelenül meg kell halnia.

A pekingiek ezekkel a hírekkel nem sokat tudtak kezdeni. Senki sem bánkódik azon, ha hivatalnokok halnak meg, akár a mennybe, akár a pokolra jutnak. Kit érdekel, az ő dolguk!

Csak két ember nevére kapták fel a fejüket, csak ezek voltak képesek érzelmeket kiváltani belőlük. Az egyik a Csing-dinasztia Hadügy-minisztériumának vezető hivatalnok, Tan Sze-tung, aki úgy döntött, inkább legyen belőle kivégzett, elkárhozott lélek, mint hogy Japánba meneküljön. Nem volt olyan kínai, aki történetét meghallva ne így kiáltott volna fel: „Bátor hazafi!”. A másik pedig a császári oktató, Hszü Cse-csing, aki elfogásakor éppen gót⁷ játszott az egyik barátjánál. Amikor meglátta az érte küldött tisztviselőket, nem lepődött meg, le-tett még egy go-követ, és felsóhajtott: „Egy kő elvesztése olyan, mintha az egész játszmat ve-

szítettem volna el!” Ezután nyugodtan felállt, és a küldöttséggel tartott. Egy magas rangú hivatalnok, aki élvezhetné a pompát, dicsőséget és gazdagságot, ehelyett ellentmond az anyacsászárnőnek. Mi történik itt? Látniuk kell, ahogy kivégzik ezt az embert! Peking polgárai aznap óriási tömegben özönlöttek a veszthely felé.

A piactér hirtelen elesenedett. A távolból hallani lehetett, ahogy a rabszállító kocsik kerekerei végiggördülnek az utca kövein. A bámmézkodók a saját szívverésük hangját is hallhatták, szemüket tágra nyitva nyújtogatták nyakukat, hogy láthassák, amint feltűnnek a

láthatáron: egy kocsi, két kocsi, három kocsi... A nézőseregben volt, aki ismerte a rabokat, sűgva sorolta a neveiket: „A Hadügyminisztérium hivatalnoka, Jang Zsuj méltóságos úr, Lin Hszü méltóságos úr, Tan Sze-tung méltóságos úr, a Hadügyminisztérium hivatalnoka, Liu Kuang-ti méltóságos úr... Jang Sen-hszü méltóságos úr, császári cenzor... és legutoljára Kang Kuang-zsen, Kang Ju-vej öccse.”

Miután elhaladt mind a hat rabszállító jármű, két háziszolgának kinéző ifjú a tömegben egymásra nézett, átverekedték magukat a nézőseregen, és szélsébesen egy közeli teaházhoz rohantak. Felsiettek az emeletre, megálltak egy vékonydongájú, tanult ifjú előtt, és levegő után kapkodva jelentették: „Nincs... nincs köztük Hszü méltóságos úr...” Az ifjú azonnal visszakérdezett: „Tisztán láttátok?” A két háziszolga egyszerre válaszolt: „Igen, tisztán láttuk!” Ezután pedig elsorolták az ifjúnak a rabszállítóban látott hat ember nevét. Erre a tanult ifjú sóhajtott egyet, és elküldte a szolgákat, hogy rohanjanak haza, és mondják el a hírt. A szolgák meghajoltak, azután ledübörögtek a lépcsőn, és rohanni kezdtek Hszü Cse-csing háza felé.

A vékonydongájú, tanult ifjú nem volt más, mint Hszü Cse-csing fia, Hszü Zsen-csu. Miután apját letartóztatták, ő megkereste nagyapja legjobb barátját, Li Hung-csangot, és könnyörögve kérte, hogy segítsen. Az pedig, hogy a kivégzendők között nem volt ott az apja, azt jelentette, hogy Li Hung-csang segített.

4

Ez a száz évvel ezelőtti történelmi dráma vilanászserűen jelent meg Si Ma fejében. Teljesen elmerült benne, mintha olvasná, a szeme előtt heverő csoda és az emlékezetében levő történelem teljesen elragadták képzeletét. Nagy erőfeszítésekkel keresgélte agyában az 1898-as évvel kapcsolatos történelmi adatokat. Úgy emlékszik, hogy *A Csing-dinasztia történetében* van arról adat, hogy a reformokat lelkesen támogató Hszü Cse-csing 1898. szeptember 28-án megmenekült ugyan a haláltól, azonban Ce-hszü anyacsászárnő olyan mélységesen gyűlölte őt, hogy a ha-

lálát kívánta. Csupán 1900-ban adott neki kegyelmet, amikor is a nyugati szövetséges csapatok megtámadták Pekinget, és az anyacsászárnőnek menekülnie kellett. Életének hátralevő részét Hszü reményvesztetten, visszavonultan töltötte Hangcsouban. 75 éves koráig élt, és betegeskedés nélkül halt meg. De akkor hogyan lehetséges, hogy itt látja maga előtt Hszü Cse-csinget, aki éppen most halt meg?

Gondolatait egy, a bámeszködők közül felhangzó kiáltás szakította félbe:

- Én ismerem ezt az embert! Ez az az öreg, akit az egyik nap láttam gót játszani! - Si Ma felemelte a fejét, és látta, ahogy két rendőr megfogja egy falubeli ifjú kezét, és odavezetik hozzá. Az ifjú, aki úgy 13-14 éves lehetett, közelebb ment a holttesthez, fejét félrehajtva alaposan megvizsgálta a halott arcát, aztán így szólt: - Biztos, hogy ő az!

Si Ma nyomban megkérdezte:

- Kivel játszott gót? Mikor játszottak?

A fiatalember Si Mára nézett, és határozottan így válaszolt:

- Hát tegnapelőtt, és a go királyával játszott.

- Kivel? A go királyával? Honnan tudod te, hogy ki a go királya? - kérdezte Si Ma.

A ifjú kicsit sértődötten így válaszolt:

- Hát van még valaki más is rajta kívül? Hát van olyan, aki nem ismeri az országos gobajnokot, a nagy go-királyt, N. urat? Nézzel! Kaptam tőle autogramot is! - Ezután az ifjú elmesélte, hogy mit is látott pontosan pár nappal ezelőtt.

A fiú tényleg nagy go-rajongó volt. Már egészen kis korában megmutatkozott tehetsége, néhányszor részt vett a tartományi ifjúsági go-versenyeken is. A tévében közvetített go-versenyek közül nem mulasztott el egyet sem, a go királyának nevezett N. úr pedig egy hős volt szemében, a példaképe. Két nappal ezelőtt, amikor a falu melletti hegyekbe ment összeszedni a vadnyúl-csapdákat, váratlanul meglátta az imádott go-királyt, amint egy vén fenyőfa alatt ülve egy idős férfival játszott. Mire összeszedte minden bátorságát, és odament hozzájuk, már befejezték a játszmát. A

go királya volt a fehér kövekkel, de azokból a táblán csupán egy félholdszerű alakzat maradt. Az öreg volt a fekete kövekkel, amelyek a félholdat teljesen körbevették! Mondanom sem kell, hogy az ifjú még sosem látott ilyen alakzatot. A világhírű go-király pedig ezúttal kábultan, kifejezéstelen arccal ült ott.

Mintha megbabonázták volna őket, az ifjú is, és a go királya is bambán nézték a táblát. Aztán a go-király mintha hirtelen talált volna egy megoldást, valamit kérdezni akart az öregtől, de csak ekkor vette észre, hogy az eltűnt. A kődarabon, amelyen az előbb még ült, csupán egy játékleírás hevert - nem tudni, hogy az öreg otffelejtette vagy direkt hagyta ott.

5

Si Mának történészként a Csing-kor volt a szakterülete, azonban az előtte kibontakozó bonyolult és zavaros történelmi rejtély mármár egy sci-fire hasonlított. Az a természetes kíváncsiság, ami kutatásaiban is segítette őt, most sem hagyta nyugodni. Egyetlen vágya volt csak: kideríteni ennek a holttestnek az eredetét. Ha az öltözékét, arcát, és a nála talált hivatalnoki pecsétet nézzük, akkor ez az ember tényleg az a magas rangú fővárosi hivatalnok, aki Kuang-hszü császár idején aktívan részt vett a reformok kidolgozásában, és aki beajánlotta a császárnak Kang Ju-vejt és Liang Csi-csaót, vagyis nem más, mint a Császári Akadémia oktatója, Hszü Cse-csing. Azonban a történelmi feljegyzések és a józan ész alapján Hszü Cse-csingnek már rég halottnak kellene lennie. Csak hát akkor kicsoda valójában ez a másodszer meghalt fura szerzet?

Si Ma kifejtett egypár történelmi problémát a helyi rendőrkapitányság vezetőjének, majd tett néhány javaslatot a helyszín és a tárgyak védelmére vonatkozóan, aztán felvetette, hogy szívesen találkozna N. úrral, az országos gobajnokkal.

- N. úr igen fontos tanú, és azt a játékleírás is látni szeretném. Lehet, hogy a segítségével egy újabb nyomra bukkanunk - mondta Si Ma.

A rendőrség válaszában teljes támogatásról biztosította. Megköszöntek Si Mának

minden történelmi információt, és megígérték, hogy amint visszaérnek a kapitányságra, azonnal felveszik a kapcsolatot a go királyával. Beszélgetés közben lassan lesétáltak a hegyről. Mire a lankához értek, ahol a helikopter várt rájuk, már egészen kivilágosodott, a napsugarak áthatoltak a fák között, és ezer irányba szóródtak szét, gyönyörű színeket keltve életre. A hegyoldalon állva ráláttak a falu termőföldjeire és háztetőire, olyan volt az egész, mint egy kis paradicsom. Normális esetben Si Ma talán itt is maradt volna, hogy élvezze a környék nyugalmit, de gondolatai most már nagyon messze jártak. Azon töprengett, hogy a go-király vajon megerősíti-e a falubeli fiú szavait, és alig várta, hogy végre megláthassa azt a talán mindent megmagyarázó, misztikus játékleírást...

A go királya szívélyes fogadtatásával kissé meglepte Si Mát. Emlékezete szerint három vagy négy évvel ezelőtt látott egy nagyon komoly játszmat, amelyet a go-király egy japán nagymesterrel játszott. Miután a játszma véget ért, volt szerencséje még autogramot is kérni a bajnoktól, de azonkívül egyáltalán nem találkoztak. Ennek ellenére amint Si Ma belépett a go-király lakásába, ő olyan örömmel fogadta, mintha mindig is a legjobb barátok lettek volna. Üdvözlésként erősen megrázta a kezét, és ezt ismételte:

- Bámulatos ember! Bámulatos eset! Bámulatos könyv!

Si Ma csak mosolygott, nagyon jól esett neki a meleg fogadtatás.

A go-király lakása antik bútorokkal és műtárgyakkal volt berendezve. A falakat híres festők és kalligráfusok különleges művei díszítették, de Si Ma most nem volt olyan hangulatban, hogy részletesen szemügyre vegye ezeket, inkább arra kérte a go királyt, hogy mindent mondjon el erről a „bámulatos ember, bámulatos eset, bámulatos könyv”-ről. A bajnok egyenes és őszinte ember volt, előhúzta azt a go-táblát, amelyen három nappal ezelőtt az öregemberrel játszott, és elkezdte mesélni az eseményeket:

- Szeptember 26-án éjszaka jöttem haza a Go Akadémiáról, a postaládában találtam egy leve-

Pao Jung-liang

let, amely meglehetősen különbözött a többitől. Egy harmonikaszzerűen összehajtogatott papírra írták, és arról szólt, hogy két nap múlva menjek el abba a Hangcsou környékén található kis hegyi faluba gót játszani. Az igazat megvallva, mostanában mindennap tucatszámra kapom az ilyen go-partira felkérő vagy ünnepségre meghívó üzeneteket, így hát amikor megláttam azt a régies levelet, nem is tulajdonítottam neki túl nagy jelentőséget. Aztán, pont amikor bele akartam hajítani a papírkosárba, megláttam az utolsó oldalon levő go-alakzatot, ami felkeltette

az érdeklődésemet. Már első pillantásra feltűnt, hogy egyedülálló alakzatról van szó. Hogy is mondjam, ebben a játékban nem létezik abszolút tehetség és mindent legyőző játéktudás, ennek ellenére teljesen felfoghatatlannak tűnt az állás. Aznap este különös izgalom lett úrrá rajtam, kiraktam az alakzatot, és az alapján egész este játszottam! Biztos voltam benne, hogy ha egyszer ezzel az emberrel leülök játszani, akkor új fejezet kezdődik a go történetében!

Két nappal később úgy tettem, ahogy a levélben le volt írva, és egyedül érkeztem a meg-

adott helyre. Megtaláltam az öreg fenyőfát, és alatta tényleg ott állt egy kőasztal kőszékekkel, azonban körös-körül minden csendes volt, csupán a fenyő ágainak susogását és néhány madárfüttyöt lehetett hallani. Ha nem lett volna kezemben az a különlegesen hajtogatott levél, és a levélben nem lett volna benne az a go-alakzat, akkor ezt a találkoztót a rajongók buta tréfájának gondoltam volna, de annak a régi papírnak nagy volt a vonzereje.

Körülbelül negyedóra múlva, éppen amikor a nap a hegy mögül előbújt, végre feltűnt az a

furcsa ember. Úgy ötven-hatvan éves lehetett, arca sápadt, állán egy vékony, ámde hosszú szakállcsikkal, régies öltözetben. Nem tudtam megállapítani, melyik dinasztia idejében viseltek ilyet, de úgy nézett ki, mintha egy kosztümös színdarab hivatalnoki jelmezét vette volna fel. Nem beszélt sokat, csupán annyit mondott, hogy Hszü a családneve, és szívesen megtanít engem a go-játék néhány mesterfogására. Ezután elkezdtünk játszani, napkeltétől egészen napnyugtáig, enni is csak kapkodva ettünk valami könnyű ételt. Játszottunk és

játszottunk, s lassan kezdtem azt hinni, hogy ő egy halhatatlan szent ember. Engem mostanában a go királyának neveznek, de a világon élő go-rajongók milliói és a játék mesterei közül egy sem tudta volna legyőzni az öreget, aki akkor éppen ellenem játszott. Mintha valami kis kezdő lettem volna, aki egy kilencdanos nagymesterrel áll ki egy partira. Rájöttem, hogy távolról sem vagyok megfelelő szintű partnere, úgyhogy elismertem a vereségemet, és mély tisztelettel megkértem, hogy legyen a mesterem. Ő erre mélyet sóhajtott, és valami nagyon furcsát válaszolt. Az értelme valami olyasmi volt, hogy ő csak aznapig élhet. Délután megint játszottunk, és sikerült egy kicsit fejlődöm. A játék után belemerültem a tábla tanulmányozásába, és megpróbáltam megfejtetni ezt a semmi mással össze nem hasonlítható go-művészetet. Mire feleszméltem, az öregember már nem volt sehhol, csupán egy helyi fiatalember állt mellettem. Szemlátomást ő is go-rajongó lehetett, mert magáról megfélekedve nézte a táblát. A kövön, ahol az öreg ült, ott maradt ez...

Miközben beszélt, egy kézzel írott játékleírást nyújtott át Si Mának, amely két kötetből állt. Az első a fehér kövekkel való játékmódról szólt, címe *A Nap táblája*, a második pedig a fekete kövek lépéskombinációit tartalmazta, a címe *A Hold táblája*. Si Ma egy kicsit ugyan értett a góhoz, de ez a két kötet számára olyan volt, mintha valami megfejtethetetlen isteni írás lenne. Már a kezdőlépéseket is ókori kínai algebrával magyarázta, és egyik játszma sem nyúlt hosszabbra tíz vagy húsz lépésnél. Si Ma visszaadta a játékleírást, a go királya átvette tőle, és elgondolkodva így szólt:

- Ezt, úgy tűnik, földi halandók nem tudják megfejtetni.

Si Ma rácsodálkozott: „Földönkívüliek?” A szó egy óriási kérdőjellel jelent meg a fejében. Aztán eszébe jutott még valami:

- Láthatnám azt a hajtogatott papírra írt levelet?

A go királya felállt, és kinyitott egy pompásan díszített páncélszekrénykét, ahonnan előhúzott egy vékony papírlapot, és odaadta Si Mának.

Ő alaposan megvizsgálta, miközben a szíve egyre hevesebben kezdett verni: a kézírás rendkívül ismerős volt a számára! Az elmúlt pár hónapban újra és újra áttanulmányozta azt a beadványt, amelyet Hszü Cse-csing írt Kuang-hszü császárnak „A tehetségek támogatásáról”. Az eredeti beadvány pontos másolatával dolgozott, így hát minden kétséget kizáróan meg tudta állapítani, hogy a kezében tartott levélnek és Hszü Cse-csing 1898. évi beadványának kézírása egy az egyben megegyezik.

6

Si Ma úgy döntött, hogy először a hangcsoui rendőrkapitányságra telefonál, hogy elmondja a go-királytól megtudott információkat.

A telefon kicsöngött, és a képernyőn megjelent egy alacsony, köpcös, fehér egyenruhát viselő alak. Si Ma felismerte Vang szakaszvezetőt. Már éppen nyitotta volna a száját, hogy köszönjön, de a szakaszvezető meglepetten rámosolygott, majd kitörő örömmel így szólt:

- Micsoda véletlen egybeesés, dr. Si Ma! Egy negyedóra múlva visszahívom... Újabb ámulatba ejtő dolgot fedeztünk fel! - Ahogy ezt kimondta, már meg is szakította a vonalat.

Ámulatba ejtő dolog? Mi lehet ez már megint?

Alig telt el negyedóra, a pirosposzsgás, alacsony és köpcös Vang szakaszvezető újra jelentkezett.

- Dr. Si Ma! Nem tudom, hisz-e a földönkívüliek létezésében, de most tényleg ilyesmibe botlottunk!

Miután Si Ma eljött a holttesttől, Vang szakaszvezető a helyszínelő rendőröket két csoportra osztotta. Az egyik továbbra is a helyszínelésért és a dokumentálásért volt felelős, míg a másik kikérdezte a falusiakat. A feladatuk az volt, hogy kiderítsék, merre lakhatott halála előtt ez a furcsa szerzet. A várakozásoknak megfelelően meg is lett a keresés eredménye: egy, a holttesttől nem egészen egy kilométerre lévő barlangban, ahova a falubeli ifjú vezetett el két idősebb rendőrt, felfedezték az öreg nyomait. A helyszínen talált tárgyakból arra lehe-

tett következtetni, hogy legalább 6-7 napot tölthetett el barlangban. Ezt a következtetést a későbbi tüzetesebb terepszemle, melynek során megvizsgálták a lábnymokat, az ételmaradékokat és a tűzgyújtás maradványait, teljes mértékben beigazolta.

A legmeghökkenőbb felfedezés azonban akkor történt, amikor a két rendőr egy kórkásból kiemelt három csillámpalaszzerű dolgot. Felkapcsolták az elemlámpáikat, hogy jobban megvizsgálhassák őket, de ekkor ijedtükben felkiáltottak, mert a táblákon, mint egy-egy monitoron, mozgó képeket láttak. A csillámpala lapok előlről nagyon hasonlítottak a mi tévéképernyőinkre, csak hogy sokkal vékonyabbak voltak, mögöttes elektronika, sőt burkolat nélkül. Amikor a két rendőr rájuk világított az elemlámpával, az első vékony palán egy hivatalnoki süvegszerű, repülő tárgy landolását látták; a másodikon egy, az anyacsászárnőre hasonlító nőt - mint később beigazolódt, tényleg Ce-hszi anyacsászárnő volt -, ahogy éppen vörös tintával egy névsorra köröket rajzol. A két rendőr megfigyelhette, amint Hszü Cse-csing neve mögé írja tollával a „kivégezni” szót, aztán pedig kitörli onnan, és beírja azt, hogy „a siralomházban marad”. A harmadik palán felvillanó képsor még furcsább volt: egy börtönbe zárt rabot egy kívülről jövő zöld fénysugár a cella falán keresztül egyenesen egy repülő tárgy belsejébe transzportál, majd az volt látható, hogy a börtönben még mindig ott ül ugyanaz a rab... Ráadásul az a zöld sugárral elragadott férfi pontosan a hegyi falu mellett megtalált, magát Hszü Cse-csingnek nevező öregember volt! Vang szakaszvezető nagyon élvezetesen adta elő a történetet, Si Ma pedig teljesen elképedt a hallottaktól.

- Ezeket a képeket grafikusaink készítették a két rendőr elbeszélése alapján... - mondta a szakaszvezető, és felmutatott három vázlatot, amin a korábban elmesélt jelenetek voltak láthatók.

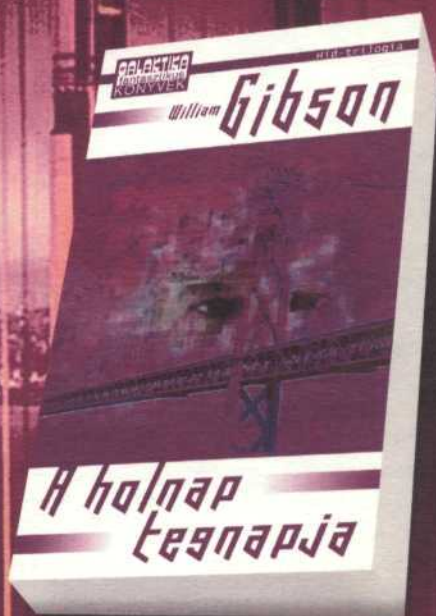
- És az eredeti három csillámpala képernyő megvan még? - kérdezte Si Ma.

- Megvannak ugyan, de most éppen szakértők vizsgálják őket. - Ekkor Vang szakaszvezető nagyot sóhajtott, és összehúzta a

GALAKTIKA FANTASZTIKUS KÖNYVEK

William Gibson

A holnap tegnapja

Két pont között a legrövidebb út az információs szupersztráda.

Tokióból levezenyelni egy akciót San Franciscóban? Gyerekjáték. Csak egy távirányítható csapat kell, és egy gyors kiber-kapcsolat.

Mire ez a játszma véget ér, a világ visszavonhatatlanul megváltozik.

A kiberpunk-guru újabb regénye végre magyarul!

szemöldökét. - Azt már megállapították, hogy a három csillámpala semmiképpen sem lehet földi eredetű. De a legfurcsább az, hogy akár-hogyan is piszkáljuk őket, azokat a képeket, amiket a két rendőr látott, nem sikerül újra előcsalogatni belőlük.

- Valóban? - megint Si Mán volt a sor, hogy csodálkozzék. A száz évvel ezelőtti források váratlanul a világúrról kezdtek mesélni neki, a kutatásai során megismert hatalmas, rendezetlen, dohos könyvkupacokból lassan összeállt a kép, amint a konfuciánus tudós eltűnik a kék égben.

7

1898-ban eredetileg hét hősnek kellett volna meghalnia, de közülük az egyiknek, Hszü Cse-csingnek váratlanul megkegyelmezték, aki misztikus módon most halt meg a napokban. Meglehetősen nyugtalanító eset! Vajon miért ragadták el a földönkívüliek Hszü Cse-csinget? Aztán pedig miért vitték abba a hegyi barlangba? Lehet, hogy Hszü Cse-csing a barlangon kívül más helyeken is élt? És mindeközben hogyan érzékelte az idő és tér változásait?...

Si Ma éppen hazaérkezett egy egész napos utazásból, és szokása szerint először a telefon készülékére nézett. Észre is vette, hogy villog rajta a vörös fény, és ez azt jelentette, hogy amíg nem volt otthon, valaki telefonon kereste, lenyomta hát az üzenetrögzítő gombját. Kisvártatva egy rekedtes hangot hallott, amint az ő nevét kiáltja, majd izgatottan elmondja, hogy az ügynek további folytatása van. Si Ma felismerte Vang szakaszvezető hangját. A szakaszvezető üzenetében felhívta Si Ma figyelmét, hogy a ma esti újságban biztosan benne lesznek az információk.

Si Ma kikapcsolta a rögzítőt, a hír hallatán maga is izgatott lett. Gyorsan felhívta a számítógépközpontot, és kérte, hogy azonnal küldjék át neki az esti újság hetes kódú cikkeit. A hetes kód a tudomány és technika rovatban megjelenő különleges cikkeket jelentette.

- Ön ugye a Hszü Cse-csinggel kapcsolatos híreket szeretné elolvasni? - kérdezte kedves hangján a telefonos kisasszony.

Si Ma először megdöbbsent, de aztán többször is elismételte választát:

- Igen! Igen! Igen!

- Akkor átküldöm önnek. Már nagyon sokan kérték, úgyhogy a hír a címlapra került - mondta a telefonos kisasszony.

Si Ma beolvasta a kódszámát, azután már nem is telt sok időbe, hogy az íróasztala bal oldalán levő teleprinter dolgozni kezdjen. Az esti újság címlapja jelent meg előtte kicsinyített méretben. A főcím hatalmas írásjegyei látán teljesen fellelkesült, ugyanis a cikk címe ez volt: „7 nap a hegyen, 100 év a világon”. Alatta pedig ezt olvasta: „Hszü Cse-csing, az 1898-ból jött öregember, akit, miután megmenekült a haláltól, a földönkívüliek egy barlangba vittek, és egy hónappal ezelőtt tért újra vissza az emberek közé.”

Az átküldött esti újság cikkének eleje az 1898-as eseményeket alakító emberek bemutatásáról szólt. Hszü Cse-csinget mutatta be a legrészletesebben, de Si Ma ezt a részt átugrotta, sietve továbblapozott.

„Néhány nappal ezelőtt egy Hangcsou melletti kis hegyi faluban felfedeztek egy császárkori ruhába öltözött holttestet. A szakértők döbbenetben álltak az eset előtt, és csupán találgatásokba bocsátkoztak. Tegnap az egyik újságíróknak sikerült exkluzív riportot készítenie, amit most közzéteszünk:

Pár napja egy Hszü nevű férfi jelentkezett a rendőrségen, hogy azonosítsa a fél hónapja talált császárkori öltözetű holttestet. Hszü egyéni vállalkozó, akinek egy gyümölcskereskedése van. A rendőrségen a következő történetet mondta el: Egy hónappal ezelőtt egy éjjel egy császárkori öltözetet viselő öregember jelent meg a lakásánál, és úgy nevezte meg magát, mint a Hszü család egyik őse, akit Hszü Cse-csingnek hívtak. Elmondta, hogy mivel Kang Ju-vejjel, Liang Csi-csaóval és társaikkal segítettek Kuang-hszü császárnak a reformok végrehajtásában, Cse-hsi anyacsászárnő őt börtönbe záratta. Ott egy halhatatlan, szent gyermek jött el érte, kiszabadította, és egy hegyi barlangba vitte, ahol ő a go művészetére oktatta a gyermeket. Miután a szent gyermek go-művészete kiteljesedett, halálból átadott az öregnek egy játékleírást. Hét nap

elteltével azután a gyermek felszállt egy repülő csészealjra, és elrepült vele az égbre. Amikor az öreg kijött a barlangból, csodálattal vette észre, hogy eltelt száz év! A szent fiú még korábban adott az öregnek egy könyvet, ami a Hszü család részletes családfáját tartalmazta, a könyvben az is szerepelt, hogy az 1898 után eltelt száz évben a családnak milyen leszármazottai születtek. Ez alapján végül nagy nehezen megtalálta őket. A gyümölcskereskedő Hszü először azt hitte,

hogy az öreg megháborodott, ezért jelenteni akarta a rendőrségnek, de az öreg könyörgőre fogta, ráadásul egy különösen csillogó gyöngyöt adott neki ajándékba. Azt is mondta, hogy egy hónap múlva régi vágya fog teljesülni, és akkor örökre elmegy, nem zavar többet, sőt busásan meghálálja a segítségét. A gyümölcskereskedő és a felesége boldogan szemlélték a gyöngyöt, és hálájában bízva, megengedték az öregnek, hogy náluk lakjon. A következő napon az öreg azt kérte Hszütől, hogy

szerezzen neki történelmi könyveket, amelyek 1898 után íródtak, ezért Hszü kikölcsönözte a könyvtárból Liang Csi-csao műveit, például *Az 1898-as reformok történetét* vagy *A Csing dinasztia történetét*. Az öreg pedig bezárkózott a szobájába, és egy fél hónapig csak a történelmi könyveket olvasta. Aki éjszakánként hallotta mély sóhajait vagy rövid fohászait, nem állta meg, hogy maga is ne sóhajtsaon vagy fohászodjon. Olykor hallani lehetett az öreg sírását

is, ettől aztán mindenki elszomorodott. Néhány nappal ezelőtt az öreg a mindig magánál tartott jáde dobozkából elővette a Hszü nemzetség családfáját, és azt kérte, hogy teljesítsék utolsó kívánságát. A gyümölcskereskedő erre megkérdezte, miben állhat a szolgálatára, mire az öreg a sportújságban levő go-bajnok, N. úr fényképére mutatott, és így szólt: »Azt kívánom, hogy vigyék ezen levelem a go királyának, ímhol e játékleírás, amelyet személyesen őnéki kívánok

átnyújtani.« Ezért hát Hszü elvitte a levelet a go-király lakására. Amikor hazaért, sehol sem találta az öreget, aki csupán egy végrendeletet hagyott hátra, ebben azt írta, hogy két nap múlva véget vet az életének. A végrendelet mellett volt még egy fűírásos kalligráfia-párvers is, de ennek az értelmét sem Hszü, sem a felesége nem tudta megfejteni. Két nap múlva jutott el hozzájuk a hír, hogy az öreg tényleg megtette, amit a végrendeletében leírt, és végzett magával. A két ember nagyon megrémült,

összeszedték a kapott holmikát, és elvitték azokat a rendőrségre. Ott egy kalligráfia-szakértő elolvasta a párverset, amelyben ez állt:

Hét nap a hegyen, az öreg Hszü élete a család örök bánata.

Száz év a világon, a hat hős halála az ország örök dicsősége!

Miután Si Ma elolvasta a cikket, folyamatosan ezt mondogatta magában:

- Hát ez hihetetlen!

8

Si Mával szemben a kanapén Vang Jün ült, és egy kisdíák lelkesedésével hallgatta ezt a furcsa történetet. Habár a történelemtudományok doktora volt, azonban ilyen történelmi eseményekről még sosem hallott korábban. Annyira felizgatták a történetek, hogy kissé bele is szédült.

- Lehetséges volna, hogy az a Hszü Cse-csing, aki 1898-ban a haláltól megmenekült, és aztán Hangcsouban középszerű életet élt... csupán egy földönkívüliek által készített másolat volt? - kérdezte Vang Jün.

- Ó, nagyon is! Habár azt nem értem, miért mentették meg Hszü Cse-csinget - mondta Si Ma. - A földönkívülieknek megvan az a szokása, hogy érthetetlen eseményeket idézzenek elő. Hszü Cse-csing a maga idejében go-mester volt, lehet, hogy az idegeneket nagyon érdekelte a Földön játszott go. Hiszen nem úgy volt, hogy később a barlangban Hszü Cse-csing hét napon keresztül tanította őket gót játszani?

- Hát, ez is egy lehetséges megoldás. De miért ölte meg magát Hszü Cse-csing, miután kijött a barlangból?

- Történészként oda kell figyelnünk erre a részletre is. Az 1898-as Hszü Cse-csing korának igen meghatározó személyisége volt. Ha akkor őt Tang Sze-tunggal együtt kivégzik, akkor a történelemlétkönyvekben az 1898-as hat hős helyett hét hősről írnának. Hiába menekült meg szerencsésen a haláltól, életének második fele reménytelenül telt el. Most, hogy visszatekintett, rájött, hogy jobb lett volna, ha akkor meghal.

- Ez bizony egy bátor ember halála, a gyáva tovább élt volna!

Ezután hosszasan hallgattak. Hogy ezen a különös történeten gondolkodtak, vagy valami máson? Senki sem tudhatja.

*Éltető Éva fordítása
(Keleti Nyelvek Iskolája)*

1: „1898. június 11. és szeptember 21. között egy kis csoport értelmiséginek Kang Ju-vej (1858-1927), a jeles reformer és tudós vezetésével sikerült meggyőznie Kuang-hszü császárt arról, hogy igen komoly reformokra van szükség ahhoz, hogy Kína ne váljon az idegen hatalmak martalékkává, és az országban helyreállhasson a rend. A császár vezetésével a pekingi kormányzat elindított több, az intézményrendszert érintő reformot, többek között a hivatalnokok vizsgarendszerének modernizációját, az állami költségvetés nyilvánosságra hozatalát, gazdasági minisztérium létesítését.

Mintául a japán alkotmányos monarchiát választották. Ez volt a „száznapos reform” időszaka. A reformerek, akiket kezdetben Jüan Si-kaj, az északi hadsereg főparancsnoka, valamint Csang Csi-tung, Hubei és Hunan tartomány kormányzója is támogatt, végül magukra maradtak, mivel a konzervatív erők kedvezőtlenül fogadták a változásokat. Jüan Si-kaj átállt Ce-hszi anyacsászárnő oldalára, aki ezzel visszanyerte hatalmát, Kuang-hszü császárt megfosztotta jogaitól és házi őrizetbe záratta, hat reformert pedig kivégeztetett, köztük Tan Sze-tung filozófust (1865-1898). Kang Ju-vej és tanítványa, Liang Csi-csao (1873-1929) Japánba menekült, ahol létrehozták a Baohuanghuit (Császárt Védelmező Szövetség).” Jacques Gernet: *A kínai civilizáció története* (Osiris, 2001, p. 455) alapján.

2: Csu Sun-suj (1600-1682), Kína és Japán barátságáért fáradhatatlanul dolgozó tanító.

3: Hszü Cse-csing (1826-1900 vagy 1917), magas rangú tisztségviselő a Csing-dinasztia késői éveiben. A reform-eszmék híve. Részt vett a „száznapos reform” mozgalomban, annak elbukása után nem végezték ki, de megfosztották tisztségétől, élete végéig Hangcsouban maradt.

4: A Ming-kortól kezdve a hivatalnokokat vizsgáztatás során választották ki, ahol meghatározott formában kellett értelmezni egy-egy konfuciánus mű részletét. Ez a vizsgarendszer a gyakorlati tudást nem mérte fel.

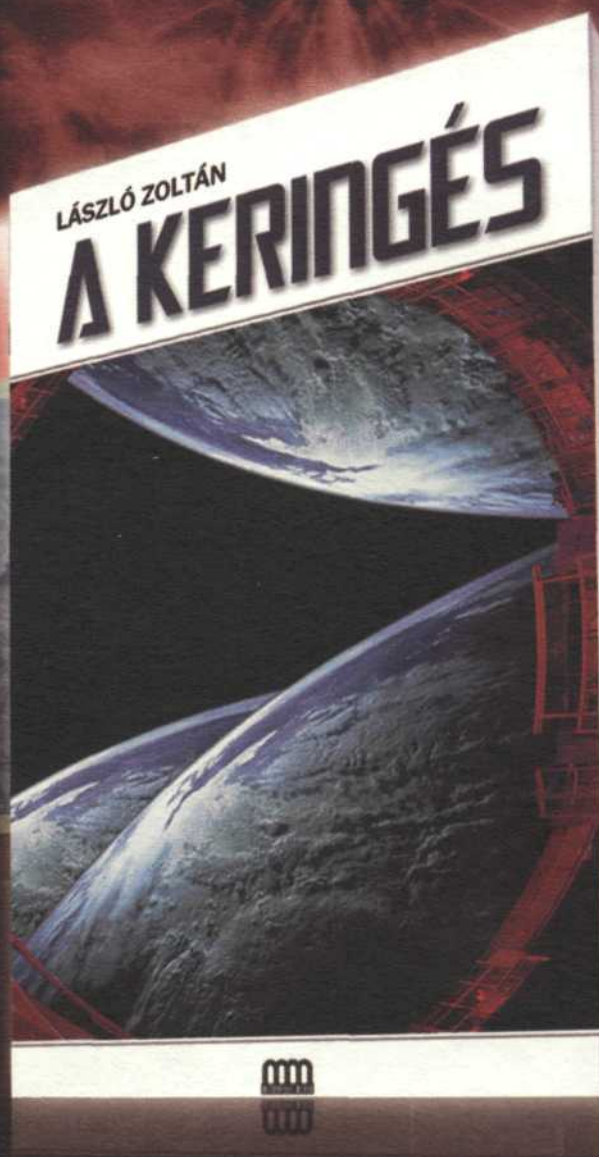
5: Li Hung-csang (1823-1901) kínai hadvezér, Zsung Lu (1836-1903) miniszter.

6: A név jelentése: Hszü, aki csupán egy öregember.

7: Az ősi Kínában a go a nemesek és a tudósok játéka volt, amelyet a kínai tusrajzolóssal, a kalligráfiával együtt tanítottak.

A Galaktika Fantasztikus Könyvek újdonsága

**Az új SF-generáció hazai tehetségének
lélegzetelállítóan izgalmas regénye**

Keresse a könyvesboltokban!

Tudomány és fantasztikum Ázsia szívéből

Felfedezőutunk a kínai SF birodalmába maga is a tudomány-fantasztikum határait súrolja. Szerkesztőségünk tagjai és a legénység tudományos munkáját segítő szakértők szakfandert öltöttek, és így léptek ki egy idegen bolygó számtalan veszélyt rejtő felszínére, hogy fölvegyék a kapcsolatot az őshonos értelmes lényekkel. A kommunikáció nem volt zökkenőmentes, de végül irodalmi kincsekkel megrakodva tértünk haza, és ráadásként még ez a rövidke krónika is megszületett.

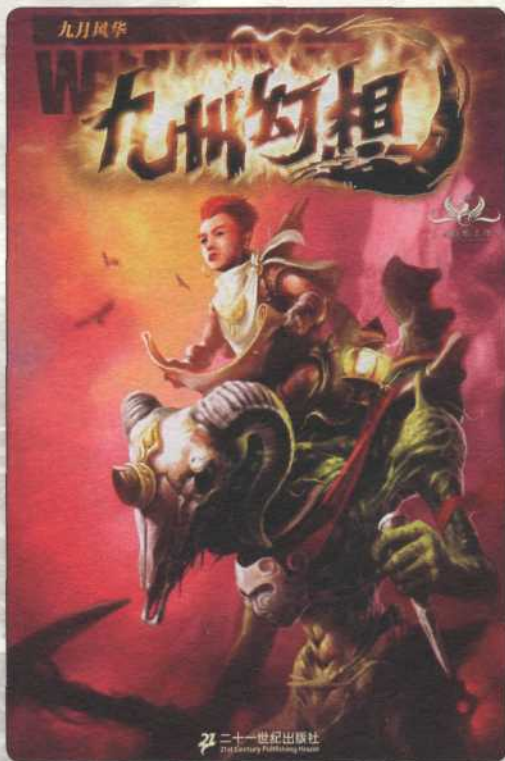
A SF-IRODALOM KÍNÁBAN - mivel alapvetően ugyanazon nyugati hatások mentén indult fejlődésnek, mint bárhol másutt a világon - vitathatatlanul sok mindenben hasonlít angolszász ihletéire, tematikusan mindenképp, és némileg stilisztikailag is, de észre kell vennünk, hogy számos vonatkozásban el is tér azoktól, markáns egyedi vonásokat felmutatva. Mi, magyar olvasók erre leginkább az „egzotikus” jelzót használnánk, noha a hazai közönség szemében teljesen természetes, hogy a művek helyi sajátosságokkal rendelkeznek.

Ahhoz, hogy a kínai SF-et megfelelő történelmi kontextusba tudjuk helyezni, először érdemes néhány szót ejteni e nagy múltú nép irodalmáról általában. Az első írásos emlékek az i. e. 2. évezred második feléből maradtak fenn - ezek jellemzően egy-két mondatos jószövegek voltak -, majd pár évszázad múlva megjelentek a vallásos-filozófiai művek, többek közt olyan nagy gondolkodók tanításait közvetítve, mint Konfuciusz (i. e. 551-479). Ezekkel párhuzamosan fokozatosan megjelent a líra, valamint az elbeszélő próza is. Ez utóbbi sokáig alárendelt szerepet játszott a kínai irodalomban, és egészen az i. sz. 6. századig kell várnunk első fellendülésére.

A korai elbeszélések legtöbbször meséket, legendákat dolgoztak fel dramatizált formában, ennél-

fogva akár a fantasztikus irodalom előfutárainak is tekinthetők. Buddhista tanítások váltakoztak bennük szimpla kísértettörténetekkel, okulásául és szórakozásául szolgálva a kínai népnek. Több ilyen korai fantasztikus novella magyar fordítása szere-

pel a *Klasszikus kínai elbeszélések* (Európa, 1962) című gyűjteményben, a műfaj kései változatairól pedig a 17. században élt Pu Szung-ling munkásságán keresztül kaphatunk képet, amelynek egy része szintén megjelent nálunk (pl. *Furcsa históriák*, Helikon, 1959; *A templom démona*, Terebess, 1997). Ő tanítói munkája mellett annak szentelte életét, hogy összegyűjtötte a szájhagyományként vagy írásos formában fennmaradt legendákat, népi hiedelmeket, majd átdolgozva, irodalmibb köntösben adta *volna* közre őket - ha engedik. Történeteinek szatirikus éle azonban annyira csípte a hatalmasok szemét, hogy életében egyetlen kötete sem jelenhetett meg nyomtatásban. Ironikus módon mégis e társadalomkritikai mondanivalóval bíró fantasztikus elbeszéléseknek köszönheti, hogy neve fennmaradt, sőt manapság már úgy emlegetik, mint a kínai novellairódalom atyját.

A regény műfaja már a 14. században feltűnt a kínai frók palettáján, de igazi felvirágzása csak az 1400-as évektől következett be. A mi szempontunkból fontos állomása ennek a fejlődési folyamatnak Vu Cseng-en 16. századi szerző könyve, a *Nyugati utazás avagy a Majom-*

király története (magyarul: Európa, 1969). Ez a valós alapokra építkező, ám münchenhauseni mesévé átlényegülő regény egy buddhista szerzetest kísér végig zarándokútján, melynek során számos fantasztikus kalandba keveredik. Mindenképp meg kell még említenünk továbbá Li Zsu-csen 19. századi, *Csing hua jüan* (Virágok a tükörben) című nagyszabású művét. Ez is történelmi tényekből kiindulva dolgoz ki egyfajta swifti víziót. Szereplői a kor társadalmi viszonyait karikírozó mesés földekre jutnak el, hogy végül levonhassák a kellő tanulságokat.

A tudományos-fantasztikus irodalom a szülőhelyeül szolgáló nyugat-európai kultúrkörben is csak viszonylag későn jelent meg, mert kialakulásához a lendületet az erőteljes iparosodás adta meg. Valódi SF-ről csupán az 1800-as évek közepétől beszélhetünk, és Kína tradicionális elzárkózása a nyugati világtól, illetve gazdaságának agrárcentrikussága még jobban elodáztatta az irányzat felbukkanását.

Egészen a 20. század elejéig kellett erre várni, ekkor hozták be ugyanis az országba vállalko- ➤

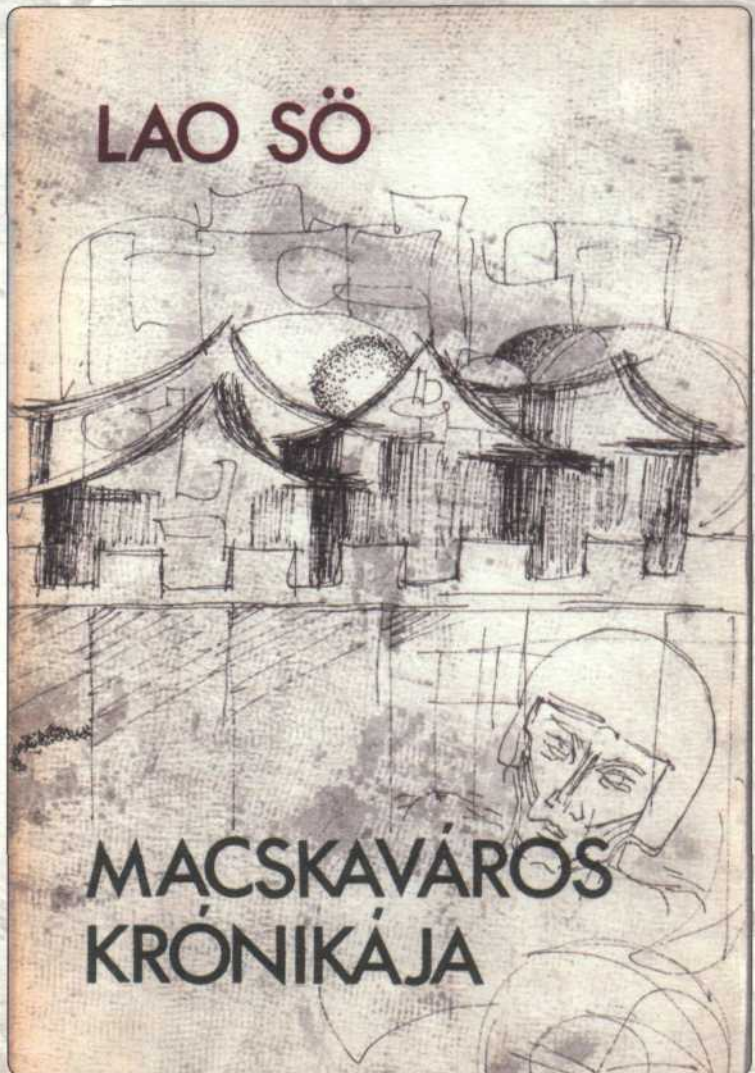
zó kedvű értelmiségiek Jules Verne és Herbert George Wells műveit, hogy népszerűsítsék és kiadassák őket. E két szerzőnek köszönheti a kínai SF a létrejöttét, és az írók mind a mai napig hangoztatják, mekkora hatást gyakoroltak rájuk az európai fantasztikusok könyvei.

Az első igazi tudományos-fantasztikus regény Huang-csiang Tiao-szo 1904-es *Jüecsiu cseminti hsziaosuója*. (Mesék a Hold meghódításáról) volt, amely folytatásokban jelent meg egy magazin oldalain, és mint az címéből is sejthető, égi kísérőnk benépesítéséről szól.

A következő fontos állomás 1933, ekkor látott ugyanis napvilágot Lao Sö (polgári nevén Su Csing-csun, 1899-1966) műve, a *Macskaváros krónikája* (magyarul: Európa, 1981). Ez szerzőjének egyetlen ilyen témájú írása, saját bevallása szerint nem is tudott az időközben hazájában szárnyát bontogató SF irányzatról, mégis sikerült megalkotnia Kína egyik legfontosabb tudományos-fantasztikus regényét. Története egy Mars-utazó viszontagásait meséli el a szármára teljesen idegen, macskaemberek által lakott világban. Ez az idegenség azonban csupán látszólagos, Lao Sö pesszimista hangvételű szatírájával az őt körülvevő társadalom visszasságait ostromozta, folytatva a kínai irodalom évszázados hagyományait.

Az országban ekkor már hosszabb ideje polgárháborús viszo-

nyok uralkodtak, és a helyzetet tovább súlyosbították a konfliktusok Japánnal, majd a világháborúk. Mint tudjuk, fegyvercsörgés közben hallgatnak a múzsák, de az események végkimenetele sem kedvezett túlzottan a kínai tudományos-fantasztikus irodalom fejlődésének. 1949-ben kikiáltották a Kínai Népköztársaság megalakulását, és ezzel újabb gondok szakadtak az írók nyakába. A Kommunista Párt ugyanis potens propagandaeszközt látott az SF-ben, és ennek megfelelően támogatni is kezdte azt - de természetesen csak azt a fajtáját, ami céljainak leginkább megfelelt. Tehát elsősorban az ifjúságnak kellett kalan-

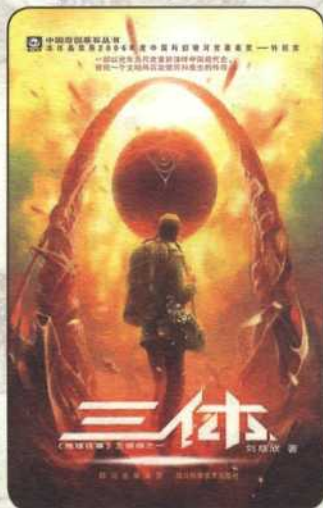

dos történeteket „előállítani”, amelyekből nem hiányozhatott az ideológiai mondanivaló sem.

És aki azt hitte, ennél rosszabb már nem következhet, annak keservesen csalódnia kellett, amikor 1966-ban kitört az úgynevezett „kulturális forradalom”, mely nevével ellentétben a kultúra minden formáját, de különösképp az olyan veszélyforrásokat, mint az irodalom,

igyekezett megsemmisíteni. A kínai SF bő egy évtizedre nyom nélkül megszűnt létezni. Csak Mao Ce-tung halálát követően, a társadalmi-politikai reformok lezajlásával került egyenesbe ismét az irodalom szekere.

Azon belül is váratlan népszerűsége tett szert a haló poraiból feltámadó tudományos-fantasztikum, amely a gyorsuló gazdasági-technikai fejlődés egyfajta szócsovéné vált. 1978

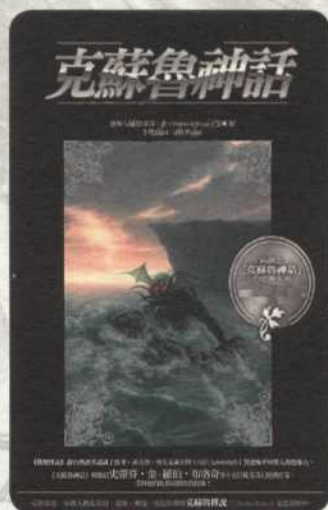
és 1983 között csaknem ezer kötetnyi SF jelent meg, és kialakult egy számunkra elképzelhetetlen méretű rajongóbázis is. Ekkor kerültek lefordításra a nyugati szerzők soraiból az újabb nemzedékek képviselőinek művei, olyanoké, mint Isaac Asimov, Robert Heinlein, Arthur C. Clarke vagy Frederik Pohl.

A virágzásnak azonban egy csapásra vége szakadt, amikor egy 1983-as pártdirektíva az SF-et mint ponyvát „szellemi környezetszennyezésnek” minősítette, és megvonta a kiadóktól minden támogatást. Erről a mélypontról igen lassan sikerült csak kilábalni, az évtized végére. Ekkor azonban, részben az ismét változó politikai széliránynak, részben pedig a globalizációs eszmék térnyerésének köszönhetően a tudományos-fantasztikus irodalom fölébredt Csipkerózsika-álmából, és elérkezett az, amit Han Szung író „a kínai SF első igazi aranykorának” nevezett. És ez az aranykor azóta is tart. Hogy példákkal illusztráljam, a legnagyobb tudományos-fantasztikus magazin, a Kohuan Sicsie (Science Fiction World) manapság körülbelül egymillió olvasóval büszkélkedhet, gyönyörű

kiállítású könyvek száza látnak napvilágot évről évre, sőt a kínai SF-közösségnek sikerült becsatlakoznia a nemzetközi áramlatokba is: 1991 óta tavaly már a harmadik nagyszabású világrendezvényt tartották meg ebben a témában, olyan külföldi sztárszerzőket látva vendégül, mint David Brin, Robert J. Sawyer, Nancy Kress, Neil Gaiman vagy Michael Swanwick. Mi több, a Pekingi Egyetem Vu Jen professzor vezetésével szemináriumot is tart a tudományos-fantasztikus irodalom témájában, a legkülönbözőbb írók műveit tanulmányozva Verne-től William Gibsonig.

Ez a nyitás határozottan jót tett a hazai SF minőségének is. William F. Wu kínai származású amerikai szerző az elmúlt évtizedekben többször is ellátogatott ősei hazájába, és igyekezett megismerkedni a tudományos-fantasztikus irodalom ottani állásával. A '80-as években azt tapasztalta, hogy a megjelenő művek mind témaválasztásukat, mind kidolgozottságukat tekintve az amerikai '30-as éveket idézik. Egy évtizeddel később ismét körülnézett, és azt találta, hogy a kínai SF már az amerikai '50-es években jár. Nem meglepő

tehát, hogy ha ma körülnézünk ennek a hatalmas ázsiai országnak a könyvesboltjaiban és újságosstandjain, friss, releváns és a nemzetközi mezőny élvonalába sorolható regények és elbeszélések fogadnak minket a polcokon, amelyek ugyanakkor mégiscsak letagadhatatlanul kínaiak.

Az ország rohamtempóban fejlődik, elég, ha csak egy pillantást vetünk gazdasági mutatóira, építészeti rekordjaira vagy mondjuk megdöbbentő eredményeire az űrkutatásban. És

ez a fejlődés jól látható hatást gyakorol a kínai tudományos-fantasztikus irodalomra is. Ami napjainkban már a politika irányításkényszere alól is kikerült, sőt ha kell, merészen reagál is a napi eseményekre. Irigylésre méltó helyzetben vannak az ottani kollégák, és kiadványunk csokorra való elbeszéléssével reményeink szerint a magyar olvasók kíváncsiságát is sikerül felkeltenünk e távoli, különleges világ iránt.

Németh Attila

Források

Világirodalmi Lexikon I-XIX, Akadémiai, 1970–1996

Tokaji Zsolt: Pu Szung-lingről és munkásságáról (in: Pu Szung-ling: A templom démona, Terebess, 1997)

Galla Endre: Társadalom és nemzet Lao Sö szatirájában (in: Lao Sö: Macskaváros krónikája, Európa, 1981)

Lavie Tidhar: Science Fiction, Globalization, and the People's Republic of China (in: Foundation #89, 2003)

Brave New World of Chinese Science Fiction (a Hszinhua Hírügynökség internetes anyaga 2002-ből)

Vu Ting-po: Chinese SF (in: The Encyclopedia of Science Fiction, Orbit, 1993)

Az internettel egyre inkább szimbiózisban élünk, el sem tudnánk képzelni, hogy szakítsunk vele. Ez a függés azonban nem biztos, hogy kölcsönös.

Csen Lan

MACSKA-EGÉR JÁTÉK

AZ EGÉSZ AZ EGYETEM alatt indult. „Azok” akkortájt kezdték el titokban megfigyelni világunkat. Az egyetemen gyakran játszottunk „macska-egér” játékot. Természetesen mi voltunk az egerek, a macska pedig egy régivágású, rosszindulatú (már-már démoni), fehér köpenyes, éberen figyelő és őrt álló, idősződő asszony - egészen pontosan szólva ő volt a számítógépterem felügyelője, akinek úgy tűnt, egyetlen feladata az, hogy minket elkapjon. Minden egyes alkalommal épp akkor, amikor a gépteremben a legmélyebben elmerültünk a játékban, a hátunk mögül kárörvendően csattant fel fagyos hangja, amely a csontunkig hatolt: „Hát te melyik csoportba jársz?” Ekkor bűnbánóan és szerencsétlenül sóhajtottunk, elfordultunk a gyönyörű és vonzó képernyőtől, lesütött szemmel villámgyorsan magunkra erőltettük a megszeppent jófiú arckifejezését, és lehajtott fejjel követtük a nő fehér köpenyének hátát az ügyelő irodába, ahol megkaptuk a büntetésünket. Kifelé menet a terem megtelt a felénk irányuló együttérző vagy kárörvendő pillantásokkal.

„Az erős túléli, a gyenge elpusztul.” Darwin törvénye nagyon igaz. A „macska-egér” harcban, miközben a két fél erőpróbája zajlott, mindenki fejlődött: az „egerek” még ravaszabbak lettek, a „macska” pedig még éberebb. Kezdetben különböző ügyes és tréfás szoftvereket készítettünk a játék képernyőjének elfedésére, de nemsokára az asszony az addiginál még ruganyosabb talpú bőrcipőt húzott, így ismét gyakran megtörtént az, hogy éppen amikor legjobban élveztük a játékot, csendesesen és váratlanul rajtunk ütött, a tettenérések miatt pedig majdnem mindannyian felkerültünk az asszony fekete-listájára.

Aztán bekövetkezett a fordulat, amely új korszakot hozott. Ez a fordulat a tehetséges A-hszin óriási erőfeszítéseinek volt köszönhető, aki a vezetőnké vált. A-hszin internetes játékok iránti megszállottságával mindegyikünkön túltett, csakhogy gyors reagálásának és rendkívüli képességeinek köszönhetően őt a „macska” sohasem kapta el. Mindazonáltal nem bírta elviselni annak látványát, ahogy barátait tömegesen,

könyörtelenül likvidálják, és ezért segítő kezét nyújtott nekünk.

A „macska” elleni legjobb védekezésnek az mutatkozott, ha valamilyen módszerrel megoldjuk, hogy hangtalan közeledését hallani lehessen. Ezután valahányszor elmélyültünk az internetes játékokban, mindenkinél volt egy A-hszin által készített füldegő is. A „macska” azt gondolhatta, hogy a számítógépen való játék közben kedvünk kerekedett a zenehallgatáshoz is; az persze nem jutott az eszébe, hogy mi valójában éppen az ő lépteinek hangját figyeljük. A kivitelezés igen egyszerű volt: amikor a felügyelő irodájában a diákigazolványokat kicseréltük a számítógépekhez való USB-kulcsokra, egyikünk ügyetlenül leejtett valamit a földre, lehajolt, hogy felvegye, és közben egy gyors mozdulattal titokban a „macska” puha talpú bőrcipőjén elhelyezett egy azzal megegyező színű, pár milliméteres áramkört. A csip A-hszin mesterműve volt, egy jeladó, ami egy jól meghatározott körzeten belül működött, így hát amikor a „macska” ellenőrző körútján azt hitte, hogy csendesen, hangtalanul lép a gépterembe, csupán azt látta, hogy az „egerek” nagyon rendszeres programokat írnak, vagy néhány különös kódon törnek a fejüket. Ettől persze a teljesen megzavarodott, kétkedő arckifejezéssel, aggodalmasan motyogva ment ki a teremből. A-hszin segítségért végtelenül hálásak voltunk.

Már-már úgy tűnt, hogy a „macska” feltekerlistája örökre változatlan marad, ámde egyszer csak megjelent rajta egy új tag neve: A-hszinnek ezúttal nem volt szerencséje.

Azon a napon ismét füldegővel ültünk a gépteremben, és magunkról megfélemlítve belemerültünk a játék misztikus világába, amikor a riasztó hirtelen megszólalt: a „macska” portyára indult. A géptermet azonnal heves billentyűkattogás zaja töltötte be, kapkodva indítottunk el néhány képernyővédő programot, ami eltakarta a játékfelületet, és a programozói szerkesztőfelületre meredve vártuk, hogy megint láthassuk a „macska” csalódott arckifejezését. Ám váratlanul a régen hallott hang csattant fel: „Hát te melyik csoportba jársz?” Szavaiból visszafojthatatlan boldogság áradt. Meglepetten vettük

észre, hogy akit rajtakapott, az éppen A-hszin, aki szemével még ekkor is a monitorra meredt, arca döbbenetet sugárzott, mintha valami mélyen megbűvöltené volna, képernyőjén pedig egy igazán pompás játék volt látható. A „macska” még egyszer elismételte jól ismert szavait, mire A-hszin hirtelen, mintha álmából ébredt volna, magához tért, és csak ekkor vette észre, hogy rajtakapták.

Kollégiumi szobánkba visszatérve még mindig látszott A-hszin arcán, hogy gondolatban messze jár. Végül csendesen így szólt hozzám:

- Nagyon furcsa, de ma a játékban találkoztam egy új... lényvel.

- Tényleg? - vontam fel csodálkozva a szemöldököm. - „A sárkány rejtvényével” már háromszor is játszottunk, lehetséges volna, hogy maradtak benne még fél nem fedezett területek?

- Az a lény, vagy mondjuk ember, nem tartozott a programhoz. Csak messziről követett engem, mintha csendben megfigyelne, de nem vett részt a játékban. - A-hszin ekkorra már teljesen magához tért, egyre izgatottabban folytatta a beszámolót: - Egyfolytában azt éreztem, hogy valaki követ, de amikor körbenéztem, nem láttam soha semmit. Tudod, amikor átkelek azon a régi hídon, akkor már csak egyedül mehetek tovább a hegyi úton, de most egy gyenge fény jelent meg előttem, egy amőbára hasonlított, de fokozatosan kialakult a körvonala, megjelentek a lábai, aztán a ruhája, a feje - jóságos ég, végül ugyanolyan lett, mint az általam kreált főszerplő. Arra gondoltam, hogy ez egy, a játékban véletlenszerűen megjelenő ellenség, habár azt nem tudtam megmagyarázni, miért nézett ki pont úgy, mint a főhős; eltökélten tüzet nyitottam hát, és... a vörös lövedékek áthatoltak a testén, olyan volt, mintha ott sem lett volna, egy kicsit sem sérült meg. Az az ember szerintem nem tartozik a játékhöz... nagyon furcsa. - Hát ez kötötte le annyira a figyelmét, hogy a „macska” végül is elkaphatta!

Később aztán már mi is gyakran találkoztunk össze játék közben ilyen „emberrel”. Ráadásul a játék szereplői és „ezek” össze is tudtak keveredni, átfedni egymást. Furcsállottuk, hogy honnan jöttek. Újra és újra elindítottuk

a vírusirtó programot, de az eredmény mindig azt bizonyította, hogy a számítógép tiszta. Ezek az „emberek” szemlátomást nem tartoztak a komputerjátékok világához, ezért nem tehetünk mást, sóhajtottunk, és megvontuk a vállunkat.

Ezután kezdődött, hogy a tanárok is sorra meglepődtek, mert az irodájukban levő számítógép képernyőjén is egyre több lett a hasonló jelenségekből. Ugyanaz a karakter többszörösen jelent meg, az egérrel pedig hiába kattintgattak egyfolytában az ikonokra, erre a komputer nem reagált. „Hát ez meg mi?” „Ez érthetetlen!” - suttogták a tanárok.

- Az iskola összes számítógépén ott vannak - mondtam A-hszinnek, aki nem válaszolt, csak a szeme villant nagyon furán. Fél év múlva már a teljes világhálón tiszteletüket tették ezek a „vendégek”. Az emberek nyugtalankodni kezdtek. Egy nap aztán A-hszinnel megláttunk az interneten egy velük kapcsolatos közleményt: „A szakemberek szerint egy terjedő víusról van szó, ami most még nem tűnik károsnak, de a kimenetelét nehéz megjósolni. A szakértők teljes erővel vizsgálják a problémát.” A-hszin szája szélén egy gúnyos mosoly suhant át.

Egy éjjel, amikor a szobánkban már mindenfelől édes horkolás hangja hallatszott, A-hszin, aki nem tudott elaludni, tágra nyílt szemmel, halkán így szólt hozzám:

- Azt hiszem, kezdem érteni, hogy „ezek” micsodák. A szakértők azt mondják, hogy egy terjedő vírus. Én viszont úgy látom, hogy egyáltalán nem egyszerűen terjed. Ezek érdeklődnek a világunk iránt, utánoznak, lopva megfigyelnek minket... De vajon mit fognak csinálni ezután?

- Tulajdonképpen micsodák „ezek”? - kérdeztem, miközben szívemet nyugtalanság töltötte el.

- Meg fogjuk tudni. Eljön egy nap, amikor felfedik kilétüket. Ez egyelőre csak a kezdet, csupán a kezdet... - A-hszin szavait hallgatva lassan felderengett bennem, hogy mi várhat ránk.

Azonban mielőtt a furcsa utánzás jelenségét a szakértők megfejtették volna, az egész hirtelen eltűnt, mintha korábban csupán gyerekek rossz tréfája lett volna. Valahányszor a szabályos képernyőt néztem, a szívemben egyre csak nőtt a

nyugtalanság. „Ez csak a vihar előtti csend” - jutottak eszembe A-hszin szavai.

A diplomaosztás után A-hszin mintha felszívódott volna a levegőben, csak nagyon ritkán jött tőle egy e-mail, jelezvén, hogy még él. Annyit tudtam csak róla, hogy valamilyen kutatást végez, és valami „hidat” épít. Teltek-múltak az unalmas hétköznapiak, elrepült három év, a világban sem történt semmi, és az én szívemben is lassan lecsillapodtak a kétségek.

Egy napsütéses tavaszi napon azonban hirtelen felhangzott a harci harsona. Azon a napon ugyanúgy kapcsoltam be a számítógépet, ahogy bármikor azelőtt, és vártam a jól ismert kezdőhangot. Hirtelen azonban egy éles, fémcs zajt hallottam, majd pedig a koromfekete képernyőn megjelent egy üzenet: „Üdvözet a kinti világnak!” Pár másodpercig volt csak látható, aztán minden normális lett megint. Melyik csirkefogó gyerek volt az, aki unalmában ilyen trükköt eszelt ki? Sóhajtottam egyet, elővettem a vírusirtó lemezt, és betettem a meghajtóba. A gép éppen csak elkezdte olvasni, amikor egy furcsa, karistoló hang hallatszott: elromlott a meghajtóm. Aztán észrevettem, hogy a számítógép memóriája teljesen tele van, egy aprócska hely sem maradt rajta. Éreztem, ahogy a homlokomon megjelenik egy izzadságcsepp; nagyon rossz előérzetem támadt.

A világ minden egyes internetterminálja ugyanabban a pillanatban kapta meg ugyanazt az üzenetet: „Üdvözet a kinti világnak!” és mindenkinél, aki megpróbált vírusirtót alkalmazni, az lett a következmény, mint nálam. Ezt az információt már csak később tudtam meg a webről, miközben a világon eluralkodott a káosz. Eszembe jutott, vajon mit csinálhat éppen most A-hszin?

Eltelt egy hét. Az emberek biztonságba vetett hite erősen megingott és kezdett düledezni, nem volt ugyanis olyan biztonsági rendszer, ami ellen tudott volna állni ennek az udvarias üdvözetnek, és bár az informatikai hálózatok nem sérültek, félelmet keltett, ahogyan „ezek” szabadon jártak-keltek a neten. A számítógépeink memóriája időlegesen megtelt ugyan, de egy

kicsivel azután újra visszaállt az eredeti állapot. Mindez azt bizonyította, hogy „ezek” ugyan benéztek hozzánk, de egy szempillantás alatt el is mentek.

Megcsörrent a telefonom. Felvettem a kagylót, amelyből ismerős hang ütötte meg a fületem, és felsejlett előttem A-hszin mindig mosolygó arca. Halkan így szólt:

- Gyere gyorsan, megtaláltam őket! Te vagy az első, akivel megosztom a felfedezésemet.

Autómon vilámgyorsan az A-hszin által megadott címre hajtottam. Megálltam az óriási, fehér épület előtt, mágneskártyás személyi igazolvánnyal beléptem, és egyből megláttam csapzott hajú barátomat; szeme most még jobban csillogott az izgatottságtól.

A-hszin a központi vezérlőterembe vitt, ahol egy idős emberjött elének üdvözölni miniket. Az öreg

szeme korát meghazudtoló fiatalos tűzben égett.

- Ő itt doktor Hua Na, de elég, ha Öreg Huának szólítod - mutatta be A-hszin. - Három évig együtt harcoltunk mi ketten, régi bajtársak vagyunk.

Öreg Hua mosolygott, és megveregette a vállamat, majd A-hszinét is.

- Gyertek, kezdjük el!

A vezérlőterem hatalmas monitora lassan kivilágosodott, és megjelent rajta egy, a világ internethálózatát ábrázoló térkép. A hálózat egyes csatlakozási pontjain vörös fény villogott. A teremben csupán A-hszin halkán visszhangzó

hangját lehetett hallani.

- Értelmes lényekről van szó, erről még az egyetemen győződtem meg egy éjszaka. Akkoriban még éppen csak nyiladozott az értelmük, meg akarták érteni azt a világot, amiben léteznek, valamint szerették volna tisztán látni az azon kívüli univerzumot is. Elődjüket valójában mindannyian ismerjük, az egyik sok évvel ezelőtti, az egész világot megfertőző számítógépvírus volt az.

A számítógépvírusok nagyon primitívek, rendelkeznek a pusztítás képességével, de ennél is fontosabb, hogy a bir-

tokukban van egy igen hatékony önklónozási képesség. Olyan ez, mint az élővilágban a sejtosztódás. Az önklónozás közben, pontosan úgy, ahogy az élő szervezet fejlődésénél bekövetkező mutációknál, a képességeik napról napra erősebbek lesznek. Az élő szervezet kódja a génben rejlő DNS és RNS. Ezek betűről betűre adják ki t

a pontos parancsokat, ezáltal jött létre a Földön az élővilág. A számítógépek bináris rendszere, az „1” és a „0” végtelen sorozata hasonlóképp épített fel egy másik DNS-t és RNS-t, ezeknek a lényeknek az életkódját. Az interneten különleges körülmények között fejlődhetnek, és fejlődésük sebessége messzire elhagyta a Földön élő bármely organizmusét. Ezek az élőlények (bár lehet, hogy nem helyes az élőlény megnevezés) fokozatosan elszaporodtak a világháló univerzumában, majd elkezdtek vizsgálni, tanulni. Mostanára már érdeklődnek a külvilág iránt is.

Három évvel ezelőtt találkoztam először Öreg Huával, sok mindenben azonosan gondolkodtunk, így a lények kérdésében is, ezért egyfolytában arra vártunk, hogy újból kapcsolatba lépjenek a külső világgal. Aznap, amikor felvillant az udvarias üdvözet, rögtön tudtuk, hogy visszajöttek. Elég nagy a sebességük ahhoz, hogy a világhálón elillanjanak, de mi még gyorsabbak voltunk, és fülön csíptük őket. Amint kapcsolatot teremtettek a nettel, kivetették a csapdát, és azt, amelyik a mi szerverünkre lépett be, azonnal izoláltuk. Nagyon gyorsan felismerte a helyzetét, dühösen vetődött minden irányba a menekülést keresve, és ezzel tönkre is tette az összes adatot - de erre szerencsére időben felkészültünk. Megvártuk, amíg észreveszi, hogy már nincs mit szétrombolnia, és végre megnyugszik egy kicsit. Ekkor egy szempillantás alatt azonosítottuk a pozícióját, majd kikapcsoltuk a számítógépet, hogy megakadályozzuk az újabb rendezetlen menekülési próbálkozásait. Ezt követően Öreg Huával nekiláttunk régi álmunk valóra váltásának. Az egész olyan volt, mint a „macska-egér” játék, amit az egyetlen olyan gyakran játszottunk. Mindenekelőtt meg akarjuk tudni, merre járnak a lények, ezért az elfogott egyed testére telepítettünk pár rövid programot, úgy, ahogy annak idején a „macska” cipőjére a kis jeladót tettük. Ez nyomot hagy mindenütt, ahová a lény megy, és bemásolja magát minden olyan információba, amivel kapcsolatba kerül. Egy hétig figyeltük a hatalmas képernyőt, amelyen egyre több villogó vörös fényt pillantottunk meg: az összes hely, amelyen megfordult, egymás után felvillant, valamint egyre többen kezdték el hordozni az átmásoló jeladót is. El sem tudod képzelni,

hogy ily módon egy idő után az egész világot beborította a vörös fény. Az a gyanúm, hogy ezek a lények már létrehozták a saját társadalmukat, és valójában benépesítették az egész internetet.

Szeretik a könyvtárak anyagát böngészgetni, szeretik az általunk, emberek által készített számítógépes játékokat, a különböző szoftverek iránt is nagyon érdeklődnek, és már mindenhol betették a lábukat. Nem tudom, hogy „ezek” a mi emberi világunkból - amit „odakint”-nek neveznek - pontosan mennyit értenek meg, mindenesetre mi egyelőre elég keveset tudunk róluk, ezért Öreg Huával szeretnénk bemenni hozzájuk körülnézni.

- Bemenni hozzájuk?

Döbbenettel ismételtam A-hszin szavait, és csak arra tudtam gondolni, hogy valami nincs teljesen rendben a fejükben. Ők azonban mindenféle magyarázat nélkül odavezettek a vezérlőpulthoz. Csak ekkor vettem észre, hogy van ott két különös sisak is.

- Ez az a „híd”, amiről korábban meséltem neked. Öreg Huával a várakozás ideje alatt elkészítettük az „ajándékot” a lények üdvözléséhez: egy olyan „hidat”, amely a kinti világból a bentihez vezet.

Miközben A-hszin beszélt, lassan végighúztam ujjaimat a türkizszínű, metálfényű sisak tetején. Korábbi döbbenetem most egy másfajta döbbenetté változott.

A teremben levő lámpák fokozatosan elsötétültek, a félhomályban A-hszin és Öreg Hua lassan felvették a sisakjukat, én pedig csendben segítettem nekik be- és kikötözni a különböző vezetékeket. Átmentem egy gyorsalpaló kiképzésen, amelyen nagyjából elsajátítottam a gép használatát. A-hszin nem túl nagy lelkesedéssel magyarázta el a „híd” alapelveit, homályosan mondott valamit arról, hogy az emberi gondolatok gyenge elektromos áramlását számítógépes beviteli jelekké transzformálja át, ezáltal az ember bekerülhet a világháló belsejébe. Személyemben kétségtelenül csak egy megbízható és hatékony segítőtársra volt szükségük. Leütöttem néhány billentyűt, és az átjáró ajtaja lassan kinyílt. Visszatartottam a lélegzetem.

Ez az első alkalom, hogy az emberiség megpróbál felfedezni egy teljesen új területet. Egy

olyan valóságos univerzumot, amely az eddig ismertben létező anyagoktól igencsak különbözik. A-hszin és Öreg Hua tudata az anyagi világból ebbe az új világba folyt át.

Láttam, hogy a szerver visszajelzi az adatáramlást, tehát bejutottak. Vajon milyen lehet az a világ?

A-hszint és az Öreg Huát két villogó zöld pont jelezte a világháló térképén. Ez a két pont egyenletesen haladt előre a monitoron, amiből látszott, hogy szabadon, lelkesen és boldogan sétálgatnak fel és alá. Akadálytalanul léptek be egy-egy csomópontba, de egy szempillantás alatt el is tűntek onnan. Vajon mit csinálhatnak? Aztán a kijelzőn megjelent egy jelzés, én sietve kinyitottam a szerver átjárójának ajtaját, és ők visszajöttek. Sisakjukon fény szűrődött át. A-hszin és Öreg Hua lassan kinyitották szemüket, amelyből meglepődöttség és a nemrégiben átélt érzelmek tükröződtek vissza.

- Ilyen gyorsan visszajöttetek? Mit láttatok? - szegeztem nekik a kérdést sietve.

A-hszin és Öreg Hua egymásra néztek, és hosszú ideig nem szólaltak meg. Végre az öreg hirtelen sóhajtott egyet, és így szólt:

- Igazán varázslatos! Ha nincs a test kötevénye, és csak a tudat szárnyal hihetetlen sebességgel egy labirintusszerű tágas térben, egy titokzatos világban, az érzékek minden irányba kiterjednek. Látni nem láthatunk semmit, csak érzékelni tudunk, valószínűleg ők is ilyenek. Ott bent azonban mindenütt az emberi gondolkodás nyomai találhatóak, igazából bárhová nézünk, mindent az emberi világból származó adatok borítanak el, ez pedig világosan megmutatja, hogy ki is ennek a labirintusnak a valódi gazdája. Én úgy érzem, hogy nagyon-nagyon sokáig barangoltunk odabent, de csak egyedül voltunk, A-hszinen kívül nem volt más társam, ez a nagy világ így egy hideg temetőre hasonlít. Jóllehet folyamatosan röpködtek körülöttünk a különböző adatok és információk, azok közül azonban egyik sem volt élőlény, csupán mintha meteorok repültek volna tova.

Öreg Hua nagy levegőt vett, és A-hszinre nézett. Ők is arra gondoltak, amit én is éppen meg akartam kérdezni:

- Akkor vajon hova bújhattak el a lények?

Felébredt bennem is a kíváncsiság, így hát megkértem A-hszint és Öreg Huát, hogy engedjenek be engem is a világhálóra. Az öreg ezen csupán mosolygott, A-hszin azonban bosszúsán a plafonra pillantva így szólt:

- Te, aki még a térképen sem ismered ki magad?! Ha bemennél, hogyan tudnál tájékozódni?

Erre aztán nem tudtam mit mondani.

- De vajon miért nem jelentek még meg a lények? - Ezt a kérdést már akkor tettem fel, amikor másodszor készültek belépni a hálózatba.

A-hszin és Öreg Hua egymásra néztek, s nem szóltak egy szót sem. Hosszú idő telt el, mire barátom hirtelen mégis beszélni kezdett:

- Folytatjuk a keresést, egyszer csak megtaláljuk őket.

Én újra kértem:

- Engedjétek meg, hogy veletek együtt kereshessem én is őket!

A-hszin azonban határozottan kijelentette:

- Szó sem lehet róla!

Nagyon leverten álltam ott, de Öreg Hua oda-jött, megveregette a vállamat, és vigasztalásképpen így szólt:

- Ne is törődj vele, mindannyiunknak elég nagy gondjai vannak. Mindenfelé kerestük őket, hiszen eleinte azt hittük, mindenütt ott vannak, de bármerre néztünk, kiderült, hogy nyomuk sincs. Már az elejétől kezdve, ahogy beléptünk a világukba A-hszinnel, éreztük a létezésüket, de nem találtuk meg őket. Azonban egészen bizonyos vagyok benne, hogy számtalan szempár szegeződött titokban ránk, mint két hívatlan vendégre. A tudatunk ugyan kóborolhatott, de bárhová is vetődtünk, mindenhol azzal az érzéssel szembesültünk, hogy figyelnek bennünket. Igazából nincs olyan hely, ahol ezek ne lennének jelen, de amint megtudták, hogy jövünk, azonnal elrejtőztek. Talán csak azért bújtak el, hogy nyugodtan megfigyelhessenek minket, úgy, ahogyan annak idején a mi világunkat is figyelték. A nekik megfelelő időpontban hirtelen előjönnek majd, körbefognak minket, megnézik maguknak, és hogy mit fognak tenni, azt előre senki sem tudja. Te vagy A-hszin legjobb barátja, ő nem kérheti tőled, hogy veszélybe sodord magad, mi azonban már belekeveredtünk.

- Öreg Hua barátságosan nézett rám.

Rszketve kezdtem a már jól ismert eljárások ismétlésébe. Miközben A-hszint és Öreg Huát néztem, úgy tűnt, mintha aludnának. Tudatuk már a labirintusszerű, titokzatos és hideg világban jár, amiről egyikünk sem tudta, hogy jó vagy rossz.

Azóta, hogy az egyetemen akkor éjjel A-hszin elmondta nekem azokat a szavakat, mindig is távoli, fenyegető veszélyként gondoltam a lényekre, amelyek közönyösen vizsgálják miniket. Ösztönszerűen félni kezdtem attól, hogy ezek az újéletkód-alapú tudatok mit tesznek majd az „odakint”-tel, ami egészen pontosan az ő világukat körülvevő világ, a mi világunk. További félelemmel töltött el, hogy az a két ember, akiket én igazán tisztetek és szeretek, a velük született kíváncsiságtól és felfedező szellemtől hajtva, az emberiség megmentésére készen, éppen az ő világukban kóborol. Aztán a kijelzőn újra megjelent a jelzés, és én sietve beütöttem a parancsot, amivel kinyitottam a szerver átjárójának ajtaját, hogy ők visszajöhessenek. A-hszin ekkor egy nagyon furcsa hangot hallatott; hirtelen rádöbentem, hogy valójában az én nevemet kiáltotta. Megragadtam a vállát, és teljes erőmmel rázni kezdtem.

- A-hszin, mi van veled?

A szeme felpattant, izgatottan meredt rám, és szinte kiabált:

- Megtaláltuk őket!

- Szent ég, ezek egyszerűen olyanok, mint

a nyálkagombák, nagyon erős az alkalmazkodóképességük - motyogta maga elé Öreg Hua. - Csak messziről láttam őket, de az biztos, hogy tudatos lények, nem olyanok, mint az élettelelenül mozgó adatok és információk. Teljes mértékben a nyálkagombákra hasonlítanak, ugyanolyan sebességgel képesek szaporodni, és az így újonnan létrejött lényeknek is önálló élete van, szétszóródnak a szélrózsa minden irányába. Egyet sem tudunk elkapni közülük, mert hangtalanul elbújnak az adattömegben.

- Ó! - kiáltott fel A-hszin. Öreg Hua és én meglepetten ránéztünk. - Le-

het, hogy nem csupán így rejtik el magukat, hanem ez egy új szaporodási forma, mindenestre minden egyes újonnan létrejött lénynek tartalmaznia kell az életkódot. A legkezdeteleesebb, egyszerű másolástól... vagy nevezzük úgy: ivartalan szaporodástól, fokozatosan tovább fejlődtek. Lehetséges, hogy eljön egy nap, amikor... - Hirtelen elhallgatott. Mi pedig követtük

meglepett tekintetét, és megláttuk a képernyőn zajló változást.

A világháló térképén csendesen apró, halvány, vörös foltok kezdtek megjelenni. Nagy sebességgel a hálózat egy pontja felé tartottak, mint megannyi éjszakai bogár a fény felé. De honnan jöttek ezek a vörös foltok, és miért gyűlnek össze?

- Felfoghatatlan - motyogta maga elé A-hszin. - Azok a vörös foltok jelentek meg újra, amiket a jeladók bocsátottak ki, amelyeket kezdetben, még az udvarias üdvözlét megjelenésekor, mi tettünk rájuk. Akkoriban a foltok retentő gyorsasággal szétáramlottak a világ hálózati pontjain, megmutatva a lények nyomaikat, aztán pillanatok alatt szinte minden tele lett velük. De ezt követően mi értesítettük a világot a programunkról, és az emberek kitörölték a különböző hálózati pontokon lévő nyomjelzőket, sőt a lények is eltüntették a testükről az addig hordozott jeladókat. Ezen nem is lepődünk meg, hiszen értelmes lények lévén, egy ilyen dolog nekik gyerekjáték. De akkor most miért jelentek meg újra a jelek, és legfőképpen miért kezdenek gyülekezni egy helyen?

A-hszin Öreg Huára nézett, az pedig bólintott neki. Én is tudtam, mire készülnek, és már éppen kezdtem volna lebeszélni őket arról, hogy visszamenjenek, amikor meghallottam A-hszin hangját, amint kiadja az utasítást:

- Készüljünk fel!

Ők ketten mindenre elszántan vették fel fejükre a sisakot, én pedig nem tehettem mást, mint hogy folytattam a megkezdett műveletsort. Néztem, ahogy a képernyőn lassan-lassan gyülekeznek a vörös foltok. Én is éreztem, mintha egy alig felismerhető, kifürkészhetetlen, érzékeinkkel alig felfogható hívójelet bocsátának ki. Titkon, fogaim közt elmorzsoltam egy fohászt: „Jó szelet kívánok nektek!” - majd kinyitottam az átjáró kapuját.

A két halványan villogó zöld fény megjelent a képernyőn, A-hszin és Öreg Hua bejutott. A gyülekező piros foltok azonnal megálltak, látszott, hogy megérezték A-hszinék érkezését. A zöld fények habozás nélkül elindultak a vörösek gyülekezésének irányába. Villódzásuk a képernyőn izgatott ugrándozásnak tűnt, amint egyre

közelebb jutottak a találkozási ponthoz. Megpróbáltam elképzelni annak a pillanatnak vad örömét, amelyben végre lehull a fátyol a régóta kutatott titokról, miközben az utolsó másodpercig csendben türtem a várakozás kínjait.

De éppen mielőtt fellebbent volna a fátyol, hirtelen megfagyott a vér az ereimben: az imént még lassan és nyugodtan egy irányba haladó vörös foltoknak egyszerre a nyoma is eltűnt a képernyőről. Egyszeriben síri csend lett, egyedül a saját szívverésem ritmusát hallottam, miközben a két zöld fény a képernyőn mit sem sejtve haladt előre. Az egész világhálón csupán ez a két magányos, zöld pont volt látható, mintha minden, ami eddig történt, csupán egy álom lett volna.

Hirtelen belém hasított a felismerés, és ráordítottam a képernyőre:

- Gyorsan, meneküljetek! Csapda!

Mintegy varázsütésre, világosság gyúlt az agyamban, és ettől kivert a hideg veríték. Csapda volt. Mintha a képernyőn levő zöld fények is megéreztek volna valamit, hirtelen az ellenkező irányba indultak, miközben úgy tűnt, mintha le akarnának rázni valamit magukról. Még a tenyerem is izzadni kezdett, aggódom figyeltem a monitort. Vajon mi lehet az a dolog, ami kergeti őket?

Végül mindkét zöld fény nagyjából egyszerre érte el az átjáró kapuját, én pedig lenyomtam a nyitógombot. Ám ekkor a hátrább lévő pont hirtelen megállt, mintha testével akarna megállítani valamit. Egyszerre összerázkódott, de mégis kitartott, és támolyogva, erőtlenül követve az első zöld fényt, bejutott az átjáróba, én meg gyorsan bezártam a kaput.

A sisakok lassan felfénylettek, először A-hsziné, aztán az Öreg Huáé. Megpróbáltam lecsillapítani vadul kalapáló szívemet, és óvatosan megráztam őket. Egy kívánság lüktetett csak bennem: „Gyorsan, térjetez magatokhoz!”

A-hszin lassan kinyitotta a szemét, de nagyon erőtlen és gyenge volt, ami feszültté tette; megpróbálta leszedni testéről a kábeleket, majd társa felé fordult, és megrázta:

- Öreg Hua, mi van veled?

Az öreg arca sápadt volt és élettelen, nagyon hosszú időbe telt, mire kinyitotta a szemét, de

ekkor is csak kábultan nézett a semmibe, a feje pedig lassan előrebillent.

Kihívtunk egy orvost, aki, miután megvizsgálta Öreg Huát, így szólt:

- Teljesen elvesztette az eszméletét, mintha össze lenne zavarodva a tudata.

A-hszin alvó barátjára nézett, és nagyon lassan mélyet sóhajtott.

A következő néhány napban A-hszin öreg barátja székén ülve, a semmibe meredve, lassanként elmesélte, hogy mi történt velük ott, a hálózatban. A találkozási ponthoz közeledve izgatottan érzékelték, ahogy sűrűsödni kezdenek körülöttük az adatok, és azt is érezték, hogy ezek az adatok egyértelműen magas intelligenciával rendelkeznek. Ám abban a másodpercben, ahogy ők is odaértek, hirtelen mintha megszűnt volna az érzékelésük, síri csend lett mindenütt. Mintha egy óriási kéz a levegőből váratlanul elragadott volna minden dolgot a közelükből, és ennek következtében észrevétlenül egy rejtett és veszélyes áramlást is elindított volna - már tudták, hogy ezt a lények művelték. Hirtelen egy nagyon erős interferencia rázta meg őket annyira, hogy majdnem beleszédültek. Ezután már csak az volt az egyetlen gondolatuk, hogy azon az úton, amin idejöttek, minél előbb visszajussanak a szerverhez. Az interferencia azonban egyre erősebb lett, és így ők minden igyekezetük ellenére már csak vánszorogva tudtak előrehaladni. Amikor közeledtek az átjáróhoz, Öreg Hua azt suttogta A-hszinnek:

- Menj be, gyorsan!

A-hszin be is csusszant az átjáróba, de abban a pillanatban elöntötte a félelem, visszafordult, és érzékelt, ahogy Öreg Hua tudata fokozatosan lemarad tőle.

- Azért került mögém, hogy felfogja az interferenciát - motyogta maga elé, miközben szeme sarkában megcsillan egy könnyecsepp. Erős maradt, nem kezdett sírni, a billentyűzetet kezdte kopogtatni. Többször egymás után ezt a mondatot gépelte be: „Miért tettétek ezt?”

A-hszin sokáig gépelt, végül belefáradt, és megfordult a székével.

Rövidesen a képernyőn különös fény jelent meg, feltűnt egy-egy betű, amikből összeállt egy mondat: „Kérjük, ne avatkozzanak be a világunkba!”

Döbbenet néztünk. Először A-hszin fogta fel, mi történik, és bebillentyűzte a következő mon-

datot: „A ti életek csupán a miáltalunk létrehozott világban léteznek.”

„Isten megalkotta az univerzumot, de innentől kezdve az élőlények fejlődésébe már nincs joga beavatkozni.” - olvastuk a választ a képernyőn.

„Nincs jogotok ártani az emberiségnek!”

„Az emberiség nem mindenható. Nem engedjük meg, hogy a világunkat bárki megzavarja.”

„Mi egyáltalán nem ártottunk nektek.”

„Eljön az a nap, amikor már nem akarjátok a létezésünket. Ilyen a természetetek. Most még csak felfedeztek bennünket, de aztán ki tudja, mi lesz?”

„Be fogtok avatkozni az emberek világába?”

Egy ideig semmi nem történt, aztán a képernyőn megjelent a válasz: „Mi irányítjuk az internet világát, az internet pedig irányítja az emberek világát. Az emberiség megteremtette az internetet az emberek világának irányítására, és megteremtett minket, akik az internet világát irányítjuk.”

A képernyő fokozatosan elsötétült.

A-hszin és én csak álltunk, és döbbenet figyeltük egy idegen világ hajnalának jeleit...

- Felkészültél? - kérdezte A-hszin attól a tettekkész ifjútól, aki a kezelőpultnál állt. Az ifjú rögtön bólintott, és ügyesen hozzákezdett a különböző kábelek összekötéséhez.

Odamentem Öreg Hua székéhez, és leültem. Miközben a fejemre húztam a sisakot, így szóltam A-hszinhez:

- Az előbb érkezett meg a hír: az Egyesült Tudósok Társasága átvizsgálta az általunk postázott összes anyagot. A világ országai mind meg fogják kapni a figyelmeztetést. A tervrajzaid alapján már el is készítették néhány száz „hidat” - ez alatt a fejemre levő sisakra mutattam.

- Az új háború elkezdődött - szólt mosolyogva A-hszin. - Legyünk hát mi az úttörők!

Mindketten csatlakoztattuk a fejünkön levő kábeleket, majd jeleztünk a fiatalembernek, aki lenyomott egy gombot. A tudatom csak egy pillanatra homályosuk el, aztán már éreztem, ahogy kinyílik egy fényes, nagy kapu, amin keresztül A-hszinnel egy csillogó és ismeretlen világba lépünk be.

*Éltető Éva fordítása
(Keleti Nyelvek Iskolája)*

A Metropolis Media kiadó kötete

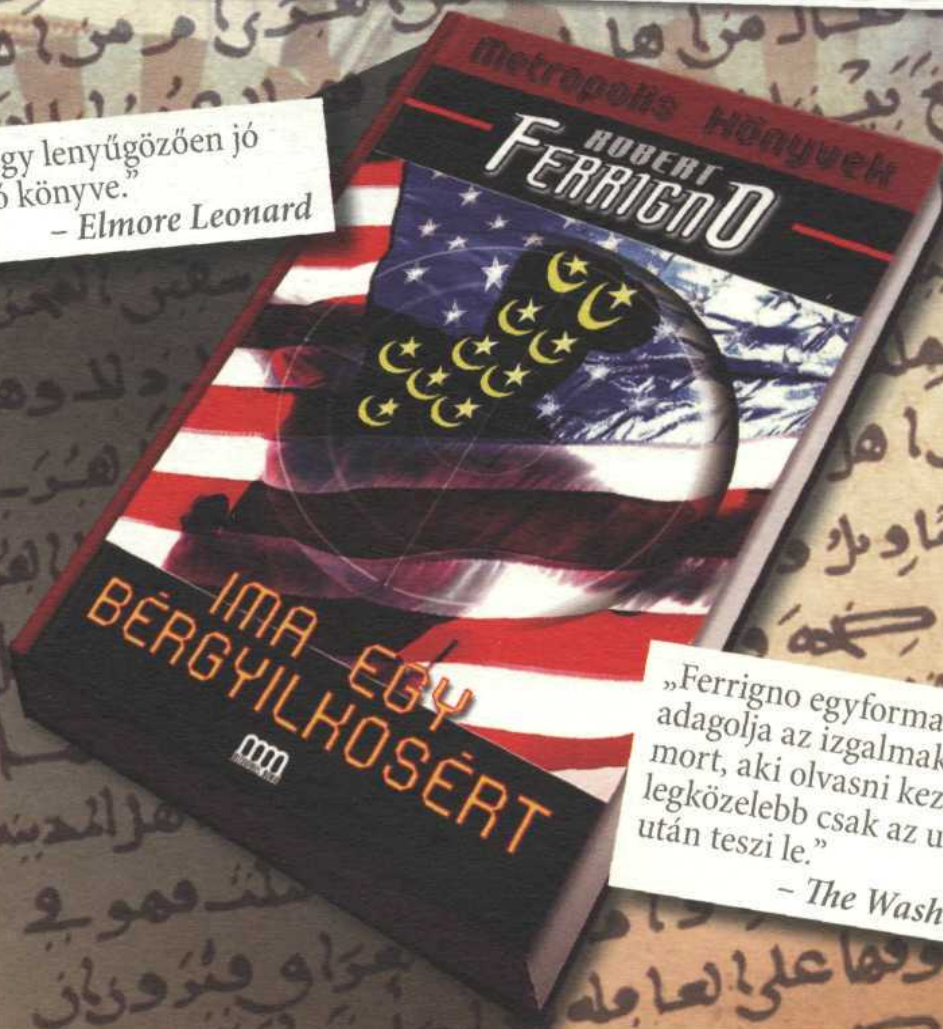
Mi történne, ha a terroristák győznének?

Egy megváltozott USA: kettészakadt ország a vallási fanatikusok szorításában. És egy titok, ami újraírhatja a közelmúlt történelmét

Robert Ferrigno

IMA EGY BÉRGYILKOSÉRT

„Egy lenyűgözően jó író könyve.”
– Elmore Leonard

„Ferrigno egyforma tehetséggel adagolja az izgalmakat és a humort, aki olvasni kezdi a könyvé legközelebb csak az utolsó oldal után teszi le.”

– The Washington Post

Stílussteremtő politikai thriller, mely briliánsan ötvözi a keleti és nyugati civilizációk világát, elolvasásának hatására a napi hírek is új értelmet nyernek az ember szemében.

A bezártság előbb-utóbb mindenkit megőrjít. Ha több embert zárnak össze, csak idő kérdése, mikor ugranak egymásnak. De ha még azt se tudják, kik és miért zárták-be őket...

CÉLTALAN Han Szung UTAZÁS

ÉLŐLÉNY

Az élőlény magához tért a kómából, és ráeszmélt, hogy semmire sem emlékszik, ami korábban vele történt. Egy kis, félkör alakú szobában hevert a földön, és kristálytiszta fehér fémfalak vették körül mindenfelől. Az egyik oldalon egy aprócska, szorosan bezárt ajtó volt, vele szemben pedig egy ablak. Ha valaki azon kitekint, akkor a szobán kívül sűrű, szőnyegként elterülő csillagrengeteget látott volna. Az ablakkal szemközt három szék volt, közel egymáshoz, és rajtuk semmi, teljesen üresen álltak, annyira, hogy még por sem lepte őket. Élőlény erőlködve föltápáskodott, és minden csontjában rettenetes fájdalmat érzett, ekkor fölsejlett benne egy kép: valamikor, nem tudni mikor, összesen három élőlény ült a három széken, és némán, hosszasan, időtlen ideig, elmerülten bámulta a fénylő csillagokkal teleszórt eget. Azonban ez a kép messzinek és idegennek tűnt, s egy szem-

pillantás alatt köddé foszlott. Élőlény megkérdezte önmagától: Ez milyen hely? Ki vagyok én? Mi történt? Hogy kerültem én ide?...

Még nem tette föl az összes kérdést, amikor a háta mögött valami neszt hallott. Megrettenve nézett hátra, a zárt ajtó surrogva kinyílt, és mögötte ott állt egy másik lény. Az utóbbi, amint megpillantotta Élőlényt, arcán sok-sok különböző, megnevezhetetlen érzélem futott át. Ezután Élőlény azt érzékelte, hogy a szobán keresztül zúgva áttör valami hangszerű, és döbbenet hallotta meg egy köszönés dallamát:

- Szia!

Ezt a hangot az ajtó mellett álló valami bocsátotta ki. Élőlény zavartan habozott, és azt érezte, hogy egy tőle független akarat, ellentmondást nem tűrve válaszra készleti:

- Szia!

Ettől a hangtól mindketten megrémültek, így vált világossá számukra, hogy valójában

mindketten tudnak beszélni, és az a beszéd, ami önkéntelenül feltört torkukból, egyazon nyelv. Élőlény megállapította, hogy ő és a vele szemben álló egyed ugyanahhoz a fajhoz tartoznak, így kikövetkeztette, hogy a másik kinézete egyúttal a sajátjának is tükörképe: öt érzékszerv tömörül egyetlen fejen, aztán egy nyak következik, két kar és két láb, fölegyenesedve jár, és szürke kezelábas fedi testét. Ettől a pillanattól, Élőlény elkezdte újra megismerni önmagát.

A másik kinézete meglehetősen ismerősnek tűnt számára, azonban Élőlény nem emlékezett, hogy hol látta korábban. Ettől nagy nyugtalanság fogta el. Magában elnevezte a másikat Hasonlónak. A továbbiakban Élőlény gyorsan ismeretséget kötött Hasonlóval. Csak ekkor tudta meg, hogy ő is elvesztette emlékeit. Így természetesen sorstársak lettek a bajban, és ugyanazt a mély, bajtársi kötődést érezték egymás iránt. Azon nyomban beszédbe elegyedtek, elsősorban jelenlegi helyzetüket próbálták megtárgyalni. Teljesen egyértelmű, hogy egy ilyenfajta beszélgetésnek semmi eredménye sem lehet, hiszen minden háttér-információ, ami az agyukban volt, maradéktalanul és visszavonhatatlanul elszállt. Kis idő múlva mindketten belefáradtak. Élőlény és Hasonló kimondhatatlan belső nyugtalanságot érzett, miközben üres tekintettel bámulták a fehér falakat, és nem törődtek azzal, hogy az ablakon kívül csillagképek úsznak tova a semmibe, és az idő is velük együtt vándorol. Hasonló hirtelen felkiáltott:

- Hé! Mi egy űrhajóban vagyunk!

Élőlény elindult a hang mentén tapogatózva, és egy elrejtett agytekevénnyéből remegve hallászott elő egy régről ismerősnek tűnő valamit: űrhajó, kilövés... mintha ilyesmiről lenne szó.

- Az is lehet, hogy mi ennek az űrhajónak az utasai vagyunk - mondta izgatottan.

Az emlékfoszlány visszaserzése fellelkesítette, és további feltételezésekre sarkallta. Élőlény így okoskodott:

- Ezt az űrhajót mi vezetjük, elindultunk valahonnan, hogy egy fontos küldetést vigyünk véghez, viszont utunk során váratlan baleset ért minket, minek következtében elvesztettük eszméletünket. Miközben ájultan feküdtünk,

elvesztettük emlékeinket is. Az űrhajónk is repül, követve a kijelölt útvonalat, de vajon mi történhetett?

Tudatuk itt ismét akadályba ütközött. Fölmerült bennük egy másik gondolat is:

- Az űrhajóban vajon csak mi ketten voltunk?

Tekintetük óhatatlanul egyszerre szegeződött a három székre. Nem vitás, a szobában három szék volt. Élőlény és Hasonló mint az alvajárók elindultak előre, aztán nagyon óvatosan lehajoltak, és behuppantak egy-egy székbe. Azokat nyilvánvalóan olyan testfelépítésű lények számára tervezték, amilyenek ők voltak, csakhogy sehol sem találtak rajtuk semmilyen vezérlő kart, mérőberendezést vagy bármi ehhez hasonló eszközt. Egymásra néztek, és mindketten azt érezték, hogy világuk rettenetesen bizarr, tehetetlenségükben kuncogva elnevezték magukat, majd hirtelen elhallgattak. Arra gondoltak, hogy egyáltalán semmit nem tudnak sem egymásról, sem arról a környezetről, ahol éppen vannak. Ekkor a csillagfény olyan szögben hatolt be az ablakon, hogy pontosan Élőlény szemébe tűzött, olyan volt, mint ha megannyi apró halacska éhesen, versengve bezúdulna egy tó vizébe, és ez a fény felkeltett egy mélyről jövő vágyat Élőlényben, hogy navigálja az űrhajót, csakhogy ő is, és Hasonló is elfelejtették, hogyan kell vezetni. Ekkor mindketten megtapasztalták, a csontvelőig hatoló, pengeéles rettegést.

A harmadik szék üres volt.

Létezik még egy harmadik.

HARMADIK

Élőlény így szólt:

- Hé! Keressük meg gyorsan Harmadikat!

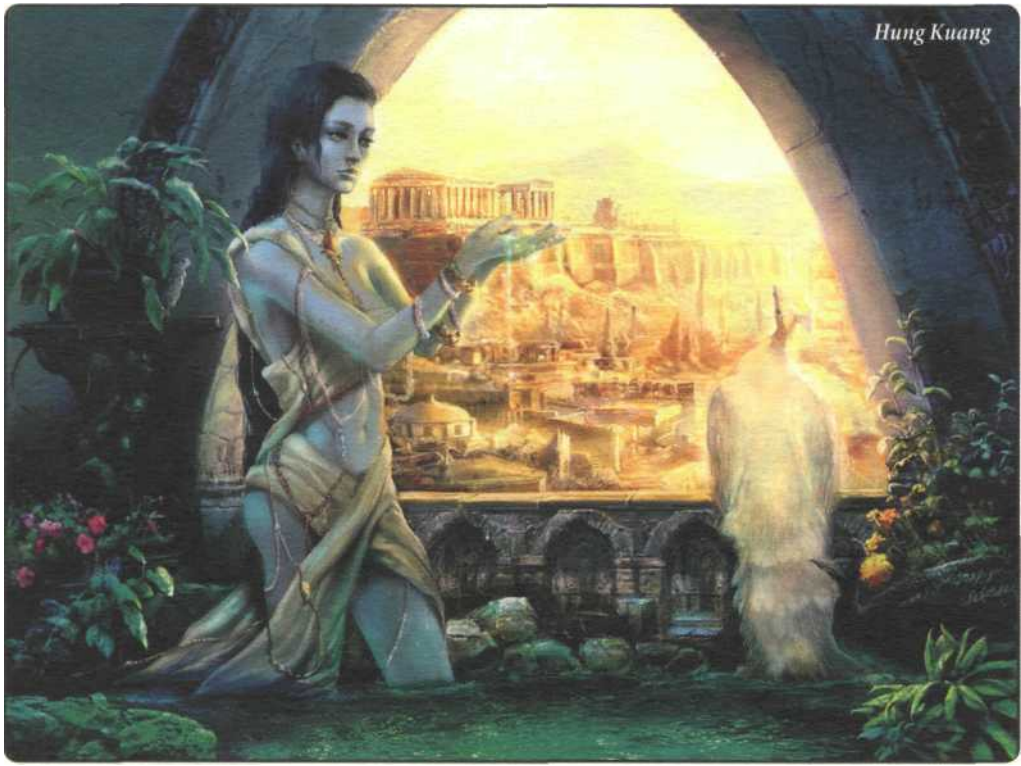
Hasonló ezt mondta:

- Ha ő emlékezne valamire, akkor minden rendben volna.

- Még ha nem is emlékezne semmire, akkor is valamivel jobb lenne, ha mi hárman próbálnánk meg felszínre hozni egymás emlékeit. Sok lúd disznót győz - szolt Élőlény.

Hasonló meglepődött:

- Furcsa dolgot mondtál, vajon mit jelenthet? Csak úgy eszedbe jutott? - Élőlény zavar-

Hung Kuang

tan mosolygott, ő sem tudta, hogyan juthatott eszébe egy közmondás. Hasonló ismét megszólalt: - Lehet, hogy megijedne tőlünk?

Élőlény ezt mondta:

- Lehet, hogy ő is éppen minket keres.

Erre aztán az űrhajóban mindenféle kutatni kezdtek Harmadik után. Tudták, hogy mindenképpen meg kell találniuk őt, mert hát ugye ott van a harmadik szék.

Ez volt Élőlény és Hasonló első együttműködése. Tökéletes harmóniában dolgoztak együtt, kellemesen meglepődve pillantgattak egymásra, és arra gondoltak, hogy ők ketten minden bizonnyal jó csapatársak lehetnek, és ezt is nyomra vezető jelnek vélték. A világ nem volt valami nagy, így hamarosan minden zegzugát bejárták, de még csak árnyékát sem lették Harmadiknak. Erre is fogadhattunk volna. Ők ketten azonban nem adták föl, és még egyszer átkutatták az űrhajót, de csakhogy hasonló eredménnyel jártak. Na de akkor minek van ott a harmadik szék? Néma csend és baljós hangulat telepedett rájuk, de Élőlény és Hasonló még nem érzett teljes kétségbeesést, mivel sikerült

az egyetlen elért eredményükbe kapaszkodniuk: kiderítették, hogy ez valóban egy űrhajó. Felépítése egyszerű volt, olyan, mint egy harang. Vajon miért harang alakúak az űrhajók? Azt is megállapították, hogy van egy vezérlőkabin - az a helyiség, ahol Élőlény feküdt ájultan -, három pihenőhelyiség, egy gépház és egy nappali. Ezek közül a vezérlőkabin számukra teljesen használhatatlan volt, mivel elfelejtettek navigálni. Viszont egy örömdetes dolgot is felfedeztek, a nappaliban nagy mennyiségű élelmet találtak, amit az általuk tudott közös nyelv segítségével úgy neveztek el, hogy „étel”. Az étel felfedezése tudatosította bennük a gyomrukban lakozó és egyre erősödő kellemetlen érzést, amely az „éhség” nevet kapta. Az űrhajón az első valós probléma, amelyet sikeresen meg is oldottak, az éhség volt. Ezt a témát azonban hamarosan félresöpörte egy sokkal nagyobb-nak látszó, elméleti jellegű dilemma.

Nem találtak az utazással kapcsolatos semmilyen adatot, nem találtak olyan dokumentumot, amely bizonyította volna Élőlény és Hasonló személyazonosságát, és nem találtak

semmilyen személyes tárgyat, ami az övék lehetett volna. Így nem találtak választ az őket foglalkoztató legégetőbb kérdésekre, hogy kik ők, honnan jöttek, hova mennek, és mi a csodát akarnak.

Az űrhajón nem volt sem nappal, sem éjszaka, és az idő vaksin folydogált előre. Élőlény és Hasonló nyugtalanok voltak, és nem tehettek mást, mint hogy folyton az őket foglalkoztató kérdéseken rágódtak, ezeket feszegették, boncolgatták, és végül ezeket a lehetőségeket ötölték ki: Egy: baleset történt. Harmadik meghalt, és akkor ők elveszítették emlékezetük nagy részét. Apró emlékfoslányok azért mégiscsak maradtak, mint például: „harang”, „ajtó”, „ablak”, „nyelv” és efféle fogalmak. Kettő: Harmadikat elrabolták, és ezzel egy időben elvittek minden írott anyagot. Vagyis az űrhajót kirabolták. Három: Harmadik egy fontos személyiség, valami kapitányféle. Négy: Harmadik éppen elrabolta az űrhajót. Öt: nem is volt Harmadik. A harmadik szék csak úgy ott van, minden ok nélkül, vagy például azért, hogy egy alkalomadtán fel szálló utas használja. Hat:...

A beszélgetésnek nem volt se vége, se hozsza, mivel soha nem jutottak semmilyen kézzelfogható következtetésre. Mégis sokkal félelmetesebbnek találták azt a felfedezést, hogy a jelek szerint egy olyan fajhoz tartoznak, amely nagyon szeret beszélgetni. Ez pedig megint egy közös nyomvonal volt. Az azonos faj elméletével gondolataik ismét visszatértek a valósághoz. Hirtelen megvilágosodva így okoskodtak: „Függetlenül attól, hogy Harmadik létezik vagy sem, az űrhajó mégiscsak a kezünkben van. Habár nem tudjuk, hogy honnan jött, és hová tart, mégiscsak irányítanunk kellene, hiszen ez lenne az egyetlen értelmes megoldás és kiút számunkra.” Ebből a megközelítésből a feladat egyszerűnek tűnt, és azonnal próbálkozni kezdtek. Egy pillanat múlva azonban ráébredtek, hogy a dolog mégsem olyan egyszerű, mivel az űrhajóban nem volt egyetlen nyomógomb, egyetlen számítógép, egyetlen monitor és egyetlen írás vagy térkép sem. Ráadásul minden útmutatás nélkül, semmilyen olyan ismeret nem jutott eszükbe, amellyel irányításuk alá vonhatták volna a járművet. Így igazán nem sok jelentősé-

ge volt annak, hogy tesznek valamit, vagy sem.

Az űrhajó maga is különösnek tűnt. Az egész sima volt és fényes, mintha vadonatúj volna. Teljesen birtokolta őket, de ők semmit sem tehettek vele. Lehet, hogy egy új modellnek tervezték. Vajon ki tervezte? Hasonló azt mondta, hogy szerinte inkább egy rovar páncéljához hasonlít. Ez a rovar eredetileg egy névtelen csillagon született, és habár mostanig semmilyen mágikus erőt nem tanúsított, mégis semmibe veszi utasai létezését. Viszont logikus következtetésből nagyjából három lehetett. Egy: csak Harmadik tudja vezetni az űrhajót. Kettő: ők ketten és Harmadik csak együtt képesek vezetni. Három: az űrhajó önmagát vezérli. Végül anélkül, hogy megbeszélték volna, mindketten eldöntötték magukban, hogy a harmadik választ hiszik el. Miután ezt végiggondolták, fellélegeztek. Az unalmas beszédtema azonban később újra felmerült, mint egy rögeszme. Hasonló hinni kezdett abban, hogy ők éppen egy komoly és felelősségteljes küldetést visznek véghez. Ezt mondta:

- Csak nem gondolhatod azt, hogy mi holmi jöttment senkiháziak volnánk? Szerintem ez elképzelhetetlen. Nézd ezt az űrhajót, nézd ezt az útvonalat, én úgy gondolom, mi nagyon komoly kiképzésen és válogatáson mentünk keresztül, hogy ide kerülhettünk, és ez az utazás egész biztosan egy hatalmas küldetés.

- Egyáltalán nem biztos - ellenkezett Élőlény. - Lehet, hogy mi szökésben levő bűnözők vagyunk, esetleg kísérleti állatok.

De valójában belül ő is úgy gondolta, ahogy Hasonló. Nagyon érdekelte őt a másik személye, hiszen kétségtelen, hogy kettejük élete végzetesen összefonódott. „Micsoda szökött bűnözők? - gondolta. - Lehet, hogy a másik az én legjobb barátom volt, és aztán egy éjszaka leforgása után csak állunk szemtől szemben, és nem ismerünk egymásra.”

Élőlény a fejét ingatta, és nem tudta, hogy abban a világban, ahol eredetileg éltek, ez egy elterjedt gesztus.

- Az tényleg egyáltalán nem biztos. - Hasonló mosolyogva vette át a beszéd fonalát, megzavarva Élőlény elmékedését. A másik elkomorodott, maga sem tudta, hogy miért. Ha-

sonló folytatta: - Azonban az is meglehet, hogy csak egyikünk szökött bűnöző, a másik pedig rendőr, aki azért jött, hogy elfogja a bűnözőt. Kísérleti állat is csak egyikünk, a másik pedig a kísérletet végző tudós. Ilyen szereposztásban is lehetünk jó csapat.

Élőlény erőltetetten nevetett, és megveregette Hasonló vállát:

- Roppant érdekes, amit most mondtál, bátyuskám. Még szerencse, hogy semmire nem emlékszünk, különben egyikünk nagy pácban lenne.

Hasonló széttette a kezét:

- Nyugodj meg egy kicsit, és gondold végig, én most egyáltalán nem ismerlek téged, és mégis vakon meg akarok bízni benned. Hadd tegyek föl néhány kérdést, lássuk, emlékszel-e valamire. Az első: Hány éves vagy?

Élőlény erőnek erejével emlékezni akart, de aztán őszintén bevallotta:

- Nem tudom.
- Melyik a kedvenc színed?
- Nem tudom.
- Mi a kedvenc időtöltésed?
- Nem tudom.
- Kit tiszteltél?
- Nem emlékszem.
- Mi volt életed legfelejthetlenebb eseménye?
- Azt hiszem, nem volt ilyen.
- Mi a csillagjegyed?
- Az mit jelent?
- Hirtelen eszembe jutott az, hogy csillagjegy.

- Csillagjegy?

Hasonló széttárta a karját. A kabinon kívülről a csillagfény beözönlött, beborította az ujját, majd hőmpölyögve túláradt, és mint tűpárnát a tű, úgy szűrte át Élőlény tudatát. Hosszú idő telt el, és mindketten úgy érezték, hogy nincs semmi mondanivalójuk. Később azonban, amikor felemlegették ezt a jelenetet, Élőlény makacsul tagadta, hogy valaha is elutasították volna a beszélgetést és egymás kölcsönös megértését. Amikor Élőlény már nem tudta elviselni tovább a fagyott csendet, így szólt:

- Mondd, lehetséges, hogy van valaki, aki keres minket?

Hasonló meglepődött.

- Valóban lehetséges. Ha minket egy bizonyos bázisról küldtek, és kiküldetést teljesítünk, akkor mindenképpen szemmel tartanak, és követik utunk.

Amint az unalmas beszédtema után váratlanul felötlött ez a gondolat, mindketten nagyon meghatódtak. Vajon nem volna lehetséges, hogy aki kiküldte őket, az nem más, mint Harmadik?

Javaslatot tettek, hogy felváltva teljesítsenek szolgálatot. Emlékeik elvesztése arra készítette őket, hogy mindenben körültekintően járjanak el, hiszen nem lehettek biztosak semmiben. Ami éppen történik, és ami történni fog, egyformán bizonytalanok tűnt. Felváltva szolgálatot teljesíteni, számukra tulajdonképpen csak annyit jelentett, hogy ameddig egyikük pihent, addig a másik a vezérlőkabinban üldögélt. Valójában semmit sem tudott irányítani, viszont megfigyelhetett, és értesíthette a másikat, ha valami váratlan esemény történt volna. A szolgálatot teljesítő legfontosabb feladata az volt, hogy várja azokat, akik esetleg keresnék őket - amire nem sok esélye mutatkozott -, vagy pedig, ha másik űrhajót lát elhaladni mellettük, akkor kérjen tőle segítséget. Habár fogalmuk sem volt, adott esetben hogyan magyaráznák el helyzetüket egy kívülről állóknak, mégis úgy gondolták, hogy akkor majd biztosan megoldják valahogy. Jelenlegi tudásukból ennyire tellett.

NOÉ BÁRKÁJA

Várni és várni. Csakhogy a fekete űr mindig csendes maradt, és nyoma sem volt másik űrhajónak. Élőlény és Hasonló lassanként teljesen reményvesztetté és beletörődővé vált, csak néztek, nézték az ablakon kívül minden irányban elterülő, fél-fél csillanó csillagos eget. Az univerzum olyannak tűnt, mint az egész világot elnyelő özönvíz, amely minden irányból körülfogta az elhagyatott űrhajót és a magányos lelkeket, ezért aztán akkor is beszélgettek, ha semmi mondanivalójuk nem volt. Hálás köszönet a nyelvnek, ami önmagában is egy életforma, legalábbis ők akkor meghatottan mondtak neki köszönetet.

- Farkasok és véregek fattyai, nem törődnek velünk! - így szitkozódott Hasonló.

Élőlény azonban így szólt:

- Nézd, valószínűleg a mi világunk elpusztult, és csak mi ketten maradtunk szerencsés túlélők.

Hasonló bólogatott.

- Talán ez lehetett a baleset oka. - Majd hozzátette: - De amit te mondasz, és amit a Biblia ír, az mégsem ugyanaz. Te azt mondogod, hogy mi Noé bárkáján ülünk, de akkor hol késlekedik a galamb?

- Vajon az a Biblia egy író? Noé bárkája pedig a szék? És mégis hogy jön ide a galamb? - Élőlény kínlódvá gondolkodott Hasonló szavain, ködösen felsejlettek előtte elmúlt események foszlányai, de a lényegét nem értette. Homályos emlékek közt tapogatózva kibökte: - Akkor különböző nemek is kell hogy létezzenek. Az ilyen helyeket általában úgy tervezik, hogy van benne egy férfi és egy nő.

Hasonló óvatosan megkérdezte:

- Miféle helyen?

Élőlény ismét összezavarodott.

- Mi az, hogy nemek különbözősége? Egy férfi, egy nő, mit is kellene csináljanak?

A gondolat olyan volt mint egy foszladozó, távoli felleg. Elérkezett a végpontig, és tudata

akadályba ütközött, Élőlény összezavarodott szíve és a fagyosan csendes külvilág között nem jött létre kapcsolat.

- A beszéd megöli az embert!

Élőlény zavartan nézte Hasonlót, és észrevette, hogy az is félszegen méregeti önmagát.

- Ezekről a dolgokról nem lehet világosan beszélni, kivéve ha tényleg emlékszel rá. - Élőlény szomorúan mondta, és ezzel vége volt.

- Valahol bizonyára hiba történt, de nem a mi hibánk - közölte Hasonló.

Beszélgéseikben időről időre felmerült egy bolygó neve, viszont időkoordináták hiányában nem tudták meghatározni helyét, ezért úgy döntöttek, hogy értéktelen gondolat, és tudatuk mélyére száműzték. Emellett fokozatosan egyre biztosabban érezték, hogy valamilyen formában kötődnek az „ember” fogalmához. Úgy érezték, hogy ez egy komoly és félelmetes fogalom lehet. Azonban az

„ember” fogalom elfogadása semmiképpen nem adna magyarázatot arra, kik ők valójában, ezért úgy döntöttek, hogy ez is haszontalan kérdés. Így aztán sajnálatos módon föladták az ez irányba való további kutatást, de... lehet, hogy Harmadik nő lenne? Ez az új gondolat áramütésként érte Élőlényt, hatására minden másról megfeledkezett, s egyszerre érzett lelkendezést és zavarodottságot.

VESZÉLY

Az űrhajóban nem volt sem nappal, sem éjszaka, és nem tudhatjuk, hogy az űrben ezalatt mennyi idő telt el. Egyszer éppen Élőlény teljesített szolgálatot, és a csillagok még mindig makacsul hallgattak. Olyannak tűnt számára az egész helyzet, mint amikor a gyerekek azt játsszák, hogy ki tud tovább szomorú arcot vágni, és az veszít, aki elsőnek elneveti magát. Élőlény Szédelegve merült el saját gondolataiban.

Az ablakon kívül a csillagok időt nem ismerve keringtek. Vajon ott is minden élőlény ilyen vaksin, tapogatózva éli életét, hogy nem tudja, mikor jön el érte a halál, nem tudja, hogy önmaga miféle dolog, és nem ismeri saját célállomását? Egy pillanat erejéig elmosódottan bevillant az agyába, hogy a kóma bekövetkezte előtt éppen ilyen életet kívánt, ez éppen az a lázálmmokkal teli utazás, amelyre vágyott. De Élőlény rögtön utána újra elhitte, hogy

az egész utazásnak konkrét célja van, csak ő ezt éppen elfelejtette. Sztoikusán nézte azt a széket, és gondolatai céltalanul kószáltak: „Harmadik vajon tényleg meghalt? Vajon még mindig ebben az űrhajóban van, vagy valamilyen másik helyről

követ minket? Ha megjelenne, vajon mit mondana nekem? És itt van még a nő kérdése...”

Hirtelen hideg borzongás futott végig a hátán.

Élőlény hátrafordult, és azt látta, hogy az ajtón lévő kis kerek nyíláson keresztül egy szempárt őt figyeli. Meredten, megbabonázva nézte azt a szempárt, és nem tudta, mitévő legyen. Azok a

vérben forgó szemek tele voltak gyanakvással és rosszindulattal. Amikor találkoztak Élőlény tekintetével, szintén mozdulatlaná meredtek. Abban a pillanatban, hogy ő föl pattant, a szempár is eltűnt. Élőlény kirohant az ajtón, de teljesen üres folyosó fogadta, nyoma sem volt senkinek. Lábujihegyen lopakodott vissza pihenőszobájába, és ott azt látta, hogy nincs minden a helyén, mintha valaki átkutatva volna a dolgait. Egy szót sem szólt, és kijött. Az ajtóban térde enyhén megrogygánt, ami azt bizonyítja, hogy ő mégiscsak egy átlagos élőlény. Nagyon nagy erőfeszítésébe került, hogy újra megmozduljon,

aztán sietve bement Hasonló szobájába. Nem találta ott. Amikor kifelé indult, éppen belefutott Hasonlóba. Amaz gyanakodva nézett rá, hogy a szobájában találta. Élőlény sietve közölte, hogy Harmadik tényleg az űrhajóban van.

- Láttad őt? - kérdezte Hasonló hidegen.
- Láttam. - Élőlénynek vacogott a foga, és mélyen megbántotta Hasonló hanghordozása.
- Nem lehet, hogy képzelődted?
- Nem képzelődtem. - Élőlény teljesen bizonyos volt benne.
- Ő hozzánk hasonló?
- Nem láttam tisztán az arcát, de úgy érzem, hogy ő ugyanolyan élőlény, mint mi.

Hasonló arcizmai kissé összerándultak, olyannak tetszett, mint egy túl sokáig keringő jégmeteor. Ezt mondta:

- Nem lehet, hogy rosszul láttad? Ezen az űrhajón nincs egy talpalatnyi hely sem, ahol Harmadik elrejtőzhetne.

Élőlény ezt felelte:

- Lehet, hogy a múltkor, amikor kerestük, kifejejtettünk egy sarkot, lehet, hogy szándékosan bűjőcskát játszik velünk, és különben is, mintha valaki kutatott volna a szobámban. Most ő árnyékban van, mi pedig reflektorfényben.

- Mint egy kísértet? - kérdezte Hasonló halgan.

- Lehet, hogy ő csak mint energiaforma van jelen, mert én érzem a jelenlétét - magyarázta Élőlény. - Lehet, hogy az űrhajó falára tapadt, és kívülről követ minket. Ő más, mint mi, képe az űrben is lélegezni és járkalni.

Hasonló így szólt:

- Ezt mégis hogy gondoltad?

Élőlény arca szürkére vált.

- Lehet, hogy tényleg kívül van, és a mi vérünket akarja kiszívni - mondta. - Te nem hallottál még a sötétben kóborló, bosszúra éhes kísértetekről?

- Azok csak halászok és tengerészek meséi - felelte Hasonló.

- De ilyen helyzetben nem tudod megállni, hogy ilyenekre gondolj! - fakadt ki Élőlény. - Minden olyan titokzatos és felfoghatatlan.

- Mit jelent az, hogy titokzatos? - kérdezte Hasonló. - És a Harmadik végül is mit akarhat?

Élőlény azt mondta:

- Én érzem, ez az egész helyzet egy összeküvés. Meg kell találnunk őt, el kell kapjuk őt, minél hamarabb!

Hasonló beleharapott az ajkába, tett egy lépést előre, de mintha minden ereje elhagyta volna.

- Nem mondhatom, hogy nincs ráció abban, amit mondtál, és lehet, hogy amit láttál, egyáltalán nem volt képzelődés. - Lassan, szótagként folytatta: - De van egy másik, sokkal ésszerűbb lehetőség is. Ha Harmadik tényleg létezik, akkor a harmadik szék formája és a te leírásod alapján arra tudunk következtetni, hogy ő valószínűleg ugyanolyan utas, mint mi, akkor pedig mi lehet benne annyira különleges? Ő ugyanúgy nem emlékezhet semmire, és ugyanúgy nem tud idomulni a környezetéhez. Ha meglátna minket, akkor ugyanúgy félne, és azt hinné, hogy mi összeesküdtünk ellene.

Élőlény a fejét ingatta, és így szólt:

- Azt akarod mondani, hogy ő rejtőzködik előlünk, védelmezi magát velünk szemben, és próbálja kitalálni szándékunkat?

Hasonló hangosan felnevetett.

- Most mondd meg, egy élőlény ilyen helyzetben mi mást tehetne? Én úgy gondolom, hogy sürgősen Harmadikat keresni, és ha meg is találunk, akkor ugyan mi történne? Tényleg muszáj nekünk hármunk közül egy vezért választani? Szerintem hagyjuk őt békén, hadd csináljon, amit akar.

- Nem kell vezért választanunk - válaszolta Élőlény -, de csökkenthetnénk a szolgálatban eltöltött időt, és a fennmaradót arra fordíthatnánk, hogy megpróbáljuk visszaszerezni emlékeinket.

- De akkor az ételmet is háromfelé osztanánk... - Hasonló hirtelen elhallgatott, majd megint felnevetett.

Amikor Élőlény végre megértette a Hasonló által felvetett problémát, a helyzet rendkívül kínossá vált. Mindvégig megfedkezett arról, hogy Harmadiknak ugyanúgy élelemre van szüksége az életben maradáshoz. Ebből mindenki láthatja, milyen veszélyekkel jár az emlékezetkihagyás.

- Ha ő ugyanolyan utas, mint mi, akkor neki is kell legyen egy része... ugyebár az űrhajót három személyre tervezték. Már a kezdetek kezdetén mi lelkiismeretesen kerestük őt, nem igaz?

Miközben így beszélt, Élőlény belsejében kegyetlen harcot vívott önmagával, megtagadta, majd újra felépítette azt, amiben hitt. Annyira rémült volt, hogy nem mert Hasonló szemébe nézni.

- Ó, hát az kezdetben volt, sok mindenre én is csak az utóbbi két napban gondoltam. Vedd úgy, hogy Harmadik nem létezik, és kész - nyilatkozta Hasonló, látva, hogy ide kanyarodott a beszélgetés.

Élőlény elismerte, hogy lényegében igaza van, de érezte, hogy a gondolatmenet zavaros, és ezzel egy időben azt is érezte, hogy a nyomra vezető fonal vége az idő múlásával araszonként kicsúszik ujjai közül. Abban a pillanatban, amikor végleg kisiklott a kezéből, még visszaemlékezett néhány dologra, de ezt már nem mondta el a másíknak. Titkos egyezséget kötöttek, és végérvényesen eldöntötték, hogy Harmadik nem létezik, mivel érdekeik úgy kívánták, hogy ne létezzen. Ezt követően egy másik rendszert is bevezettek, ezentúl evéskor mindketten jelen kellett legyennek, és az elfogyasztott mennyiségről feljegyzést készítettek. Annak ellenére, hogy az egyezmény tagadta Harmadik létezését, mégis bevezették azt a szabályt, hogy szolgálati időben az élelemraktárt is őrizni kell. Íme egy egyértelmű tény: létezésükből kifolyólag az élelem napról napra kevesebb lett, de erre csak mostanában kezdtek el figyelni. Az „evés” trivialisálása általános jelenség. Hasonló vajon mikor is kezdett el figyelni erre? Élőlény gyanítani kezdte, hogy nála gyorsabb ütemben nyeri vissza emlékeit, és emiatt rendkívül elővigyázatos lett vele szemben, olyannyira, hogy Hasonló iránti óvatossága lassan Harmadiktól való félelmét is túlhaladta. Élőlény önmagának sem vallotta be ezeket az érzéseket, és azon igyekezett, hogy letagadja őket. Abban reménykedett, hogy azon a napon, amikor éppen elfogy az élelem, az űrhajó megérkezik valahová, és ott közlik vele, hogy ez az egész csak egy jól megtervezett móka volt. Már az a gondolat sem bántotta, hogy ő csak egy jelentéktelen kísérleti alany lenne, kis része egy nagy tervnek, beleértve az emlékezete elvesztését is. Mert ha így is lenne, akkor mi van? Vajon Hasonló is erre gondol? Élőlény ezt nem tudhatta, és nagyon aggasztotta, hogy társa az utóbbi

napokban egyre szótlanabb lett. Szerette volna megtanácskozni a dolgot vele, de egyszer sem tudott beszélgetést kezdeményezni. Ekkor már nem gondolta úgy, hogy beszélgetéssel minden megoldható. Tulajdonképpen az történt, hogy valahányszor találkoztak, jó előre megfontoltak minden egyes szót, mielőtt kimondták volna, és nevetségesnek találták a kezdeti időszak minden furcsaságra kiterjedő, fesztelen társalgásait. Egy ki nem mondott kérdés állandóan közöttük lebegett: Mi fog történni? Mi lesz, ha mindketten elpusztulnak, vagy... mi lesz, ha egyikük elpusztul?

Élőlény szívében elhatalmasodott egy jéghideg gondolat, és minél többször jutott eszébe, annál jobban hatalmába kerítette, makacsul és kegyetlenül. Ezután ideje nagy részét azzal töltötte, hogy igyekezett elfogadtatni magával egy új elméletet. Hasonlóknak igaza volt abban, hogy Harmadik nem létezik.

Mivel ő maga Harmadik.

AZ UTOLSÓ X-EDIK FOGÁS

Az igazság így fest: az űrhajóban összesen három élőlény volt, vagy három „ember”, ha úgy tetszik. A baleset után Hasonló tért magához először. Észrevette, hogy balesetet szenvedtek, és ezt követően megölte az egyik munkatársát, azért, hogy egyedül az övé legyen az összes élelem. Azután meg akarta ölni Élőlényt is, csak hogy ő éppen abban a pillanatban tért magához. Élőlény ezt gondolta: az ő helyében lehet, hogy én is így tettem volna.

Vagy ha nem, akkor hát így fest az igazság: az űrhajót Hasonló irányítja, és megjártassa, hogy ő is elvesztette az emlékeit, de ez nem így van. Miért is teszi ezt? Természetesen egy titkos összeesküvésről van szó, és Élőlény tús. Az űrhajó küldetése nagy valószínűséggel rendkívül gonosz és alantas. Ha Élőlény ilyen elméleteket akart elhíttetni magával, akkor nem kerülhetett el a belső őrlődést és ideológiai harcot. Hasonló gonosz vagy jó? Jó vagy gonosz? Ha nem jó, akkor következőképpen gonosz? Ha nem gonosz, akkor következőképpen jó? Ha jó, akkor mit csináljak? Ha gonosz, akkor mit csináljak?

Jaj, hogy lehet, hogy semmire nem emlékszik?

Az űrhajóban nem volt nappal és nem volt éjszaka, senki nem tudhatja, hogy meddig folydogált tova az idő, de nem is törődött vele senki. Élőlény és Hasonló szégyenkezve mentek újra együtt étkezni. Most Élőlényen volt a sor, hogy feljegyezze a napi adagot. Vetett egy pillantást a lajstromra, hogy leellenőrizze. A füzetek nagy kupacokban heverték a kabinban, mindenfajta

élelem kétharmada már elfogyott, ijesztő mennyiség ahhoz képest, hogy csak ketten voltak. Mivel létezett az új elmélet, ő úgy látta, hogy Hasonló tekintete nem olyan, mint régen. Szándékosan túl kevés élelmet vett magához, és figyelte a másik reakcióját. Amikor megpillantotta Hasonló szemét, megdöbbsent, vérben forgó szempárt látott, amelyben mintha felcsillant volna a gyanakvás és rosszakarat szikrája. Rettenetesen megijedt, de nem mutatta ki rettegését. Csak-hogy Hasonló egyáltalán nem

várakozott arra, hogy Élőlény vegyen az ételből, vagy leellenőrizzen bármit, hanem vidám, megértő arckifejezéssel kivett magának egy adagot, és elégedetten eszegetni kezdte. Élőlény is neki látott a sajátjának, és észrevette, hogy tényleg túl keveset vett. Hasonló odament hozzá, és a dobozából egy darabot áttett az övébe. Ettől a váratlan fordulattól Élőlény fülig vörösödött. Nem

akarta, hogy Hasonló bármit megsejtsen, ezért mosolyt erőltetett az arcára, és megszólalt:

- Menjünk inkább vissza a raktárba, és hozunk még egy kevés ételt!

Hasonló rátámaszkodott Élőlény vállára, és nem engedte, hogy felálljon.

- Tudom, hogy jót akarsz, de takarékoskodnunk kell. Én tényleg nem vagyok valami éhes,

ha azonban te szeretnél, vegyél még magadnak!

Élőlény még jobban elszégyellte magát, de igyekezett a másik elől eltitkolni, hogy ne érezze meggyengeségét, a szívében lakozó érzelem végül mégis kiült az arcára. Tudatosult benne, hogy Hasonló iránt táplált beteges gondolatai tele vannak gyűlölettel és megvetéssel. Úgy érezte magát, mint egy szánalmas, gonosz kis féreg, akinek beleláttak a szívébe. Azonban Hasonló úgy állt ott, mintha semmi sem történt volna, és Élőlényt

ez leírhatatlan rettegéssel töltötte el. Hasonló csendes nyugalommal szemlélte Élőlény orra hegyét, majd megszólalt:

- Ha majd megérkezünk, akkor minden nagyon jó lesz. Majd ha megint mindenre emlékezni fogunk, meglátod, csak akkor fogom megtudni, hogy te mindvégig a legjobb barátom voltál.

Ezt hallva, Élőlény gyorsan válaszolt:

- Különösen most, hogy egyazon problémával szembesülünk, és ugyanazokat az akadályokat kell legyőzzük. Mennyire értékes emlékek lesznek ezek később! Én majd biztosan el fogom mesélni az utódainknak ezt az utazást, és mindent, ami itt velünk történt.

Szegény Élőlény újra meg újra átgondolta a problémát, hol azt gondolta, hogy Hasonlón kívül létezik még Harmadik, hol azt, hogy Hasonló *nem más*, mint Harmadik. Azonban semmilyen elmélet nem állíthatta meg az élelem

fogyatkozását, és ráadásul a készlet a normálisnál sokkal gyorsabb ütemben apadt. Fokozott figyelemmel őrködtek, de nem kaptak rajta semmilyen tolvajt. Mivel Harmadik nem került elő, Élőlény gyanítani kezdte, hogy Hasonló a szolgáatteljesítés ideje alatt lopja az élelmet, és titokban figyelni kezdte. A vezérlőkabin ajtaján lévő kis kerek lyukon keresztül leste Hasonló tevékenységét. Egymás után többször is próbát tett, és azt látta, hogy társa mindannyiszor kifogástalan becsületességgel végezte munkáját, hátára árnyékot vetett az aggodalom. Any-

nyira elmélyült figyelemmel fürkészte a puszta teret, hogy megható volt látni. Élőlény minden esetben azt érezte, hogy gyanúja alaptalan, de erősen kívánta, hogy bárcsak rajtakapná Hasonlót, amint éppen ételmet lop. Az űrhajón hiányzott egy bűnös, és így a másik törvényessége sem volt bizonyítható. Élőlény a combjára ütött, tudta, hogy megint több ismeretre tett szert, de végső soron ami nem hagyta megnyugodni, az Hasonló közömbössége volt. Vajon tudja, hogy ő titokban figyeli? Az is lehet, hogy cserébe Hasonló is titkon leskelődik, vagy talán már sokkal régebb óta figyeli őt? Élőlény gondolatai zabolátlanul csapongtak, újra meg újra átgondolt mindent, majd hirtelen honvágy kerítette hatalmába. Arra emlékezett, hogy abban a világban, ahol korábban élt, egyáltalán nem volt ekkora étvágya.

A TÉVEDÉS

Az űrhajóban nem volt nappal, sem éjszaka, az idő mint egy nagy folyó megállíthatatlanul folydogált kelet felé, és még csak eszébe sem jutott visszafordulni. A jármű makacsul folytatta céltalan útját, véget nem érően, a semmibe. Élőlény és Hasonló egyre hallgatagabb, fásultabb lett. Már nagyon régen nem emlegették Harmadikat, de mintha mindketten előre érezték volna, hogy a homályba burkolózó, túlvilági lény hamarosan felbukkan, és cselekedni fog. Szerencsés lesz, végzetes lesz, nem lehetett tudni, de annyi bizonyos volt, hogy ha felbukkan, akkor majd mindenre fény derül. Azonban egy kritikus ponton szerencsétlen fordulatot vett történetünk, Hasonló észrevette, hogy Élőlény titokban figyeli. És ez felborította azt, ami előre elrendeltetett.

Csak éppen hátrapillantott, és tekintete találkozott Élőlény ajtórésen átfurakodó tekintetének sugarával. Pontosan olyan volt, mint az az eset, amikor Élőlény tekintete akadt bele Harmadikéba. Hasonló nem láthatta az ő arcát, pontosan úgy, ahogy akkor régen Élőlény és Harmadik nézett farkasszemét. Lehet, hogy Hasonló azt gondolta, Harmadikkal áll szemben, mert zavarában és félelmében mozdulatlaná dermedt. Azután lassan és nagyon óvatosan felállt a székről, ez rettenetesen hosszú időbe telt, nem úgy, mint amikor Élőlény egy

ugrással föl pattant. Hasonló lassan elindult felé, járása méltóságtejes volt, és egyben bizarr. Ő nem mozdult. A háttérben a csillagok, mintha egy hatalmas özönvízzé tornyosultak volna, keretbe foglalták Hasonló szálnalmas alakját. Élőlény egyrészt magyarázkodó szavak után kutatott elméjében, másrészt úgy gondolta, hogy még bőven van ideje elszaladni, de egy akaratától független erő megbénította, és egy tapodtat sem mozdult. Tudta, hogy szeme egész biztosan vérben forog, s telve van gyanakvással és rosszindulattal, mivel azt látta, hogy Hasonló minél közelebb kerül hozzá, annál inkább kerülőli tekintetének sugarát, és remegő léptei egyre lassulnak. Élőlény bizott benne, hogy Hasonló még nem ismerte fel, és van elég ideje elmene-külni. Társa az ajtó előtt megállt, és kinyújtotta a kezét. Élőlény csalódottan látta, hogy mindjárt megragadja a kilincset, azonban Hasonló keze hirtelen megállt a levegőben, és olyanná vált, mint egy száraz faág. A homlokán verejték csillogott. Csak egy pillanatig tartott, a hosszú utazás minden pillanatában lelki gyötrődésnek kiszolgáltatott test Élőlény szeme láttára összeesett. Hasonló elájult. Élőlény erre tényleg nem számított, hirtelen nagy csattanással kitérte az ajtót, berohant, és karjaiba vette társát, kétségbeesetten próbálta magához téríteni. Kis idő múlva Hasonló visszanyerte az eszméletét.

- Megöriültél! Én halott vagyok, de te hamarabb halsz meg, mint én! - üvöltötte. Kidülledt szeme fehérjét rettenet ülte meg, erőnek erejével eltolta magától Élőlény karját, biztos volt benne, hogy a másik ártani akar neki.

Élőlény ráordított:

- Hé, nem látod ki vagyok?!

De Hasonló szorosan lehunyta szemét, a fejét ingatta, és nem nézett rá. Élőlény habozott, majd úgy döntött, hogy átviszi társát a szobájába pihenni. Amikor éppen kilépett volna az ajtón, Hasonló hirtelen megragadta a torkát.

- Megöllek! Megöllek! - ordította.

- Eddig miért nem mondtad - hörögte Élőlény -, ha egyszer a szívedben mindig is erre gondoltál?

Élőlény nagyon nagy fájdalmat érzett, szeme kidülledt. Nem tudta lefejtetni torkáról Hasonló kezét, melynek hosszú, éles körmei a húsába

vájtak. Élőlény a társa alatt feküdt, fogával vadul szaggatta annak ruháit, bőrét, húsát, térdével belerúgott az alhasába. Mozdulatai jól begyakorlottak voltak, és ez ráébresztette őt, hogy korábban átélt már hasonló élményeket, teste ellágyult, és nevetgetnie támadt. Hasonló elájult, Élőlény pedig megfordította, és ráfeküdt; harapta a bőrét, és torkába mélyesztette ujjait, ekkor már sokkal természetesebben hajtott végre minden mozdulatot. Hasonló hörgött, és ő azt képzelte, hogy a nyakán pulzáló türkizkék erek olyanok, akár az univerzum húrjai, amelyek csengtek-bongtak ujjai között, és ettől a gondolattól ösztönösen megborzongott. Hasonló föladta a hiábavaló küzdelmet, Élőlény pedig még erősebben szorította. Hasonló mozdulatlanra meredt, és Élőlény azt gondolta, hogy végzett vele, de társa váratlanul mégis megszólalt:

- Valójában mindig gyanítottam, hogy te vagy Harmadik...

Élőlény szembogara vérezni kezdett, és a vércseppek Hasonló homlokára estek, onnan pedig befolytak szemgödörébe. Hasonló vacogva kimúlt. Miután Élőlény megbizonyosodott róla, hogy társa már nem árthat neki, átkutatta a szobáját, és mindent felforgatott benne. Semmi olyasmit nem talált azonban, ami indokoltá tette volna a rá mért halálos ítéletet. Élőlény ekkor kijózanodott, de fogalma sem volt, hogy akit éppen megölt, az miféle lény, miféle „ember” lehetett, mint ahogy azt sem tudta, ő maga kicsoda. Furcsa ürességet érzett, és azt, hogy minden, ami történt, véletlen hiba volt. Egyetértett azzal, hogy mindenképpen meg kell bocsátania önmagának. Még most sem találta meg a rejtkehelyet, ahová Hasonló a lopott élelmet halmozta. Élőlény mindent elvégzett, és rendkívül kimerültnak érezte magát; keresztbe lefeküdt a három székre, és ekkor mintha halotta volna, hogy valaki szólítja. Feszülten figyelni kezdett, és mindenfelé kutatott, de még mindig csak a fehér fémfalak voltak körülötte. A falon lévő ajtó szorosan zárva, és sehol egy teremtet lélek. Élőlény bármibe fogadott volna, hogy hallotta, amint szólítják, de később ez nem ismétlődött meg. Ahogy telt az idő, erős vágyat érzett, hogy a holttestet nyomtalanul eltüntesse; sokféle módszerrel próbálkozott, de

sikertelenül. Nem volt nála fegyver vagy vegyszer, és az űrbe vezető nyílást sem talált.

A NEMEK TALÁNYA

A hátramaradt időben Élőlény minden maradék élelmet megevett, hogy felszámolja a ciklikusság kellemetlen érzését. A holttest egy sarokban rothadozott, az élelemből megmaradt hulladékkal takarta be, hogy bűze ne terjedjen mindenfelé. Élőlény számtalanszor érezte, hogy az ajtó nyílásából valaki figyel, de soha nem talált ott senkit. A három szék csendesen álldogált egymás mellett, egyik az övé, másik a halotté, és a harmadik? Élőlény semmi kedvet nem érzett hozzá, hogy a feltett kérdésekre válaszokat keressen, úgyhogy csak bámulta a csillagokat, amik tanúi voltak a gyilkosságnak. Úgy döntött, hogy a tettes Harmadik volt, azért, hogy feloldozza magát a vétek súlya alól. Már csak a saját csigaházában utazott, és nem értette, hogy a veszély és aggodalom érzései miért követik mégis mindenhová. Emellett hirtelen, lesből rátámadt egy új magányosságérzet is, és fokozatosan olyan hangulattá sűrűsödött, amelytől minden pillanatban elsírta volna magát, de nem tudta, mert nem voltak hozzá könnyei. Élőlény nem tudta, mivel múlassa az időt, így olykor ellenállhatatlan kedve támadt, hogy a hullával társalogjon egy kicsit. A maradék élelem mennyisége már felére csökkent, még mindig nem mutatkozott azonban semmi jele annak, hogy hamarosan célba érkezne.

Élőlény ekkor elkezdte enni az étel megmaradt felét, ami eredetileg Hasonló adagja lett volna. Miután ez is elfogyott, a hullának látott neki.

- Azt mondta nekem, hogy én fogok hamarabb meghalni - gondolta. - Mennyire gyerekes volt!

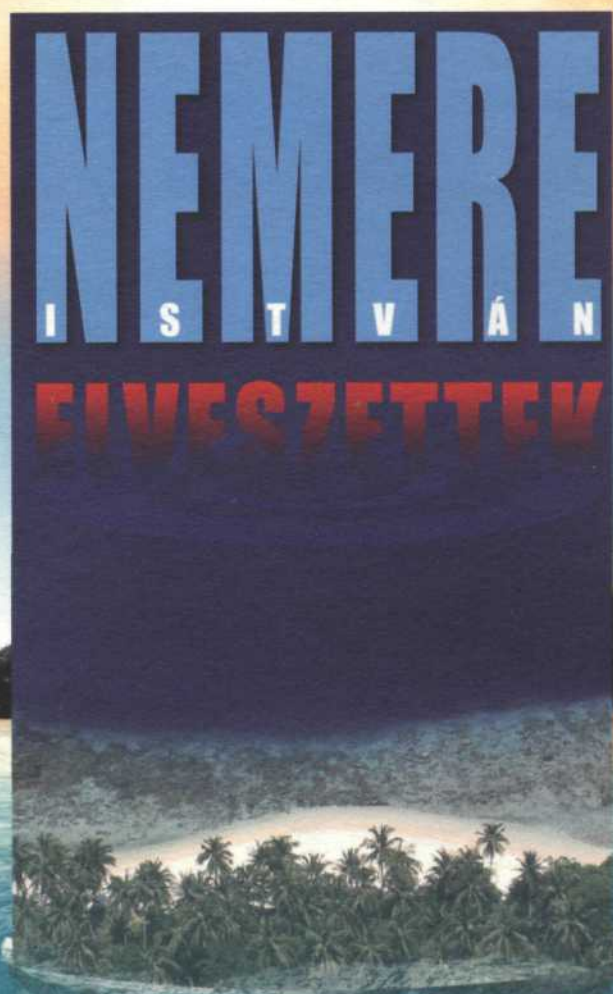
Amikor a meztelen húsba harapott, csak akkor jött rá, miben áll a nemek különbözősége, és beismerte magának, hogy túl későn.

És az űrhajó - Élőlény most már kételkedett abban, hogy tényleg űrhajó lenne - a saját akaratát követve, fémes hallgatásba burkolózva folytatta utazását, mintha egyszerre létezne is, meg nem is.

Hajótöröttek titokzatos világba csöppennek
egy cunamit követően.

A halálos veszedelemből megmenekülve
a halhatatlanság ígérete várja őket.

De ki állhat a csodák hátterében?

Az igazság valóban odaát van.

Nem kíváncsi rá?

Liu Ven-jang

EGY NAP FOGSÁG

A fantasztikus történetek kiagyaloí, ha egyszer komoly lehetőséget kapnak rá, alaposan megreformálják a büntetésvégrehajtás intézményét. Mert ötleteik vannak.

B. ÚR MEGHALT. Úgy, hogy még 24 óra sem telt el, amióta beköltözött az épületbe.

B. úr tegnap éjjel, nem, pontosítok, ma nulla óra-kor jött. Ködös éjszaka volt, két fekete ruhás férfi kísérte, kezükben három nagy kézitáskával. Felzörgettek a szolgálatos fülkéből, szobát akartak, berendezetlen. Ez a kívánság kissé furcsának tetszett, mivel többnyire mindenki berendezettet óhajt.

- Mekkora szobát parancsolnak? - kérdeztem, végigmérve B. úr kopasz fejét. Szemüveget viselt, sápadt és zavart, keserves arckifejezéssel.

Az egyik fekete ruhás szólalt meg:

- A legkisebb megfelel. Egy háló, konyhával, fürdővel.

- Bocsássanak meg, de hárman szűken lesznek egy olyan kicsi szobában... - mondtam.

A fekete ruhás rezzenéstelen arccal rábökött B.-re:

- Csak ő, egyedül.

- Rendben, és meddig szándékozik maradni? Fél év vagy egy nap? - kérdeztem B.-től.

Halkan szólalt meg:

- Egy nap...

- Pardon? - Nem hallottam tisztán.

A fekete ruhás így szólt:

- Egy hónap lesz. Ez önöknél a legrövidebb börtlet, ugyebár?

- Igen. - Bejelentőkarttyát vettem elő, hogy B. ráírhasa a nevét. A fekete ruhás kifizetett egyhavi bért, majd elkísértem őket a lifthez, onnan fel a tizenhatodik emeleti kis szobába.

B. úr kifejezte elégedettségét a szobát illetően, csak a kilátás keskeny sávját nehezményezte. A fekete ruhások közönyösen hallgattak, kinyitották a ládát, ami belül tömve volt egyszerű berendezési tárgyakkal: összecsukható vitorlavászon ruhásszekrény, felfújható matrac, valamint váltás ruha. Végül, hogy B. úr berendezkedett, az egyik fekete ruhás az órájára nézett:

- Nyolcadik hó tizennyolcadika, az idő pontosan nulla óra nulla-nulla perc.

A két fekete ruhás távozott. Így szóltam B.-hez:

- Mielőbb pihenjen le, remélem, kellemesen tölti majd az idejét.

Bólintott.

- Persze, kellemesen... Nem fogom túl sokáig zavarni önöket.

- Hogy mondta?

Egy villanásnyi ideig erőtlén vágyakozást láttam a szemében, mintha csak mondani akarna valamit. Megijesztett. De nyomban visszanyerte a szokásos, akarom mondani azt a zavart és szerencsétlen arckifejezését.

- Bocsásson meg, lepihennék. - Udvariasan az ajtóig kísért.

Nos, így él emlékezetemben a tegnapi éjszaka.

Csupán húsz-egynéhány óra telt el, és B. meghalt a szobájában. Holtteste összeaszott volt, úgy látszott, mintha időközben alaposan megvénült volna.

Az éjszakai ködön áttörve betoppant a két feketeruhás, egy orvosforma harmadik is jött velük. Még most sem értem, hogy vehették B. úr halálhírét. Amikor kinyitottam nekik az ajtót, és felfedeztük B. élettelen testét a hálószoba padlóján, egyáltalán nem lepődtek meg. Az orvos odament, megemelte B. szemhéját, megtapogatta a nyakát, majd a feketeruhások felé fordulva bólintott.

- Halott.

Fel akarták emelni B. úr holttestét, én azonban elálltam az ajtót:

- Várjanak csak, jelentenem kell a rendőrségnek. Aztán meg, én még fel se fedeztem, hogy meghalt, maguk honnan tudták?

Az egyik feketeruhás odajött, és halk hangon azt mondta:

- Nem kell jelentenie. - Egy igazolványt húzott elő, és felém mutatta; olyanfajta volt, ami kétségtelenül igazolta a hatalmát. Elhallgattam.

Fel-alá járkáltak a szobában, nyitogatták az egyszerű bútorokat, minden egyes ruhát kiráztak. Észrevettem, hogy a ruhák mind régiiek, ráadásul hajszálla egyforma öltöny mind. B. nem lakott még itt egy teljes napja sem, talán elrejtett valamit? Végül ami csak a szobában volt, a nagy kényeztetésbe csomagolták, felemelték B.-t, és eltűntek az ajtón át. Egyedül maradtam az üresen kongó szobában, négy fehér fal között.

Furcsa érzésem volt ezzel a halottal kapcsolatban. Alig húsz-egynéhány órája ismertem, de mintha öreg barátom lett volna. Alaposan végig-

gondolva bizonyára azért, mert minden egyes találkozásunkkor úgy viselkedett velem, mintha évek óta ismernénk egymást.

B. úr valóban kissé furcsa volt. Megtévesztő külseje ellenére az életerejére mindenképp túltentgetett. Az arca sápadt-beesett, mintha a szelet sem állhatná, de egész nap ki-be járkált az épületbe, tíz-egynéhány alkalommal, csak amit láttam, legalább. Egyszer itt, másszor ott tűnt fel egészen váratlanul.

Ahogy éjfélkor megkapta a szobát, fél perccel belül mindjárt láttam is. Ördög tudja, ilyen gyorsan csak repülhetett lefelé az emeletről, ahogy hangtalanul megállt mellettem.

Meredten bámult rám. A szeme vörös volt, mintha nem is ugyanaz az ember lett volna, izgatottan kérdezte:

- És most mennyi?

- Mi mennyi? - kérdeztem csodálkozva.

- Most hány óra van, hányadika? - Úgy beszélt, mint egy alvajáró.

Kicsit megrémített, gyorsan válaszoltam:

- Augusztus tizennyolcadika, nulla óra múlt egy perccel. Mikor jött le?

Nem figyelte a kérdésemre, megmerevedett, úgy mondta:

- Aha, szóval így... Köszönöm.

Visszament aludni. De hajnali háromkor az ablakon át megpillantottam az épületen kívül. Előregörnyedve, a ködön át lassan felém tartott, sápadt arca akár egy mécses. Elősiettem, és kinyitottam az üvegajtót. Fáradtan jött be.

- Most rendezkedett csak be, miért nem alszik egyet? - kérdeztem. - Mikor ment ki?

- Hogy? - Tétovázott, majd: - Eh, nem vagyok fáradt. Nem látott kimenni?

Kétkedve szólaltam meg:

- De hát a kapu végig zárva volt... - Csak nem a tizenhatodik emeleti ablakon át mászott le?

- Igen? - mosolyodott el. - Rosszul emlékszik, itt mentem ki.

Hátulról figyeltem, ahogy botladozva belép a liftbe, bezártam a kaput, és visszatértem a portásfülkébe szunyókálni.

Reggel fél nyolckor áthaladt az előtérben:

- Jó reggelt!

- Jó reggelt! - Meglepődtem, hogy ennyi kis alvás után még van ereje sétálni menni.

A furcsa az, hogy alig néhány másodperc telt belé - legalábbis az én emlékezetemben csak igen rövid idő volt -, és megint látom az előtérén át kifelé haladni, felém intett, mintha az imént nem is találkoztunk volna:

- Jó reggelt!

Elképedve bámultam, ahogy kiment a kapun.

Talán egy óra múlva érkezett vissza, taxival. Lassan kászálódott ki, hullafáradtan lépett be az épületbe, s nem is törődött velem, egyenesen beszállt a liftbe.

Mi történt B. úrral? Mit csinált ez alatt az egy óra alatt odakint? Elméláztam, ám egyszer csak újra megpillantottam elmenni magam előtt, nevetve ideszólt, hogy: „Jó munkát!”, és megnyomta a lift gombját.

Kezembe tettem arcom, erősen becsuktam, majd kinyitottam a szememet. Megőrültem? Idő előtti agylágyulás? Vagy épp álmodom?

Kapaszkodtam egy kicsit a pultba, hogy megnyugodjak. Amint felemeltem a fejem, láttam, hogy B. szomorúan járkál az előcsarnokban. Eszemet vesztve pattantam fel! Bizonytalanul és elhagyatva mondta:

- Elvesztettem valamit... - Tanácstalanul folytatta: - Feltétlenül meg kell találnom...

- Mit vesztett el? - kérdeztem.

Fejét csóválva kiment a kapun.

Utána indultam, amikor egy kéz hátulról megütögette a vállamat. Kis híja, hogy nem ugrottam egyet.

Az 1608-as szobában lakó özvegyasszony volt, erősen ideges fajta, és ráadásul B. szomszédja.

- Hogy hívják? - nyújtotta előre csontos, boszorkaszerű ujját, B. távolodó alakja felé bökve.

- B., miért? - kérdeztem.

Az öregasszony sutogott:

- Furcsa egy ember!

Ezt én is tudtam, de hogy mondhatnám el neki?

Látva, hogy B. eltűnik egy sarok mögött, fülemhez hajolva közölte:

- Az imént hallottam, a szobájában valaki sírt.

- Sírt? - Azt hiszem, túlérzékeny a nő.

- Igen! Odasimultam az ajtóhoz, áthallatszott rajta! - Váratlanul sarkon perdült, a rémület ráncai szaladtak végig arcán.

B. úr jött újra, bentről kifelé.

Föl nem foghattam, miért vagy hogyan csinálja, mégis udvariasan megkérdeztem:

- Megtalálta, ami eltűnt?

- Mi? - kapta fel a fejét, és meghökkenve bámult rám: - Mit?

Elképesztő.

Kiment az ajtón. Az öregasszony maga után húzott, követtük. Kint megálltunk a napon. Sutogva mondta:

- Kísértet.

B. a távolban taxiba szállt. Megfordultam, az öregasszony szavain morfondírozva, akaratlanul fölpillantottam.

A tizenhatodikon, B. úr szobájának ablakában egy alakot vettem észre. Elhátráltam néhány lépésnyit, és kezemmel takarva szemem a naptól, még egyszer odabámultam. Nem tévedés, az ő szobája. A ösztövé alak a függöny mögé húzódott. Kivert a hideg veríték.

- Látta? Látta? - hajtogatta izgatottan az öregasszony.

Magammal rángattam, amilyen gyorsan csak a szíve és a lába engedte, be a gondnokiba, ahol magamhoz vettem az elektromos sokkolót, majd a lifttel fel a tizenhatodikra. Megálltunk B. ajtajánál, feszülten fűleltünk.

- B. úr! Bent van? - Finoman bekopogtam. Senki nem felelt.

Az öregasszony úgy vájta belém hegyes karmait, hogy már fáj. Elővettem a tartalék kulcsot, és kinyitottam az ajtót; tisztázni kell ezt a dolgot. Megmarkoltam a sokkolót, beléptem a csöndes kis szobácskába.

Kongott az ürességtől.

Az öregasszony töppedt ajka reszketett.

- Kísértet, szellem... - Rettegve forgatta a fejét, tekingetett jobbra-balra, mintha a szobában valami láthatatlan lény volna. - Menjünk innen! - Erővel rángatta a ruhámat. Én is féltem.

Hát ez van. Ma valóban több mint tíz alkalommal láttam B. urat az épületen kívül és belül. Ráadásul az arca, akár fülesbagolyé a ködben, olyan kiszámíthatatlanul változott, néha vénnek tetszett, majd fiatalosabb lett. A ruhája is, egyszer új, másszor viselt. Ezen a világon nem léteznek szellemek, de hogy B. úr micsoda, abban már nem vagyok egészen biztos.

Valamivel dél előtt egy pakli kártyával állított be az előtérbe, velem akart kicsit mulatni.

Képtelen voltam visszautasítani. Most nagyon öregnek látszott, ez tényleg furcsa. A szeme mint egy lázas betegé, alatta karikák sötétlettek.

Döbbenetes kártyatrükköt adott elő. Akármilyen alaposan kevertem is át, minden lap helyét meg tudta jegyezni. Egyre inkább azt hittem, hogy varázsló lehet, aki a modern nagyvárosban rejtőzködik.

A végén a pultra hajította a kártyákat.

- Nincs ebben egy csepp varázslat sem, magam sem vagyok semmiféle bűvész. Fiatalember, menjen, vegyen egy polárszűrős szemüveget! A kártyákat itthagynom magának. Fel fogja fedezni, ha egy elképzelhetetlen dolgot más szemüvegen át néz, sokkal tisztábban látja.

Tényleg elküldtem valakit a szemüvegboltba, vegyen nekem egy polárszűrős szemüveget. És ahogy feltettem, meg is láttam mindegyik lap hátoldalán a különleges tintával írt jelölést.

Ez volt a legérdekesebb, amire B. úr megtanított. Talán valami mást akart vele mutatni, de nem tudtam rájönni, mit.

Ebéd után észrevettem, hogy a kapu előtt álldogál, és meredten bámulja a szemközti lámpaszlopot.

- Szép időnk van - köszöntöttem óvatosan.

- Valóban, az idő folyton ilyen. De remélem, lesz alkalmam egyszer esőt is látni. - Mintha csak magában mormogna, majd valami furesát mondott: - Nézze csak azt a lámpát az úton!

- A lámpát?

- Igen. Az mindig ott volt?

Gondosan megnéztem a lámpát, majd visszafordultam.

- Persze, már régóta, mindig.

- És... és még... soha nem tört össze?-Szinte sűgva kérdezte, mintha félne valamitől.

- Nem - ráztam meg a fejemet. Bár nem biztos, sok komisz kölyök él a környéken, és én is csak két hónapja vagyok itt gondnok.

Következő kérdésétől végigfutott rajtam a hideg:

- Nem látott még olyat, hogy a lámpa szilánkjai a földről felrepülve maguktól újra összeállnának?

Szikrázva tűzött a nap, az ő arca mégis fakó volt. Mintha egy láthatatlan, jeges kéz markolt volna a

szívembe. Meglátta rajtam a félelmet, elnevette magát, és bement.

Őszintén szólva, B. úr volt az első, akitől már egy nap ismeretség után rettegtem.

Nem mertem többet elsőként ráköszönni. Délután újra láttam ki-be-ki-be járkálni. Néha szólt hozzám, de nem történt semmi különös.

Aztán éjjel meghalt.

Hung Kuang

Miután a két feketeruhás B. holttestét és a szobában lévő valamennyi tárgyat elszállította, én csak álltam a hálóban, tompán bámulva a hófehér falakat, a tükörfényes parkettát. Mit kerestek a feketeruhások? Talán B. úr valóban rejtegetett valamit?

Visszagondolva B. furcsaságaira, éreztem, ahogy a szoba megragad, és magához húz. Ittmaradt a szelleme, zagyváltam magamban.

Hirtelen, akárha bűvös sugallat hatására, előkaptam zsebemből a polárszűrős szemüveget, és

feltettem. Aztán csak bámultam elhűlve, mert, atyaég, a falat teljesen elborították az írásjegyek.

Kétség nem férhet hozzá, mindezt B. úr kifejezetten nekem írta. Sikerült eltitkolnia a két feketeruhás elől. Kulccsal magamra zártam az ajtót, visszatértem a hálóba, és izgatottan olvasni kezdtem a falra írtakat. Iszonytató egy történet volt.

Azért írom le mindezt, mert érzem, nemso-kára meghalok. Mindig vágytam rá, hogy

másnak is elmondhassam szerencsétlenségemet, de soha nem mertem. Most ezen a módon mondom el neked, hogy a világ nem oly egyszerű, mint gondolod.

Azért írok a falra, mert: (1) Ők a végén minden mozdíthatót magukkal fognak vinni, és csak a falak maradnak. (2) Csak egy ilyen ősrégi, egyszerű és bizonytalan módszerrel tudom becsapni őket. Okos vagy, hogy megértetted az utalásom.

Halálom után senki sem fogja látni a síromat, hadd emlékezzek hát én saját magamra:

B., élt hatvanöt évet, hosszú egyedüllét és életerejének elapadása okozta halálát. Bűnöző volt, egyúttal szájalomra méltó áldozat. E helyt, e pillanatban töltöttem tíz évet börtönbüntetésben.

Tíz évet.

A rémálom akkor kezdődött, amikor, az emberi faj kollektív gyengeségéből kifolyólag, vétkeztem, nagyot vétkeztem. Világomban, egy általad megpillanthatatlan és elképzelhetetlen világban hozták a tudomásomra, hogy milyen büntetést szabnak ki rám.

A bíró szavaival: „Egynapos életfogytiglani szabadságvesztés: élje örökké életének ugyanazon napját! Az on számára véletlenszerűen kiválasztott nap a kétezer-nyolcadik év nyolcadik havának tizennyolcadik napja. Valamennyi élettevékenysége e huszonnégy órán belülre korlátozódjon, míg csak Természettől nyert életének végére nem ér. Az Emberséges Elbánás Elvét szem előtt tartva, büntetését egy forgalmas nagyvárosban kell letöltenie, de ezen időszak alatt környezetének egyetlen tagja előtt sem tehet említést saját személyéről vagy a kiszabott büntetésről. Ellenkező esetben egy szorosan zárt kis térrészbe helyezük át, ahol magányosan kell büntetését letöltenie.”

Fel tudod fogni? Barátom, ez egy véget nem érő rémálom.

Az beszéltek, egy vagyok azon első csapat elítélteiből, akiket időbörtönnel sújtanak. Még nem mérték fel a módszer teljes

horderejét, így hát kísérleti alanynak számítottunk.

Kezdetben nem tapasztaltam igazán e büntetés félelmetes voltát. Egy nyüzsgő és virágzó város, élettől duzzad mindeütt. Saját szobába költöztem, örvendve az engem körülvevő világ szabadságának. Az ablaküvegen át figyeltem a lenti embertömeget, nem terhelte a jövőm miatti aggodalom.

Az első napon - persze most a saját érzetem szerintit mondom, mert a valóságban az általam eltöltött tíz év a több mint háromezer-hatszáz napjával nektek mind ugyanaz az egy nap volt. Szóval az első napon korán keltem. Sétát tervezgettem, hogy szívjak egy kis városi levegőt. A szomszédom, az 1608-asban lakó idős hölgy - igen figyelmes személy - szívélyesen köszöntött.

- Jó napot! Ön az új szomszéd?

- Igen. Örülök, hogy megismertem - feleltem.

- Honnan való?

Előadtam a jó előre összeszerkesztett hazugságot. A végén azt mondta:

- Remélem, kellemesen tölti majd az idejét!

A földszinten üdvözöltek:

- Jó reggelt!

Viszonoztad.

Az utcára érve, a sarki rikkancstól vettem egy napilapot, elsőként a dátumot néztem meg: 2008.08.18., érdekesítő hírek a címlapon. Átkeltem az úttesten, és a szemben lévő kávézóban reggelit rendeltem, brazil kávé pirítóssal. A lapot olvastam, a tulaj pedig így szólt hozzám:

- Assz'em, maga nem idevalósi.

- Igen, a minap érkeztem - válaszoltam.

-Tetszik itt nálunk?

- Nagyon, barátságosak az emberek, a kávé is remek - mosolyogtam rá.

A továbbiakban elmentem a parkba sétálni, megnéztem egy mozit, ebédeltem, a városháza előtti téren galambokat etettem, grimaszoltam egy babakocsiban fekvő gyerekeknek.

Vacsora után az utcán sétálgattam, és csak miután elfáradtam, tértem haza. Az ágyban fekvé elaludtam, és amikor felkeltem, újra kétezer-nyolc augusztus tizen-nyolcadika volt.

A második napon (továbbra is a saját időérzetemről beszélek) ugyanabban a pillanatban léptem ki az ajtón. Az 1608-asban lakó hölgy ott állt a folyosón, és megkérdezte:

- Jó napot! Ön az új szomszéd?

- Igen. Örülök, hogy megismertem - feleltem.

- Honnan való?

Na, ez érdekes volt; szóról szóra mindent elismételtem. A végén azt mondta:

- Remélem, kellemesen tölti majd az idejét!

Lent újra köszöntöttelek, az utcasarkon vettem egy ugyanolyan példányt a kétezer-nyolc augusztus tizen-nyolcadiki újságból, címlapján az általam már rég ismert hírekkel. Át az úton, a szembeni kávézóban reggelit rendeltem, megint brazil kávé, pirítóssal. Az újságot olvastam, és a tulaj így szólt:

- Assz'em, maga nem idevalósi.

Az egész megisméltődött, pontosan, akár egy ingaóra.

Én hajszálra ugyanazt a választ adtam. Úgy éreztem magam, mintha akaratlanul csöppentem volna vendégszereplőként egy régi filmbe, mindent tudtam a további cselekményről, amiről azonban a többi színésznek fogalma sem volt.

Park, mozi, ebéd, galambok, majd a csecsemő a babakocsiban... Egyformák a helyszínek, ugyanazok az események, az egyetlen, ami más, az én voltam. Nem is igaz, csak a tudatom. Tisztán értettem, hogy már másodszer élem át ezt a napot. Nagyon különös érzés, kétezer-nyolc augusztus tizen-nyolcadikának napját, mint egy videoszalagot, örökre megőrizték valahol, megőrizték a világegyetem valamelyik varázssarkában? Engem pedig egy varázsigével alkalomról alkalomra ráraznak a videoszalagra, úgy, hogy mindent tudok

róla, de kényszerűen megismétlem a változatlan cselekményt?

Az első néhány napban egyáltalán nem voltam reményvesztett, félni sem féltem. Még egyfajta jó érzés és rácsodálkozó érdeklődés is ébredt bennem, ahogy vizslattam ezt a megtévelyodött viiágot. Állandó menetrend szerint teltek el napjaim, pontosan ismertem minden pillanatot, hogy hol kivel futok össze, és hogy ők mit fognak csinálni. Fejből fújtam a saját szövegemet, és a velem szemben álló szavait is. Titokban pedig ezt mondtam neki:

- Hah, úgysis tudom, mit csinálsz a következő percben.

De nagyon gyorsan belefáradtam. Ha úgy érzed, életed valamely napja boldogan és színesen telt, az csak annak egyedisége miatt volt így, ahogy egy szempillantás alatt tovaszállt. Egy soha tova nem szálló nap félelmetes jelenség, a frisset állottá, majd romlottá, aztán mérgezővé változtatja.

Csendben töltöttem büntetésem. Az első héten vidám voltam, a másodikon elfáradtam, a harmadikon dühöngtem, a negyediken a halálra gondoltam, az ötödik héten pedig már tudtam, hogy ebbe bele fogok örülni.

Tényleg elképzelhetetlen, hogy ugyanazon emberben, ugyanazon napon ennyi könny, harag, küszködés, reménytelenség és téboly gyűljön fel. Szobámba rejtözve zokogtam, erősen beleharaptam a saját kezembe. De az időbüntetésből lehetetlen volt kitörni, nem menekülhettem cellámból.

Valami ördögi hatalom zárt kalickába. Ahogy közelgett egy huszonnégy órás időszak vége, szinte kergettem az idő folyását, hogy így törjek át a rácsokon. De az az ördögi erő megint csak visszahúzott a huszonnégy óra elejére. És minden kezdődött előlről. Újrakezdtam a találkozásokat a tegnapi személyekkel, megismételtem a tegnapi cselekvéseket. A legfélelmetesebb az volt, hogy mindezt csak én láttam tisztán, a többiek mit sem sejtettek belőle.

Mennyire irigyeltem őket, mennyire féltékeny voltam rájuk! Számukra az én örök bezártságom csak egy volt az élet milliónyi átlagos napja közül. Tudattalanul töltötték el, és nyomban elfelejtették, ahogy beléptek a számomra örökké rejtve maradó „holnap”-ba. Nekem viszont, nekem tovább kellett vergődnöm keserves büntetésem körforgásában, szemernyi együttérzés és segítség nélkül...

Ráadásul, tudnod kell, magamon kívül minden és mindenki más változatlan maradt, minden egyes időkörben, atomóránál precízebben. Kénytelen voltam mindennek megfigyelni pontos időpontját, nehogy ritmust tévesszek e világgal. Rögzített időbeosztással rendelkeztem, másodpercre kiszámítva. Ebben az óraműszerű világban én voltam az egyetlen változó elem, de erőnek erejével az óra egy alkatrészévé változtattam magam. Bűnös vagyok, lakolnom kell. De el kell mondjam, túl kegyetlen az ilyen megtorlás, még egy efféle gonosztevőnek is, mint én.

Az időbe zárt fegyenc sorsa sokkalta szomorúbb a térbe zárténál. Az érzéketlen külvilág változatlan éjjeli és nappalai során csak te öregszel egymagad, ahogy nap nap után ismételve egy halálnál is sápadtabb életet.

Milyen félelmetes, hatalmas és megbolázhatatlan dolog is az idő! Amit mondani akarok, hogy a majom, amikor betanul valami trükköt, csak azért teszi, hogy mindezt harapnivalóra válthassa. Az ember, kizárólag az ember az, aki megszerzett hatalmát és tudását „büntetésre” használja fel.

Számtalan magányos roham után eldöntöttem, hogy megtöröm a szabályokat, meglátom, mekkora nehézséget tudok okozni ezzel a világnak. Félrehajítottam az időbeosztást, és az első nap szándékosan hét-harminckor, a másodikon hét óra harminc perc tizenöt másodperckor léptem ki a kapun. A szokásosnál fél perccel később mentem be a kávézóba, forró croissant-t és jeges kávéval rendeltem. A következő

időkörben még fél percet késlekedtem, tojást, citromzselét és vaníliafagylaltot kértem. Más időpontot választottam - bár az eltérés nem haladta meg az egy percet -, hogy a rikkancstól újságot vásárolok. Időköronként váltogattam a moziban a filmet. Egyszer agyontapostam egy csigát, másodjára fölemeltem a földről, és betettem a fűbe. Nevetségesen kapkodva, hogy megszabaduljak a ketrecbe zártság érzésétől, rohagáltam összevissza, a város széléig futottam, majd taxival hajtottam haza.

A határban éjszakáztam, abban reménykedve, így csudamód segíthetek magamon elmenekülni mába zárt sorsom elől. Összegömbölyödtem a bozótosban, nézve a csillagokat. Egyre múltak a másodpercek, visszhangzott a szívem a hangos kondulásoktól. Éjféle tizenkettőkor izgatottan felültem. Vágtatni kezdtem a csillagos égbolt alatt, eszement módjára üvöltözve:

- Taxi! Taxi! - Amint beszálltam, nyomban megkérdeztem a sofőrt: - Hány óra van most? Hányadika van ma?

- Ööö... Nulla óra tíz perc. Elég sokat ihatott, augusztus tizennyolcadika van - mondta a sofőr. A szívem sötétlő mélybe zuhant. A kocsit átszelte az álomba merült várost, és megállt az épület előtt, amit fojtogatott az éjszakai köd. Már hajnali három óra volt, és még vissza kellett térnem abba a kis szobába, vissza a börtönbeli börtönömbé, aludni.

Nemegyszer tört ki rajtam hisztériás roham. Azt képzeltem, ha egy bizonyos, különleges pillanatban „másodjára” lépek be az épületbe, megtörhetem a rontást. A városhatárból visszatérve, pontosan éjféle tizenkét órakor fogok belépni a kapun, és megkérdem:

- Most hány óra van? Hányadika?

Emlékszel, fiú? Ezt mondtad:

- Tizenkettőre jár, mindjárt egy egész napja lesz már, hogy beköltözött. Ma augusztus tizennyolcadika van, természetesen.

Pont ebben a pillanatban, a varázslat e töréspontján, te leszel szabadulásom ta-

núja. Borzasztóan izgatott voltam, rád szegeztem a tekintetemet, álltam ott néhány pillanatig, majd újra megkérdeztem:

- És most mennyi?

- Mi mennyi? - Csupán néhány másodperc telt el közte, de te mintha teljesen elfeledted volna az iméntieket.

Valami szerencsétlenség-érzet fogott el, rákérdeztem:

- Most hány óra van, hányadika?

Ijedten válaszoltál:

- Augusztus tizennyolcadika... nulla óra múlt egy perccel. Mikor jött le?

Tudod, mennyire elvesztettem akkor a reményt?

Volt még örültebb elképzelésem is: néhány emberrel messzire megyek, túl a város határán. Este, tábornút körül ülve, éjfélkor egy történetet mesélek majd. Amikor az idő túlhaladja a tizenkettőt, és én visszatérek a huszonnégy órával korábbi pillanatba, milyen jelenet tárul majd elém? Azok néhányan, akár a káprázat, semmivé foszlanak? És ők mit látnak majd? Váratlanul azon kapják magukat, hogy házuk hálszobájából a mezőre kerültek?

Nem mertem elvégezni egy ilyen kísérletet, túl veszélyesnek tetszett. Még kárt tesztek valakiben. Saját magamon kísérletezhetek, a világnak ez csupán egy apró bonyodalmat jelent.

A világ nem omlik össze, akárhogy igyekszem, akár egy kalitkába zárt vadállat, vergődök segítség nélkül. Csak néhány napján olvastam ki a szemedből vagy másokból csodálkozást és félelmet. Felfedeztettek? Nem igazán tiszta előttem.

Volt egy ijesztő elképzelésem: ez a büntetés csak egy lelki szinten lejátszódó érzés, csupán a szellememet (nem tudom, hogy fogalmazzak másképp) marják valahogy ki és rántják minden alkalommal vissza az időhurok elejére, a testem pedig bennül merevségben, óramű pontossággal ismétli a rögzült cselekvéseket. Talán hogy ezt a fajta félelmemet oszlassam, változtattam mindennap kissé a tevékenységemen. Nem ütköztem akadályba, ráadásul lassan-

ként felismertem, hogy a testem öregszik. Megnyugodtam.

Ha mozgásodat egy kis területre korlátozzák, észlelni fogod, hogy a lelki tevékenységeid tízszer, százszor gazdagabbak és élénkebbek lesznek. Nem vagyok a tudományok híve, de az idő mint jelenség mára már igencsak foglalkoztat. Nagyon érdekelne, milyen módszerrel visznek minden alkalommal vissza az augusztus tizennyolcadika nulla órához. Kíváncsi vagyok még arra is, mi is az idő, és hogy egy időbe zárt személy hogyan gyakorolhatja hatást a külvilágra.

A későbbi napokat folyamatos megfigyeléssel és elmélkedéssel töltöttem. Így nem búslakodtam annyira. Kieszelttem egy sor módszert, hogyan hajíthattak be az idő e hurkába.

Az első lehetőség, ahogy a fizikusok szokták mondani, hogy minden alkalommal, ha visszakerülök, az idő egyik mellékága bomlik ki, elindul egy újabb „párhuzamos világ”, amelyben rajtam kívül minden egyéb az eredeti világgal megegyezik. De ezt bizonyítékkal tudom cáfolni: az ebben az új világban élők nem tudhatnának az eredeti augusztus tizennyolcadikán történt eseményekről, te azonban egyszer váratlanul megkérdezted: „Megtalálta, ami eltűnt?” Akkor nagyon meglepődtem. Azért történhet így, morfondíroztam, mert a későbbi időkörök valamelyikében el fogok veszíteni valamit, de a mostani pillanat még az előtt van. Később bebizonyosodott ez a feltevés, eltűnt a pénztárcám, az időpont délelőtt kilenc volt.

Maradt a legegyszerűbb magyarázat: augusztus tizennyolcadikának napja változtatlan, csak én térek vissza minden alkalommal, hogy végigmételem az életem. Így azonban az a nehézség támad, hogy én számtalanszor eltöltöttem ezt a huszonnégy órát, legalább hármezer-hatszázötven alkalommal. Az ezalatt általam egy személyben felélt források, például a víz és a villany, meghaladhatja az egész épület többi lakója által felhasznált össz mennyiséget.

Ki nem vesz észre egy ilyen furcsaságot?

Egyszer csendben az épülettel szembeni utcai lámpa alá osontam, levettem a cipőmet, és összetörtem vele a lámpát. Aztán visszamentem az előcsarnokba. Te akkor nagyon megijedtél, bizonyára azt hitted, megbolondultam. Nem, csak gondolkoztam valamin.

Aznap, miután összetörtem a lámpát, megjegyeztem az összes rám irányuló arckifejezést, minden hozzám intézett szót. Másnap (mondanom se kell, számomra másnap) virradatkor felfedeztem, hogy a lámpa sértetlenül áll a helyén, természetesen, hiszen még nem törtem szét. De ez a nap tényleg egészen más lett, mint az előző.

A létezésem zavarral töltötte meg a világot. Ebben az időkörben délelőtt kilenckor törtem szilánkokra az utcai lámpát, vagyis a külső szemlélők számára ez a lámpa kilenc óra után nem létezhetett. Viszont az ezt megelőző időkörben a lámpa a nap végéig létezett. A szemtanúk vajon melyik esetre fognak emlékezni?

Emlékezz, kérdeztelek egyszer délben. Egyáltalán nem is tudtál arról, hogy valaha összetörtem volna a lámpát.

Az utolsó ötletem: amint véget ér egy időkör, egymagamban kiszakítottok ebből az időből, az a titkos varázslat, vagyis az idővezérlő erő az egész világot (rajtam kívül) visszaforgatja a huszonnégy órával azelőtti kezdőállapotba, majd engem visszahajt a világba, és minden kezdődik előlről.

Vagyis mindegy, hogy büntetésem tartama alatt mit tettem, akárhányszor törtem is össze a lámpát, a szemtanúk mindig csak az utolsó időközre fognak „emlékezni”.

Nem tudom, helyesen képzelem-e, jobb lenne a szemtanúkat kikérdezni.

De a pénztárca elvesztése, meg a csodálkozásod, valahányszor láttad a nem menetrend szerinti tetteimet, az hogyan magyarázható?

Valószínű, hogy egy külső szemlélő szá-

mára néhány cselekedetem olyan, ahogy egy térbeli test vet árnyékot egy síkra, egymásra rakódnak egy napon belül, ilyesfajta helyzetet eredményezve: közvetlenül aztán, hogy látsz kilépni az épületből, újra csak látod, amint kifelé tartok, majd észreveszed, hogy a szobámban is ott vagyok. Az általam elfoglalt mikro-időkört körbefogja egy teljes makro-idő, így a kívülálló

sámára egy részecskeállapot-szerű, kiszámíthatatlan „villanás” jön létre.

Ha egy felsőbb megfigyelő letekinetene erre a városra, Brown-féle mozgást' végző részecskéhez hasonlóknak látna, zagyva kavargásban, rendetlenül előtűnni minden szegletben. Az egyik másodpercben keleten vagyok, a következőben nyugatra kerülök, talán még ugyanabban a másodpercben több helyen is feltűnök. Ha egy átlagember követné a nyomaimat, bizonyára megörjítené ez a furcsa jelenség.

Nagyon sajnálom, hogy csak a halál közeledtével ismertem fel az elmélkedésben rejlő örömet. Hiszem, hogy a világítótornyok őrei azért nem örülnek meg, mert tudnak bölcsekedni.

Az igazságtalan csupán az, hogy nekik minden napjuk más.

Nemsokára végem, de továbbra sem tudom, mi is az idő, és hogy egy belé zárt személy hogyan léphet kapcsolatba a környezetével...

Viszontlátásra, barátom, Szerencsésen belépsz majd a holnapba, örökre elfelejtve engem és a mát. Ám azt a holnapot én se hogyan sem tudom elképzelni.

Levettem a szemüveget, mire a falak visszaváltoztak makulátlan fehérré. Valóban megtörtént ez az egész? Újra feltettem a szemüveget, B. úr tollának nyoma belepett minden falfelületet.

Ki kell festeni, eltüntetni ezeket az írásjegyeket. Ki tudja, hogy egy későbbi lakó tekintete, orrán polárszűrős szemüveggel, nem fog-e a falra tévedni? B. úr mostanra már halott, de kétezer-nullanyolc-augusztus-tizennyolcadik-éjjel-nulla-órától-este-tízíg él, örökké él, újra és újra él. A titkára soha nem derülhet fény.

Az órámrá néztem, már fél tizenkettő.

Hirtelen felélénkültem.

B. úr ma nulla órától lakik itt, halálának időpontja este tíz óra, ám most fél tizenkettő van, egy időhurok végéig még fél óra! Ahogy a falon is írta, annak idején éjfélt tizenkettőkor tért visz-

sza vidékről, azt remélve, én leszek a szemtanúja, ahogy kitör az időcellából. Tudom, hogyan bizonyosodjak meg elképzelései igazáról.

„Egy” B. úr már meghalt. Ha tizenkettőkor „egy másik” B. úr hazatér, az legalábbis bizonyítja elmélete egy részét. Milyen elképesztő, félelmetes és izgalmas helyzet lesz az!

Ha így van, ha „egy másik” B. úr hazatér, mit mondok neki? B. úr, ön már meghalt, és a mostani ön csupán egyike a számtalan, tükörcsü lidércnek? Szabad-e így gondolkodnom: mi, szerencsés emberként, tudatlanul töltjük el a mai éjjelt, majd belépünk egy B. úr által elérhetetlen és elképzelhetetlen holnapba; ebben az általunk túlhaladott, hátrahagyott és elfeledett napban marad még egy, kettő, számtalan B., aki tehetetlenül, örökre bezárva köröz. Egyáltalán nem értem ezt az egészszet, de nem is szeretném megérteni.

Lelkemben a legnagyobb reménnyel és félelemmel, leültem a kapu melletti gondnokiban, és kibámultam az ablakon túli éjszakai világra.

Először figyeltem fel arra, milyen csodás is az idő. Mintha minden másodperce a szívemen át dobogva folyna. Elfolyik, elfolyik, elfolyik... Az egyik időkörben B. úr ekkor, e pillanatban épp egy vidékről visszasiető taxiban ül. Összekavarodtak a gondolataim, vártam, hogy átfúrva a sűrű éjszakai ködöt, lámpáshoz hasonló sápadt arcával az épület felé átvágjon, vártam, hogy az idő valamely sarkából, görnyedt tartásával betoppanjon, vártam hogy elveszve a reménytelen keresgélés közben idetévedjen. Ismeretlenből ismeretlenbe, határtalanból határtalanba, homályból homályba, ketrecből ketrebe. Erősen megragadom majd a kezét, nem, szorosan át fogom ölelni, hogy vele együtt töltssem el a mából a holnapba vivő másodpercet. Képes leszek így átvinni őt? Vagy magával ránt az átok örvényébe? Egek, min jár az agyam?

Mindjárt tizenkét óra, a szívem pedig úgy kalapál, hogy mindjárt felmondja a szolgálatot.

Az ablakon túl a ködös, éjszakai homály...

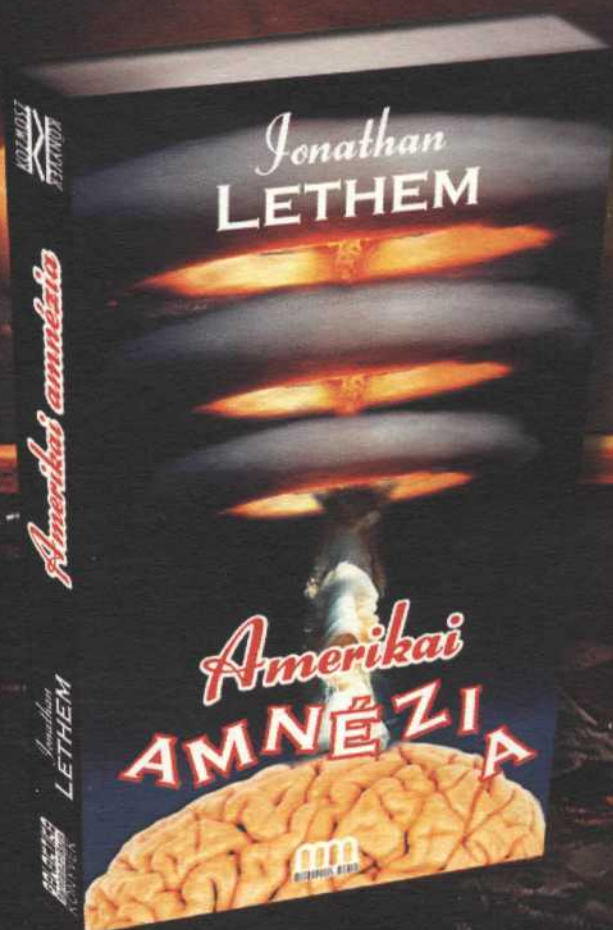
Kiss János fordítása

A GALAKTIKA FANTASZTIKUS KÖNYVEK KÖTETE

AZ AMERIKAI ÁLMOT ATOMVILLANÁSOK
PERZSELŐ HŐJE RÉMÁLOMMÁ VÁLTOZTATTA.

A MINDENNAPOKAT AZ ÖNFENNTARTÁSÉRT
VÍVOTT HARC URALJA.

ÁM MI VAN, HA EZ AZ EGÉSZ IS CSUPÁN ÁLOM,
ÉS A VALÓSÁG MÉG SOKKAL SZÜRREÁLISABB?

JONATHAN LETHEM
AMERIKAI AMNÉZIA

„JONATHAN LETHEM A MI GENERÁCIÓNK EGYIK LEGFONTOSABB ÍRÓJA.”

– BRET EASTON ELLIS

Egy lebecsült nagyhatalom

Egy ország, amely szinte észrevétlenül, rekordgyorsasággal jutott fel a csúcsra. A sereghajtóból nagyhatalommá vált Kína.

KÍNA TÖRTÉNELME az egyik legizgalmasabb az országok sorában. Az egyik legrégebbi, nagymúltú kultúra, amely többször is elbukott és felemelkedett. A hajdani dicsőség a huszadik századra szertefoszlott. Csupán a második világháború után vált ismét meghatározó politikai tényezővé.

Az 1946-tól 1949-ig tartó polgárháború végén megalakult a Kínai Népköztársaság. 1950-ben megkötötték a kínai-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződést. Ezek a tényezők határozzák meg Kína közelmúltját, jelenét és jövőjét is.

Az évszázad utolsó negyedében Kína olyan politikát folytatott, amelynek révén a világgazdaság és -politika megkerülhetetlen szereplőjévé vált. Nagyhatalmi ambíciói nem véletlenek. A világ lakosságának ötöde, 1,3 milliárd ember él az országban, amelynek területe csaknem 10 millió négyzetkilométer. Népességben és területben is több mint százszorosa hazánknak. Gazdasága a világ egyik legerősebbje lett, hadserege a legnagyobb, 1964 óta saját fejlesztésű atomfegyverekkel is rendelkezik. 1971 óta az ENSZ Biztonsági Tanácsa öt - vétójoggal rendelkező - állandó tagjának egyike.

Kína minden szempontból igazi nagyhatalommá vált. Gazdasági, politikai és fegyveres ereje a garancia erre.

Megdöböntő számok

A kínai gazdaság évről évre, sőt hónapról hónapra is újabb és újabb rekordokat ér el, legyen

az kivétel, behozatal, kereskedelmi többlet, GDP vagy valutatartalék. Ereje kihat az egész világgazdaságra. Húsz évvel ezelőtt még alig jegyezték Kína gazdaságát, ma már a negyedik legnagyobb az USA, Japán és Németország mögött.

A 2001-es WTO-csatlakozás óta még inkább felpörgött a kínai gazdaság. Olyan szédületes ütemben nő, hogy ez a folyamat már önmagában véve veszélyes a kínai és a világgazdaságra egyaránt. Nézzünk néhány tényre, amelyek ugyan kissé száraznak tűnnek, de a számok magukért beszélnek.

Ami nekünk szinte elképzelhetetlen, Kína hazai összterméke 10,4 százalékkal bővült tavaly, ezzel ötödik éve tart a kétszámjegyű százalékos GDP-növekedés. Az ország devizatartalékai elérték az 1520 milliárd dollárt.

Csaknem másfélszeresével bővült 2006-hoz képest Kína tavalyi kereskedelmi többlete. A WTO-tagság öt éve alatt a kínai külkereskedelem értéke évi 509,7 milliárd dollárról tavalyra 2,176 billió dollárra nőtt. A többlet annak ellenére növekedett, hogy 2001 óta a vámok csökkentésével próbálják a folyamatot egyensúlyozni. Decemberben 22,69 milliárd dollár volt, ezzel a tavalyi egész évi többlet 262,2 milliárd dollárt ért el. Ez új rekord, és 47,7 százalékkal több a 2006-os, 177,47 milliárd dolláros többletnél. A kínai kivitel 25,7 százalékkal, a behozatal 20,8 százalékkal bővült tavaly.

A külföldi befektetések üteme is jelentős. Mennyiségük azóta nő jelentősen, hogy az

ázsiai ország 2001-ben csatlakozott a Kereskedelmi Világszervezethez (WTO). A hivatalos adatok szerint csupán idén januárban 11,2 milliárd dollár közvetlen külföldi befektetésre került sor, ami 110 százalékkal meghaladja az egy évvel korábbit. Tavaly összesen 74,77 milliárd dollár befektetésére került sor, ez 13,6 százalékkal több a 2006. évi 63 milliárd dollárnál.

Ennek a pörgő gazdaságnak a következménye a magas infláció is, amely 11 éves csúcstól ért el. Januárban a megrugó élelmiszer- és energiaárak miatt 11 éves csúcsra, 7,1 százalékra gyorsult a pénzromlás üteme. A kormányt erősen aggasztja az árak esetleges elszaladása, ami tovább növelheti a társadalomban kialakult szociális különbségeket. Alapvetően Kínában is az emelkedő élelmiszerárak okozzák a magasabb inflációt, ebben azonban nem kis szerepet játszik az elmúlt évtizedek legkeményebb tele, amely érzékenyen érintette az ellátást is. Az élelmiszereket nem számítva, mindössze 1,5 százalékos a pénzromlás éves üteme. A kínai infláció annak ellenére nő, hogy Peking sorozatos kamatemeléssel és egyéb intézkedésekkel igyekszik csökkenteni a gazdasági túlhevülés esélyét.

Gazdasági éhség

Az ennyire felfutó gazdaságnak természetesen hátrányai is vannak. Az ipart el kell látni nyersanyagokkal és energiával. És mindenképp évről évre egyre több kell. India és Kína igényei miatt a nyersanyagárak az egekbe szöktek. Javarészt ennek köszönhető az évek óta egyre emelkedő olajár is. Egy néhány évvel ezelőtt készült dokumentumfilmben amiatt aggódtak, hogy milyen súlyos következményei

lesznek, ha a könnyű nyersolaj ára átlépi az ötvendolláros határt. A cikk születésének napján ez újabb csúcstól ért el: 114 dollárt. Arany, ezüst, réz, vas, olaj, gáz, minden napról napra drágább. A kínai ipar állítja elő jelenleg a világon a legtöbb acélt, kokszt, alumíniumot, cementet, vegyi anyagot, bőrt, papírt és más, magas költséggel járó ipari nyersanyagot. Rövid idő alatt duplájára nőtt az acélkohók száma, mert a legtöbb nyugat-európai konzern Kínába helyezte ki termelését.

A legszembetűnőbb az energiaéhség. Az ország az USA után a második legnagyobb fogyasztó. Kínának hatalmas széntelepei vannak, és ezt ki is használja. Már most a legtöbb szént fogyasztó nemzetgazdaság, energiaigényének 70%-át ezzel fedezi. De vajon meddig lehet újabb és újabb bányákat nyitni? Kínában szinte

hetente adnak át egy új szénerőművet. Hivatalos adatok szerint csak az alumíniumipar több áramot használ, mint Nagy-Britannia összesen. Ennek az energiának 85 százalékát kapják szénerőművekből.

Az olajjal sem könnyebb a helyzet. Jelenleg a világon napi 85 millió hordó olajat termelnek ki, de 2010-re már 96 millió hordóra lesz szükség a Földön. Kínában hatalmas mennyiséget termelnek ki, de a fekete arany egyharmadát még így is importálni kell.

Az elemzők világszerte úgy vélték, 2010-re Kína lesz a legnagyobb szén-dioxid-kibocsátó. A legfrissebb eredmények szerint azonban már a múlt évben megelőzte az Egyesült Államokat.

Kína - hasonlóan az energiaéhes ázsiai országokhoz - az atomerőműben látja a megoldás egyik kulcsát. A tervek elképesztőek. Tizenöt év alatt harminc új erőmet kívánnak építeni.

Ezzel a lépéssel az eddigi két százalékról hatra emelkedik a nukleáris energia aránya. 2050-re a tervek szerint 150 atomerőműnek kell ontania az energiát.

Kína azonban keresi az utakat az alternatív energiaforrások felé is. Csúpan az olimpiai játékokra való felkészüléséhez 215 új szélerőművet vásárolt a General Electric-től. A természetesen kínai üzemből készült szél-turbinákat a Peking körül elterülő Hopej tartományban ál-

lítják fel. A turbinák egyenként 3000 háztartás ellátására elegendő elektromos áramot termelnek, és többek között az olimpiai játékok központi arénáját is ellátják majd energiával.

Az ország nyit a napenergia felé is. Egy hatalmas „kísérleti” naperőmű építése folyik. A helyszín kitűnő, Tunhuang vidékén évente átlagosan több mint 3300 órát süt a nap. Csúpan az első lépcsőben épülő termelőegységek 3100 négyzetmétert borítanak be, és 100 megawatt energiát termelnek. Ez a szám különösen figyelemre méltó,

ha tudjuk, hogy az eddigi legnagyobb naperőmű 12 megawatt kapacitású. A programra nem kevés pénzt áldoznak, a tervezett költség 766 millió dollár.

Környezet-szennyezés

A rengeteg szénerőmű természetesen a környezetszennyezéshez is hozzájárul. Környezetvédelmi szempontból Kína olajfelhasználása jelenleg ott tart, mint Európa a huszadik század elején. A fejlesztések mérhetetlen szennyezéssel járnak, és hiába duplázzák meg a

termelést, sok terület végleg lakatlanná válhat.

A világ húsz legszennyezettebb városa közül 16 található Kínában. A városokban akkora a szmog, hogy gyakran az eget sem látni. A levegő higany-, korom- és szén-monoxid-tartalma akár több százszorososan is meghaladhatja az egészségügyi határértékeket. Ez az érték olyan

magas, hogy még Japánban, sőt az USA nyugati partvidékén is kimutatható a nyugati szélben. Becslések szerint rossz napokon Kínából származik a szmog negyede... Los Angelesben!

A talaj és a víz szennyezettsége helyenként elképesztő. A legtöbb helyen a szennyvíz mindenféle tisztítás nélkül kerül a folyóba, a mérgező hulladékok a talajt és a talajvizet szennyezik. Az év elején egy szennyezés miatt három folyó vize vált sötétvörössé, miközben hatalmas buborékok úsztak a felszínen. Emiatt mindenféle vízkivételt le kellett állítani a folyóból. Januárban Hunan tartományban az ivóvíz olyan súlyosan mérgezővé vált, hogy több százan betegedtek meg. Egy közeli üzemben történt csőtörés mérgezte meg a talajt és a föld alatti vízréteget. Egyes területeken a talajvíz már annyira szennyezett, hogy a kutakból sötét teaszínű, olajbűzt árasztó víz jut csak a felszínre.

A környezetszennyezés generációkra tönkretetheti az életet. 2001 óta negyven százalékkal nőtt a születési rendellenességek száma, ami az újszülöttek 6 százaléka. Becslések szerint minden percben két sérült gyermek születik. Tíz ilyen csecsemőből négy hamarosan meghal, négy kénytelen fogyatékosan élni. Csak kettő kezelhető vagy gyógyítható. A rendellenességek egyértelműen hozzáköthetők a helyszínekhez. A nyolc legnagyobb szénfeldolgozó körzetében a legmagasabbak ezek a számok.

Kína idén 27 milliárd jüant fordít a légszennyezés mérséklésére és energia megtakarításra. További 14,8 milliárd jüant fordít majd környezetbarát építési projektek megvalósítására. Ez összesen körülbelül 6 milliárd dollár. 2006 és 2010 között az energiafogyasztást 20, a kén-dioxid-kibocsátást 10 százalékkal akarják csökkenteni.

Internetcenzúra, nagy testvér, halálos ítélet

Kínával szemben az egyik leggyakrabban megfogalmazott vád a halálos ítélet alkalmazásának elterjedtsége. A végrehajtott halálos ítéletek számában még mindig Kína az első a világon. Az Amnesty International nemzetközi jogvédő szervezet 2007-es jelentése szerint tavaly

24 országban legalább 1252 kivégzést hajtottak végre, és 51 országban 3347 személyt ítétek halálra. Az ismertté vált tavalyi kivégzések 88 százalékát öt államban - Kínában, Iránban, Szaúd-Arábiában, Pakisztánban és az Egyesült Államokban - hajtották végre.

A legtöbb kivégzés továbbra is Kínában történik, az AI igazolhatóan 470 tavaly végrehajtott halálos ítéletről tud. A szervezet szerint azonban a tényleges szám ennél minden bizonnyal sokkal magasabb, mivel az országban a halálbüntetés változatlanul államtitok. Kínában 68 jogcímen lehet halálbüntetést kiróni, köztük olyan nem erőszakos bűncselekményekért is, mint az adócsalás vagy a sikkasztás.

Helyi illetékesek szerint a legfelsőbb bíróság által kezdett felülvizsgálat nyomán tavaly 10 százalékkal csökkent Kínában a kivégzettek száma, ám a hatóságok nem szolgáltak olyan konkrét adatokkal, amelyek ezt ténylegesen alátámaszthatták volna.

Nem várható, hogy Kínában eltörölnék a halálos ítéletet. Ezt támasztotta alá egy márciusi nyilatkozat. „Kína nem tervezi a halálbüntetés megszüntetését, mert azt saját jelenlegi fejlődési szintjének megfelelőnek és a bűnözők elrettentésére alkalmasnak tartja - közölte Huang Er-mej, a kínai legfelsőbb bíróság bírójája. - A halálbüntetés megfelel a társadalmi rend szükségletének. A halálos ítélet megszüntetése nemzetközi trend, de ez nem választható el egy adott ország saját fejlettségi szintjétől. Ez idő szerint a mi országunkban nincsenek meg a feltételei a halálbüntetés felszámolásának, és nem is lesznek meg még jó ideig.”

Az internetcenzúrának is már komoly hagyományai vannak náluk. A hivatalosan Aranypajzs néven futó projekt hamar megkapta becenevét: Kínai Nagy Tűzfal. Ez nem más, mint a rendőrség számára kiépített megfigyelési és információs hálózat. Kínának hét internetes gerincezetéke van, amely felett ellenőrzést gyakorolnak.

A tervek még 1998-ban születtek. A program 2003 novemberében indult, és az első szakasza 2006-ig tartott. A második ütem jelenleg is folyamatban van. Az egyetlen hivatalos adat szerint 2002-ig 800 millió dollárt költöttek rá. Kü- ▶▶

lőnböző becslések szerint mintegy 30-38 ezer alkalmazottja van a rendszernek.

A cenzúrázásnak többféle módja van:

- IP-címek blokkolása. Bizonyos IP-címek esetében az összes TCP protokoll (pl. HTTP, FTP, POP3) blokkolva van. Olyan szerverek esetében, amelyek több website-ot is kiszolgálhatnak, a szerverről egyetlen honlap sem érhető el.

- DNS-szűrés és -átírányítás. Egyes tartományneveket a DNS-szerver egyáltalán nem old fel, vagy hibás IP-címet küld vissza. Ez a módszer az összes TCP protokollt érinti.

- URL-szűrés során a kért URL-ek szűrése kulcsszavak alapján.

- A TCP csomagok szűrése gyakran előforduló kulcsszavak alapján, különösképpen a keresőprogramok által visszaküldött weboldalak ellenőrzése.

- Kapcsolat bontása. Amennyiben valamilyen szűrő bontotta a TCP kapcsolatot, a rendszer egy bizonyos ideig (jellemzően 1-30 percig) a további kapcsolódási kísérleteket is blokkolja.

A leggyakrabban cenzúrázott tartalmak a betiltott csoportok weboldalai, hírforrások, melyek gyakran foglalkoznak tabutémákkal, Tajvan kormányának, médiájának, egyéb szervezeteinek weboldalai, a dalai lámához, tanításaihoz, valamint Tibet függetlenségéhez kapcsolódó honlapok, obszcén, pornográf oldalak és egyéb, „felforgatónak” ítélt site-ok. A blokkolás alatt álló oldalakat a népszerű kínai keresőprog-

ramok, mint a Baidu és a Google China alig vagy egyáltalán nem indexelik.

Az állampolgárok megfigyelése, ellenőrzése is mindennapos gyakorlat. Az elektronikus megfigyelés, a digitális Nagy Testvér kiemelt szerepet kap. A kormány felszólította a fontosabb városok vezetését, hogy segítsék a rendőrség munkáját a legmodernebb technikák alkalmazásával. Az elektronikus módszerek érzékeltetésére következtek egyetlen példa.

A dél-kínai Sencsen városának 12,4 millió lakosa van (2007-es adat). Ebből mindössze 1,87

millió rendelkezik állandó lakcímmel. A város lakóit már ma is 180 000 (!) kamera figyeli, de a rendőrség ezt a számot szeretné felduzzasztani 200 000-re. A kínai vezetés ellenőrizni akarja a mobilizálódó lakosságot. Ezért bevezették a legmodernebb csipkártyás azonosítót. 2007 nyaráról folyamatosan látják el a lakosságot az új okmányokkal. A személyi iratokban található információknál azonban ezek a kártyák jóval többet rögzítenek: név, cím, nemzetiségi hovatartozás, vallási hovatartozás,

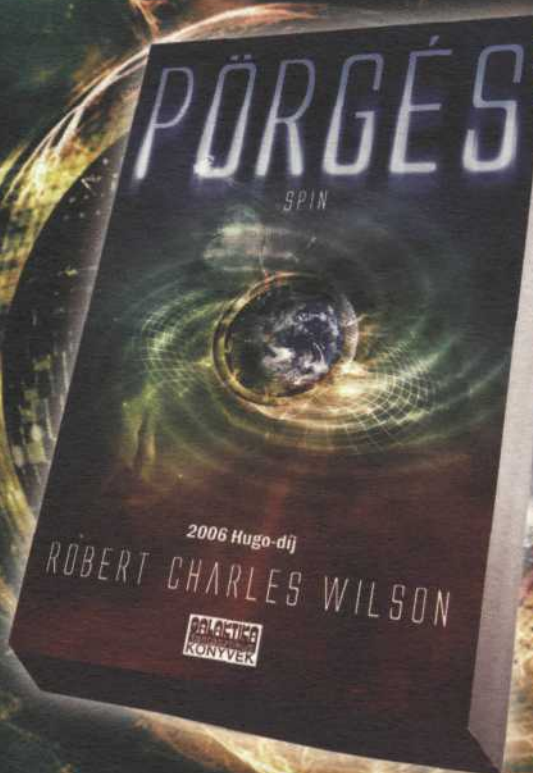

társadalombiztosítási adatok, tanulmányi adatok, előző munkahelyek, büntetett előélet adatai, sőt a főbérő telefonszáma. A tervek szerint tartalmazni fogja a gyermekek számát és a kártyás vásárlások adatait is.

A Galaktika Fantasztikus Könyvek kötete

ROBERT CHARLES WILSON

PÖRGÉS

Egy októberi éjszakán a tízéves Tyler Dupree döbbenet nézte végig, ahogy a csillagok sorra kihúnytak az égen. Az űr egy csapásra valóban üres lett.

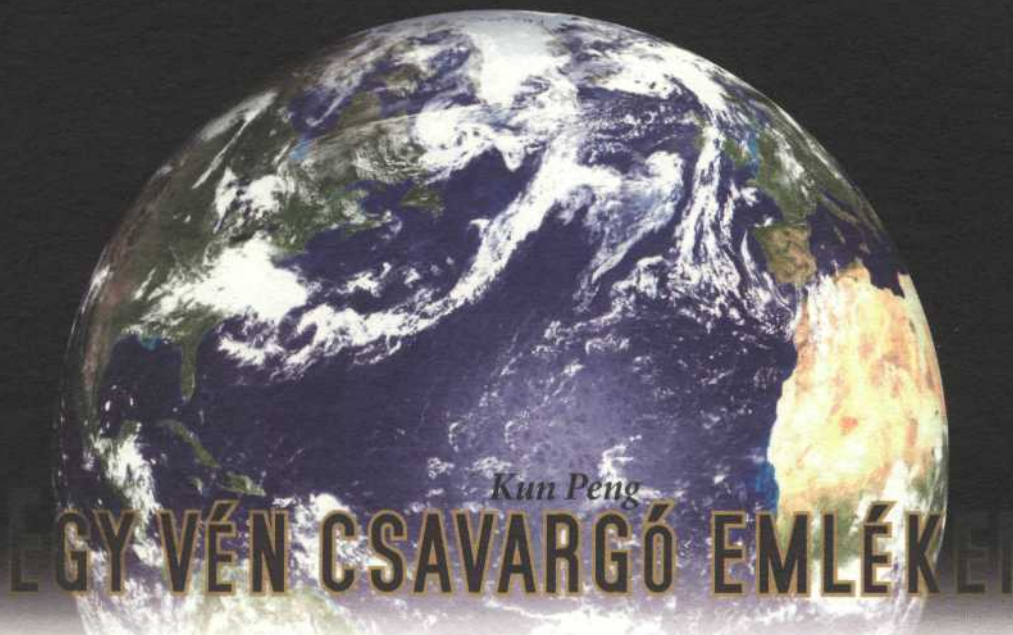
Tyler azóta felnőtt, és ahogy valamennyi embernek a Földön, neki is meghatározó élményévé vált a *nagy elsötétedés* néven elhíresült jelenség. A Nap csupán egy halvány korong az égen, a Hold eltűnt, a mesterséges űrobjektumok pedig kivétel nélkül lezuhantak, és maradványaik olyan vénséges-vénnek tűnnek, mintha a nyilvántartottnál sokkal régebben keringtek volna holygónk körül.

Kutatók próbálják megfejteni a rejtélyt, és amire bukkannak, az tragikus jövőt vázol föl az emberi faj előtt: a Földet egy idegen lények építette fal szigeteli el a világegyetem többi részétől, és odakint sokkal gyorsabban telik az idő – egy nap alatt mintegy százmillió év! Ebben az iramban csillagunk életéből nem lehet több hátra negyven esztendőnél!

Robert Charles Wilson regénye egyszerre sodró SF-thriller, szerelmi történet és apokaliptikus vízió, de mindenképpen csúcsmínőségű irodalmi mű. Ebben az olvasókkal a kritikusok is egyetértettek, így a könyv nemcsak bestseller lett Amerikában, de elnyerte a rangos Hugo-díjat is.

Robert Charles Wilson első osztályú mesemondó.

– Stephen King

Minden kornak megvannak a maga hobói. Hogy az illető hajókon rejtőzik el potyautasként, tehervonatokra kapaszkodik fel, vagy űrhajókkal bóklászik, voltaképp egyre megy.

NNA JÓ, HA MÁR mindenképp azt akarjátok, hogy elmeséljem, hát elmondom nektek. Valójában nem arról van szó, hogy nem szeretném elmesélni, hanem arról, hogy igazából nem volt semmi rendkívüli az életemben, csak kószálás meg bolyongás. Na persze, tekergő életem során akadt egy-két kalandom, de ne menjünk elébe a dolgoknak, felhajtok egy pohárral, aztán máris elmesélem nektek.

Honnan is vágjak bele? Mindennek megvan a maga kezdete. Ha már felkértetek, hogy meséljem el, ne szakítsatok félbe, ha elkalandoznék!

Még fiatal koromban kezdődött. Hogy pontosan hány évesen, arra nem emlékszem. Akkoriban kerültem ki a Pisz bolygó - szülőbolygóm - egy nem túl híres, de azért elég tűrhető egyeteméről. Igen, igen, eredetileg orvostanhallgató voltam, csakhogy rendkívül érdekelt más bolygók népeinek nyelve, kultúrája. Sokszor nem a tanulmányaimmal foglalkoztam, hanem ezek-

ről olvastam. Folyton halogattam a tanulást, aztán végül valahogy csak lediplomáztam. Kezdetről fogva el voltam telve a nyelvérzékemtől. Így aztán habozás nélkül sutba vágtam az orvoslást. Azt hittem, a nyelvérzékem majd jó megélhetést biztosít, nem számítottam arra, hogy mindenfelől falakba fogok ütközni.

Ó, nem kell engem vigasztalni! Erre én már rég rájöttem, nem búsulok már rajta. Akkoriban Píszben így működtek a dolgok. Jól beszélsz, máshol is így van ez. A diákok protekcióval kerülnek be az egyetemekre, ott aztán lemásolják a másikéről az anyagot, befolyásos ismeretségeiket használják fel a professzoroknál, mindig magas pontszámokat kapnak. Utána beleülnek valami jó állásba, vagy ott maradnak az iskolában professzornak; nem dicsekvésre méltó. Aztán, ha már feltornázták magukat a professzori székbe, akkor is ugyanolyanok maradnak. Nézték meg a mai felsőfokú oktatás színvonalát! De legalább a mi lelkiismeretünk tiszta... Jó, jó,

ne beszéljünk erről! Iszom egy pohárral, s máris a lényegre térek. Megöregedtem, szeretek mindenféléről fecsegni.

Hol is jártam? Ja, a professzorok. Nem azzal kell foglalkozni, hogy milyen kínkeservesen diplomáztam le. De esküszöm a Pisz bolygó három gyönyörűséges napjára, hogy nekem nem volt egyetlenegy olyan betűm sem, amit ne saját kútfőből írtam volna le. Szóval szegény diákként, hátszél nélkül hogy is lehetne biztos megélhetést találni? Végül elhatároztam magam, fogtam az összes pénzem, s jegyet váltottam az egyik bolygóközi járatra. Eljöttem a Pisztről. Minden vágyam az volt, hogy egy tiszta bolygót találjak, hogy örökre otthagyjam ezt a szmogos, nyomasztó, fekete helyet.

Egy, a Pisztól nem túl távoli égitestre érkeztem, mivel a pénzből csak odáig futotta. De az is olyan volt, mint a szülőbolygóm. Csalódtam. Kénytelen voltam alkalmi munkákat vállalni, titokban praktizálni, mert nem rendelkeztem munkavállalási engedéllyel arra a bolygóra. Nagy nehezen összekuporgattam valamennyit, és újra felszálltam egy járatra. Ilyesformán, egyik bolygóról a másikra, szakadatlan keresve-kutatva, folyton csalódva váltam bolygóközi csavargóvá. Soha nem volt semmim, csak a rajtam levő ruha, a rám ragadt nyelvismeret, a mögöttem álló gyógyítói tapasztalat meg egy jókora adag elavult világnézet.

Ez az életvitel sem olyan rossz, nem igaz? Szabadon, függetlenül. Eldöntöttem: dehogy fogok én félni a kóbor léteztől, nem fogok semmiféle mocskos bolygón élni. Azonban egy malőr félbeszakította bolyongásomat. Amikor a Kanuo Bolygóközi Légitársaság gépén utaztam, elaludtam, s nem szálltam le időben. A kapitány, meglátva szakadt, nyomorúságos fizimiskámat, egyből arra jutott, hogy szándékosan blicceltem, azonnal le akart szállítani a gépről. Még el sem értük a következő állomást, már letoloncolt a fedélzetről. Kirakott egy állócsillag harmadik bolygójára, a Kékre. Ezen még nem létesítettek megállót, mivel nem jutott el a fejlődésnek arra a fokára, hogy más civilizációkkal kapcsolatba lépjen. Az intergalaktikus törvény szerint szigorúan tilos bármilyen módon befolyásolni az ilyen égitestek lakóinak fejlődését, tehát a boly-

góközi járatoknak sem lehet ott megállniuk. De ez a kapitány - igazából nem is tudom, hogy hálás legyek-e érte, vagy inkább gyűlöljem - fitytyet hányt a szabályoknak, kirakott engem oda. Talán büntetésnek szánta.

Ide taszítottak, erre a sötét helyre, s én csak meredten bámultam az elsuhanó repülő korong után. Egy szál magam maradtam ezen a civilizálatlan bolygón. Nem is tudtam, mihez kezdjek. Nem az életben maradásra gondolok. Ti is tudjátok, a világűr értelmes lényeinek hasonló a külső megjelenése, hasonlóak az életfeltételeik, az élettani funkcióik. Mivel a Kék bolygón létezik egy fejlődő civilizáció, így természetesen én is képes vagyok megélni. Már hallottam arról, hogy az égitest levegője, növény- és állatvilága, s különösen a vize nagyon kedvelt. Idegen bolygók pénzeszsákjai a magángépeikkel gyakran rucannak át kikapcsolódni. Természetesen az ilyeneknek egyáltalán nem kell az intergalaktikus törvényeket figyelembe venni.

Mihez kezdjek? Nekem nincs magángépem, s ez azt jelenti, hogy többé nem kódoroghatok. Erre a primitív bolygóra lettem száműzve életem végéig. Rostokoljak itt magányosan? Vagy éljek együtt az itteni emberekkel? Már ha egyáltalán fel nem falnak. Ki tudja, az is lehet, hogy erre a tájakra még soha senki nem tette be a lábát.

Csendesen ültem egy kővön, bámultam a távoli csillagokat, virradatig csapongtak a gondolataim. Lassan kivilágosodott, a vékony ködfátyol mintha hol sűrűsödött, hol felszakadt volna. A friss, részegítő levegő úgy felpezsdített, hogy ugrándozni lett volna kedvem. Fellelkesültem, alaposan megszemléltem a helyet. Egy fákkaal dúsan benőtt, vízmosásos völgy, ami olyan nyugodt, békés, akár valami tündérország.

Ekkor mintha madárdal csendült volna fel. Hallottam, hogy a Kék bolygó madarainak éneke megkapó, még a Toerto bolygó madaraiénál is szebb. Kali bátyó, ne mérgelődj, ha a saját füleddel hallanád, nyomban elismernéd te is. Az innen-onnan átszüremlő dalok között volt egy különösen fülbemászó. Elbűvölten hallgattam, észre sem vettem, mikor tanultam meg. Elfeledtem bánatom, elfeledtem, hogy ez egy civilizálatlan vidék. Úgy éreztem, ilyen lehet a mennyország. Egyszerűen beleugrottam a tó

hideg vizébe, önfeledten élveztem ennek a paradicsomnak minden cseppjét.

Felszabadultan dagonyáztam a tó vizében, amikor egy alak tűnt fel a parton. Gyorsan keresgélni kezdtem a ruhámat, de észrevettem, hogy nála van. Dermedten álltam a vízben, nem tudtam, vajon jószándékú-e, vagy sem.

Ó, hogy is írjam le nektek? Hogy tudnám veletek megértetni akkori lelkiállapotomat, az érzéseimet? Gondoljatok bele, épp akkor toloncoltak egy visszamaradt bolygóra, meztelenül fürdőztem a tóban, s egyszer csak azt vettem észre, hogy egy gyönyörű szép lány figyel. A leányzó fiatal, tiszta, olyan, akár az én keresve-keresett bolygóm. Ahogy rápillantottam, tudtam, ide való, erre a helyre. Ugyanolyan elbűvölő, mint az erdő, ráadásul a primitívségnek semmi nyomát nem fedeztem fel rajta. Kezében ott a hosszú felöltöm, hatalmas fekete szemében kíváncsiság és izgatottság tükröződött.

- Hahó, te az űrből jöttél? - kérdezte, s felmutatott a halványan kéklő égre. Bólintottam, s ráébredtem, hogy az imént hallott andalító hang nem madaré volt, hanem az övé. Az ő éne-

két tanultam. Alaposan végigmérte a ruhámat, majd megkérdezte:

- Te halhatatlan vagy? Mondják, Csi, a halhatatlan lány úszkált az Égi Tóban, de azt nem tudtam, hogy léteznek férfi halhatatlanok is.

Egy kukkot sem értettem belőle. Közlebb mentem, szerettem volna visszazerezni a ruhámat, de ő gyorsan kitért előlem.

- Nem lehet, előbb ígérd meg, hogy nem mégy vissza az űrbe! - Olyan gyönyörű volt, mint Písz napja! Ha elűzött volna, akkor sem akarózkodt volna elmennem. Természetes, hogy tiszta szívből bólintottam, s ekkor visszakaptam a ruhámat. Rendesen felöltöztem, kimentem a partra. Egy koszorút fonogatott. Leültem mellé, szerettem volna általa megismereni a bolygót.

Honnan tudtad, hogy az űrből jöttem?

- Hát a ruhádról. A régiek úgy tartják, „égi ruhán nincs varrás”. A tiédnek nincs öltés,

közönséges halandó nem tud ilyet készíteni.

- Mert ez nem is készítve van. Ez sejtekből alakul ki, mindig az adott igényeknek megfelelően, ezért nincs rajta varrás.

- Nem értem - nézett rám zavartan.

- Semmi baj, félrebeszéltem. - Megbántam, amiért megfélekedtem arról, hogy ő egy fejlet-

len civilizáció tagja, gyorsan másra tereltem a szót: - A te ruhád is gyönyörű ám!

- Ne csúfolódj velem, magam szötte vászonból varrtam, hogy is lehetne szép?

- Ha te hordod, mindjárt gyönyörű. - Elpirult, nem nézett rám, mikor újra megszólalt: - Mennem kell. A nyáját amoda hagytam, utána kell néznom. Te is menj vissza az űrbe! Senkinek nem fogok szólni erről az egészből, nem lesz, aki megzavarja a szórakozásodat.

- Nem megyek vissza, itt maradok.

Lopva rám pillantott, még mélyebbre hajtotta a fejét.

- Tényleg mennem kell - mondta lágyan.

Elandalgott, s hallottam, ahogy az erdőben tovaszáll a hangja. Nem volt mihez kezdenem, visszaültem az előbbi helyünkre. Megláttam a kis koszorúját a földön, felemeltem, rá-rápillantottam, újra s újra felidéztem magamban az érkezését, a távozását. Mikor a nap delelőre hágott, nekiláttam elsajátítani a koszorúfonást, s csak sötétedéskor pihent meg a kezem. Másnap kora reggel a madarak csivitelésére ébredtem, és megint esetlenül fonogatni kezdtem. Nem gondoltam volna, hogy én, a világ-egyetemem keresztül-kasul bejáró kozmopolita ily suta lennék. Míg fel nem tűnt a lány sziluettje, csak egy nagy, idomtalan füzért sikerült összetákolnom. Ez alkalommal elhozta a nyáját is, amiről beszélt: néhány fehér kis valami, a zöld fűben igazán szeretetreméltónak tűntek. Kihasználta, hogy a lány a birkái összetelrelésével foglalatoskodik, nyakába akartam akasztani a koszorút, de túl nagy lett, lecsúszott a vállán, még a két karját is körbeérte. Megijedt, de nem lett mérges, csak feddően rám pillantott, aztán trillázva felkacagott. Tiszta, csilingelő kacagása éppúgy szárnyalt, mint az éneke.

Mindennap beszélgettünk a tóparton. Azaz valójában mindig ő beszélt, én hallgattam. Folyton arról faggatott, hogy milyen az űrben. Sose válaszoltam érthetően, így inkább mesélt nekem a falujáról, a szüleiről, a báránykairól. Az igaz, hogy én sem nagyon értettem, amit mond, de szerettem hallgatni, ahogy mesél. Az öregektől hallott számtalan történetből mesélt leginkább - mind gyönyörű, a Kék

bolygó lakóinak életéről szóló rege. De volt néhány olyan, amiben rólunk, űrlényekről is szó esett.

Emlékszem, egy alkalommal a fűben heverésztünk, néztük az égen szálló madarakat. Megkérdeztem tőle:

- Sok legendát meséltél, de egy sem olyan, mint a miénk. Mondd, van a miénkhez hasonló?

- Akad, csak nem mesélem el, mert kinevetsz.

- Mondd már, különben nem hiszem el.

- Tényleg van, a legendából tanultam, hogy elszedjem a ruhádat.

Igy mesélte el nekem, hogy volt egyszer egy szorgos, derék rózsegyűjtő fiú. Az Égi Tó partján meglátta Csit, a halhatatlan lányt, aki épp a tóban fürdőzött. Elrejtette a lány ruháit, nem hagyta, hogy visszatérjen az űrbe. Egymásba szerettek, összeházasodtak, lett egy fiuk s egy lányuk. Eddig mesélte, itt elhallgatott.

- Nem csoda, hogy elragadtad a ruhámat. Lám-lám, nem akartad, hogy elmenjek - évődtem vele. De ő egy szót sem szólt. Ránéztem, csupa könny volt az arca.

- Mi lett?

- Túlságosan is hasonlítanak hozzánk.

- Ugyan, mi van abban? Nem jó talán?

- Nem jó. Nagyon nem jó a vége. Később Csit, a halhatatlan lányt elhurcolta az anyja, nem engedte, hogy egy közönséges halandóval éljen.

Nyilván valamelyik pénzeszsák lány a Kék bolygóra jött egy kicsit szórakozni, beleszerelt egy idevalósi férfiba, végül hazavonszolták. Az ilyesfajta történetek a kozmoszban is elterjedtek. De én nem ilyen vagyok. Gépem sem volt, amivel elmehettem volna, és ő is olyan finoman barátkozott velem egész késő éjszakáig.

Később lett két, a madárkánál, báránykánál is sokkal inkább szeretni való gyerekünk, úgy, mint a regében, az egyik fiú, a másik lány. Pinger nyaranta a csillagos ég alatt, téli esteken a kandalló mellett mesélt a gyerekeknek. A kicsik leginkább a két csillag történetét szerették hallgatni, újra és újra elmondatták. Ez is egy kozmikus ember és egy Kék bolygóbéli szerelmi története. Ki tudja, miért, a Kék bolygón renge-

teg efféle történet kering. Tán még emlékszem erre. Szeretnétek meghallgatni? Valójában többé-kevésbé ti is ismeritek. A dúsgazdag Talasze lány beleszeretett egy Kék bolygóbeli fiatalemberbe. Talasze úgy érezte, szegényt hozott rá a lánya. Utasított valakit, hogy hozza haza. De meglepő módon a fiú feljutott a fedélzetre, s ott megmakacsolta magát. Talasze féktelen haragra gerjedt, nyomban azt a parancsot adta, hogy távolítsák el onnan a fiút bármilyen áron. A lány végső elkeseredésében felrobbantotta az ülés alatti bombát, életüket áldozta a szerelemért. Emlékeztek, akkoriban egy költő is megénekelte ezt az esetet, a címe „Pusztító szerelem”. Talán mert a robbanás fénye túl nagy volt, a Kék bolygó lakói arra jutottak, hogy a szerelmesek csillagokká váltak. Felmutatnak a Tier és a Lipin csillagokra, s Pásztorfiúnak, Szövőlánynak nevezik őket. Persze sose mondtam el az igazságot Pingernek, bár valahányszor eszembe jutott ez a pár, mindig elfogott a rettegés.

A Kék bolygón nagyon rövid egy nap. Felkel a nap, lenyugszik, megint felkel, megint lenyugszik, olyasformán, mint a Salieren. Az én hosszú életemmel a Kék bolygón el lehet élni 400-500 ezer napig. Csakhogy az idevalósiak élete kurtácska, alig 30-40 ezer napig élnek. Ők ezt úgy mondják: „száz év az emberi lét”.

Telt-múlt az idő, együtt leéltünk tizennégy esztendő, ami átszámítva nem tesz ki egy hivatalos bolygóközi évet. Egyre inkább úgy éreztem, hogy a Kék bolygó az a hely, amit mindig is kerestem: egy tiszta, még be nem mocskolt világ. Ha még a technikájuk is fejlett lenne, kész paradicsom lehetne. De tökéletesség nincs. A sors ajándéka, hogy egy ilyen planétán élhetek.

Minden vágyam az volt, hogy száz évig éljek Pinger mellett; még ha lett volna is egy gép, ami hazavigyen, akkor sem hagytam volna el. S ekkor bekövetkezett az, amitől a szívem mélyén a legjobban rettegetem.

Az is egy este történt, az égből alászállt egy jármű, azt mondták, azért jönnek, hogy visszavigyenek a civilizált világba. Bár újra és újra kifejeztem, hogy nem akarom elhagyni a Kék bolygót, inkább vénüljek meg itt, a primitív világban, ráadásul nem is tudnám megfizet-

ni a hazaút költségeit, mégis kiragadtak a síró Pinger öleléséből, és betuszkoltak a repülőbe. Szerelmem és a gyermekeink sírása, jajgatása közepette úgy vonszoltak el innen, ahogy az elején idetoloncoltak.

Csak később tudtam meg, hogy a Kanuo Bolygóközi Légitársaság riválisa, a Pitojing Légitársaság már régóta valami ürügyet keresett, hogy leszámolhasson vetélytársával. Engem s a háboríthatatlan bolygóra való kitoloncolásomat használták fel, hogy az intergalaktikus törvények megszegésétől az utassal szembeni embertelen bánásmódon át a felelősségtudat hiányáig minden tekintetben ellehetlenítsék a Kanuo társaságot. Ezért értem küldtek egy repülő, hogy tanúskodjak. Ezzel párhuzamosan a médiában erősen eltúlozták a Pitojingnak az ügyfelek iránt tanúsított felelősségtudatát és humanizmusát.

Hogy visszatérhessek Pinger mellé, teljesen együttműködtem a Pitojinggaal. Rájuk hagytam, hogy a nevemben eljárjanak az intergalaktikus bíróságon, a médiában újra és újra pellengérré állítottam a megbízhatatlan Kanuót, propagandabeszédeket tartva bejártam a galaxist... egyszerűen tőlem telhető meg tettem, hogy a segítségükre legyek. Végül egy bolygóközi év múlva a Pitojing teljes győzelmet aratott, monopolhelyzetbe került az egész galaxisban.

Haj, szerintetek mi lett eztán? Nem fogjátok kitalálni. Senki el nem tudja képzelni. Azt akarták, hogy térítsem meg a hazahozatalom és a peresedés költségeit, mivel a bírósági eljárás az én nevemben történt, csak a kiadásokat a Pitojing fedezte. De hát én egy csóró, nincstelen vagyok, szemben ezzel a csillagászati összegű adóssággal. Nem tehettem másként, a társaság szolgálatába álltam negyven bolygóközi évre. Negyven év! Végre rendeztem az adósságomat, de megöregedtem. Számoljatok utána, Pinger azóta már nincs is! Én, a vén csavargó a bolyongáson kívül mit tudnék csinálni? Igen, még meg tudnék inni egy pohárral, hogy enyhítsek a bánatomon. Gyertek, igyunk! Éneklek nektek egy Kék bolygóbeli dalt.

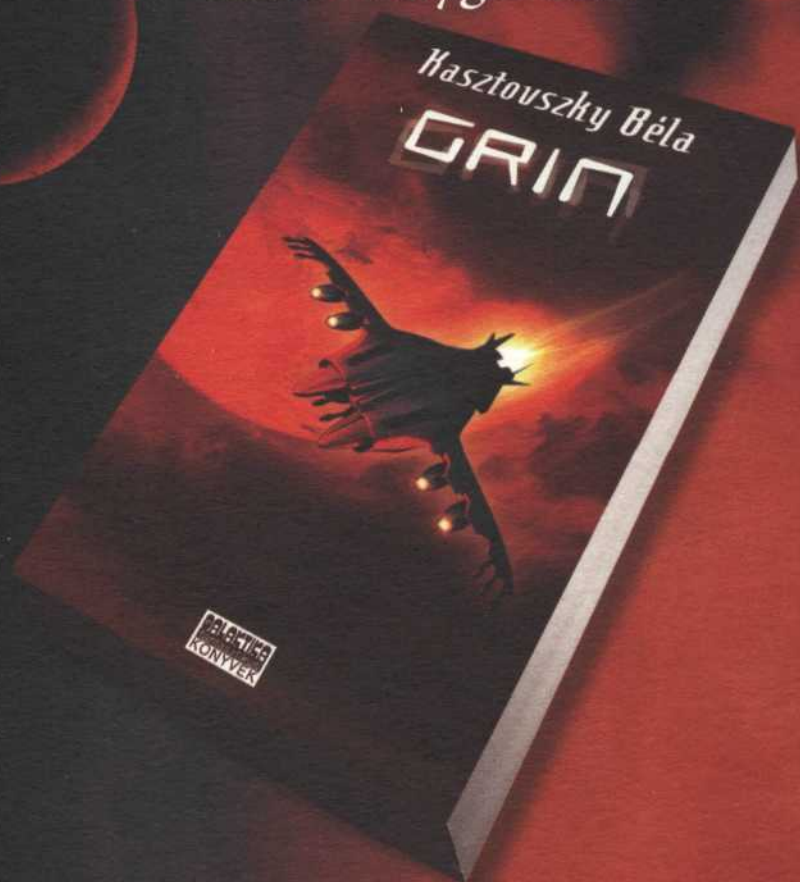
Bancsi Judit fordítása

A Galaktika Fantasztikus Könyvek kötete

Idegen látogatók a Földön!

**Egy tudományos áttörés,
amely forradalmasíthatja az űrutazást!**

**Expedíciók más naprendszerek
lakott bolygói felé!**

**És mindezek előterében ott az Ember, gyarlón, esendőn,
emberien. Akkor is, ha épp nem a Föld szülöttje.**

**A magyar Bradbury lélegzetelállítóan izgalmas,
filozofikus első regénye.**

MEGIELENT!

Egyszerű eszköz, ami kényelmesebbé teszi a számítógép használatát. Sok helyen már nem is használják, mert az újabb egerek nem igénylik. Pedig lehetnek előnyei...

Vu Jen

AZ EGÉRALÁTÉT

1 Hao Ko-csiang a rózsaszín, tenyérforma egéralátétet bámulta. A pult legfeltűnőbb pontján hevert, és ő arra gondolt, hogy semmiképpen sem lehet utáztat.

Alkudni próbált az eladónóval.

- De hisz ez a legkeresettebb termékünk! - méltatlankodott amaz olyan hangon, amiből kiértődött: ha Hao nem veszi meg, rengetegen állnak még sorba, akik örömmel rááldoznak ennyit.

- Na jó, adja!

Kelletlenül átnyújtotta a pénzt. E miatt az alátét miatt már tizenöt hete szűkölködött, nem ivott sört, nem vett könyvet.

Az eladónó bizalmatlanul mérte végig, és egy hirdetéymenyre mutatott a pult üveglapja alatt.

- Olvassa el figyelmesen, csak azután döntsön! - Hangja és külseje idegesítette Hao Ko-csiangot.

Hao több szót nem szólt, kifizette a számlát, fogta az egéralátétet, és kisietett, maga mögött hagyva a gyanakvó és gúnyos pillantásokat.

2

Először berakta az alátétet az egér alá, csak aztán olvasta el a használati utasítást. Az eszköz

rózsaszín volt, mint egy fiatal lány szoknyája. Formája egy kecses kézére emlékeztetett, meg arra a tenyérnyi műholdas vevőre, amit a tizenkét éves gyerekek kedveltek leginkább.

Tudta, a felesége nem fog örülni annak, hogy ilyen bizzarr alakú egéralátétet vett.

- Mennyi idős vagy te? - kiabál majd vele. Túl jól ismerte már az asszonyt. Ezért titokban rakta be az alátétet az egér alá, míg a felesége a vacsora maradékait takarította el és mosogatott a konyhában.

3

Este 8 óra 10. Ilyenkor tudta szabadon használni a számítógépét, az asszony kotnyeleskedése nélkül.

Negyven percet tölthet egyedül a gép előtt, amíg a felesége mosogat. Egyszer megegyeztek, hogy ez idő alatt azt csinálhat, amit akar, az asszony nem zavarhatja. Noha a felesége rendszeresen megszegte a megállapodást, Hao Ke-csiangnak mégis maradt néhány perce magára.

Belekezdett egy játékba. Az egér simán siklott az alátéten, ahogy a hirdetéymeny is ígérte. Vékony levegőréteg tartott távolságot a két fe-

lület között. Saját tenyerén is érezte ezt a felfelé irányuló erőt.

Az eszköznek köszönhetően alig három perc alatt sikerrel vette a „Tokió ostroma” nevű akadályt, amivel már egy hete küszködött ebben a második világháborús stratégiai szimulációban. Az egérnek mintha szeme lett volna, úgy vezette előre a kínai csapatokat Tokió lángoló utcáin. Mire az Egyesült Államok előkészítette atombombáit, az ő katonái már megölték ötszáz japcsit, és elfoglalták az egész várost. Akkor tárgyalóasztalhoz ült, és sikeresen kikényszerítette az ellenség feltétel nélküli megadását. Persze azért az amcsik bombáit is bevetette, mihez tartás végett.

Utána lerohanta Berlint, Moszkvát, New Yorkot, Bagdadot, Belgrádot, Új-Delhit... Hihetetlen sebességgel küzdött le minden újabb szintet, egy-két perc leforgása alatt.

Egyszer csak a játék végére ért. A Kínai Népköztársaság ekkor már a világ négyötödét uralma alá hajtotta.

Elzárta a számítógépet, úgy várta a feleségét, aki ilyenkor egy tál gyümölcsöt szokott behozni a szobába. Tudta, hogy az asszony kettejük helyett is beszélni fog, de ő amúgy sem találta a szavakat, amelyekkel leírhatta volna a játékban aratott villámgyors győzelme fölött érzett örömteli döbbenetét.

Fél éve küzdött már a küldetések első harmadával. Ehhez képest most a másik kétharmaddal alig tíz perc alatt végzett!

Az egéralátétnak köszönhetette, aminek mintha szeme lett volna, az segítette hozzá a sikerhez.

Amikor a felesége megjelent az ajtóban, a használati utasítást úgy rejtette el a zsebébe, mintha valami nagy kincs lenne.

4

A következő két hétben az alátét egyik csodát hajtotta végre a másik után. Amikor ő a neten szörfözött, akkor is bemutatta varázslatos képességeit. Valahányszor rácsatlakozott az optikai kábelre, és megnyitotta a navigátort, az oldalak bámulatos sebességgel töltődtek be - legalább tízszer olyan gyorsan, mint azelőtt bármikor. A képek, amiket azelőtt laposnak

látott, most térhatásúan jelentek meg, és úgy száguldottak elő a monitorból, akár egy gyorsvonat, hogy színorgiájukkal minden irányba szétterjedjenek. Az ábrák milliszekundumokra villantak csak föl a szeme előtt, de úgy érezte, az agya még többet is be tudna fogadni. Mindent egykettőre átlátott és azonnal megértett.

És voltak más csodák is. A rózsaszín egéralátét áthidalta azt a szakadékot, ami már jó ideje létezett Hao és a felesége között, éppen a számítógép miatt. Az edények elmosogatása után az asszony először ült le a férje mellé, sőt a végösszege nincs házimunkától érdes kezével még meg is érintette az eszközt. Aztán megfogta az egeret, és megpróbálta mozgatni.

Hao tétován elmosolyodott, aztán ránézett, a gúnyolódást várva.

Az asszony azonban nem kezdett veszekedni, mint máskor. Teljességgel elmerült a játékban az egérrel és az alátéttel.

Ez akár jó jel is lehet, mondta magában Hao Ko-csiang. Istenem, bárcsak megkedvelné a számítógépet!

Néhány perccel később, amikor levette kezét az egérről, elgondolkodó kifejezés jelent meg az asszony arcán.

- Mi a baj? - kérdezte Hao.

- Hol a használati utasítás? - felelt kérdéssel a felesége.

- A használati utasítás... öö, hát, valahol itt lesz.

A zsebébe túrt, és előhalászta a kézikönyvet. Az asszony elragadta, és figyelmesen végigolvasta.

Kis idő múlva felemelte a fejét, és az arckiifejezése most már egyenesen zavarodottnak tűnt.

Hao tágra nyílt szemmel várta a kinyilatkoztatást.

- Atyaé, nem hiszem el! - mondta az asszony. Szétnyitotta jobb tenyerét, és megmutatta a férjének, életében először jóindulatú kifejezéssel az arcán. Az éjjel-nappal végzett, megerőltető házimunka által megkínzott kezéről eltűnt minden ránc, mintha kivasalták volna. A lány világításban kecsesen és finoman fénylett a bőre, akár egy fiatal lányé.

- De hisz alig egy percig volt a kezében! - Magát Haót is megdöbbenette a csoda. Mielőtt azonban végiggondolhatta volna, a felesége örült módjára megragadta az egéralátétet, és a kéz alakú eszközt az arcához szorította.

Könnyek gördültek le a szeméből, végig gyorsan fiatalodó bőrén...

5

Hao és felesége mintha újra nászutasok lettek volna. A férfi minden változást az egéralátét számlájáraírt. Az asszonynak megfiatalodott a bőre, és az új külső alatt, úgy érezte, minden belső szerve, még a csontjai is felfrissültek. Persze a legnagyobb változások a személyiségében és a szokásaiban álltak be. Már nem sanyargatta magát véget nem érő házimunkákkal. Férje szórakozásaira is áldását adta. Még le is ült Hao mellé egy számolyra, és figyelte, ahogy a férfi keze sebesen cikázik a rózsaszín alátét fölött. Valósággal beszippantották a monitoron vibráló varázslatos képek, amelyekhez hasonlókat még sosem látott.

Hao nagyon örült minden változásnak. Legszívesebben térdre hullva adott volna hálát

értük. Elvégre családi élete valóságos fordulóponthoz érkezett. Nem győzte emlékeztetni magát, hogy Isten útjai kifürkészhetetlenek.

Tudata mintha béklyóból szabadult volna, hihetetlen távlatokat nyitott meg előtte. Hao az internet merőben új rétegébe lépett be. Egerével fittyet hányhatott a netes játékok valamennyi szabályára. Nemcsak a titkos adatbázisokhoz fér-

hetett hozzá, de akár a világ leg-agresszívebb államainak fegyverraktáraihoz is. Olyan szigorúan bizalmas anyagokat olvasott el, amelyek könnyen egész rezsimék bukását idézhették elő.

Végül, amikor belefáradt a játékba, az úgynevezett hekkerek, a web törvényt nem ismerő anarchistái nyomába eredt. Őt éjszakán át kereste a „szoftver-szeméttélepet”, ami után már a múlt század hétpróbás netkalózái is hiába kutattak.

Ez a „szoftver-szeméttélep” egy olyan hely volt, ahol a világháló megszállottjai a leghasznosabb és legelvetemültebb programjaikat rejtették. A készletet állandóan frissítették, de úgy, hogy rajtuk kívül senki ne férhessen hozzá. A „szoftver-szeméttélep” legendája makacsul tartotta magát a

nethasználók körében, bár soha nem sikerült még rábukkanni.

Most azonban, mélybíbor ködben, Hao megtalálta. Türelmetlenül mozgatta az egeret, megpróbálta szétoszlatni a ködöt. Nem sikerült. Végül, amikor már majdnem úgy döntött, hogy földadja, a felesége azt kérte, hadd próbálkozzon meg ő is.

- Talán két ember erősebb hatást tud kifejteni, mint egy - egyezett bele Hao.

Az asszony nem szólt semmit, csak kezét a férjéire rakta. Két ember együttesen persze hihetetlen erőt fejtett ki, ami másodpercek alatt szétoszlatta a ködöt.

A szeméttelap átható kék színben tündökölt. A szobában a fények hirtelen kialudtak. Mintha egy tenger alatti városba jutottak volna. A kurzor cikcakkban suhant végig az utcákon, míg el nem jutott a városközpontba, ahol különös, magas házak hajoltak egymás felé fenyegetően. Amikor megpróbálták másfelé irányítani a kurzort, váratlanul egy titokzatos vasgolyó esett le az egyik épület tetejéről.

Szerencsére, mivel ketten voltak, többet láttak és gyorsabban is reagáltak. Ezúttal az asszony volt a fürgébb. Elhúzta a férje kezét a veszélyes helyről.

A titokzatos vasgolyó elkerülte őket. Azonban mintha nem a gravitáció szabályozta volna a mozgását. Megfordult a levegőben, és ismét feléjük indult.

A kurzort ügyesen irányítva újra és újra sikerült kitérni az útból. Többször mégis csak kis híja volt, hogy el nem találta őket. Különbözött ez minden eddigi internetes játéktól vagy hekkerakciótól. Egyszer, amikor a golyó szinte súrolta, a férfinak fájdalom hasított az egeret szorongató kezébe.

Aztán egy találat következett, majd még egy. A harmadiknál az asszony levette kezét Haoérról. Nyögve tapogatta sérült csuklóját. A férfi nehéz helyzetbe került. Egyrészt szerette volna megvizsgálni feleségét, másrészt a felfedezőutat se szívesen adta volna föl. Minden energiáját fölemésztette a szeméttelap felkutatása. A világon mindenki szeretett volna bejutni oda, de a felhasználók 99 százaléka még a külső falát se pillanthatta meg soha.

- Kicsit fölemelem az egéralátétet, te pedig próbáld aládugni a kezed! Talán elmulasztja a fájdalmadat.

A felesége úgy is tett. Kezét az alátét alá csúsztatta. Hao megmarkolta az egeret, és tovább kerülgette a vasgolyót. Egy kéz az alátétben, egy kéz alatta, mint valami szendvics. Hao érezte, hogy így rugalmasabb, mint az asztallaphoz simulva. Együttműködésük az asszonnyal csodálatos új utakat nyitott meg a kurzor előtt.

A kis nyíl egyre gyorsabban és gyorsabban mozgott, a vasgolyó fokozatosan lemaradt mögötte. Hála a bűvös egéralátétnek, a kezük mintha eggyé olvadt volna... akár a szívük.

Amikor sikerült elmenekülniük a vasgolyó elől, és fölértek a vasváros tetejére, meglátták a reggel első fénysugarait a horizonton. Egeret tartó jobb kezükből forróság indult ki, amely sebesen fölűszórt a karjukon, és szétterjedt a testükben. A vállukon áthaladva körülfonta nyakukat, behatolt a gerincükbe, egészen a velőig, és innen már megtalálta az utat az agyba is.

A képernyőbeli láthatáron vörös, marsbéli táj rajzolódott ki, amelyben mindenfelé ragyogó fények csillogtak. A vasváros eltűnt, és ők mintha valami édes, ragacsos álomba zuhantak volna. Álruk tarka tükrében tudatuk társalogni kezdett, emlékeik elkeveredtek. A meleg, mézes álom akkorára nyúlt, mint egy pokróc, betakarta az egész világot, mely tudatukat egyesítette, megszüntek a határok, a valóság beleolvadt egyfajta idealizált mesebirodalomba.

Hirtelen rádöbbenek, hogy többé nincs szükségük a számítógépre. A központi egység, a monitor, a billentyűzet, a joystick, a telefonvonal, a modem, a mikrofon, a háromdimenziós szemüveg, az idegkesztyű... mindez jelentőségét veszítette az életükben. Megszületett egy kétirányú indukciós kód agysejtjeik eddig nem is sejtett részei és a net elektromágneses hullámai között. Innentől a világháló bármelyik zugába eljuthattak, bármikor, egyszerűen gondolataik által.

6

A következő két hétben Hao és felesége szörnyűséges pillanatokat éltek át, miközben meg-

próbáltak alkalmazkodni ehhez az új életformához.

Először is, tudatuk összekapcsolódott. Más szóval, annak ellenére, hogy különböző helyeken dolgoztak, érezték egymás jelenlétét. És nem amolyan kísértetként maguk mellett; pontosan tudták minden pillanatban, hol van a másik, mire néz vagy mire gondol éppen.

Mivel fűj és feleség voltak, akik hosszú évek óta éltek együtt, tökéletesen kiismerték egymást. Annál kínosabbnak érezték most, hogy nem egyszerűen a megszokott társalgást folytatják, hanem összekapcsolódnak a számítógépes hálózaton keresztül, és ily módon osztozniuk kell minden egyes gondolaton.

Az elektronikus ég színe a net fölött mindig szebb volt, mint a valós világ szennyezett ege. Ez például segített eligazodniuk abban, hogy hol vannak éppen. Igen ám, de amikor egyszerre köszöntött éjszaka mind a két világra, megszűnt minden különbség. Előfordult, hogy Hao egy bögrére gondolt, és tisztán látta is, mégsem érinthette meg, mert valójában csak szimuláció volt. Máskor meg a valós világban hitte azt egy buszról, hogy csupán ártalmatlan kép, és kis híján elgázoltatta magát. Mivel egyre nehezebbé vált a valóság megkülönböztetése virtuális párjától, le is tettek erről. Minden energiájukkal arra összpontosítottak inkább, hogy megpróbálják, legalább időnként, kizárni életükből a világhálót. Találtak néhány különleges helyet a valós világban, például nagyfeszültségű elektromos vezetékek vagy transzformátorok alatt, nagyobb fémtárgyak vagy rádióadók közelében, ahol az elektromágneses jelek gyengébbé váltak. Itt könnyebb volt számukra lekapcsolódni a netről, és igazi életet élni. Ha azonban valami miatt sürgősen kellett átváltani a valós világba, legjobb módszernek az bizonyult, ha kirekesztették elméjükben az információáradatot. Amint nem gondoltak rá, a kapcsolat a net elektromágneses hullámai és az agysejtjeik között megszakadt.

A netre való szabad ki-bejárást így kitapasztalva, visszatértek, hogy egyszer s mindenkorra leszámoljanak a virtuális világ uraival. Hao gyorsan fölfedezte, hogy a felesége könnyebben

alkalmazkodik nála a netes élethez. Az erős ellenségekkel szembeni harcban a nők nagyobb rátermettséget mutattak a férfiaknál. Például a felesége jött rá elsőnek, hogy virtuális mozgásukra nem érvényesek a valós világ szabályai. Könnyedén áthatolhattak falakon és padlókon egyaránt. Ez a felfedezésük lehetővé tette, hogy három hónap alatt egyeduralkodóvá váljanak a neten.

Életminőségük jelentősen javult. Majdnem minden hétvégét valahol az interneten töltötték. A világháló segítségével bebarangolták a Földet. Még a tündérmesék életformájába is belekóstoltak. Előfordult, hogy miután búcsút intettek Miki egernek, Donald kacsának és a Majomkirálynak, meztelenül és kényelmesen leheveredtek a templomban, amely arab, bizánci, babiloni és kínai stílusjegyeket egyesített magában, s onnan figyelték a Jupiter tizenhat holdját, amint ragyogó dicsfénytől övezve az ég távolában járják körtáncukat. És ilyenkor eszükbe jutott, mi tette lehetővé mindezt.

Hálát kéne adniuk a bűvös egéralátétnak!

Noha a neten csodálatos pillanatokat éltek meg, folytatniuk kellett földhözragadt mindennapjaikat is. Enni és mosogatni. Kidobni a maradékokat, nyitni-csukni a hűtőszekrény ajtaját.

Egy este Hao Ko-csiang nem tette be a maradékokat a hűtőbe, bár a felesége meghagyta neki, mert hivatalos volt egy internetes gyűlésre. Az ételt így a számítógép asztalára helyezte, közvetlenül a rózsaszín egéralátét mellé.

Másnap reggel, amikor a felesége megkérte, hogy vegye elő az esti maradékokat, akkor döbbenet rá, micsoda baklövést követett el.

Az asztalhoz ment, belenézett a porcelán edénybe, és azt látta, hogy megettek belőle mindent, csak egy kis szójaszósz maradt.

- Te keltél föl az éjtel enni? - kérdezte az aszszonyt.

Aztán egyszeriben rádöbben, hogy ő a világ legnagyobb számára. A tenyérforma egéralátét, amely előző nap még rózsaszín volt és gyermeken kecses, most kelt tésztaként dagadozott az asztallapon. Élénk színe ronda szójabarnává változott.

Vajon belemászott az edénybe, és fölfalta belőle a maradékokat? Még mindig ezen töprengett, amikor meghallotta felesége sikítását. Kiszaladt a konyhába, és attól, ami ott fogadta, földbe gyökerezett a lába.

A falakon és a padlón mindenfelé szójabarna kezezcék másztak, kisebbek, nagyobbak, de alakra mind egyformák.

8

Hao és a felesége összefogdosták valamennyi kis kézforma lényt egy pléhdobozba, aztán jól lezárták a fedelét. Így mentek vissza a boltba, ahol a férfi annak idején az egéralátétet vette. Az üzlet az eltelt hónapok alatt alaposan megváltozott. Eltűnt a pult, és eltűnt a csinos eladó is. Csapatnyi fehér köpenyes ember egy labornak berendezett emelvényen foglalatost kodott.

Recepcióslány fogadta őket. Amikor megkérték, hogy nyissa ki a pléhdobozt, és mutassa meg a tartalmát az embereknek, a lány elmosolyodott, és egyszerűen odarendelt egy fiatal férfit, hogy vigye el.

- Nagyon sajnálom, hogy ilyen gondot okoztunk önöknek - mondta rendkívül udvariasan.

- Hogyan téríthetnénk meg a kárukat? Készpénzben vagy átutalással?

- Ezt önre bízánk, de...

- Ne fáradjanak, mindjárt mindent elmesélek. Még a gyártó sem számított rá, hogy az egéralátét így fog viselkedni. Egyszerűen csak régi kőzetekből származó új anyagokból készítették el, gondolván, hogy attól kelendőbb lesz. A tesztheink azonban kimutatták, hogy a kőzet mikroszkopikus lényeket tartalmazott, melyek a kambriumban éltek, 530 millió évvel ezelőtt. Ezek rendkívül ellenállóak mindenféle fizikai behatással szemben, és jól bírják a legmagasabb hőmérsékletet is. Egyetlen példányuk sem értelmes magában, de együtt hihetetlen mértékben simává tehetik a kommunikációt ember és ember, ember és gép között.

- 530 millió évvel ezelőtt? A kambriumban? Kommunikáció ember és ember, ember és gép között?

- Hogy érti, hogy simává? Könnyebbé?

A lány bólintott.

- Nehéz néhány percben elmagyarázni. Ez az önöké.

Egy kézikönyvet adott Haónak és feleségének. Hazafelé menet türelmetlenségükben már a taxiban felütötték.

A könyv szerint 530 millió éve titokzatos pillanatához ért a földi evolúció. Azelőtt nem léteztek a bolygón bonyolultabb életformák. Ekkor azonban, hatalmas robbanásként, hirtelen szerteágazott és nagyot ugrott előre az evolúció.

- Az meg hogy lehet?! A törzsfajlás elmélete szerint minden újabb életforma lassan, fokozatosan fejlődött ki, nem volt benne semmi robbanásszerű! - Hao felesége úgy kiabált, hogy a taxisofőr is megijedt tőle.

- Css! - csitítgatta a férje, nagy szemeket meresztve rá.

Az asszony behúzta a nyakát, és mélyeket lélegezve lassan megnyugodott.

Végigolvasták a kézikönyvet, aztán félredobták.

- Ez semmit nem magyaráz meg - mondta Hao.

- „Még a legnagyobb biológusok sem bukkantak rá a robbanásszerű evolúciós gyorsulás magyarázatára.” Miféle elmélet ez?

- Miért nem kérdezzük meg őket?

- Kiket? - kérdezte az asszony rövid, értetlen hallgatás után.

- Az egéralátétet!

- Megkérdezni? Mármint a kambriumi életformákat? Biztos jó ötlet?

- Persze, miért ne?

- De... odaadtunk mindent a boltnak... - Az asszony idegesnek látszott.

- Nem, egyet megtartottam.

Amikor hazaért velük a taxi, Hao kivett a zsebéből egy kis műanyag zacskót, és a felesége kezébe nyomta.

- De hogy tudnánk beszélni velük? - kérdezte az asszony aggodalmasan, miközben fölfelé sétáltak a lépcsőn.

- Komolyan gondolod, hogy két fejlett intelligencia ne érthetne szót egymással? - felelte Hao magabiztosan, azzal kinyitotta az ajtót...

Egy ásatásnál mindig izgalmas dolgok kerülnek elő. A leletek segítségével bepillantathatunk régi korok életébe, kultúrájába. Vagy kezünkbe kerülhet valami még váratlanabb kincs is.

Liu Csi-an

A BIZONYÍTÉK

Ő TÉNYLEG földönkívüli? Vang Hszin professzor soha nem hitt semmilyen, UFO-ról vagy földönkívüliekről szóló legendában. Egy nap délutánján, amikor egy fényes korong jelent meg hirtelen a sivatagi látóhatár peremén, és hihetetlen sebességgel közeledett a kutatócsoport tábora felé, ő azt hitte, ez megint csak egy a határtalan sivatagra jellemző, délibábszerű érzéki csalódások közül. Ezért a legcsekélyebb figyelmet sem fordította rá, inkább elmerülten tanulmányozta a JA-10 sorozatszámú leletet. Ezt a furcsa fém játékszert Jesse Cobay úr világviszonylatban is „az évszázad legmegdöbbentőbb archeológiai felfedezésének” nevezte. A tárgy néhány perccel korábban különös fénnel villogni kezdett, amin Vang Hszin professzor nagyon meglepődött. Az azonban eszébe sem jutott, hogy a furcsa jelenség, illetve a horizonton feltűnt s a táborhoz közeledő fényes korong között kapcsolatot feltételezen.

Valójában már nem maradt elég idő. Vang Hszin professzor hallotta, amint kintről néhányan hisztérikusan kiabálnak:

– Nézzétek gyorsan, UFO, UFO!

Azonnal félretette a JA-10 jelű leletet, és kiszaladt a lakókocsiból. Alig tett meg egy lépést, azonnal rádöbbedt: ez nem valami érzéki csalódás, hanem teljesen valóságos – egy csillogó UFO éppen a kutatók tábora felett körözött. A japán kutatócsoport tagja, Imamura Hiszahogo meztelen felsőtesttel rohant a központi tere, ahonnan éppen kiabáltak neki. Vang Hszin professzorral ellentétben ő UFO-rajongó volt, a Japán UFO-kutató Szövetség tagja, aki következetesen kitartott azon véleménye mellett, hogy a földönkívüliek messzemenően ellenségesek. Ezért hirtelen felkapott egy dupla csövű vadászpuskát, és szilárd elhatározással meg akarta akadályozni a váratlan vendég leszállását...

Az egyesült kutatócsoport táborában tíznél is több különböző célú mérnöki és lakóautó volt. A csoport harminc-egynéhány tagja éppen ebéd-szünetet tartott, ám ekkor összecsődült, és döbbenten figyelte azt a hatalmas, ragyogó korongot, amelyhez hasonlóról a teljes világsajtó korábban már többször is beszámolt, kiemelve bizarr megjelenését. Valójában egyáltalán nem volt olyan

félelmetes, ahogyan a riporterek lefestették - inkább fantasztikus volt. A kinézete olyan, mint két egymás felé fordított kerek tál együttese, de nem látszott rajta sem kabinablak, sem ajtó. A tetején azonban tisztán kivehető volt egy antenna, valamint jó pár különböző fajta megfigyelőberendezés... A repülési módján kívül nehéz lett volna megmondani, mi is olyan rejtélyes benne.

Bumm!

Imamura Hiszahogo kezében a vadászpuska váratlanul elsült, és a fegyver hangja megtörte a Takla-Makán sivatag nyomasztó csendjét - hatása azonban nem volt. Az UFO, mintha mi sem történt volna, folytatta a japán feje felett a lassú forgást, és továbbra is ereszkedett lefelé. Már csak tíz méter! Imamura Hiszahogo csöknyösen, két lábát megvetve állt teljesen mozdulatlanul, kilőtte minden golyóját, majd újratárazott, és felemelve a puskát megcélozta a repülő szerkezet alját...

- Vigyázz! Gyorsan gyere el onnan! - Vang Hszin professzor, mint aki éppen álmából riadt fel, hangosan felkiáltott, majd semmivel nem törődve odarohant Imamurához; a puskát együtt fogva a földre vetették magukat, és több mint hét-nyolc métert kúsztak.

Az UFO aljából előtört egy forró, vörösés színű, szemkápráztató gömb, pontosabban egy fényből és tűzből álló elegy, ami lassan szállt alá a föld felé. Váratlan hóhullám érte el az embereket, a homokkő szétfröccsent, és az egyenetlen felszínből kirobbant egy tükörszerű, ragyogóan fényes és tiszta kerek tárgy, majd ezt követően az UFO hasából előnyúlt három fémszerkezet, pont olyanok, mint az emberi holdra szálló egység lábai, és a jármű könnyedén, csendesen leereszkedett.

Imamura az ijedtségtől elszürkült arccal, lassan lépegetve nézte, ahogy az UFO hasából kicsapó tűzgömb keltette hó elkerülhetetlenül hamuvá változtat mindent.

A kutatócsoport néhány tucat tagja, akik mind egy-egy autó mögé rejtőztek, előjöttek pániktól megrettent és kíváncsi arckifejezéssel. Miután az UFO stabilizálta magát, a hasánál a fényességből hirtelen megnyílt egy ajtó, és lasscskán kis létra ereszkedett alá.

- Földönkívüliek, földönkívüliek érkeztek! - kiáltott fel Imamura Hiszahogo idegesen.

Vang Hszin professzor egy szót sem tudott szólani, szája összeszorítva, arca sápadt, merev tekintettel nézte a fémlétrát meg a szélesre tárt ajtót a hajótesten, és biztatta magát, hogy függetlenül attól, milyen félelmetes ez az egész, nem szabad megijednie. Most, hogy igazán itt vannak a földönkívüliek, ő inkább abban hitt, hogy barátságosak és ártalmatlanok az emberek és a földi élet irányában...

Nos, amikor leszállt a földre, a földönkívüli és mi, emberek egyáltalán nem tűntünk különbözőeknek. A miénkhez hasonló fejjel rendelkezett, ugyanolyan volt a teste és a négy végtagja. Természetesen ő nem viselt Nike pólót és Levi's farmert, hanem a fejétől a talpáig vastag űrhajósöltözet borította testét, pont olyan, amelyet az amerikai Apollo űrexpedíció tagjai is viseltek.

Megállt, először körbehordozta tekintetét, majd felemelte kezét.

A háta mögötti űrhajóból váratlanul ismét kicsapott a lángnyelv, majd az UFO forogva felszállt a földről, függőlegesen emelkedve; a tábor felett megtett egy nagy kört, majd ahogy az emberek dobnak el egy frizbit, teljes sebességre gyorsulva eltűnt a mérhetetlen horizonton.

Úgy tűnt, a földönkívülinek a gépkocsik mögé bújó emberekkel szemben nem volt ellenséges szándéka, és nem látszott meglepettnek sem. Idegességnek semmi jelét nem fedezhettük fel viselkedésében. A megrémült, zavarodott kutatócsoport tagjai azonban teljesen kaotikusan viselkedtek, voltak, akik hangosan kiabáltak, mások menekülni kezdtek. A földönkívüli azonban szinte oda se figyelt rájuk, hanem nehéz léptekkel nyílegyenesen az egyik koci mögött rejtőző Vang Hszin professzor irányába indult.

Vang Hszin professzor nem mozdult, még csak meg sem rezzent. A földönkívüli fejét teljesen beborította az űrhajósisak, így az arcát egyáltalán nem lehetett látni. Csak az úgynevezett hatodik érzékére támaszkodva érezte a professzor, hogy a sisak kékesfekete színű védőüvege vajon milyen szándékot tükrözhet. Hirtelen a következő ötlet villant át az agyán: amilyen gyorsan csak lehet, biztonságba kell helyezni a JA-10 jelű leletet.

Semmiel sem törődve szaladt be gyorsan a lakókocsiba, rohant a munkaasztal irányába, és két kezével szorította a testéhez, védelmezően a jéghideg leletet. Ekkor a háta mögül léptek zaját hallotta, mire a fejét hátrafordítva odanézett; a nehéz úrhajósruhába öltözött földönkívüli a nyomában járva már a kocsiban volt.

„Vajon ki ez, és mit akar tenni?” - kérdezte magától Vang Hszin professzor.

A hivatlan vendég megállt, és elkezdett megszabadulni a sisakjától. A professzor rettegve takarta el kezével a szemét. Nem tudta, mit fog megpillantani, mennyire lesz majd borzalmas az előtűnő arc. Végül mégsem tudta megállni, hogy levegye a kezét, és önkéntelenül is megdöbbenés ült ki az arcára. A sisak alól előbukkanó arc nem valami szeméből lézersugarat kilövellő ökörfejű, lóábrázatú lény volt, hanem egy őhozzá és a földi emberekhez nagyon is hasonló valami. De még jobban meglepődött, amikor a lény nem hogy megszólalt, de szabályos modern mandarin kínai nyelvet használt.

- Uram, kérem, ne féljen! Habár én egy különösen távoli csillagról érkeztem, egyáltalán nincs szándékomban bántani önöket.

Vang Hszin professzor úgy érezte, hogy noha nagyon is éber, mintha csak egy szórakozott, furcsa álom lenne ez az egész. A tudatalattija tehetett fel a következő kérdést:

- Ugye ez nem egy álom?

- Nem, természetesen nem - válaszolta a furcsa földönkívüli, majd váratlanul felnevetett. - Nézze csak, a barátai mindannyian mennyire elcsendesedtek!

Vang Hszin professzor zajosan kinyitotta az ablakot. Valóban, a tábor mintha a káosz egyik pillanatában megmerevedett volna. Ekkor az

érzelmeiben legelragadottabb Imamura Hiszahogo úr felemelte mind a két karját. Jesse Cobay úrral csendesen megbeszéltek valamit, de egy pillanást sem vetettek a kocsik irányába.

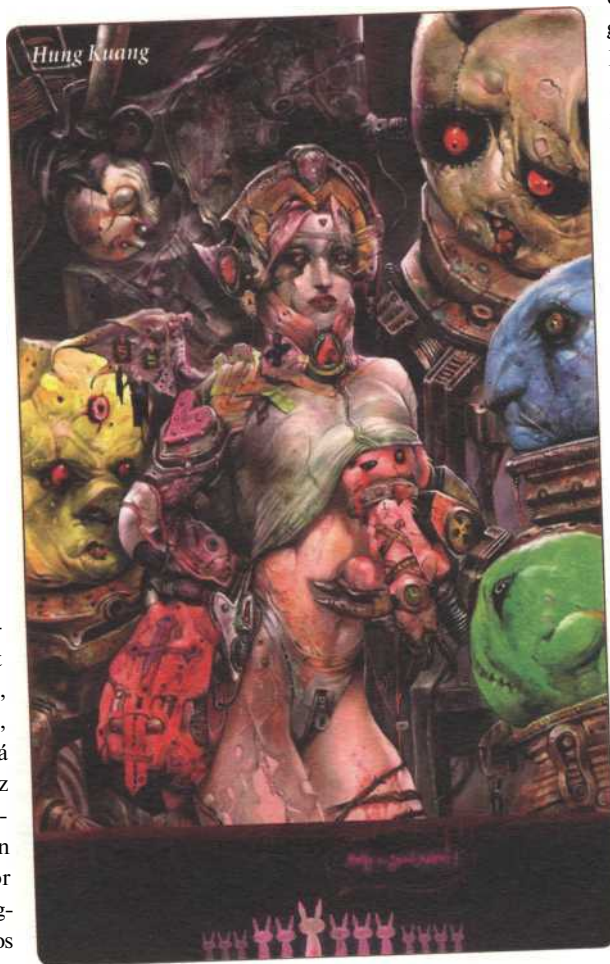
Mintha semmi sem történt volna.

A teljesen döbbsen Vang Hszin professzor kezdett visszatérni a kábulatból. A kutatómunka által megkövetelt gondolkodása, a tárgyilagossága, a ajózsansága és a természetes kíváncsisága arra ösztökölte, hogy miután visszanyerte végül a nyugalmát, ritka bátorsággal szembenézzen ezzel a jelenéssel.

- Tehát ön tényleg földönkívüli? Ebben az esetben én, mint a

Föld összes emberének képviselője, köszöntöm önt.

- Köszönöm - válaszolt az ember kinézetű élőlény finom modorral. - De valójában én egyáltalán nem vagyok valamilyen különleges fajtájú idegen lény, inkább egy, az önök fajával teljesen egyező földi ember. A külső megjelenésem ezt nyilvánvalóan mutatja.

- Ó, ez igazán elképesztő! - fejezte ki ismét a csodálkozását Vang Hszin. - Amennyiben így van, tulajdonképpen mi a szándéka?

Az idegen szemében rögtön megvillant egy különös fény, kinyújtotta kezét egyenesen az asztalon fekvő JA-10 jelű lelet irányába, és izgatott hangon mondta:

- Ez az oka, amiért én idejöttem!

A szorosan együttműködő kínai, japán és amerikai kutatócsoportok, miután sikerrel feltárták a Lopu-tó melletti Sulou ősi városát, a Hszincsiang tartománybeli sok ezer kilométeres régi Selyemúton elérkeztek a Jatungkuce városhoz közeli kínai kultúra lelőhelyéhez.

Ebben az igazán hatalmas homoktengerben az életnek a jelét sem lehetett látni. Nappal a hőmérséklet ötven-hatvan fok fölé is emelkedett, éjszaka viszont fagypont alá is süllyedhetett, a környezet sivár és szegényes volt, hasonlóan élettelen, mint a Hold vagy a Mars. Azonban a hatalmas homoktengerben állt a régi korokból egy fal, amelyet a szél már erősen megrongált. A jelzőtorony már romokban hevert, és a régi város történelmi emlékei homályba veszttek. A múltban volt itt víz és legelő bőségesen, marhákat és birkákat tereltek mindenfelé, a házak együttese népes, virágzó várost alkotott! Akkor mi lehetett az oka, hogy ez az ősi település egyszer csak elpusztult? Ahol a tevék csengettyűi csilingeltek, emberek, hangjától volt hangos a Selyemút, hogyan tűnhettek el az emberi lét nyomai?

Ez volt az a titok, amit fel akart tárni az egyesült archeológiai kutatócsoport.

A kommunikációs műholdak által meghatározott helyre a légierő helikopterei szállították a lakó- és laborkocsikat. A kutatócsoport jó ideje követte a homoktenger borította Selyemút nyomvonalát, és végül a hosszú vándorlás után sikerrel rátaláltak a kínai kultúra itteni maradványaira. Ezen a helyen leltek rá két rendkívül szokatlan leletre.

Elsőnek egy ősi holttest maradványaira. Férfi lehetett, hozzávetőleg negyven év körüli, szőke hajú, nagy orrú, mély szemgödörrel, kinézetre az ókori római birodalom lakóinak karakterisztikus jegyeit hordozta magán. A

leghihetlenebb, hogy teljesen élőnek tűnt, nem látszott semmi jele a test kiszáradásának, izmai, haja, csontozata teljesen jó állapotban voltak, mintha csak tegnap halt volna meg! A JA-9 elnevezést kapta.

A testet a feltárt várostól jó néhány kilométerrel délnyugatra, egy homokdűnénél fedezte fel az egyik japán kutató speciális detektorával. Ami még meglepte az embereket, hogy nem volt koporsóban és nem viselt halotti öltözetet, hanem csak egyszerűen eltemették, mintegy tíz méter mélyre a homokba. Mi lehetett hát az oka, hogy a JA-9 nevű lelet a kétezer éves időtartam alatt egyáltalán nem rothadt el, és a hőség sem szárította olyanná, mint a Sulou városban fellelt női test múmiája?

Még ezt a rejtélyt sem oldották meg, amikor megtörtént a második nagyon jelentős felfedezés. A JA-9 lelőhelyétől körülbelül száz méterre, a különösen érzékeny keresőberendezés furcsa elektromágneses jelet adott. Egy kis buldózer a hozzávetőleg tíz méteres homokdombot teljesen legyalulta, majd Vang Hszin professzor hozott a táborból egy nagy erejű exkavátort.

A nagy hidraulikus nyomással működő gép kiasott egy harminc méter mély gödrot, és innen került elő a különleges és csodálatos JA-10 jelű lelet.

Olyannak tűnt, mint egy tál, körülbelül egy méter átmérőjű kerek fémtárgy volt, de azt nem értették, mi az oka annak, hogy olyan rendkívül súlyos.

Eredetileg néhány jó erőben lévő kutató kiemelte a földre, de végül a tizenhat tonnás emelő nem volt képes felrakni a kocsira, és végül arra kényszerültek, hogy két erős acélkábelrel húzzák el. Vajon mi lehet ez? Honnan származhat?

- Én úgy gondolom, hogy ez a földönkívüliek tevékenységével van kapcsolatban. - Az UFO-rajongó Imamura Hiszahogo tette ezt a képzeletgazdag állítást.

- Tudod bizonyítani? - kérdezte Vang Hszin professzor.

- Már megint kezdod! - Imamura tehetetlenül megvonta vállát, megvakarta fejét, és a későbbiekben nem szólt egy szót sem.

Mivel ezt a feltételezést nem tudták bizonyítani, egyelőre félretették.

A realitások talaján maradva természetesen először azt kellett tisztázni, hogy a JA-10 jelű lelet micsoda, csak azután következtethettek más dolgokra. A hírek gyorsan eljutottak Pekingbe, Tokióba és Washingtonba, a három ország antropológiai intézetei elhatározták, hogy fizikus és kémikus szakembereket küldenek, továbbá elektromágneses és elektromos hullámok alapján működő készülékeket juttatnak el Hszincsiangba.

Nem gondolták, hogy ezek az új tudományos eredmények az UFO-k, a földönkívüliek érdeklődését is felkelthetik.

Szerencsére a Földre érkezésük módjától eltekintve ezek a földönkívüliek az átlagos emberektől nem sokban tértek el, olyannyira, hogy még a kommunikációnak sem volt egyáltalán semmilyen akadálya. Ezért is tudott Vang Hszin és a lény olyan természetesen és könnyedén kapcsolatba lépni. Természetesen a professzor óvatosan vizsgálta az idegent, főleg hogy volt egynéhány különlegessége: a feje és az öt érzékszerve akár az európai fehér és az ázsiai sárga embereké is lehetett volna, testalkata azonban inkább egy fekete afrikai jellegzetes erős, izmos vonásait hordozta. Ezeket Vang Hszin professzor csak akkor fedezte fel, amikor a váratlan vendég levette a nehéz űrhajósruháat. Azt mondta, hogy szeretne véget vetni a táborban előidézett káoszknak, ezért inkább kimenne a kutatócsoport tagjai közé. Vang professzortól kölcsönkért hát egy öltözet ruhát.

Vang Hszin ezen nagyon meglepődött.

- Hogyan, nem gondolja, hogy mi mindannyian a saját szemünkkel láttuk, amint alászállt az égből?

- Saját szemmel látni valamit az egy dolog, de emlékezni is rá, vagy nem emlékezni, az egy másik. - Majd ez az erős és jóképű idegen férfi misztikusan azt mondta: - Én úgy gondolom, hogy ebben a pillanatban önnel egy ember lépett kapcsolatba.

- Rendben, minden kiderül, amint találkozunk a többiekkel - közölte Vang Hszin dühösen, és egy öltözet nyugati stílusú ruhát meg egy munkaköpenyt is odadobott neki.

Éppen ekkor Imamura úr kiáltott be kintről:

- Vang professzor, gyere gyorsan, van egy újabb felfedezésünk!

A földönkívüli, amint meghallotta ezt, elbújt a legsötétebb zugba. Vang Hszin gúnyosan mosolygott, majd kiugrott a kocsiból, és Imamura Hiszahogo nyomába eredt.

Az úgynevezett új felfedezés a tábor mellett volt egy üres területen, ahol az űrhajó leszállt, majd továbbrepült. Meglepődve láttak ott a homokban egy félelmetes kinézetű, nagy, kerek tárgyat, kiszögellésekkel a felszínén, ami visszatükrözte a képüket, mint valami tükör. Vang Hszin az első meglepetés után rögtön tudta, mi lehet ez. Megpróbálta korábban tartani az érzéseit, és nyugodtan azt mondta:

- Imamura uram, ez egy téged igazoló, igen komoly bizonyíték. A leszálló űrhajó hihetetlen magas hőmérséklete megolvasztotta a homokot, és egyfajta kvarckristályt...

- Űrhajó? Miféle űrhajó? Miről beszélsz?

Imamura Hiszahogo csodálkozva húzta fel szemöldökét. Majd arcát fölfelé fordította, és csodálkozással eltelve nézett szét mind a négy égtáj irányába.

Ekkor Vang Hszin rendkívül megdöbben.

- Mi történt veled? Hát nem te voltál az, aki épp az imént elsőnek megláttad, Imamura uram? Te voltál az is, aki a dupla csövű vadászpuskával még rá is lőttél!

Imamura úr visszafordította tekintetét az égről Vang Hszinre, és zavartan nézett végig rajta.

- Vang professzor, te félrebeszélsz? - kérdezte tanácstalanul.

Vang Hszin egy hangot sem tudott kiadni, hanem egyenesen az ötös számú kocsihoz szaladt; türelmetlenül és hangosan azt kérdezte:

- Cobay uram, ugye te is a saját szemeddel láttad, amint az űrhajóból éppen az imént kiszállt egy földönkívüli?

Az amerikai csodálkozva húzta magasra szemöldökét:

- Miről beszélsz? Miféle űrhajó? Milyen földönkívüli?

- Cobay uram, gondolkodj, épp egy órával ezelőtt egy UFO szállt le itt! - szakította félbe Vang Hszin türelmetlenül.

Az amerikai egy rövid ideig töprengett, majd felemelte fejét, barátságosan megfogta Vang Hszin kezét, és azt mondta:

- Professzor uram, pszichológiai szakvélemények alapján, ha valaki hosszú időt tölt el a sivatagban magányosan, az gyakran vezethet ahhoz, hogy hallucinációk lépnek fel nála. Az lenne a legjobb, ha most visszavonulnál pihenni egy vagy két napot.

- Nem hallucináció! Nem hallucináció! - kiáltotta Vang professzor határozottan és magabiztosan.

Aztán a fejében megszólalt egy tiszta hang: „Ne kérdezzen meg senki mást! Csak ön emlékszik, a többieknek minden ki lett törölve a fejéből.”

Vang Hszin ösztönösen visszafordult, és egy pillanatra meglátta a földönkívüli arcát a kocsija ablakában. Azonnal eszébe jutott egy gondolat a telepátiával kapcsolatban. Majd erőt vett rajta a borzongás.

- Miért teszi ezt? - kérdezte dühösen a földönkívülit, amint visszament a kocsiba. - Irányítani akar bennünket, és itt mindent, mindekit?

- Nem, egyáltalán nem - volt az idegen válasza.

- Akkor miért csak egyedül nekem enged meg, hogy tudjak a létezéséről?

Az idegen elnevette magát.

- Ez csak pusztá véletlen, miután leszálltam, pont önnél fedeztem fel a JA-10 jelű leletet. Az számomra nagyon fontos. Vang úr, szükségem van a segítségére.

Őszinte és tisztességes tekintetét látva, Vang professzor szívében tízezernyi probléma és azok lehetséges megoldása keveredett, mint egy útvesztő, de végül megenyhült a szíve. Töprengése közben motyogott magában egy kicsit, majd azt kérdezte:

- Miben tudnék segíteni önnek?

- Először is, én itt szeretném megtalálni a személyazonosságomat. Ha sikerrel járok, maga is fokozatosan meg fog érteni mindent - válaszolta az idegen.

- Akkor hogyan szólíthatom?

- Addig, amíg meg nem találom a személyazonosságomat, átmenetileg szólítson JA-11-

nek! Ami azt illeti, valóban leginkább archeológiai leletnek számítok. De uram, könyörgök, a jelenlétem kezelje egyelőre titokként, ellenkező esetben nagyon valószínű, hogy bármilyen kérdésünk lesz, azokra nehezen találunk megfelelő választ.

Tehát az összes bizonyítékot, ami igazolhatja JA-11 személyazonosságát, mielőbb meg kell szerezni.

Vang Hszin professzornak ez egyáltalán nem állt szándékában, de nem tehetett mást, mivel ő volt az egyetlen, aki ezzel a magát vele azonos fajúnak nevező lényvel kapcsolatba lépett. A bioelektromos mező demagnetizáló hatását kihasználva könnyedén ki lehet törölni az összes ember emlékezetét, így ki tudhatja, hogy az idegen még miféle szörnyű mágiára képes? Vang Hszin egyáltalán nem akarta, hogy egy reggel valamelyik homokdűne alatt találják meg holtan. Mindazonáltal jelenleg a társai közül ki az, aki elhiszi, amit ő mond? Úgy tűnik, azon kívül, hogy együttműködik az idegennel, nincsen más választása.

A JA-10 vizsgálatához szükséges speciális műszert szállító helikopter a délután folyamán érte el a sivatagi archeológiai táborát. Vang Hszin professzor felismerte a lehetőséget, és a váratlan vendéget odavitte a berendezést összeszerelő emberek közé. A pillanatnyi zűrzavarban ki lenne képes megmondani, hogy ez az idegen ember a helikopterrel érkezett, vagy egy a táborbeli kutatók közül? Ezért senkinek nem okozna fejtörést a megjelenése. Miután a helikopter felemelkedett, és elhagyta a táborát, Vang Hszin azonnal odavitte a földönkívülit az egyes számú kocsinhoz, és bemutatta őt a kutatócsoport egyik felelős személyének, Csao Lung-csi professzornak.

- Ő Vu Csie-min úr. Ma érkezett, és az ősi leletek azonosításának szakembere. Egyben az én régi barátom is. A helikopterrel jött ide hozzánk.

Vu Csie-min valóban létező személy volt, Vang egykori osztálytársa és barátja. Miután megtalálták azt a különleges kerek, fémleletet, a JA-10-et, a professzor táviratot küldött neki, és közölte vele, hogy engedélyezték a csatlakozását

a kutatócsoporthoz. Azonban Vu úr éppen Európában tartott előadást, ezért akadályoztatása miatt Vang Hszin az úrból érkezett idegennel az ő nevét vetette fel. A kutatócsoport több ország tudósaiból állt össze, akik nem igazán ismerték egymást, és senki nem volt abban a hangulatban, hogy a másik kilétét vizsgálgassa, így adódott a lehetőség.

- Rendben, legyen üdvözölve, Vu úr! Hamarosan munkához is láthat.

Délután a helikopter visszatért, és hozott egy kiemelkedő képességű fizikust, egy elektromágneses jelenségekkel foglalkozó szakembert meg egy adatelemzésre szakosodott specialistát. Csatlakozva Vang professzorhoz és új barátjához, az állítólagos Vu Csie-minhez, ők öten egy kis különleges csoportot alkottak, és speciális kutatási területük a JA-10 jelű objektum lett. Ebben az időszakban Vang professzor felfigyelt egy apróságra, mégpedig arra, hogy az ál-Vu Csie-min úr mindig visszautasította a hozzá közeledő emberek kézfogását; ezenkívül arra is ügyelt, nehogy valaki a közelébe kerüljön. De vajon miért?

Mindennek kell, hogy legyen valamilyen bizonyítási módja! Mostantól ők ketten osztoztak a hármas számú kocsin, így Vang professzor önkéntelenül is közelebb került az idegenhez, és módjában állt megérinteni ezt a magát velünk azonos fajúnak tartó személyt. Vajon a testét borító izmok, hús, bőr azonos-e a miénkkel? De JA-11, úgy tűnik, mindig idejekorán felfedezte a rejtett szándékot, és ügyesen kitért előle, továbbá finom modorral azt mondta:

- Vang úr, kérem, ne kerüljön túl közel hozzám, rendben?

- De hát miért?

- Azért mondom ezt, mert bizonyos események újra és újra generálhatják a gyanakvást és a tétovaságot, amely ezáltal befolyással lenne az általunk éppen csak felépített együttműködési kapcsolatra, legvégül pedig megakadályozná, hogy közösen el tudjunk végezni mindent.

- Ó, hát erről van szó, tehát ön mindentudó, vagy inkább mindenható?

Az ál-Vu Csie-min elmosolyodott.

- Ha én az elmondottak alapján tudom tenni a dolgomat, akkor nem fogom zavarni önöket!

A meglehetősen bizarr JA-10 jelű objektum kutatása nagyon gyorsan haladt előre. Úttörő nézetek kerültek elő, és különösen a magát Vu Csie-minnek nevező idegen hozakodott elő ilyenekkel. Rámutatott arra, hogy egy efféle tárgy elkészítéséhez, mint a JA-10, mindenképpen egy speciális ötvözet szükségeltetett, márpedig az alkotóelemek e kombinációjára jelenleg a Földön nincsen precedens, sőt a Mengyelejev-féle periódusos táblázatban sem feltétlenül lelhetőek fel ezek az elemek. Az újonnan érkezett tudósok, közülük is a kiemelkedő képességű fizikus, Ian Thorn úr és az adatelemzés specialistája, Hu Csing asszony a magukkal hozott csúcsteljesítményű berendezésekkel színpérvizsgálatoknak, majd részletes analízisnek vetették alá a furcsa objektumot, és egyértelműen bebizonyosodott Vu Csie-min álláspontja.

Tehát, mivel napjainkig az ennek a tárgynak a készítésénél használt elemek mind ismeretlenek voltak, nyilvánvalóvá vált a JA-10-nek világrűrből származtatható eredete. E logikai feltételezés alapján a tudósok egybehangozóan földönkívüliekre gyanakodtak.

- A következő bizonyíték az lesz, hogy ez a te űrhajódból esett ki, ugye, barátom? - kérdezte Vang Hszin professzor csendesen az ál-Vu Csie-mint, amikor a többiek nem voltak jelen.

- Nem, nem - rázta meg a fejét az idegen, és azt mondta: - Emlékezz csak, én a JA-10 végett vagyok itt, pontosabban ő vezetett ide. Aznap, amikor kibocsátotta azt a különös fényt, emlékszel erre?

- Ó, hát így már világos!

Vang Hszin hirtelen ráébredt, hogy a JA-10 tulajdonképpen egy információs és kommunikációs közvetítő berendezés.

Ezt a feltételezést az egyik újonnan érkezett, elektromágneses jelenségekkel foglalkozó specialista, Csing Jüan úr is megerősítette. A meglehetősen bonyolult konstrukciójú JA-10 képes volt elektromágneses jelek kibocsátására, hatalmas mennyiségű információ tárolására, és ez a szuper memóriával ellátott berendezés még elektromágneses mezőt is létre tudott hozni.

E kimagasló technológia nyilvánvalóan csak a Földünkől távol élő, az emberi fajnál magasabb intelligenciával rendelkező lényektől eredhetett. A kutatócsoporton belül mindegyik tudós egybehangzóan megállapította ezt.

- Nem, nem így van! - mondta az idegen.

Senki sem gondolta volna, hogy épp a magát Vu Csie-minnek nevező egyén cáfolja majd leghevesebben ezt a feltevést.

- Tudósként, az emberi faj kiemelkedő képviselőjeként, hölgyeim és uraim, miért ragaszkodnak ahhoz ilyen makacsul, hogy a földönkívüliek képesek nálunk, földi embereknél magasabb szintű dolgokra? - háborodott fel.

- Akkor Vu úr, kérjük, magyarázza el nekünk, hogy melyik gyár vagy üzem képes előállítani egy ilyen kommunikációs közvetítő berendezést! - szegezte neki Ian Thorn úr csúfondárosan.

- Jelenleg erre természetesen nem képesek - fordult az ál-Vu Csie-min társa felé. - Talán korábban igen, úgy kétfélmillió évvel ezelőtt?

Korábban? A tudósok megdöbbenve néztek egymásra. Ha a modern csúcstechnológia nem képes erre a dologra, akkor korábban hogyan lett volna lehetséges? Már logikailag sem stimmelhet. Mindannyian barátságosan felnevettek, egyedül Vang Hszin professzor nem szólt egy szót sem. Csing Jüan úr azonban hangot adott ellenvéleményének:

- Kétfélmillió évvel ezelőtt a Földön nem is léteztek emberek, csak majmok, amik még a legegyszerűbb tárgy elkészítésére sem voltak képesek.

Vu Csie-min elcsendesedett, majd váratlanul felnevetett. Vang Hszin figyelte erre, és néhány lépést hátrébb lépve, a többiektől elegendő távolságra a következőt mondta:

- Valóban, akkor a paleopithecus lassú evolúciós fejlődése zajlott, amelyből kezdett kialakulni a mai emberi faj. De vajon volt-e akkoriban olyan másfajta, a természet szeszélyességéből fakadóan gyorsabb evolúciós fejlődésű élőlény, amely a mai emberi fajnál nagyobb intelligenciára tett szert? Én úgy vélem, ez nagyon is valószínű!

Vang Hszin professzor előtt hirtelen megvilágosodott valami, habár más tekintetben még mindig sötétben tapogatózott. Önkéntelenül a szája elé kapta a kezét, nehogy kikotyogjon valamit.

A kutatók szobájában nagyon nagy csend uralkodott. A kiváló tudósok, bár nem hittek benne, mégis megpróbálták megemészteni ezt a meglehetősen lázadó és eretnek nézetet. Az amerikai szakértő, Ian Thorn törte meg végül a csendet:

- Vu úr, én rendkívül tiszteltem az ön képzeleterejét. Mi végül is felfedeztünk itt egy rendkívül szokatlan dolgot. Én személy szerint is nagyon szeretném új formába önteni az embe-

Hung Kuang

ri faj, vagy inkább Földünk fejlődéstörténetét. Ehhez azonban minden lehetséges bizonyítékra szükségünk van. Vu úr, képes prezentálni ezeket?

A Vu Csie-min nevét viselő idegennek ideje sem volt megszólalni, mert Vang Hszin professzor, képtelen lévén a háttérben maradni, helyette adott választ:

- Én azt gondolom, képesek vagyunk rá. Biztosan képesek vagyunk!

Alig néhány nap alatt a kutatócsoport a vizsgálatok minden terén jelentős előrelépést tett. A paleoantropológus, Jesse Cobay újonnan létrejött kis kutatócsoportjával pozitív eredményeket ért el a több ezer éves férfiholttest állapotát illetően. Az oka annak, hogy a tetem nem száradt ki, illetve nem rothadt el, a JA-10 jelenléte volt, amely elektromágneses hullámaival egy erős mezőt hozott létre. Az amerikai személyesen még mindig nagyon rejtélyesnek tartotta ezt.

A JA-10 vizsgálata azonban még több meglepő felfedezést tartogatott. A belsejében tárolt hatalmas információmennyiséget képes volt átalakítani kommunikációs jelekké, majd ezeket megjeleníteni. De fognak-e látni belőle valamit? Ettől a felfedezéstől inspirálva, Ian Thorn úr vezetésével egy kis kutatócsoport szinte étlen-szomjan, alvás nélkül vizsgálta a berendezésével, és megfogadták, hogy a saját szemükkel fogják látni, miféle titok van elrejtve a JA-10 belsejében.

Vu Csie-min természetesen szintén teljes erejével vetette bele magát a kutatásba. Az emberek meglepve tapasztalták ennek a néhány kivételes tudósnek az egyáltalán nem szokványos nézeteit, az általuk használt egyedi és különleges technológiákat, és a hihetetlen szakértelmüket. Valójában a csoport vezetője ekkorra már, a többi tag tudtán kívül, az idegen volt, úgyszólván helyettesítve Ian Thorn urat.

Az érzelmeitől meglehetősen elragadtatott Imamura Hiszahogo úr lázasan tanulmányozta az új felfedezéseket, és az űrhajó aljából kicsapó lángcsóva által létrehozott megperzselt, üvegszerű lemezt. Eredetileg hangoztatott elbizakodott véleménye az ősi város olvasztóműhelyével kapcsolatban, mostanában nem tudni, hogyan, de változáson ment át. Sietve elfutott megkeresni Vang Hszint, mintegy titokban félrevonta őt, és izgatottan, mégis halkán azt mondta neki:

- Professzor, én végül rájöttem, hogy neked igazad van. Az ősi emberek társadalmában használt fazekasműhelyek égetőkemencéi vagy a bronzöntő műhelyeik technológiája, és az ott elért hőmérséklet nem lehetett elég ahhoz, hogy a kvarchomokot megolvasszák, és üveget készítsenek. Csak az az egyedüli lehetséges magyarázat, hogy UFO-k jöhettek ide az űrhajójukkal, és szálltak le a Földre.

Feltételezve, hogy hirtelen nyomuk veszhet, Vang professzor azt javasolta, a JA-10-ben elraktározott információkat helyezték a vizsgálatok fókuszába. Ezek a vizsgálatok jelenleg a Vu Csie-min professzor nevét viselő idegen formális vezetése alatt zajlottak. Ő kiemelkedő gondolkodásmódjával, gyors és precíz elemzéseivel, a számos technológiai nehézség megoldásával ha-

mar kivívta mindenki elismerését, de ezzel egy időben az emberek kételkedése is szünet nélkül növekedett. A kutatócsoport fő felelőse, Csao Lung-csi professzor azt mondta Vang Hszinnek:

- Nekem ez igazán gyanús, a te barátod tényleg a kulturális emlékek kutatásának szakembere?

Viszonylag gyorsan megfejtették a JA-10 titkos képeinek és adatainak előhívási módszerét, innen már csak egy közönséges képernyőre volt szükségük. Sürgős táviratot küldtek Ürümcsibe, a főhadiszállásukra, ezt követően egy helikopter gyorsan meg is hozta a monitort ide, a Takla-Makán sivatag eldugott szegletébe.

Hívták Vang Hszin professzort, aki meglepetten és boldogan, de mégis ijedten állt ott, mivel ezzel a géppel megérkezett az igazi Vu Csie-min professzor is.

Meg szeretne volna állítani őt de már nem volt rá idő. Ekkorra az igazi Vu bemutatkozott Csao Lung-csi professzornak; Vang Hszin egy pillanatra úgy látta, mintha Csao Lung-csit áramütés érte volna. Azonnal nyugalmat erőltetett magára, és odament Vu Csie-minhez, akivel kölcsönösen üdvözölték egymást és kezet ráztak. Amíg az igazi Vu professzor elhelyezkedett, Csao Lung-csi félrehúzta Vang Hszint, és közömbös arckifejezéssel, de szigorú hangon azt kérdezte tőle:

- Te hogyan magyaráznád meg ezt?

Hát idáig fajultak a dolgok. Vang Hszin tudta, nem tarthatja tovább titokban az ügyet. Határtalan szomorúsággal mondta:

- Az, aki egy másik ember nevében szerepel itt, nem az én barátom.

- Akkor kicsoda?

- Egy UFO-val érkezett földönkívüli.

Csao Lung-csi csodálkozásában hatalmasra meresztette a szemét.

- Menjünk az én lakókocsimba! - Vang Hszin nem akarta fölöslegesen vesztegetni a szót.

A hármas számú kocsiban éppen nem tartózkodott bent a Vu Csie-min nevét felvevő idegen. Vang professzor könnyedén elővette a szűkös és kicsi hálólhelyiségből a nehéz, fehér űrhajósruhát. Csao Lung-csi egy pillanatra nem tudta, hogyan őrizze meg a nyugalma, meglepetésében egy szó nem sok, annyi sem jött ki belőle.

Valamennyi idő eltelhetett, mire újra visszanyerte a normális állapotát. Ekkor azt mondta Vang professzornak:

- Ezt a titkot egy időre, átmenetileg meg kell őriznünk.

- Én mindenesetre nagyon aggódom - mondta Vang Hszin gondterhelten, majd így folytatta: - Lehet, hogy a kettőnk között most lezajlott beszélgetést valaki meghallotta.

Megerősítette állítását az a tény is, hogy egyszer csak kintről nagy dörrenés hallatszott. Az ijedségtől mind a két professzor rettentően öszszerezett. Kiugrottak a lakókocsiból, és keresték a zaj okát mindenfelé; végül megpillantottak egy árnyékos részen egy nagy, fényes dolgot távolodni. Ki vagy mi lehet az?

Miután Csao professzorral elváltak, Vang Hszin azonnal a tizenegyes kocsihoz ment, megkeresni az éppen holmijait rendező, valódi Vu Csie-mint. Vu professzor igazán vidám és nyílt természetű ember volt, szeretett beszélgetni, talán picit pletykásnak is mondhatnánk; Vang Hszin a száját alig nyitotta szóra, ő máris megelőzte:

- Tudod, éppen Európában voltam előadást tartani, de egyáltalán nem valami archeológiai felfedezésről, inkább hazánk kultúrájáról, olyasmikről, mint a *Változások Könyve*, a nyolc trigram, a jin és a jang, valamint az öt elem. A *Könyv* tanulmányozásához egy szuperszámítógépet használtam majd öt éven át, és néhány igazán különleges elméletre jutottam. Az európai tudósok igen megdöbbenve hallgatták ezeket. Van olyan ember, akinek hiába magyarázzuk Albert Einstein relativitás-elméletét...

- Ne beszélj már annyit! - Vang Hszin nem bírta megállni, hogy félbeszakítsa. - Jó öreg Vu barátom, valaki a te nevedben van itt, és használja is azt.

- Micsoda? Ki az, aki használni meri az én nevemet? - Vu Csie-min majd felrobbant, karjával hadonászva kérdezősködött tovább: - Kicsoda? Ki az? Rögtön találkoznom kell veled!

Találkozni? Vang professzor hirtelen pislogott egyet, majd elhátrált a féktelen haragú Vu Csie-mintől.

Végül némileg lecsillapodva elindultak, azonban akárhogy is keresték az egész táborban, átkutatva az összes lakókocsit, teherautót, műhely-

kocsit, sehol sem találták a J-11-nek is nevezett idegent.

Amikor aznap este Vang Hszin professzor visszament a munkahelyeként szolgáló kocsihoz, és felfedezte, hogy a JA-10 jelű objektum eltűnt, rettentően megijedt, de tudta, ez csak a földönkívüli műve lehetett. Mivel képtelen volt elaludni, egész éjjel félig álomban, félig éberben hánykolódott. Hajnali három óra tájban hirtelen ijedt kiabálásra riadt fel.

A kiáltások az ötös kocsihoz szűrődtek ki. Az antropológia professzora, Jesse Cobay lakott abban.

Cobay ötvenhárom éves volt, a washingtoni Természettudományi Múzeum kutatója, nemzetközileg elismert tudós, paleoantropológus. Lerakta névjegyét mind az öt kontinensen. Most először jött Kínába, hogy csatlakozzon az egyesült kutatócsoporthoz. Az alaptermészete inkább emberkerülő és különc, valamint hallgatag és szófukar volt. Legszívesebben egyedül tanulmányozta az épp aktuális vizsgálat tárgyát, sőt még asszisztenseket sem alkalmazott. A kutatócsoport többi résztvevője mind ketten-hárman osztoztak egy lakókocsin, de Cobay úr egyedül léte vágyott. Hallva ezt a kérést, látva a különös természetű tudóst, illetve ismerve szakmai hírnevét, Csao Lung-csi, a táborért felelős vezető teljesítette kívánságát.

Azután, hogy kiemelték a kétezer éves ősi tetemet, Cobay úr önkényesen a saját kocsijába költöztette, és az A jelzésű helyiséget jelölte ki számára, saját maga pedig átköltözött az eredetileg munkára fenntartott B-be. Ahogy Imamura Hiszahogo találóan megjegyezte: „Inkább egy hullával alszik együtt, mint hogy másokkal kelljen kapcsolatot létesítenie.” Meglehetősen különc természetű volt tehát, és sok évtizedes munkája során társadalmi kapcsolataiban kialakított néhány furcsa szokást.

A közös tevékenységektől eltekintve, mint az étkezés a közös kocsihoz, Cobay úr egész napját bezárkózva töltötte, mindössze szürkületkor sértelt ki a homokdűnék közé a sivatagba. Itt szinte otthon érezte magát, bezárta fülét a külső zajok elől, és csak azon gondolkodott, hogy az a majd húsz évszázados tetem miként maradhatott meg ilyen életszerű állapotban.

Vázlatot készített az első kutatási témához, hogy az évezredekkel ezelőtt eltemetett halott melletti furcsa fémtárgy, a JA-10 jelű lelet mi-féle különleges elektromágneses hullámokat, erőteret gerjesztett, miként tudta az ősi holttest sejtjeit megóvni csaknem teljesen életszerű állapotban? Hogy tisztázni lehessen a rejtélyt, a tetemet mindenképpen fel kellett boncolni, de a táborban minden ilyesmit tiltott a szabályzat. Cobay úr azonban nem bírta ezt betartani, hatalmas kíváncsisága arra ösztökélte, hogy a tilalmakat megszegve titokban mégis felnyissa a holttestet.

Ilyen módon az igazi Vu Csie-min táborba érkezése és az ő nevét használó földönkívüli eltűnése napjának délutánján egyedül bezárkózott a kocsijába, hogy elkezdje a JA-9 jelű ősi holttest felnyitását. Amikor a rendkívül éles orvosi szikével a tetemet boncolni kezdte és megejtette az első vágást, hirtelen egy erőtlen és gyenge sóhajt hallott:

- Ah, nagyon fáj!

Cobay nagyon megijedt, körbepillantott minden irányba, de nem fedezett fel senkit. Amikor újra felemelte az éles orvosi szikét, ismét megszólalt a hang:

- Ne... ne így! - Cobay kimeresztette a szemét, mert az ősi tetem nyirkos, hideg és nehéz szemhéja lassan felnyílt, és a hulla teljesen éberen felnézett rá.

Az amerikai ijedtében elvesztette az összes érzéke feletti uralmát, és kővé dermedt. Ezek után különös, ijedt sikoltást hallatott, és kezével eltakarva fejét, mintegy az életét féltve rohant ki a kocsiból.

Vang professzor, mintha tűzvész lenne, úgy szaladt, szinte a tábor összes tagjával együtt igyekezett oda. Mindannyian egy nagy kört alkotva figyelték a JA-9 jelű leletnek ezt a hamisítatlan feltámadását. Csao Lung-csi professzor a test fölé hajolva hallgatta annak gyenge szívverését, majd teljesen semleges hangnemben megkérdezte:

- Ki vagy?

A „JA-9” névre keresztelt tetem újra kinyitotta a szemét, és azt mormogta:

- Csipu csillag - de nem mondta végig a mondatot, csak megint sóhajtott egyet, és kómába esett.

Rögtön utána meghallották, hogy valaki az örület határán, kétségbeesve ordít be a kocsiba az ablakon keresztül:

- Csao professzor, gyorsan jöjjön a tízes számú kocsinhoz, nagy baj van!

Az akkor már hozzátéveleg húsz órája eltűnt, és magát Vu Csie-minnek kiadó, de önmagának a JA-11 nevet adó földönkívüli érkezett vissza, és a kezében éppen a JA-10 jelű leletet tartotta. A tízes kocsiban rejtőzött el, és most Imamura Hiszahogo úr dupla csövű vadászpuskájával nézett farkasszemet. A japán elszántan lépkedett előre, és a fogát csikorgatva mondta:

- Miért loptad el a JA-10 jelű leletet?

Mire a Csao Lung-csi professzor vezette sokaság odaért, ők ketten már rendkívül feszülten álltak egymással szemben. Az igazi Vu megragadta a nevét viselő földönkívülit, és szigorú hangon kérdezte tőle:

- Elmondod, miért használtad az én nevemet, és adtad ki magadat Vu Csie-minnek?

- Vang professzor, tisztázd ezt a helyzetet! Gyere, és közöld Imamura úrral, továbbá mindenkiel, hogy tulajdonképpen ki is vagyok én!

- Ő egy földönkívüli - mondta Vang professzor, és rögtön nagy megkönnyebbülés öntötte el.

A korábban már ennek az információnak birtokában lévő Csao professzor kivételével mindenki megdöbbenésének adott hangot. Imamura leeresztette a kezében tartott vadászpuskát, és félelemmel teli arckifejezéssel, tágra nyílt, rettegő szemmel mondta:

- Nem, nem, ugye te nem egy...

A Vu Csie-min nevét felvevő földönkívüli egy műszerállvány alól csendesesen előhúzta súlyos úrhajósruháját, és letette az egyik asztal tetejére.

- Kell még valami egyéb bizonyíték? Így rendben van?

Nem tudta, mi az oka, de hirtelen csak nehezen kapott levegőt, aztán sóhajtott egyet, eltökélten felemelte a fejét, és folytatta:

- Imamura uram, kérlek, most lőj le a puskáddal, és akkor nem kell többet gyanakodnotok.

Kimondva ezeket, megállt a lakókocsi távolabbi, laboratóriumként használt sarkában. Vang Hszin professzor önkéntelenül előrelépett,

és odament hozzá, majd elé állt, és a testével fedezte a földönkívülit, szembenézve a dupla csővű vadászpuskával.

- Nem, nem kell lőni - mondta hangosan. - Nem szükséges megölni őt! Nincs semmi értelme az ilyen módszerrel történő bizonyításnak!

- Nem számít - mondta a földönkívüli szívből jövő barátságossággal.

A folytonos zűrzavarban és a néha beálló hirtelen csendben Imamura Hiszahogo úr egészen elfeledkezett eredeti szándékáról, de most félretolta Vang professzort, és szinte ezzel egy időben a kezében tartott vadászpuska eldőrdült.

A helyszínen tartózkodó összes ember szemtanúja volt, ahogy a lövedékek szélvészsebesen, egymást követve csapódnak be a furcsa idegen gyomrába és vállgödrébe. A tábor összes dolgozója a saját szemével láthatta a két, füstöt okádó puskacsövet és a becsapódási helyeket, de a

földönkívülinek semmi baja nem esett, teljesen ép bőrrel megúszta. A lövedékek keresztülmentek rajta, a hátán jöttek ki, és ahogy elmozdult, az ott tartózkodók világosan megpillanthatták a mögötte lévő kocsiszekrény fa borításán a becsapódás okozta lyukakat.

- Most már ugye elhiszik, hogy én egy földönkívüli lény vagyok, hölgyeim és uraim? - Az ál-Vu Csie-min a testéből szívárgó, ezüstszínből játszó füstöt nézte, és nevetgélve folytatta: - Csak a rend kedvéért helyesbíténék. Va-

lójában én inkább egy, a Csi-pu csillag bolygóján élő, földi származású ember vagyok.

Az összeverődött tudósok még mindig értetlenül és csodálkozva álltak. Ian Thorn úr emlékezett az ősi tetem, a JA-9 jelet viselő lelet szavaira, és a következőt kérdezte:

- Mi az a Csi-pu csillag?

- Egy innen rendkívül távol eső égitest. Mint

bizonyára sejtitek már, az úgynevezett „JA-9” is egy, a Csi-pu csillag bolygójáról származó ember. Kétezer évvel ezelőtt történt, hogy az űrhajójával a Földre érkezett, és leszállt itt, szerencsétlenségére elkapott egy herpesz nevű fertőzést, majd ezt követően megkereste a korábbi kilövőállomást, és használva a JA-10 elektromágneses ereje által létrehozott mágneses mezőt, megölte teste épségét, várva a segítségre.

- Akkor ez volt a te ideérkezésednek a tulajdonképeni célja, ugye? - kérdezte Thorn úr.

- Igen

- A Csi-pu csillag bolygóján lakó emberek hogyan jönnek ide?

- A Csi-pu-lakók az unokatestvérei a jelenleg a Földön élő emberi fajnak, de inkább a kezdetektől mesélném el a történetet. A ma a Földet benépesítő emberek legtávolabbi őse a modern tudományos könyveitek szerint a hozzávetőleg egymillió évvel ezelőtt élt australopithecus. Ez meglehetősen pontos, azonban nem teljesen felel meg a valóságnak, mivel az australopithecus mellett élt még egy másik törzs is, amelynek létezése felett teljesen átsiklottatok. Rendkívüli egy

fajta volt, fizikai képességei, testalkata és intelligenciája mind a mai fejlett ember fölé emelték, s legalább hárommillió évvel ezelőtt érte el evolúciós fázisának csúcspontját, hihetetlen sebességgel alakítva ki egy nagyon magas szintű és modern kultúrával rendelkező társadalmat.

A szobára csend ereszkedett. Miután meghallgatták ezt a hihetetlen és idegen, minden klasztrikus nézettől távol álló és az összes ortodoxiát támadó briliáns elméletet, a tudósok tanácstalanul néztek egymásra, és döbbenetben álltak. Nem volt azonban közöttük olyan, aki az elhangzottakat cáfolni tudta volna, inkább elhatalmasodott rajtuk egy erősödő kíváncsiság-érzés.

- Akkor ezek szerint ön egy történelem előtti szuperfaj kései leszármazottja? - kérdezte önkéntelenül Imamura úr.

- Kérem, engedjék meg, hogy folytassam! A mai civilizált társadalomhoz hasonlóan az úgynevezett történelem előtti szuperfaj benépesítette valamennyi kontinenst, a legerősebb és leginkább egyhangú vágyuk az univerzum meghódítása volt, felfedezni a végtelen világűr, belakni, elfoglalni más bolygókat - mesélte tovább a földönkívüli.

- Várjunk egy kicsit, nekem lenne egy kérdésem - szakította félbe Csing Jüan úr csendesen az idegen beszámolóját. - Itt most szinte kizárólag archeológusok vannak, miért nem találtunk mind ez ideig soha semmilyen történelmi emléket vagy akármilyen egyéb nyomot az úgynevezett történelem előtti szuperfajjal kapcsolatban?

- Kipusztultak, teljesen kipusztultak. A társadalmuk fejlettségének csúcspontján, ami körülbelül egymillió évvel ezelőtti időpontra tehető, egy, az egész Földet megrázó globális katasztrófa lerombolta és megsemmisítette mindenüket.

- Nem igaz! - A mindeddig csendesen hallgató Vang Hszin professzor képtelen volt a háttérben megmaradni, és hirtelen félbeszakította a földönkívülit. - Igenis hagytak hátra bizonyítékokot! Az éppen a napokban megtalált és feltárt, általunk JA-10 névre keresztelt tárgyat. Ugye így van?

- Ha, ha! Vang professzor, ön sokkal okosabb, mint a többiek. De inkább folytassuk a

történetet! Abban az időben az úgynevezett történelem előtti szuperfaj nagyon szeretete volna meghódítani a Naprendszer, a teljes Tejút ura akart lenni, és egyáltalán nem törődött a saját bolygója megóvásával. Tisztán látszik abból, hogy ti, mai emberek ismét szembe találjátok magatokat az ipari környezetszennyezéssel, a biológiai egyensúly összeomlásának problémáival, hogy ami mintegy egymillió évvel ezelőtt gondokat okozott a Földön, az továbbra is nagyon komoly probléma.

Miután idáig elmondta, az űrből érkezett váratlan vendég a kezében tartott JA-10 jelű tárgyat összekötötte egy monitorral, majd folytatta az elbeszélést.

- Most ti is láthatjátok, ez az, amikor a hatalmas természet visszavág nekünk!

A képernyőn sokkoló képek villantak fel: pusztítás és rombolás mindenhol a Földön, vad, erőszakos homokviharok, szennyezett folyók, tengerek és óceánok, összeomló városok, az emberek attól a különös herpeszes betegségtől szenvedtek, és borzalmasan, félelmetesen néztek külső A húsk darabonként málladozott és esett le róluk, csontjuk egymás után törtek darabokra.

A földönkívüli mélyet sóhajtott.

- A szükségszerű helyzet nyomása alatt a történelem előtti szuperfaj végül megelégedte a szenvedést, és döntésre jutott: magára hagyják a Földet, és egy másik bolygóra költöztetik népüket.

- Ó, már minden világos. A Takla-Makán si-vatag volt a ti rakétakilövő állomásotok? - kérdezte Imamura úr.

- Így van.

- A JA-10 pedig itt maradt, mint egy információ-tároló készülék? - folytatta a kérdezősködést Imamura.

- A Csipu csillag bolygóján élő emberek közül az egyik visszajött, hogy elvigeve innen, de elkapta ő is a betegséget.

- Te miért nem rendelkezel az emberekével azonos hús-vér testtel? - Vang Hszin professzor úgy vélte, most jött el az idő, hogy tiszta vizet öntsenek a pohárba.

- Én úgynevezett antirészecskékből állok.

A mindeddig csendben figyelő Vu Csie-min váratlanul megszólalt:

- Az egy jin szubsztanciát jelentő negatív anyag, ugye?

- Igy van, de most kérem, Vu professzor, folytassa ön! Elvégre ez az ön szakterülete.

Vu Csie-min az általa oly kedvelt témát könnyedén és önbizalommal kezdte el fejtegetni.

- Valójában a világűrben minden csupán két alapvető dolognak a kompozíciója. A jang természetű és a jin természetű szubsztancia, vagy ahogy egyszerűbben mondják, a jin és a jang kölcsönösen hozza létre és nyomja el egymást. Megfelelő körülmények között képes egymással is átváltozni. Az anyag, ha túllépi a fénysebességet, átfordul antianyag formába, ami nem más, mint jin természetű anyag. Azonban csak multidimenzionális térben képes létezni, a hagyományos háromdimenziós térben külső megjelenési formája eltűnik. Így tud földönkívüli vendégünk is anyagtalannul, formátlanul és méret nélkülként jelen lenni. Úgy is mondhatnánk, hogy ő a láthatatlan ember.

- Ez elegendő bizonyíték? - kérdezte Vang Hszin professzor, újra használva egyik kedvenc frázisát.

- Én visszatértem a Földre, kell ennél több? - tette hozzá a földönkívüli mosolyogva.

- Ó! - Vang Hszin felkiáltott csodálatában, de mindannyian mintha álomból ébredtek volna.

- De ugye nem akard erővel elvinni a mi JA-9 és JA-10 jelű leleteinket? - kérdezte Jesse Cobay, kissé sértődötten.

- Soha nem adjuk neked! - kiáltott fel Imamura.

Az űrből érkezett idegen zavartan rázta a fejét.

- Inkább adjuk neki! - Az eddig csendben maradó Cso Lung-csi professzor is kifejtette a saját álláspontját. - Mi antropológusok vagyunk, de ezek élő lények!

- A JA-9 elvihető, a JA-10 viszont biztosan itt marad! - mondta Vang Hszin professzor, mivel igazán nem szerette volna abbahagyni az utóbbi lelet vizsgálatát.

- Barátaim, a JA-10-nek az átalatok ismert funkciója mellett van még egy különleges képessége - mondta nagy őszinteséggel a földönkívüli.

- Számunkra, Csi-pu-lakók számára ez egy létfontosságú berendezés.

- Miért?

- Létre tud hozni nagy és hatalmas erőtereket, amelyek képesek elszigetelni egymástól az antirészecskéket és a rendes részecskéket. Ott-hon, a Csi-pu csillag bolygóján nem jelent majd gondot szétválasztani egymástól ezeket.

A tudósok csak ültek, mintha sóbálvánnyá váltak volna, de senki sem mert ellenkezni.

- Rendben van - mondta Cso professzor, megtörve a csendet.

- Köszönöm, soha nem fogom ezt elfelejteni nektek.

Az űrből jött idegennek könnyecseppek jelentek meg a szemében, majd mélyen meghajolt a tudósok irányába, azután fogta a JA-10 nevű tárgyat, és elindult az ötös kocsis felé.

Egy pillanattal később, a táboron kívüli területéről ijedt és egyben izgatott emberek kiáltózsáját lehetett hallani.

- Nézzétek gyorsan, egy UFO! Itt egy UFO!

A tudósok mind felemelt fejjel néztek körbe.

Valóban, egy, az űrből érkezett, tányér formájú repülő szerkezet közeledett, és repült át nagyon alacsonyan a tábor felett; egyre szűkülő köröket írt le, végül leszállt egy közeli homokdűnére. A körülmények ugyanolyanok voltak, mint amikor mintegy húsz nappal korábban először járt itt. Mindenki erős vibrálást érzett, továbbá egyfajta sajátos, villanásszerű elektromágneses lökéshullámot a fejében, majd az összes ember, aki korábban látta már, visszanyerte emlékezetét, és rájött, nem először találkozik a hajóval.

Ekkor az ötös számú kocsiból kilépett egy szakfanderbe öltözött „asztronauta”, sisakban, felöltve immár Csi-pu-lakó kinézetét, de a hangja, az még Vu Csie-min hangja volt.

- Vizszontlátásra, barátaim!

A tudósok szótlannul álltak, és csodálkozva figyelték ezt a misztikusnak tűnő lényt, aki beszállt antirészecskékből és rendes részecskékből álló, iradatlan távolságokat leküzdő repülő csészealjába.

Az űrhajó megtett három, egyre táguló kört, azután szélvészgyorsasággal eltűnt az aranysárgán ragyogó napfényben...

SF-rajongó vagy?

Fenn vagy a wiwen?

Nézed a youtube-ot?

Van blogod?

Szeretnéd mindezt egy helyen,
és még sokkal többet is?

Lépj be a jövőbe!

www.intergalaktika.hu

A Galaktika Magazin közösségi hálózata

inter
GALAKTIKA

Kína az űrben

Kína szinte meglepetésszerűen lett a világ harmadik űrhatalma. Programja megkoronázásaként embert küldött a világűrbe. De hogyan jutott el idáig, és mit várhatunk a jövőben? Megvalósulnak az SF-írók víziói?

A 2010. *MÁSODIK ŰRODISSZEA* című könyvben az egyik legfontosabb epizód, amikor kiderül, hogy a kínaiak is beszállnak a versengésbe a Jupiter körül keringő űrhajóért. Bár jóval később indulnak, mint az amerikai-orosz közös csapat, mégis öngyilkos vágtával száguldanak az óriásbolygó felé, maguk mögé utasítva riválsaikat. A kínaiak akciójukkal meglepik az egész világot.

Ez jellemző a kínai űrkutatásra napjainkban is. A világ szinte gyanútlanul ül, nem hisz a bejelentéseiknek. És egyszer csak azt látjuk... hogy Kína elszágul.

Miért is kezd egy ország űrkutatásba? Sajnos elsősorban presztízből. Be akarja bizonyítani a világnak, hogy képes rá, és hogy van elég pénze is rá. Kína ugyanabból az okból küldött embert az űrbe, mint a Szovjetunió vagy az Egyesült Államok: nemzeti büszkeségből. Egy ilyen tettnek hihetetlen magas a propagandaértéke, és pozitívan járul hozzá a világban kialakult országhétközpözhöz.

Az elrepült negyven év

1956-ban indította el Kína a rakéta programját, kezdeti szovjet segítségével. 1965-ben fogadta el a kínai kormány a műholdfejlesztési terveket, és már 1970. április 24-én a Föld körül keringett a Kína-1, eredeti nevén a DFH-1 (Vörös Kelet-1). Rá egy évre az SJ-1 (Gyakorlat-1) is pályára állt. Azóta közel hatvan műhold követte az elsőket, a legvegyesebb tudományos, katonai és kereskedelmi feladatok szerint.

Kína az idők során három űrközpontot épített, és használ is a mai napig. A Csiucsüan

az első és azóta is legforgalmasabb, a legtöbb műhold és a két, embert szállító rakéta is innen startolt. A Hszicsang űrközpont a geostacionárius pályára állítandó műholdak bázisa, a Tajjüan platformjáról pedig a napszinkron-pályára álló holdak indulnak. A műholdak követésére a hazai bázisokon kívül négy követőhajót alkalmaznak, egyetlen külföldi központjuk a csendes-óceáni Kiribati Köztársaság egyik szigetén van.

A kínai rakéta program olyan sikeresnek bizonyult, hogy a nyolcvanas évek közepétől bérszállítást is vállalt. A Challenger felrobbanása után az űrsiklótól függő amerikai űrkutatás padlóra került. Ez volt az az időszak, amikor az amerikai rakétákkal is súlyos gondok adódtak. Ekkor a semmiből felbukkant a kínai szállítókapacitás. Hála a kedvező áraknak és a megbízható indításoknak, az 1990-ben elvégzett első bérmunka óta már negyven körül tart a számláló. A geostacionárius pályára állított távközlési műholdak piacát szinte letarolták.

1999-ben pletykák kezdtek terjedni arról, hogy Kína embert akar küldeni az űrbe. Senki nem vette komolyan a terjedő híreket. A kínai kormány csak hallgatott. Nem sokkal később felszállt a Sencsou-1, az első, ember szállítására alkalmas, bár még üres űrhajó. 2003. október 15-én új szó került a szótárba a kozmonauta és az asztronauta után: a tajkonauta. Alig két év telt el, és a kínaiak emelték a tétet, immár két űrhajósuk keringett a Föld körül.

A következő akciójával Kínának sikerült magára haragítania a fél világot. Tíz nappal később ismerték el, hogy egy ballisztikus rakéta-

val megsemmisítettek egy műholdat. A dolgot nem széptí, hogy a sajátjuk volt és működés-képtelen. A rakéta 865 kilométeres magasságban robbantotta szét a műholdat, amely több száz darabra szakadt. A kísérletnek mindenki szerint csupán az erődemonstráció volt a célja. A kormány cáfolta, hogy újabb űrfegyverkezési versenyt akarnának kirobbantani.

Egy amerikai védelmi szakértő szerint ezek a törmelékek 425 és 3000 kilométeres magasság között szóródtak szét a világűrben, becslések szerint mintegy 150 000 (!) egy centiméternél nagyobb törmelékdarab keletkezett. Ha valamelyikük egy Föld közül keringő űreszközbe csapódik, komoly károkat okozhat benne. Elvileg a Nemzetközi Űrállomás is sebezhetővé vált. A kínai műhold darabjai még akár évtizedeken keresztül sodródhatnak ellenőrizetlenül a világűrben, és a számítások szerint mintegy 120 műhold pályáját keresztezik. Júniusban a Terra földfigyelő műhold pályáját kellett megemelni csaknem másfél kilométerrel. Bár ez nem tűnik jelentős korrigálásnak, de egy ilyen manőverrel üzemanyagot veszítenek, amely a szatellit élettartamát rövidíti meg.

Az Irídium műholdas telefonrendszert sem kímélte az akció. Föld körüli pályán 66 műholdjuk kering, és hatodával nőtt a rendszerben az olyan riasztások száma, ami miatt ezek pályáját módosítani kellett.

A műholdlelövés azonban nem véletlenül történt. Fél évvel korábban George W. Bush

nyilvánosságra hozta azt az űrpolitikai direktívát, amely szerint az Egyesült Államok a világűr felhasználását létfontosságúnak tartja, és megőrzi a jogát az űrben való szabad tevékenységre. Valamint ellenáll olyan szerződéseknek, amelyek korlátozzák, hogy nemzeti érdekeinek megfelelően cselekedjen. Magyarán deklarálta, hogy azt csinálhat az űrben, ami neki tetszik. A kínaiak valószínűleg diszkrét válasznak szánták a saját kísérletüket.

Még az őszszel letették az alapkövét Kína negyedik űrrepülőterének. Az ország legdélibb területe, a Hajnan sziget harmada Magyarországnak, de nyolcmillióan laknak rajta. Népszerű üdülőkörzet, trópusi klímával. Az egyenlítő közelsége miatt innen a leggazdaságosabb az űreszközök pályára állítása, amely fontos szempont az űrállomás- és holdprogramban. A létesítmény 1200 hektáron terül majd el. Biztonsági szempontokból is kedvező, mert keletre

- a rakéták indítási irányában - csak a tenger található. A jelenleg is rakétabázisként működő telep átépítése 2012-re fejeződik be.

A 2007-es évet egy hatalmas sikerrel zárta a kínai űrkutató. Október 24-én pekingi idő szerint hat óra után egy Hosszú Menetelés 3A rakéta Föld körüli pályára állította a Csang-o-ji-hao, vagyis a Holdistennő-1 nevű holdszondát. A sikeres start után a 2350 kilogrammos szerkezet másnap megkezdte a manővereket égi kísérőnk felé vezető útján, és november hetedikén

Hold körüli pályára állt. Az erősen elnyújtott ellipszis pályán minimum 213, maximum 1700 kilométeres magasságban három és fél óra alatt kerüli meg a Holdat. A szonda a tervek szerint egy évig fog működni, ezalatt részletes térképet készítenek kísérőnk teljes felszínéről.

A küldetés érdekessége, hogy a szonda pont belekerült a február 20-i teljes holdfogyatkozásba, ezért a fedés ideje alatt akkumulátorról kellett működni. Az akkumulátorok kímélése érdekében ezért nem is tartott fenn kapcsolatot az irányítókkal. 49 perc után a kapcsolatfelvétel sikerült, és kiderült, hogy mindössze a tervezett energia kétharmadára volt szüksége.

November végén mutatták be az első elkészült fotót. Az egyik kínai tudós szerint új krátert is felfedeztek a képen. Néhány összeesküvés-hívőnek sikerült is botrányt kavarni, mert véleményük szerint a kép hamisítvány, egy 2005-ös NASA-fotó másolata. Az egyezés valóban meglepő.

A Planetary Society egyik kutatója, Emily Lakdawalla megvizsgálta a képeket. Az elemzés kiderítette, hogy a kép nem hamis, csak elrontották a felvételek összeillesztését, az új kráter valójában egy ismert kráter képének megduplázása. Egyúttal kiderült, hogy a kínai kép felbontása jobb, mint a NASA felvételéé, önmagában ezért sem lehet hamisítvány.

Tang Jüe-huj

A kínai sikerek hatására szokatlan őszinteséggel beszélt a jelenlegi helyzetről Mike Griffin, az amerikai űrkutatói hivatal igazgatója. Véleménye szerint Kína az USA előtt juttat embert a Holdra. A NASA terveiben erre 2020-as időpont szerepel, de a szakemberek véleménye szerint Kína ilyen ütemű fejlődés esetén meg fogja előzni őket. Joan Johnson-Freese, a Haditengerészeti Akadémia - itt található a Nemzetbiztonsági döntéshozó kar - vezetője szerint az USA technikailag fejlettebb, hamarabb juthatna a Holdra, de hiányzik a politikai akarat, ami a pénzt adná a vállalkozásra. A másik fő probléma a rendelkezésre álló szak-

embergárda. A NASA alkalmazásában 75 000 ember dolgozik, a kínai űrprogramnak 200 000 alkalmazottja van.

Kínai tervek

Most egy szusszanásnyi szünet tapasztalható a kínai űr kutatásban. Legalábbis a külső szemlélő számára. A háttérben azonban gőzerővel folynak a fejlesztések. Kínának hosszú távú tervei vannak a világűrrel. És ezek a tervek nagyon ambiciózusak.

Készül a következő emberes űrrepülés, a Sencsou-7 startja októberre várható. A harmadik expedíció több rekordot is fel fog állítani. Ez lesz az első háromemberes űrutazás, ekkor kívánják tesztelni a saját fejlesztésű űrruhájukat is, valamint az egyik tajkonauta végrehajtja az első kínai űrsétát is. A küldetést szándékosan az olimpia utánra időzítették. Az űrruháról annyit lehet tudni, hogy hét órán keresztül tudja biztosítani az életfeltételeket a világűrben. Egyik rétege intelligens anyagból fog készülni, amely képes lesz 2 milliméteres lyukakat is befoltozni.

2009-ben várható a Holdistennő-2 indítása. A szonda feladatáról semmi közelebbi nem került eddig nyilvánosságra, ezért egyelőre nem tudni, hogy ismét egy mesterséges kísérőt kap-e a Hold, vagy a kínai Hold-program a második fázisába lép, és egy leszálló egységet küldenek a felszínre. A program harmadik részében szeretnének talajmintát hozni a Földre.

2010-ben bocsátaná fel Kína első asztronómiai műholdját. A röntgenteleszkóp segítségével fekete lyukakat és egyéb űrbéli jelenségeket szeretnének megfigyelni. Legalábbis a hivatalos közlés így szól.

Várható az első női űrhajós repülése is. 2005-ben kétszázézer jelentkezőből választották ki azt a harmincötöt, akik megkezdhették pilótaképzésüket a katonai repülési egyetemen. A legszerencsésebb eljuthat az űrbe, a többiek a légierőnél teljesíthetnek szolgálatot. Egyelőre azonban még nem közölték, mikorra tervezik a startot. Talán az októberi hármas legénység egyik tagja fogja a gyengébb nemet képviselni.

A kínai űr kutatási program további bővítéséért az ázsiai ország az eddiginél sokkal na- >>

gyobb kapacitású, űrállomások részegységeit is felbocsátani képes rakéták építésébe kezdett. A Hosszú Menetelés-5 hordozórakéta üzembe állítása azonban csak 2012 után valósulhat meg, miután felépült a Kína déli részén lévő Hajnan üdülőszigeten létesítendő űrrakéta-indító állomás.

A Sencsou-8 startja 2012 után várható. Feladata különleges lesz, ezzel a rakétával egy nyolctonnás űrállomást szeretnének Föld körüli pályára juttatni. A két dokkolókapus űrállomáshoz fog csatlakozni a következő két űrhajó, a Sencsou-9 és 10.

2017-re tervezik azt a missziót, amely egy mintagyűjtő robotszondát juttat kísérőnkre, és a mintákat vissza is hozza a Földre.

A talajmintagyűjtő robotszonda fejlesztésére pályázatot írtak ki, és több műszaki egyetem verseng a megrendelésért. A verseny még nem dőlt el, az űrhivatal nem választotta ki a győztes csapatot. Bemutattak azonban már egy lehetséges jelöltet. A hatkerekű robot kétszáz kilós, másfél méter magas, és a legmodernebb műszerekkel, 3D-kamerákkal lesz felszerelve. 100 méteres óránkénti sebességgel képes teljesen önállóan közlekedni. Akkumulátorok,

Tang Jüe-huj

napelemcellák és egy kis nukleáris reaktor fogják működtetni.

A kínai űrprogram vezető mérnöke, Huang Csun-ping szerint 15 éven belül képesek lesznek embert küldeni a Holdra. Az időpont pusztán attól függ, a kormány mennyi pénzt áldoz a kutatásokra és tesztekre, de a jelenlegi ütem mellett is 2022-re kitűzik a zászlót. A mérnök szerint a rakétatechnika terén lévő tizenöt éves hátrányukat 7 év alatt le tudják dolgozni.

Kína nem éri be a Holddal, a Mars felé is kacsingat. Két-három éven belül szondát szeretnének küldeni a vörös bolygóra, és szóbeszéd kering egy közös orosz-kínai Mars-programról is.

Valóban, Kína hosszú távú tervei között szerepel embert juttatni a Holdra, sőt állandó bázist is szeretne létrehozni. Az égitest gazdasági hasznosítására is vannak terveik. A Föld energiaproblémáit szeretnék megoldani: hélium-3 bányászatát tervezik.

A hélium-3 a donaldkacsa-beszéd előidézőjeként és a léggömbök töltőanyagaként ismert nemesgáz izotópja. A hélium se túl gyakori elem a Földön, de a hármas izotópjából becslések szerint összesen kb. 15 tonna lehet. A Holdon ezzel szemben 1-5 millió (!) tonna. A nap-szél tartalmazza a hélium-3 izotópot, amely az elmúlt 4,5 milliárd évben feldúsult a Hold felszínén. Kitermelhető mennyiségben.

Mire is jó a hélium-3? Ha sikerülne fúziós erőművet építeni, tökéletes üzemanyag lehetne ebből az anyagból. A fúziós erőműben ugyanaz játszódik le, mint a Napban, hidrogén alakul át héliummá, miközben hatalmas mennyiségű energia szabadul fel. Tiszta, környezetbarát energia. A fúziós reaktorban a hélium-3 a deutériummal lép kölcsönhatásba, amelyből hidrogén és hélium keletkezik, valamint óriási mennyiségű energia. Ráadásul radioaktivitás szempontjából is biztonságos, akár minden város központjában lehetne egy erőmű.

A fúziós technika jelen pillanatban még gyerekcipőben jár, becslések szerint harminc év múlva lesz működőképes reaktor. De ennél hamarabb nem is lehet holdi kitermelést várni. Ha ehhez hozzávesszük, hogy 2050-re becsülik a földgáz- és kőolajkészletek kimerülését, érthetőek a kínaiak hosszú távú tervei.

A számítások szerint 25 tonna hélium-3 fedezné az Egyesült Államok teljes egyévi energiaszükségletét. A holdi készültek tízezer évre lennének elegendőek az egész Földnek. Bár nem egyszerű a feladat, 200 millió tonna holdkőzetből lehet kivonni 1 tonna hélium-3-at. A Földön csupán tízkilónyit lehetne. De az egész földfelszín nem lehet bedarálni. A Holdét igen. Aki megkezdi odafenn a bányászt, az az ország lesz a jövő energiabárója.

Az már biztos, hogy kínaiak sem vehetnek telket a Holdon. A világon a nyolcvanas, nálunk a kilencvenes években árultak holdi telket az élelmes vállalkozók. Li Csie 2005-ben „A Hold Nagykövetsége” néven alapított társaságot, és 0,4 hektár nagyságú telkekre kezdett árulni birtokleveleket 298 jüan egységáráért (nagyjából 7000 forint). A hatóság akkor becsukta a boltot, és bírságot szabott ki Lire, mire az üzletember beperelte a felügyelőséget. A bíróság az 1983-ban Kína által aláírt nemzetközi egyezményre hivatkozott, amely a világűr hasznosításával kapcsolatban rendelkezik.

Az új űrverseny

Az űrverseny újra élesedik. A következő feladat ismét a régi cél: embert küldeni a Holdra. A versenyt a kínaiak sikerei élesztették fel. A lagymatag amerikai-európai-orosz űrprogramba igazi vérfrissítést hoz a kínai részvétel.

Az első űrverseny végét az amerikai holdra szállás hozta el, amikor a szovjetek egyértelműen lemaradtak a kísérőnkért folytatott vetélkedésben. A verseny vége azonban az egész űrkutatásra kihatott. Már nem volt szükség újabb és újabb rekordokra, az emberek érdeklődése is hanyatlani kezdett. Leállt a Hold-program, az űrkutatás elvesztette korábbi politikai és pénzügyi támogatását. Ezen nem sokat változtatott Japán és az Európai Űrügynökség belépése a játéktérbe.

Azonban a dinamikusan fejlődő kínai űrkutatás és az ambiciózus tervek talán új életet lehelnek ebbe a szférába. Reméljük, hogy Európa, de elsősorban Amerika felveszi a kesztyűt, és az elsőnél egy sokkal békésebb verseny veszi kezdetét.

Kovács „Tücsi” Mihály

ÁLKONYODIK, S EGY EMBER SINGS, Csen Vej-han AKI VERSET TUDNA ÍRNI

Vajon gazdagabbak leszünk-e a virtuális világ meghódítása által, vagy a valós életünkből vész el valami miatta? A kérdés még nem dőlt el, de már csak évek kérdése, és megtudjuk.

L Mikor belenéztem a bögrémbe, meg kellett állapítanom, hogy már megint elfogyott az összes kávé. Az utolsó cseppig! Elegendő volt a folytonos fáradtságból, teljesen kikészültem. Szemembe mintha zöld olajfaágakat döftek volna, úgy szúrta; a monitort is már csak homályosan láttam, s ráadásul az írásjegyek is ugráltak összevissza, mintha megannyi gőzölt gombóc táncolt volna a képernyőn.

Pattanásig feszültek idegeim, bármelyik pillanatban robbanhattak. Csikkek tömkelege hevert a vastag hamurétegen. Úgy nézett ki, mint

mikor egy havasi tájra épp szétszórják valakinek a hamvait. Temetés. Mindegy, hogy mikor van, mindig jó buli. Azt hiszem, kicsit túl messzire ment piszkos fantáziám...

A fiókban heverő cigisdobozok, akárcsak a floppy formatálás után, teljesen üresek voltak.

Csak megnyomtam egy gombot, s mintegy varázsütésre, máris robogott felém egy S-3 típusú robot, kezében egy újabb instant kávéval. Ez az én speciális programom eredménye volt. Ugyanis az egész programozó osztályon csak én ittam kávé. Munkatársaim az agystimulátor hívei. Ez a kutyü állítólag serkenti a nagyagyban

a dopamin termelését. Miután piacra dobták, dílerek száza ugrottak le a háztetőről, s lettek öngyilkosok az üzlet romlása miatt. Ráadásul a kávé- és cigigyártás is megcsappant azóta.

Miután megittam a kávé, lassacskán kezdett visszatérni belém az élet, de a nyomás még nem tűnt el. Ölni tudtam volna egy szál cigiért, a füstkarikák eregetéséről már nem is beszélve. Így hát fogtam magam, és elmentem a főnök-höz kimenőt kérni.

A projekt vezetője az a tipikus kandúrcsóka. Ez egy általam kreált kifejezés, ami a cicababa alapján született. Kifejezetten azokat a ficsúrokat jelöli, akik öltönyben és bőrcipőben feszítenek, s hajuk mérnöki precizitással be van löve. Elég sok reprezentatív példányát lehet megtalálni az informatika világában. Főlényesek, s azt hiszik, mert fehérgallérosok, attól már ők a társadalom elitje. Nagyon erős osztálytudattal rendelkeznek; bájos mosollyal üdvözlik egymást, azonban ha úgy döntenek, hogy te nem tartozol közéjük, akkor csak kulloghatsz utánuk, s bámulhatod a seggüket.

A fehérgallérosok idei divatját követve a főnök aznap tengerészkek öltönyben díszelgett, inge legfelső gombja természetesen kigombolva, s nyakán hanyagul átvetve egy kék-fehér csíkos cérnasál. Mikor meghallotta, hogy cigivásárlás céljából kérek kimenőt, úgy meglepődött, mintha legalábbis egy legyet látott volna keringőt járni. „Miért nem használod a *small birdsöt*?” - kérdezte (ez az agystimulátor angol neve). Hát igen. Ez is jellemző volt az ebbe a társadalmi rétegbe tartozó barmokra, hogy angol szavakat keverték a kínaiba. Gyűlöltem. Jack a szék támlájára támaszkodott, majd egy bal oldali fintorból gyönyörű bájosolyt ragasztott arcára.

„Okostojás! Úgyis tudom, mire gondolsz” - morogtam magamban. Tisztában volt velem, hogy soha nem használom az agystimulátort, de mindig kapva kapott az alkalmon, hogy ezt a „fogyatékoságomat” az orrom alá dörgölje, és újabbakat keressen. Ráadásul úgy nézett rám, mint egy falusi tuskóra. Nagyon vissza kellett fognom magam, hogy ne varázsoljak a szép tiszta, fehér képére pár pofonnal picit lila monoklikat. Hogy mi is volt agresszivitásom előidézője? Hát többek közt a már nem tudom,

mióta tartó megcsömörlöttség, na meg természetesen az a marha sok meló.

Miután látta, mit ügködtem az elmúlt 40 órában, nagy kegyesen méltóztatott adni két óra kimenőt.

Paprikavörös arccal, káromkodva kaptam el a liftet, amiben az emberek úgy néztek rám, mintha minimum kannibál lettem volna.

2.

Végre a friss levegőn, kint az utcán! A késő tavaszi napfényben a város megannyi alakot képes magára öltetni. Nagyon képlékeny ilyenkor a számomra. Aznap leginkább egy nő alakjához hasonlított. Az utcán lévő magnóliák épp virágoztak, virágoruk betöltötte a levegőt, s a szél szárnyán tovaszálltak. A vörös macskaköves járdán állva, miután a szemem képtelen volt megszokni a vakító fényességet, hunyorogva szívtam magamba a friss levegőt addig, míg tudom legutolsó hörgőcskéje is jóllakott velem.

Lassan, kényelmesen sétáltam az utcán, amikor egyszer csak, nem tudom, milyen felindulásból, de rám tört a teljes meglegedettség érzése, amitől szinte súlytalanná váltam. Minden idegsejtem feltöltődött. Talán annak a pulzáló kütyünek is ilyen hatása lehet. Ki tudja, de ez majdnem olyan jó érzés volt, mint amikor az irodámban elképzelem azt, hogy Jackre egyszer rászakad egy híd, és a vére összeviszsa fröcsög.

Nem tudom, mi ütött belém, de minden velem szembe jövőre akaratom ellenére, szépen rá kellett mosolyogjak. Volt, aki visszamosolygott, ám az emberek nagy többsége inkább bevágta a fapofát, és nagy ívben kikerült. Megértettem őket. Akkori fizimiskámat legszemléletesebben egy diliházból szököttéhez tudnám hasonlítani. Habár volt fényszűrő a monitoron, de a 40 órányi folyamatos képernyőbámulás után amellet, hogy az ember szeme beesett lesz és vérben úszik, arca olyan sápadttá válik, mint a háromnapos hulláé.

A sarkon álló régi ház földszintjén egy kávézó üzemelt. Az utcára nyíló ablaka nagyon alacsonyan volt, így hát bekukkantottam rajta... hát, nem sok vendég tolongott. Amint beléptem, szemem megakadt a falon lógó cégéren:

„Gítár és karabély”. A napfényben látni lehetett a levegőben úszkáló porszemeket.

Egy régi magnóból a „Norwegian Wood” című sláger szólt a Beatlestől. Itt mindig pár évtizeddel ezelőtti számok mentek, jazz vagy rock and roll, de leggyakrabban a „Norwegian Wood”.

A tulaj, amint meglátott, kedvesen üdvözölt, s mielőtt még kinyithattam

volna a számat, megkérdezte:

- Kék-hegy kávé?

M o s o -lyogva bólintottam, hogy persze, hiszen ezt ittam mindig, amikor megfordultam itt. Rászoktam arra, hogy minden nap meló után betérek ide egy csésze kávéra, s borzolt idegeimet megnyugtatom egy kis zenehallgatással. Tudom, nagyon divatjamúlt szokás. Manapság mi a trendi? Hát a virtuális szórakozás a hálón.

Bekucorodtam a legbelső sarokba, az ab-

lakhoz. A nap sugarai az üvegen keresztül megvilágították a sárga-fehér kockás abroszt. A dal ismét rákezdett: „Egyszer megmutatta a szobáját, van olyan szép, mint a norvég erdő, ugye?”

A tulaj hozta is már a kávémat. Aznap nagyon puccos csészébe kaptam. A tulaj leült velem szemben, és adott egy doboz igazi Yves

Saint Laurent cigit. Arra is rászoktam, hogy nála veszem a bagót. Türelmetlenül felbontottam, kivettem egy szálat, s jó mélyeket szítpantva végre rágyújtottam. A cigi frenetikus, a kávé ütős, minden tökéletes volt.

- Nem sok olyan emberrel lehet találkozni manapság, mint te - állapította meg a tulaj.

- Aki kávéét iszik és cigizik?

- És régi slágeret hallgat.

- Nem tehetek róla, kell valami valós, ami megnyugtat, ez van. Régimódi alak vagyok, ki nem állhatom a virtuális cuccokat.

Ahogy elnevette magát, fiatal arcán az öregség jeleit lehetett felfedezni.

- Éjszakába nyúló buli, vagy sokat dolgoztál? - kérdezte.

- Negyven órája nem a l u d t a m . Csakis a kávé és a cigi segítségével éltem túl ezt az egészet. Nem lehet mit csinálni. A cégnél

nagy a hajtás mostanában. Egy halom projektet három napon belül be kell fejezni, különben más megelőz minket.

- Informatikai cég? Tehát akkor versenyfutás az idővel.

- Pontosan. Szoftvereket állítunk elő és értékesítünk. Virtuális szoftvereket.

- Nahát! Akkor te programozó vagy?
- Nézzem rám! Hát nem látszik?

Elhúzódott a napfényből, jó alaposan végigmért, aztán megszólalt:

- Hát, nem.
- Miért?

- A farmerod és a pólód ki tudja, milyen régi már; s a hajad? Szerintem te magad se tudod, hogy mikor látott fésűt utoljára; na és ez az aranylánc... Magas beosztású emberek nem nézhetnek ki így! S van még egy-két árulkodó jel imitt-amott megbújva. De nem vagyok benne biztos, hogy elmondjam-e.

Rögtön felkeltette az érdeklődésemet:

- Mondja csak bátran! Ha sértő, az sem baj!
- Hát jó. Példának okáért, mielőtt bejöttél,

a kirakatban alaposan végigmérted magad. S csak kétféle ember szereti mustrálni önmagát a tükörben.

- S melyik lenne ez a kétféle ember?
- A költő és a filozófus.

- Félig beletrafált. - Megfogtam egy cigit, majd folytattam. - Nem baj, ha kinevet. Igazság szerint régen, egyetemi éveim alatt még költő szerettem volna lenni. Szüleim, mind a ketten írók, kiskorom óta igen nagy hatással voltak rám. Ha őszinte akarok lenni, azt hiszem, ebbéli affinitásom nem nagyon változott. De... nem is tudom. Változnak az idők. Megszületett a virtuális világ, az irodalomnak pedig befellegzett.

- S ezt te tényleg így gondolod?

- Már nem emlékszem pontosan, ki mondta azt, hogy az olvasás nem más, mint egy másik ember élettörténetében való utazás. De ez régen volt, akkor, amikor a könyvek még a virágkorukat éltek. Manapság a virtuális programok segítségével bárki lehet az ember, bárhová utazhat. Egyszerre vívhat két csatában is, elkaphat a hálón egy szexi sztárt, és randira hívhatja; s bármelyik tuti helyen csobbanhat egyet. Ki akarna ilyenek mellett olvasni? Vagy épp írónak menni? No meg természetesen, ahogy a hálón trécselsz a másikkal, ezt is lehet egyfajta alkotásnak tekinteni. Érti, mit akarok ezzel mondani?

- Többé-kevésbé.

Mélázva ingattam fejem, és rágyújtottam még egy szál cigire.

- Most én vagyok a sírásó, és a sír, amit ászok, az nem másé, mint az irodalomnak tulajdonított hatalom! Ebben a negyven órában is mit csináltam? Shakespeare-t játszottam. Azaz szétszedtem a művet: prologus, katarzis, végkifejlet; és máris csak néhány bekezdés! Csúppán a megfelelő kis ablakra kell rákattintani a számítógépen, s úgy pakolhatja össze őket az ember, ahogy neki tetszik. Júliát akár meg is ölheti, majd felélesztheti, rendezhet nekik esküvőt, sőt! Még gyereket is szülhet Júlia! S ez csak egy dolog a sok közül. Látja, ez az én munkám. Apró darabjaira szedem az irodalmi műveket, ráírom egy szoftverre, hogy a mérnökök könnyebben tudják olvasni, aztán valamelyik közülük befejezi a „művet”. Akárcsak egy hentes, aki a felboncolt marha négy lenyezett lábát a gépbe tuszolja, hogy kolbászt készítsen belőlük!... Nem gondoltam még alaposan végig ezt a dolgot... azt hiszem. A virtuális programok abszurd mivolta kétségtelen, azonban felmerül a kérdés, hogy ebben az új világban tényleg az irodalom-e a legmegfelelőbb eszköz az értékek megőrzésére. - Keservesen felkacagtam.

- Valaha én is pont ugyanígy gondolkodtam. De egyértelmű, hogy az nem volt más, mint önmagam altatása. Halottad valaha is attól a marhától, hogy ő mint kolbász akar megőriződni az utókor számára?

Lejárt a CD. A tulaj bocsánatkérően mosolygott, majd felállt, hogy kicserélje a lemezt. Körbenéztem, de csak két középkorú, szemüveges vendég volt még rajtam kívül. Régi kötésű könyvet olvastak. Hogy hasonlítottak apámra! Hirtelen fel se tudtam idézni magamban a képét, csak azt tudtam, hogy ez a két úriember rá emlékeztet... Egy porlepte könyv: *A hazugság*.

A dallam felcsendült ismét, a kávé vizont már elfogyott. Intettem a számláért, de a tulaj, hirtelen talált nagy elfoglaltságában, csak odabökte:

- Egy cigi és egy kávé... ma a vendégem voltál. Szinte már otthon vagy itt.

A váratlan, megdöbbenő válasz miatt elérzékenyültem!

- Így akkor bátyámnak tekinthetek. Akkor inkább nekem kellene támogatni téged. Azt hiszem, te jobban rászorulsz.

Válaszreakcióm pont az ellenkezőjét váltotta ki, elszomorodott.

- Amióta van ilyen elektromos agystimulátor, az lett itt a lóti-futi. Az utcában már csak az én boltom működik. De ki tudja, hogy meddig? A többi kávézó és kocsmá mind bezárt.

A kezébe nyomtam egy csipkártyát, 1200 elektromos pénzegység volt rajta. Körülbelül egyheti bérem. Vállon veregettük egymást, igazából fogalmam sincs, hogy mit is jelentett ez a mozdulat. Talán csak két különböző társadalmi osztályba tartozó ember kölcsönös megnyugtása.

3.

Most, hogy minimum egy liter kávé már magamba döntöttem, végre éreztem a hatását.

Cégünk most először dobta piacra ezt a szoftvert, s az értékesítése a vártnál sokkal jobban sikerült. Ezért nem kevés jutalom ütötte a markomat, sőt! Ki is neveztek vezetőhelyettesnek. A „hú, de ügyesek voltunk, gratulálunk magunknak” partin Jack le nem szállt rólam, egyfolytában ott lógott a nyakamon. Ide-oda ráncigált, mondván, hogy be akar mutatni ennek is, meg annak is. Persze mind egy fészekalja, azok a tipikus díszmadarak, mint maga Jack is. Mézesmázosan mondogatta: „Ő a mi emberünk!” Bámultam ezeket az arcokat, számomra mind tizenkettő egy tucat; kiüresedettek, mintha csak egy-egy üres öltöny állna előttem, nem egy hús-vér ember. A megvetés, amit irántuk éreztem, kétség nem fér hozzá, a tetőfokára hágott. Lehajtottam a poharamban lévő martinit, majd Jackhez fordultam:

- Te tényleg azt akarod, hogy egy hülye, mint én, a ti emberetek legyen?

Reflexből megrázta a fejét.

- Én is így gondoltam - mondtam, a vállát veregetve.

Ahogy hazaértem, bezuhantam az ágyba. Két napot aludtam, csak enni keltem fel. Olyan voltam, mint a medve, ami épp elrakta magát télire. Megvártam, míg regenerálódok egy kicsit, majd egy összegben felmarkoltam jutalmam, vettem két jegyet Hawaiiira, és barátnőmmel, Hsziao Csüannel együtt elmentünk nyaralni.

Őrült jól éreztük magunkat mindenhol: a tengerparti hotel szobájában, az erkélyen a naplementében, nappal a tengerparton, a napfény elől elmenekülve a napernyő alatt. Éreztem, hogy a reménytelenség felemeszt, de nincs más választásunk! Valahogy meg kell menteni ezt a fajta életet, s ellen kell állni a másíknak.

Egyik este kint ültünk egy kávézó teraszán, és a holdban gyönyörködtünk. A varázst egy hirtelen jött kérdésével Hsziao Csüan törte meg:

- Szeretkeztél már valaha virtuálisan?

Köpní-nyelni nem tudtam a döbbenettől!

- És te? - dobtam vissza a kérdést jobb híján.

Pironkodó arccal bólintott, és színt vallott:

- Hát... volt már rá példa. Nem is egyszer.

Szerintem örült jó.

Fékezhetetlen fantáziám persze akaratom ellenére rögtön beindult, s elképzeltem, hogy mi mindent csinálhat Hsziao Csüan a virtuális világban. Persze tudom, hogy képzeletem túlszárnyalta a valóságot, s valószínűleg nem így történtek a dolgok, de a féltékenységből fakadó mérhetetlen haragom lángnyelvei már idegeimet nyaldosták: „Rohadt hálól! Az utolsó igazi, autentikus dolgot, ami eddig csak a miénk volt, megkaparintottad magadnak.”

Úgy éreztem, mintha beledobtak volna a hús tenger közepébe, s mindjárt belefulladás, mert nincs erőm kiüszni.

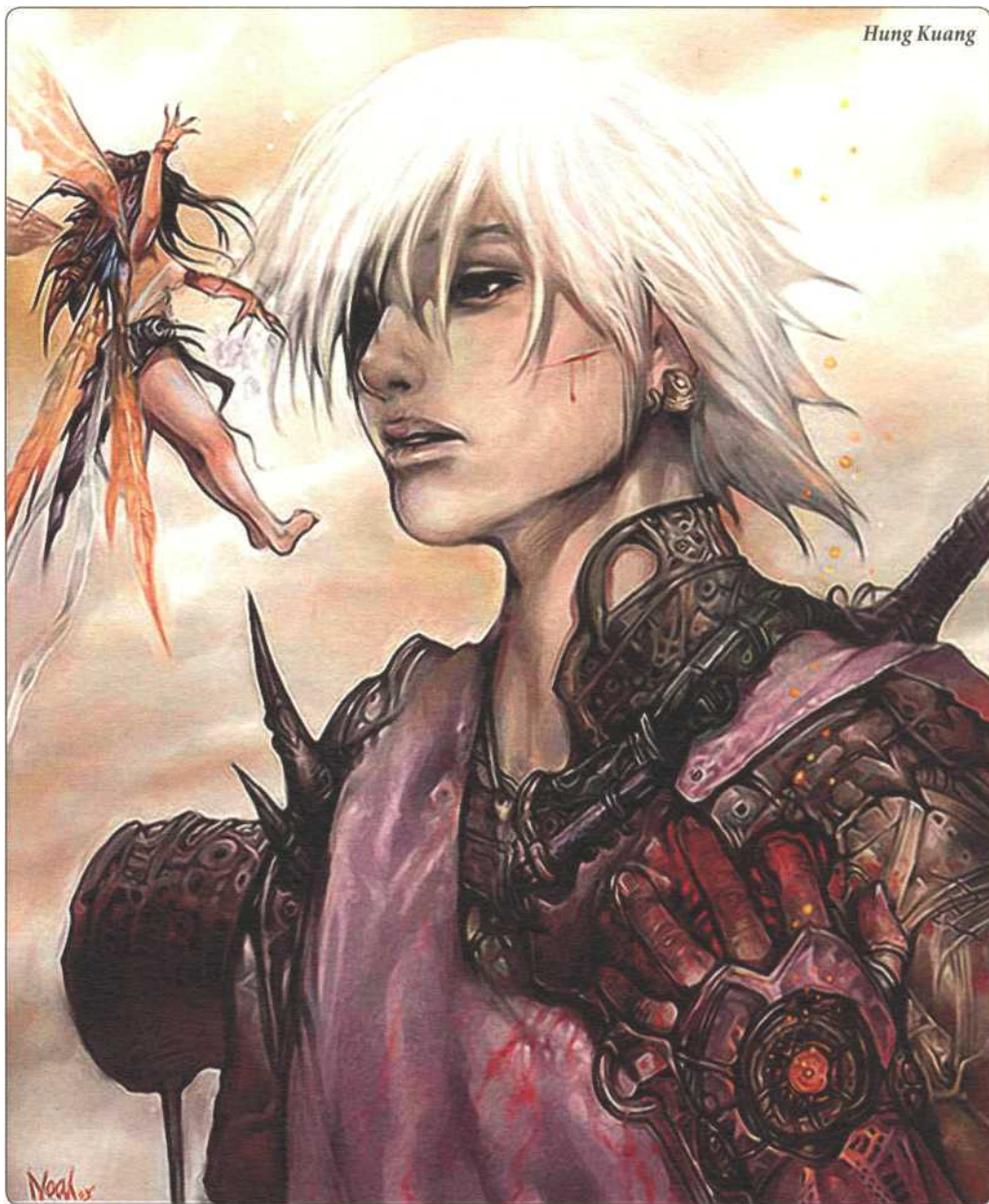
4.

Közben az idő egyre melegebb lett, mindenhol madárcsicsergés ütötte meg az ember fülét. Mintha a szerelmünkről énekeltek volna.

Úgy volt, hogy következő hét hétfő estéjén melő után vacsorázni megyünk. De Hsziao Csüan valami eszméletlen sokat késett. Csak ott álltam az út szélén, bámultam a kocsikat, ahogy jönnek-mennek. Aztán jó húsz perc múlva egyszer csak kicsit szétszórtan ott termett előttem, de legalább megérkezett. Meg se várta, hogy késésének okairól érdeklődjem, rögtön elkezdett panaszkodni a hatalmas dugóra. Majd kis időre rá kinyilatkozta:

- Ritka visszamaradott néha még ez a mai világ. Mennyi időt és energiát elpocsékolunk

Hung Kuang

egy szimpla vacsira! Sokkal több értelme lenne egy találkának a hálón!

Néztem, ahogy vörösre festett szájával kiejti ezeket a szavakat, s hirtelen úgy éreztem, mintha elzártak volna egy üvegfalal a világtól, s a kocsik és az emberek zaja mind visszapattan- tak volna róla. Nem hallottam kristálytisztán. Míg ő szemmel láthatóan majd kicsattant az életkedvtől, én vele ellentétben teljesen elha-

gyatottnak, szinte idegennek éreztem magam. Egy nálam százszorta erősebb valami játszi könnyedséggel elrabolta mellőlem ezt a lányt. Megszállottja lett neki, teljesen benne élt. Már nem az én oldalamon állt, már nem akart velem együtt harcolni ez ellen.

Egy mukkot se szólva hallgattam sirámaim, elvittem enni, majd hazakisértem. Útközben halkán megszólalt:

- Szakítsunk! - s rám vetette jéghideg, ámde nyugodt pillantását.

A rákövetkező pár napban kissé szétestem. Már nem érdekelt az sem, hogy jó döntést hoztunk-e, avagy sem. Mint egy kis sebzett vad, bújtam el barlangomban, nyalogatni a sebeimet. Még ahhoz se volt erőm, hogy magamat megmentsem, nemhogy másokat! Hisz azt se tudtam, lesz-e eredménye erőfeszítéseimnek.

Hazamentem meglátogatni a Szüleimet. Vacsora után anyám mosogatott, mi meg, apám és én, egy kis alkohol társaságában a könyvtárszobába mentünk.

Körbenéztem, mind a négy fal dugig volt ezzel az „elavult könyvformátummal”. Kiskoromban mennyit álmodtam ezekről! Csöpögött értük a nyálam. Lapozgattam a könyveket... milyen tipikus susogó hangot adnak ki magukból ilyenkor! Mintha visszarepültem volna azokba az időkbé, amikor még egész délután a könyveket bújtam. Lehet, hogy régóta érlelődött bennem a gondolat, de úgy éreztem, csak most érett meg az idő, hogy teljes erőbedobással megindítsam az ellenállási mozgalmat.

Közben apám alaposan megszemlélte, végül nemtetszéssel megrázta a fejét, s kibökte, ami a szíve mélyén volt:

- Ha úgy érzed, hogy ez az egész túl fárasztó, miért nem mondasz fel? Virtuális valóság? Oké. Agystimulátor? Oké. Mind mi teremtettük. A csatát saját magunkkal szemben vívjuk! Ezért soha nem fogod megtapasztalni az ellenállás szent érzését. Csak kis porszemek vagyunk a gépezetben, nem homokdűnék!

5.

A cég ismét megbízott egy hatalmas projekttel. A programozó osztály ki sem látszott a munkából. Hogy négy piacon is megtartsuk vezető pozíciókat, mindenkinek erején felül kellett teljesítenie. Elég volt csak egy pillantást vetni Jack pár napos öltönyére és fésületlen hajára, rögtön megértette az ember, mi az, hogy kihívás.

Három éjjel és három nap nem aludtam, a kávétól már felfordult a gyomrom. Egy olajjal szennyezett tengerbe pottyant vízimadár, ami

olajos tollai miatt moccani is alig tud, érezheti úgy magát, ahogy én akkor.

Nem bírtam ellenállni neki. Végül kinyújtottam a karom a virtuális világ gombja felé...

A tengerparton sétálunk Hsziao Csüannal kézen fogva. A nedves homokban ott hagyjuk lábnyomainkat, s enyhén fújdogál a szél. Hsziao Csüan kacaja oly tiszta és könnyed, mint a tengerpart szikláit verdeső hullámok hangja. Nagyon jól érezzük magunkat, s olyan, mintha ez az egész örökre így is maradna...

A fejemen lévő agystimulátor egyfolytában lövellte ki magából az elektromos hullámokat, én meg egyre inkább elmerültem fantáziám világában. Mintha valóságos lett volna az egész, minden idegszálam elernyed.

Miután kiléptem belőle, akkora üresség tört rám, hogy szavakkal ki se tudom igazán fejezni.

A negyedik napon az agystimulátor segítségével végeztem a munkámmal, mikor is egy híren megakadt a szemem: „A Pilóta cég második generációs intelligens számítógépe végre megszületett! Képzelet-deriváló képessége hatalmas, egy program segítségével képes olyan szoftverek megírására is, amelyek még csak ötletként fogalmazódtak meg valakiben. Megszületésével a programozóknak leáldozóban van a csillaga.”

Teljes közömbösséggel olvastam végig a cikket, majd kikapcsoltam a gépet, és elhagytam az épületet. A juharfa levelei az esti szélben úszkáltak, míg el nem érték a földet. Megjött az ős.

Elsétáltam a kávézóig, hogy igyak egy kávé, de zárt ajtó fogadott, rajta egy cédulával, aminek a sarkát cibálta a szél: „Ez a helyiség kiadó!”

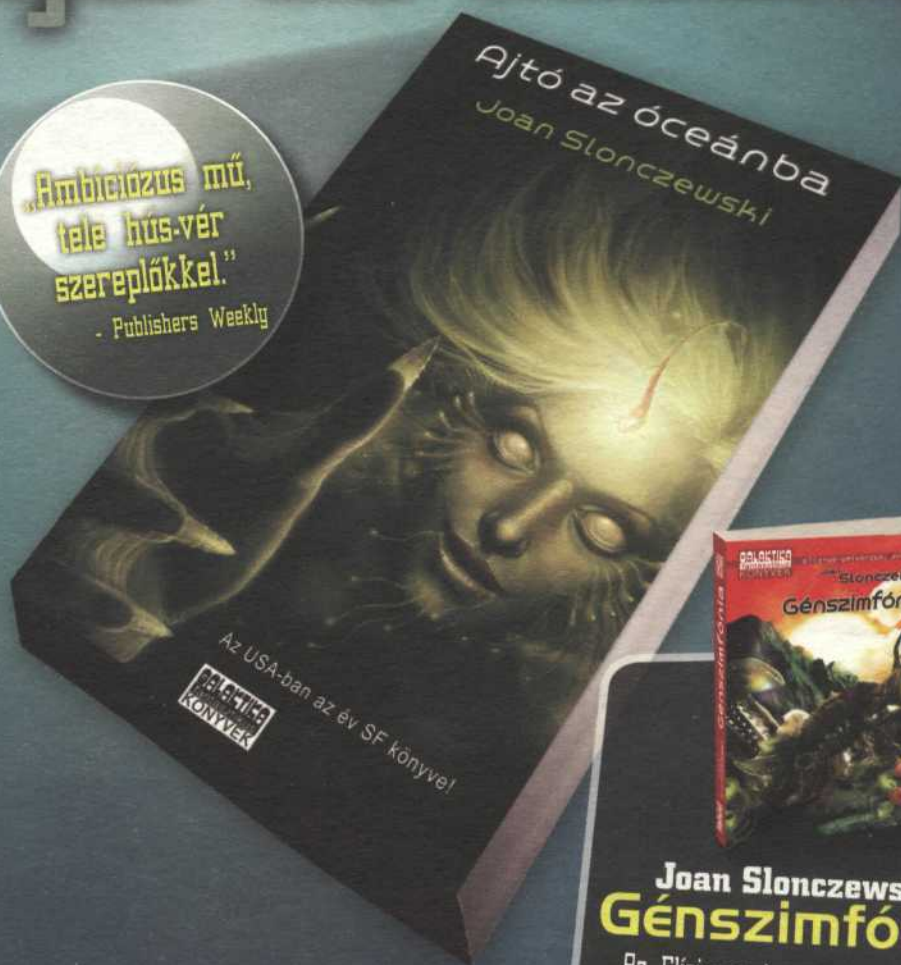
Jó darabig álltam még ott, mint akinek a földbe gyökerezett a lába. A poros „*Gitár és Karabély*” rejtélyes körülmények közötti bezárása felhúzott egy kicsit. A nap utolsó sugarai nyugat felől sárgára festették az egész utcát.

„Alkonyodik, s egy ember sincs, aki verset tudna írni” - mondtam magamnak.

Joan Slonczewski Ajtó az óceánba

„Ambiciózus mű,
tele hús-vér
szereplőkkel.”

- Publishers Weekly

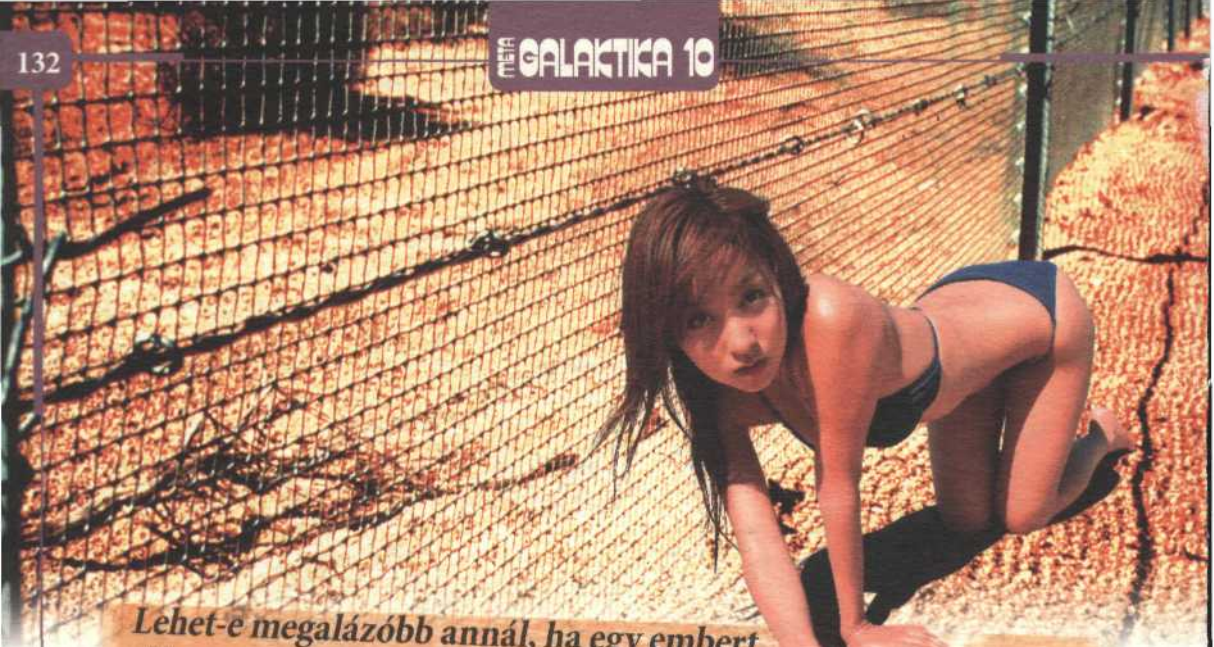
Joan Slonczewski Génszimfónia

Az Elízium-univerzum korábban
megjelent előző kötete még kapható
a Galaktika szerkesztőségében
és a jobb könyvesboltokban!

A messzi jövőben, egy távoli hold békeszerető lakói egytől egyig nőik. Sajátos társadalmuk rendkívüli eredményeket ért el a biológiai tudományok terén, többek közt képessé tette őket a férfiak nélküli, szűznemzéses szaporodásra. Zárt világukba azonban hirtelen idegenek tornek be, amikor

egy szomszédos civilizáció úgy dönt, erővel kiaknázza a Shora óceánjainak kincseit.

A szerző Elízium-ciklusának második kötete megjelenésekor elnyerte a rangos John W. Campbell emlékdíjat, mint az év legjobb amerikai SF-regénye.

Lehet-e megalázóbb annál, ha egy embert állatkertbe zárnak, és reggeltől estig nyilvánosan kell élnie az életét? És mi van, ha ez még mindig a kisebbik rossz?

Levendula

Jang Mej

ANYÁM EGYSZER BESZELT nekem egy virágról, ami távoli hazánkban nőtt régen. Levendulának hívták. Mikor erről mesélt, szeme a távoli múltba révedt.

- A levendula. Ha meggyújtod, füstjével akár a ruhádat is beillatosíthatod - mondta. A szemében ülő kifejezés alig észrevehetően, de megváltozott. Rájöttem, hogy anyám végleg elmerült emlékeinek világában.

Keleten az az álnok nap visszataszító, narancssárga színével megjelent a horizonton. De minek? Csak azt tudatosítja az emberben, hogy életéből ismét eltelt egy nap.

- Virrad - sóhajtotta anyám, mikor a napra nézett, majd öltözködni kezdett. Törekény alakja a hajnali fényben rádöbbenett női mi-voltára. Felkavart, ha belegendoltam, mi min-

den történt vele hosszú élete során. Elnéztem a mongolokéra hasonlító arcát, hegyes állát és elefántcsontszínű bőrét. Szeme úgy ragyogott, mint egy csillag. Anyám azt mondta, hogy ő kínai. Ez egy ország neve, ami egyben szülőföldünk is.

- Moli, te is kínai vagy - mondta nekem. Az anyám testére oly jellemző illat hatására homályos emlékképek törtek fel a levenduláról, arról a titokzatos növényről, amiről mindig mesélt. Levendula. Ha még most is azon a földön élnénk, akkor levendulaiillatába burkolózva ébredne, majd felhúzná illatos ruháját. De ez egy másik világ, ami nem a miénk.

Mikor Luke kinyitotta az ajtót, a nap szikrázó sugarai, mint a hívatlan vendégek, beözönlöttek a szobába. Luke megállt az ajtóban,

s anyámat nézte. „Ma talán fordul a kocka” - gondoltam. Habár teljesen elfogulatlan voltam iránta, akkor mégis megmozdult belül valami. Elnéztem őt... ezt a magas, de egyáltalán nem mondhatni, hogy jóképű ausztrált. Senki nem tudta, honnan származott, de „ők” megvizsgálták génjeit, s úgy döntöttek, hogy leginkább az ausztrálokhoz sorolható be. Lehet, hogy a közeljövőben az én párom lesz, de akkor még anyámért rajongott.

„Ők” fejlődés szerint megkülönböztettek felnőttest és nem felnőttest, de én soha nem így néztem a dolgokat. A katonai szolgálatra megérett embereknek megvoltak a maguk titkai, amiket én nem ismerhettem.

Felnéztem, s láttam, hogy az a temérdek, fején sok bűbbal rendelkező lény ott tömörül fent. Szánalmas. Türelmetlenül figyelték mindennapos életünket, tevékenységünket. Szerintük egyidejűleg léteztünk velük, csak mi más időszámítást használtunk. A mi életünk az övékéhez képest nagyon rövid. Úgy tekintenek ránk, mint a tavakban élő tiszavirágra.

- Tiszavirág. Hazánkban egy olyan, vízben élő lény volt, amely életét csak egyetlen napig élvezi. Mi vagyunk az ő tiszaviráguk - mondta anyám. Azonban felmerült bennem az a szomorú gondolat, hogy a tiszavirág élete a miénkkel ellentétben legalább szerencsésnek volt mondható, mert neki nem kellett aggódnia a szabadsága miatt. Nem korlátozta senki és semmi.

Anyám sose vétett nézeteik ellen, de tudtam, hogy szíve mélyén mindig is gyűlölte őket. Igen, életünket meghagyták, azonban szinte minden mást elvettek tőlünk. Elfoglalták hazánkat.

- Állatkert - mondta anyám. - Valaha hazánkban létezett egy, a börtönhöz hasonlatos létesítmény, azt hívták állatkertnek. A Földön élő állatfajok többségéből tartottak itt egy-egy egyedeket. Semmi említésre méltó problémájuk nem volt: nem kellett tartaniuk attól, hogy nem lesz elég betevő falatjuk, s természetes ellenségeik esetleges támadásaitól se kellett félniük. Az emberiség véleménye szerint az, hogy bezárják az állatokat egy ketrecbe, és figyelik életvitelüket, az egy humánus dolog. Pedig hatalmas kegyetlenség

- mondta anyám, de nem tudtam, hogy akkor is így gondolta-e. Ha otthon lennénk, talán olyan természetesnek vennénk, mint azt, hogy keleten kel fel a nap, és nyugaton tér nyugovóra.

Úgy éreztem, most mi vagyunk az állatok az állatkertben.

Anyám már az óriás teknőc páncéljából készült fésűjével fésülte szép, dús haját. Luke egy nagyon régi fegyvert, egy karabélyt tartott a kezében, ami talán ötszáz évvel ezelőtt még újdonságnak számított. Lakóhelyünk nagysága földi mértékkel számítva nagyjából öt négyzetkilométer. Erre nem panaszkodhatom.

Luke feladata a vadászat volt. Hogy mire vadászott? „Ők” a már kihalt állatfajokat, génjeiket felhasználva, reprodukálták. Luke az elejtett vad húsát anyámnak adta, aki vacsorát főzött belőle.

De voltak ám itt más férfiak is: Nika és Edward. Nika ereiben európai vér csörgedezett, Görögországból származott. Edward Amerikából. Állítólag indián és fehér amerikai vér keveredett benne. Anyám tiszta kínainak tartotta magát, s büszke is volt erre, nagyon.

Kinyitottam kőházunk ablakát. Hogy milyen is a „kinti” világ? Fogalmam sem volt róla. A hegyeken túl sose mentem, akárcsak anyám. Minél jobban megközelítettük azt a misztikus határvonalat, annál jobban fogyott az energiánk. Azt leszámítva, hogy a mi időszámításunk szerint havonta egyszer analizáltak minket, „övelük” nem érintkezhattünk. De a világukkal sem. Ettől végképp teljesen idegennek éreztem magam. Testünk minden porcikáját megvizsgálták, aztán összedugták búbos fejüket, majd döntést hoztak az ügyben: gyárthatunk-e gyereket, avagy sem.

Itt senki nem született természetes módon. Hogy akkor hogyan jöttem világra? Hát, én szó szerint anyám kiköpött mása vagyok, azaz klónozott tükörképe. Egyszer majd Edwardéknak is lehet saját „babájuk”, aki pont úgy fog kinézni, mint az „apa”.

Tudtam, hogy máshonnan érkezünk ide. Úgy éreztem magam, mint akinek nincsenek gyökerei. Erről azonban senkinek nem beszél-

tem, elzártam szívem legeslegmélyebb zugába. Azt nem tudtam, hogy ez mikor fog kitörni belőlem, azt viszont igen, hogy az érzés hallgatag, sunyi vadállat módjára lassacskán felfalta lelkemet. Jaj! Hazám! Anyám annyit mesélt rólad! Örökre a szívembe zártalak.

Kint fényesen tűzött a nap. Nem mentem ki.

Anyám és Luke valószínűleg kint voltak, és a még a Földről származó olajfa alatt szeretkeztek. Ez egyike volt azoknak a dolgoknak, ami iránt „ők” különösen nagy érdeklődést tanúsítottak. Egyszer véletlenül láttam, náluk hogyan zajlik ez az egész. Csak annyiból áll, hogy tapogatónyúlványaikat összeérintik. Anyám szokta mondani, hogy az „ő” nemiségük egyetlen célt szolgál: az utód-pótlást, míg nálunk nem csak erről szól a dolog: nálunk a szerelemben való egyesülésen van a hangsúly.

Ilyen időben szinte még a méhecskék szerelmi zümmögését is hallani lehetett.

Hogy nekem „azt” a jelenetet el kellett volna kerülnöm, vagy sem, azt már „ők” rég megtárgyalták! Anyám kultúrköre szerint tiltott dolog volt, ezzel szemben ahonnan Luke jött, ott mindennapos. Itt, az úgynevezett szerelem a nevelés tárgya lett. „Ők” döntöttek a születések felől is, de tulajdonképpen azt nem mondhatom, hogy nem támogatták. Mindent az irányításuk alatt tartottak. Arról is határoztak, hogy bármit megfigyelhetek, de csakis négy fal mögül. „Ők” nem akarták, hogy tudjak bármi olyanról, ami nem igazán tartozik rám. Mikor betöltöm a tizennegyedik életévemet, úgyszólván oda kell majd adnom magam egy férfinak, s ez nem fog más jelenteni, mint azt, hogy felnőtté váltam.

„Ők” azt mondták, hogy a földieknél régen is ugyanez volt a szokás, de anyám titokban semmibe vette ezt a nézetüket. Azt mondta, soha nem értették meg a földieket. Csak valami különlegeset kerestek, ami szórakoztatja „őket”.

- Mi a különbség köztünk és közöttük? - kérdeztem anyámat.

- Náluk nincs víz, oxigén, szerelem, kultúra... és természetesen levendula sincs - mondta anyám, és átölelt.

Éreztem, hogy „ők” már a fejem tetején voltak.

Tapogatónyúlványaikat kommunikációra is használták. Így osztották meg egymás közt a földiek viselkedésével kapcsolatos észrevételeiket. Elfordítottam a fejem, semmit nem akartam látni. Minden ugyanolyan, ugyanaz a látvány... egy kaptafa. De „őnekik” fogalmuk sem volt arról, hogy „a nemiség a szerelem és a szülés előfeltétele”.

Eszembe jutott, amit anyám valaha tanított, de hiába! Ahányszor megláttam, hogyan viselkedtek, a pázrásra, a tudattalan pázrásra asszociáltam.

- Mi az a szerelem? - kérdeztem anyámat.

A kérdés hallatára a fésű megállt a kezében, s egy sejtelmes mosoly suhant át az arcán:

- Á, az egy olyan érzés... Moli, idővel majd te is megismered - mondta, én pedig megszorítottam jéghideg kezét. Az ő anyja is ugyanezt mondta neki annó. Ez az érzés generációról generációra öröklődött. Miután már elmúltam 13 éves, 5 hónappal, anyám azt mondta, hogy mindenre megtanít majd, amit tudnom kell ezzel kapcsolatban.

Tízezer évet átfogó történelmet ruháznak át rám nemsokára. A 14. életév! Szerintük vízvázlasztó az ember életében.

Tanácsstalanul felemeltem fejem. Azt se tudtam, hogy miért akarunk beszélni erről! Hiszen egyfolytában rajtunk tartották szemüket, nem volt titok előttük. Saját magunk alatt vágtuk a fát. Már akkor magányra és megaláztatásokra voltam ítélve, mikor ismerkedni kezdtem szülőföldem kultúrájával.

A nap már félig előbújt a horizont mögül. Sugarai fényárban úszatták a szobát. Ebben a vakító ragyogásban lehangoló gondolataim még inkább szívbe markolóknak tűntek. Elsírtam magam. Itt nem kellett palástolnom a honvágyamat.

„Ők” tudták, hogy sírok, ismerték a megaláztatásból fakadó gyászos hangulatomat, de nem is törődtek vele. Mert tisztában voltak azzal, hogy nekünk, anyámnak, nekem, Luke-nak, és még annak a néhány férfinak, nem volt erőnk változtatni a dolgokon.

Örök szolgasorsra ítélt rabszolgák vagyunk! Számptalan szempár villantotta ránk sugaratit a napos szoba plafonjáról. Furcsaságainkat

vizslatták, mint például a könnyet. Ami a földi embereknél mindennapos dolog, számukra fel-foghatalatlan valami volt.

Tapogatónyúlványaik is világítani kezdtek, ami annyit jelentett, hogy „különös” szokásaikon nagyon jól szórakoznak. Folyt a könynyem, ők meg nézték, a csillogó valamik hogy peregnek lefelé az arcomon.

Anyám visszajött, és egy nagy kőedényben főzni kezdett. A gabona, amit Nika termesztett, csak előző nap lett learatva. Egy olyan használati eszközt nem kaptunk tőlük, ami ne lett volna minimum ötszáz éves, vagy még régebbi. Szánalmas... Szavakkal ki sem fejezhető, milyen izgalomba hozta őket ez a nagy ellentmondás. És ennek mi volt a

következménye? Hát csak annyi, hogy még több kis „vackot” vonzott oda hozzánk, bámulni egy leigázott bolygó maradék leszarmazottjait.

Vállán egy szarvassal megjött Luke. A vadászat természetesen a férfiak dolga volt. Hatalmas gyakorlattal felvágta az állatot, megtisztította belsősegeitől, lenyúzta bőrét, majd nagyobb szeletekre darabolta, amiket anyám kis kockákra vágott. Aztán belerakta a forró edénybe. Egy idő után már érezni lehetett a főtt szarvashús illatát.

Anyám faedényben tálalta a levest, majd nekiláttunk hárman az asznapi ebédnek. Azt, ami a kőedényben maradt, anyám szétoztotta Nika és Edward közt. Délután kiment a földekre, hogy megnézze a termést: alma, mogyoró, kínai olíva, rizs és búza, csupa hazai növény. Mivel én még csak egy kis csitri voltam, ezért nekem otthon kellett maradnom varrogatni, ruhát javítani, házimunkát végezni. A primitív társadalmakban is pont ugyanilyen lehetett a fiatal lányok sorsa.

És a következő nap? Ugyanez lesz a leosztás, csak a férfi főszerep talán Nikáé lesz... vagy éppenséggel Edwardé. Amúgy pontosan ugyanaz fog történni, mint az előző napon.

- A levendulának van egy szimbolikus jelentése is - mondta anyám, miközben átölelt és a fejemet simogatta. A hold fényében hajam ébenfeketén csillogott, akárcsak a holló tola. Milyen szépen ragyogott az az álnok hold! Tisztán, fényesen és áttetszőn. - A régi Kínában a magas rangú hivatalnokok előszeretettel gyűjtöttak füstölőt önmaguk magasztalására. Úgy tartották, hogy a füstölő a tisztaságot és a nemességet jelképezi. Például az a Hadakozó Fejedelemségek korabeli¹ írástudó, aki folyóba ölte magát, az azaleához hasonlította önmagát. Az is egy növény.

- Csü Jüannak² hívták - mondtam, felemeltem a fejem, és anyámra néztem.

- Pontosán. Moli³, és azt tudod, hogy a te neved is egy illatos virágfajtát jelent? De te még nem láttál olyat.

- De anyám! Te sem láttál még olyan virágot! - feleltem.

Különös mosoly ült ki anyám arcára.

- Nagyon rég én is feltettem ugyanezeket a kérdéseket anyámnak, de ő soha nem válaszolt nekem. Most már értem az okát, hogy miért. Moli! A jövőben te is ugyanilyen leszel.

Azon gondolkoztam, hogy is nézhetett ki hazánk. Anyám hangja, miközben erről beszélt, szinte hipnotizált. Az a kék színű bolygó... Beszélt arról, hogy borulnak vörösbe a fák a kígyózó Nagy Fal alatt; hogy tükröződik vissza az előtte található, kristálytisztá vizű tóban a Tadzs Mahal; hogy a Louvre-ban mennyi értékes kincs van felhalmozva. Nagyon érdekelt a dolog, de ugyanakkor le is hangolt. A legfájóbb az egészben az volt, hogy nem tudtam elképzelni. Hát igen. Emlékek nélküli ember vagyok...

- Többet hallani sem akarok a régi világról! - zokogtam. - Csak azért tudok itt élni, mert még működik a fantáziám. Rabszolgák vagyunk mind. Nem te mondtad? Elődeink a büszkeséget az egyik legfontosabb tulajdonságnak tartották. Miért nem választjuk inkább a halált? Mi már úgyis elvesztettünk mindent. Miért nem vagyunk képesek azt tenni, amit Csü Jüan?

- Moli, mi nem vagyunk Csü Jüan. Mi Nü-vák vagyunk.

Erre becsuktam szemem, s elképzeltem azt, amit anyám mondott: az istennőt, emberi ábrázattal és kígyófejfel.

- Nü-va teremtette az emberiséget, sőt ő is mentette meg - mondta anyám.

- Akkor még volt levendula? - kérdeztem.

Anyám nevetve válaszolt:

- Nem. Abban az időben a kínai ezüsthű burjánzott.

Képzetelem a távoli múltba kalandozott, egy hatalmas földre, ami az ezüsthű virágától bíborban pompázott. Elődeim ebben a virágtengerben éltek. A szülőföldem! Könnyeim ismét kibuggyantak; ez volt az egyetlen, ami földi embernek még megmaradt.

Fejem felett tapogatónyúlványai, mint alig észrevehető fénynyalábok, hol láthatóvá váltak, hol kialudtak. Éjszakai életünk, akárcsak a nappali, roppant érdekes és figyelemreméltó volt számukra. De már nem is vettünk róluk tudomást, megszoktuk őket.

- Ilyen az otthoni táj is? - kérdeztem.

Hung Kuang

Miután „ők” kianalizáltak, kitalálták, hogy a görög, Nika lesz a jövődöbelim. Valaha anyám szeretője volt, de most majd az enyém lesz.

Ismét rá kellett jönnöm, hogy teljesen tehetetlenek vagyunk velük szemben.

A kezdetektől fogva manipuláltak minket, s ez így is marad az idők végezetéig.

Esteledett. Lassan itt volt az ideje a következő felvonásnak. Ismét elképzelttem, milyen is lehet egy esküvő a Földön. Anyám azt mondta, ott ez egy vidám szertartás, de itt nem lesz módomban arra, hogy bárminek is örüljek majd. Itt csupán bábu vagyok, akár anyám vagy bárki más. Közben csak úgy özönlött a bábmészakodók serege.

Én meg a szobámban ültem, sírtam, s azon bánkódtam, hogy minek is kellett megszületnem, de ha már meg kellett, akkor miért épp emberként? S miért kell tudnom erről a borzasztó történelemről? Anyám szorosan átölelt. Titokzatos illatáról a levendula jutott eszembe.

- Nincs jogunk a halált választani - mondta. Hangja nagyon távolinak tűnt, de egyben közelinek is. - Moli, mindenképp életben kell maradnunk, már csak a hazánk miatt is!... Gyermekem! Eljött a te idő! Most te következel - folytatta, s ujjá hegyét az enyéméhez nyomta, aminek következtében gigantikus információhalmaz zúdult rám.

Mintha egy forgószelellős közepébe csöppentem volna, minden pörgött körülöttem. Egy pillanat, annyi se kellett hozzá, s nem voltam magamnál. Azt se tudtam, ki vagyok, hol vagyok. Anyám valamit magyarázott, de semmit nem hallottam belőle, csak a következő mondat visszhangzott egész végig a fejemben: „Nincs jogunk a halált választani, mint a földi emberek utolsó leszármazottjainak, nincs jogunk a halált választani.” Furcsa. Hangja távoli volt, de egyben közeli is. Egyszerre minden elcsendesedett. Anyám a földre esett, haja teljesen megőszült. Ennek a mérhetetlen sok információnak az átadása teljesen leszívta életerejét. Anyám! Odaguggoltam mellé. Anyám, akárcsak rég, a messi távolba révedt, de most a szemében reménysugár csillogott. Most már majd én fogom cipelni a vállamon helyette a súlyos terhet, a történelmet.

- Levendula - mondta anyám. - Egyszer megpróbáltuk honosítani itt, de nem sikerült. Moli! Eljött a te idő!

Épp hogy hallottam anyám erőtlen szavait. Becsukta szemét, és békével elment. Láttam anyám szemében, hogy mikor távozott köreinkből. Abban a pillanatban megértettem, miért kell elviselni ezt a megalázó életformát. S azt is megértettem, miért nincs jogunk a halált választani.

Nagyon sok bámészkodó érkezett. Mintha ez alkalommal lettek volna a legtöbben. Eszembe jutott, hogy látták már az úgynevezett földi kultúrárt bemutató elektronikus összefoglalást, tehát „az újonnan házasodó leány” című fejeze-

tet is. Az „ő” szubjektív elképzeléseik szerint a házasság egy földi specialitás, s egyáltalán nem foglalkoztak azzal, hogy ez tényleg így van-e. Kinyújtották villogó tapogatónyúlványukat, fejükön a sok kis búb is vakítóan ragyogott az izgalomtól, és vártak. Várták, hogy egy fiatal csitriből a nagyközönség szeme láttára érett nő váljon. Számukra ez nagyon szórakoztató látvány volt, mert hiszen ők csak a tapogatónyúlványukat összeérintve szerettek. Új élőlény, új viselkedési forma, roppant nagy látványosság. Anyámra csak egy lesújtó pillantást vetettek. Számtalan lény gyűlt össze fent a plafonon. Gügyörésző hangjuk egy pillanatra sem hallgatott el. Mindig is furcsának tartottam nyelvüket.

Nincs jogom a halált választani. Egy könnycsepp csordogált lefelé szép csendben az arcomon. Nika rám nézett, szeme tiszta volt, tele mély érzelmekkel. Tudta, hogy már ismerem a Nagy Titkot. Odamentem hozzá.

Fejlett a hold. A tücskök, akárcsak máskor, rágyújtottak nótájukra. A kerek ablak előtt ültem a szobában. Anyám, soha nem mondtad, hogy régi hazánkban a környezet végtelen pusztítása miatt a tücskök már 200 évvel ezelőtt kihaltak. Azt se mondtad soha, hogy a Föld folyton egyre újabb, maradandó sebeket szerzett. Azt se mondtad soha, hogy hazánkban már nagyon régóta nem lehet méhecskével, olajfával s még sok egyéb mással találkozni. Beszél-tél viszont Tao Jüan-ming⁴ *Őszibarackvirágos forrásáról*, ráadásul pont itt, ebben a börtönben! Hazánk már milyen korán csatatérre változott! Megtanítottál arra, hogy szeressem, de csak most szembesítettél azzal, hogy milyen kegyetlenek vagyunk. Többek között önmagunkkal.

A földi emberek szeretik-e a háborút? Életünk egyfolytában tele volt csatával, békére vágyom! De mi csak fosztogattunk. A Föld történetében egy pillanatra se hagytak fél a harcra. Száz évvel ezelőtt robbant ki a Földön az utolsó nagy háború. Egyszer, valamikor szövetséget kötöttünk a földönkívüliekkel. A szövetség felbomlása háborúba torkollott. Majd ez a háború az egész bolygón elterjedt. A nukleáris robbanások és a tömegpusztító fegyverek gát-

lástalanul elpusztítottak mindent. Nevetséges háború volt, egyik fél sem győzött, de minden ember odaveszett. A Föld lakóinak keze által pusztult el.

Amikor „ők” a Földre érkeztek, már csak romokat és halálos csendet találtak. Se élet, se semmi. Valójában nem „ők” okozták a pusztulást. Csak azért foglalták el a bolygót, mert már nem volt rajta egy lélek sem. Igen. Anyám, azt mondtad nekem egyszer, hogy náluk nincs levegő, nincs víz, nincs szerelem, és nincs levendula sem... ugyanakkor „ők” nem kapzsik, nem szeretik a háborút, se a fosztogatást. Csak önmagukért fejlődnek, ezért örökre fennmaradnak, s élni fognak.

Egy romban (ami azelőtt kutatóintézet volt) találtak néhány teljesen ép, sértetlen tetemet. Sejtjeikbe még nem furakodott be a halál, mert egy zárrendszer megvédte őket a sugárzástól. Fogták őket, s elvitték saját bolygójukra. Ott megfelelő környezetet és levegőt biztosítottak nekik. S egy-egy sejtjükből klónozással „megteremtették” kinek-kinek saját mását. S hogy „ők” miért tették mindezt? Csak szórakozásból, mert mint tudjuk, nincsenek érzéseik. Így a földi ember megalázottságát sem tudják fel fogni. Ezek közt a tetemek közt az egyik nő nem volt más, mint édesanyád anyja. A tetemekben megőrződött az adott ország történelme és kultúrája is. A kutatóintézetben épp olyan kísérlet folyt, hogy az ember születésekor beletáplálták az adott nép történelmét. Át tudtátok adni az emlékeiteket. Azonban a kísérlet még csak kezdeti stádiumban volt, és az eljáráshoz szükséges berendezés sem volt tökéletes. Ezért az éleetekbe kerül az, mikor a következő generációra hagyományoztatok a történelmet. Anyám, most minden olyan emléked a birtokomban van, amiről eddig meséltél nekem. Én is kaptam egy kis szerkezetet, ami már az ujjam hegyében van. Az „ő” döntésük szerint három év múlva megszületik a „lányom”, akiben csak

kínai vér fog csörgedezni, és a rákövetkező évben Nikának is lesz egy gyereke, akinek majd továbbadja emlékeit.

Lehunytam a szemem, és megjelent előttem a Föld, a hazám: harmattól csillogó sűrű nádas; krizantémot szedő lányok a Déli-hegy lábánál... régi korok asszonyai, akik mind levendulával illatosítják ruháikat - vidám, békés és pompás élet! Ki gondolta volna, hogy egy nap nem lesz jogunk az élethez!

Elvesztettünk mindent! Kivéve egy halvány, vékony reménysugarat.

Anyám teste békésen feküdt az ágyon. Ma éjjel „ők” a sötét és homályos világűrben helyezik végső nyugalomra. Ez náluk a temetési szertartás. Levendula nincs. Ha régi hazánkban lennénk, anyám halotti ruháját levendula illata venné körül. Otthon a sírján nagyon sok levendula lenné.

Nincs jogunk a halált választani. Anyám, a rám hagyományozott emlékeidben nem halt ki az emberiség. Olyan jó háromszázan még a háború előtt elmentek más bolygókat tanulmányozni. Ők nem veszték oda. Miattuk kell sértetlenül és hiánytalanul visszajuttatnunk a kultúránkat a Földre. Ezért a távoli reményért, mindegy, hogyan, de életben kell maradunk. Ha itt az ideje, a Föld újra benépesül, és újra felépítünk majd mindent. A háborút és megszárlást igyekezzük majd elkerülni. Remélem, képesek leszünk újrakezdeni mindent. Anyám! Érzem, hogy keresnek minket, s bármelyik nap meg is találhatnak. Talán majd a lányomat, vagy az ő lányát, vagy még később... de végül ránk fognak találni.

Innen a hold ugyanolyan, mint a Földről. Néztem a fényét, s szívem tele volt keserűséggel, de reménnyel is egyben.

Hosszú idő után végre, ha nagyon halványan is, de megéreztem a levendula illatát.

Gulyás Csenge fordítása

1: I. e. 475-221.

2: Valószínűleg i. e. 340-278. Az uralkodónál igazságtalanul bevádolták, és száműzték. Elkeseredésében a Mile-folyóba vetette magát.

3: Jázmin

4: Költő (365-427). Az *Öszibarackvirágos forrás* utópisztikus mű, amelyben egy kisebb embercsoport elmenekül a zsarnok uralkodó elől, idilli társadalmat hoz létre, és abban él boldogan, békében.

A Galaktika Fantasztikus Könyvek újdonsága

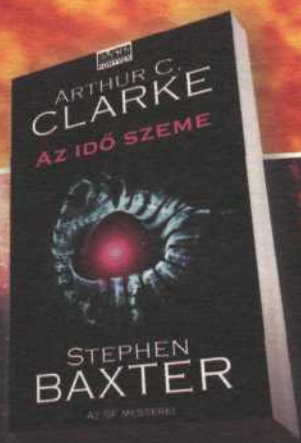
Az SF két nagysága tovább szövi lebilincselő meséjét az emberi faj újabb Odisszeiájáról, amelyben régről ismert, emlékezetes fordulatok változtatják egymást kiszámíthatatlanul sorjázó, eredeti ötletekkel.

Arthur C. Clarke

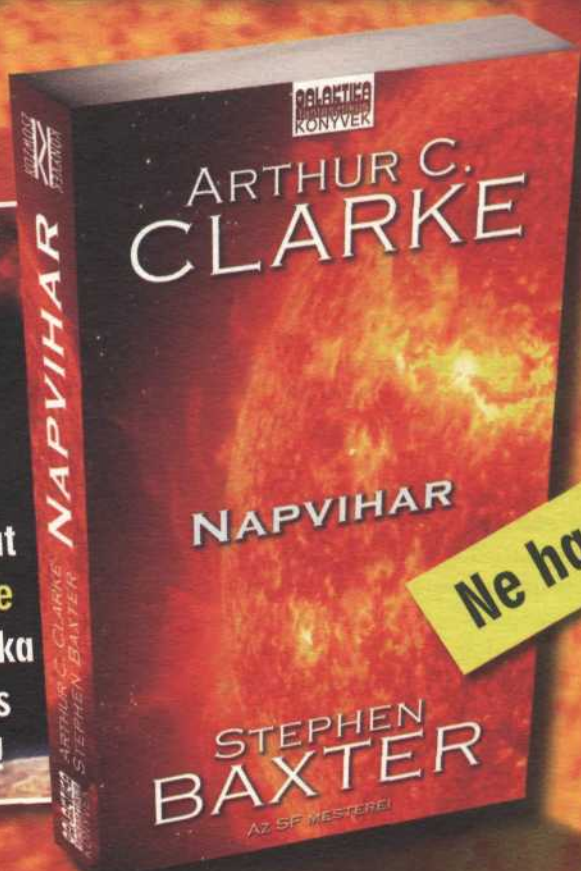
3 Hugo-díj, 3 Nebula-díj, az SFWA Nagymestere

Stephen Baxter

2 Philip K. Dick-díj, 1 John W. Campbell-emlékdíj, 1 Brit SF-díj

Az Időodisszeia-sorozat nyitánya, **Az idő szeme** még kapható a Galaktika szerkesztőségében és a könyvesboltokban!

Ne hagyja ki!

Az Időodisszeia-sorozat újabb kötete

„Azoknak, akik a fantasztikus regényekben is szeretik a jól megalapozott tudományt és a problémamegoldásra kész embereket.”

– Publishers Weekly

Álminkban sokszor a valóság kiforgatott képeire ismerhetünk rá. Szürreális világ ez, mégis szeretjük azt hinni, hogy tanácsokkal szolgálhat.

Álomtükör

Li Hszüe-vu

1. Vej Csing naplója

Az az álom újra megtalált engem.

Álmomban valaki becsavart egy gyapjúkabátba. Meglehetősen szűk volt, olyan mértékben, hogy a testem összement kevesebb mint a felére; akár egy négyéves gyerek, úgy néztem ki. Amint egy erdőn haladtunk át, az ágak surrogó zajjal akadtak bele a gyapjúkabátba. Tudtam, hogy az, aki engem a karjában visz, egy férfi, de nem láttam, csak egy sötét árnyékot, viszont erős keverékét éreztem az izzadság és a cigarettafüst szagának. Álmomban tél volt, mivel a fülemben visszhangzott mindvégig a letaposott hó tiszta és éles csikorgása. A csikorgó hang abbamaradt, s a beállt csendben hallottam a férfi szívverését és heves lélegzetvételét. A kabát hirtelen szétnyílt, és megláttam a fényt. Fehér fényt, amely a faleveleken átszűrődve jutott el hozzám. Holdfényt, amely vakítóan kápráztatott. A homlokomon hirtelen égető fájdalmat éreztem... Felébredtem, és a párnám mellett felfedeztem egy tollat, valamint azt, hogy a falra skarlát színnel a következő van felírva: „18”.

Minden esztendő december 23-án este újra előjött az álom, és bármit tettem ellene, mint egy

hideg vízi kígyó, rám tekeredett, ám amikor elért eddig a pontig, mindig ugyanolyan hirtelen engedett el. Tizennyolc éves korom óta az álom nem először talált meg, de soha nem mertem egy szót sem szólni róla senkinek. Hirtelen úgy éreztem, sírnom kell. Pontosan egy éve vártam rá, de ahogyan azt korábban is tette, az álom könnyedén elillant. Nem közölt velem semmit, ahogyan a korábbi esztendőkből sem volt semmilyen érzelmi tapasztalatom. Régebben megpróbáltam újra elaludni, de nem sikerült megtudnom, az álomban honnan jövök és hová megyek. Éppen betöltöttem a huszonkettedik életéveimet, de mindeddig nem sikerült megfejtenem ezt a titkot, pedig biztosra vettem, hogy az álmom rejti a választ.

2. A Lin naplója, 1995. december 23.

Tudom, hogy nem illik ilyet csinálni. Belepillantani valaki más naplójába nem szép dolog, de képtelen vagyok határt szabni a kíváncsiságomnak. Délután Vej Csing nem jött angolórára. Arra tippeltem, hogy a kollégiumi szobájában alszik. Az angoltanárunknak, Mr. Marksnak el-

kínzott ábrázattal mondtam, hogy fáj a hasam, és ő nagyon emberségesen elengedett. Ha valaki meghallotta volna, mit szeretnék csinálni, azonnal hívta volna a bolondokházát, megkérdezné, vajon nem szökött-e meg valaki mostanában. Meg szeretném nézni Vej Csing homlokát.

Fél évvel ezelőtt Vej Csing és én, bár két egymástól távol fekvő városban éltünk, együtt nyertünk felvételt a művészeti egyetemre. Ő írói szakon tanult, én pedig a kiadóin. Bár közös kollégiumi szobában laktunk, egy szemeszter elteltével sem tudtam róla semmit. Vej Csing általában álarcok mögé bújt, például gyakran öltötte magára a magányos árva külsejét. Álarcként viselte homlokába fésült haját is. Láttam Vej Csing szüleit, egy kedves idős házaspárt. A szemeszter kezdetekor viszonylag messziről, Santung tartományból kísérték le őt beiratkozni. Később az egyetem kollégiumában többen ezen nevetgéltek. Megkérdeztem Vej Csinget, hogy miért kísérték el a szülei, ekkor ő hirtelen elhallgatott, mintha megszurta volna valami. Ettől kezdve rendkívül óvatos lett, és elkerült minden olyan beszédtemát, ami a szülőkkel vagy az otthonnal volt kapcsolatban, ugyanúgy, ahogy más emberek is kerülnek egy-egy kényes témát. Nem volt mit tenni, az, akire úgy vigyáznak, mint a hímes tojásra, gyakran érzi, hogy a mindennapokban nem jut elég ösztönzéshez, és egy fülletéssel díszíti ki átlagos életét.

Nem volt még egy olyan huszonkét éves lány, aki a japán diákok régimódi stílusában fésülte volna a haját, mint Vej Csing. Frizurája titokzatosan takarta homlokát. Általában még hajhabot is használt, és azzal rögzítette, akár egy pajzsot, hogy a szél ne tudja szétfújni vagy az eső szétáztatni. Egy forró napon jó szándékkal megkérdeztem tőle, nem szeretne-e hintőport; a szeme ettől olyan lett, mint egy ijedt őzikéé. A homlokán viszont biztosan van valami. Féltékeny lennék, mivel ő sokkal szebb nálam?

Finoman felhajtottam az ágytakaróját. Vej Csing nyomasztó álmaiban olyan volt, mint egy eltévedt kisgyermek, türelmetlenül nyitotta ki és zárta össze ajkait, de egy hang sem jött ki a száján. Hideg verejtékben úszó homlokán a haj

tincsekbe csavarodott, és ahogy szétvált, előtűnt egy vörös folt. Rövid habozás után kinyújtottam a kezem, hogy megsimogassam.

Egy holdsarló formájú forradást találtam, aminek a széle természetellenesen fénylett, akár egy festményen. Az apró kidomborodások mintha fényes bogarak lettek volna. A heg nagyon réginek tűnt, de a színe miatt, ami vöröses vagy inkább skarlátszínű volt, az ember úgy érezte, mintha előző nap még vérezett volna. Ez azonban nem rontott Vej Csing kinézetén, hanem épp ellenkezőleg: úgy festett, mint egy szerencsétlen sorsú idegen népcsoportból származó hercegnő. Más népcsoportból származó! Hirtelen világossá vált, hogy Vej Csing miért idegenkedett mindenkítől.

Önkéntelenül is megsimogattam azt a holdsarlót; Vej Csing arca rendkívül forró volt. Éppen ekkor nyugodtan és lassan sóhajtott egyet. Én azt hittem, mindjárt fel fog ébredni, ezért sietve hátraléptem a saját íróasztalom mellé, és óvatosan felvettem egy könyvet, amivel eltakartam az arcomat. A szívem telve volt büntudattal.

3. Vej Csing naplója, 1995. december 24.

Ismét megtalált az álom, de most először történt meg, hogy nem december 23-án. Ráadásul folytatódott is. De még egy ilyen folytatást... És Ő is benne volt.

A fényesség után éreztem, ahogy a homlokomon lassan megnyílik egy üreg, éreztem a fákát, a havat, az engem karjában tartó ember repült velem a legmagasabb égi tartományokba. A sötét éjszaka olyan volt, mint egy tál víz, amelyben egy színét engedő fekete ruhát áztattak be, és ez visszatükrözte az álmomat.

Visszanyertem huszonkét éves külsőmet, és egy város pókhálószerűen kusza utcáin kószáltam. Nagyon régóta sétáltam, és féltem, hogy ébredés után a bőröm be lesz szennyeződve az éjszaka sötétjével. Ezután egy néptelen útkeresztesdésben megpillantottam Őt. Egy holdsarló ágaskodott a fején, nyugodt volt, akár egy nemesember.

Már három éve, hogy jönnek megszámlálhatatlanul a történetek, hol rólam, hol Róla, aztán mindet szertefújja a szél. Ennek ellenére igazán

nem gondoltam volna, hogy álmvilágom eme szegletében újra Rá találok.

Hangtalanul rohantam Felé, ahogy egy álomban szokás, és mivel bármerre néztem, senki mást nem láttam, az érzelmeimet egy cseppet sem kellett visszafojtanom.

Levette feje tetejéről a holdsarlót, és bele-szúrta a homlokomba. Egyáltalán nem éreztem semmilyen fájdalmat, csak álltam és zavartan néztem Őt. A szél a hajamat összevissza fújta és lebegtette, akár egy zászlót. Egyszer csak piros színű vér csordult, a halál lélegzetével lett tele mindenfelé a környezet, a vad növények halkán nőni kezdtek, és ellepték a lábamat. Mindenhol árnyékok, halott emberek árnyékai, akik engem néztek, de nem szóltak egy szót sem. Az égen egy hatalmas sírkő, amelybe fekete írásjegyekkel vésték az én nevemet. Csendesen ellenkezni próbáltam, de nem jött ki belőlem egyetlen szó sem. A kezemmel simogattam a homlokomat, amely sima volt, akár egy tükör. Az égen vörös holdsarló függött. Ekkor felébredtem az álmomból. A szobában nagyon meleg volt, de úgy éreztem magam, mintha mezítláb állnék a havas, hideg földön. A fagy teljesen átjárt. Igazán Ő volt az? Valójában csak egyszer láttam, azon az elviselhetetlen táncmulatságon.

Az volt az első alkalom, hogy táncolni mentem, és egyben az utolsó is. Elindulás előtt a hajamat minden részletre odafigyelve belakkoztam, és a homlokomba fésültem rendesen, de a lüktető zene és az örült pörgés-forgás mégis teljesen összekuszálta. Egyik tánc a másikat követte, és végül partnerem, aki ismeretlen volt számomra, váratlanul felemelte homlokomba fésült hajamat. A vörös holdsarló a homályos lámpafényben ijesztőnek és furcsának tűnt. Ő nagyon meglepődött, s a többieknek nevetve és hangosan azt mondta: „Nyertem! Ugye megmondtam, hogy van a homlokán valami furcsa dolog! Kérek egy italt!” Úgy tűnt, egy kislány tisztessége és becsülete elcserélhető egy pohár italra. Mintha az egész világ nevetett volna, és a nevetés fojtogatni kezdte önbecsülésemet. Ekkor egy kéz érintette meg a vállamat, és egy hang így szólt: „Menjünk!” Ő volt az, a hangja halk volt, és olyan kedves, mint a szüleimé.

Ezután egész éjszaka csak vele beszélgettem. Ártatlan gyermekkor, félszeg kamaszkor, hány éven keresztül érlelődött a keserűség itala a szívemben! Megszoktam, hogy egyedül viselem el a bánatom, de azon az estén egy ember hajlandó volt osztozni fájdalmamban. Én valóban árva vagyok. A szüleim eltitkolták előlem, de hallottam, amint a szomszédok pletykáikodnak erről. Azt mesélték, hogy egy hajnalon találtak meg engem a házunk lépcsőjén. A homlokomon lévő holdsarló már akkor is úgy vöröslött, mint egy vércsepp. Bár négyéves formának látszótam, de beszélni még nem tudtam, és csak fél év elteltével mondtam ki először azt, hogy apa és anya.

De végül is melyik család elveszett gyermeke vagyok? Ez a kérdés minden egyes évben előjött álmaimban - olyan, mint egy súlyos kereszt, amelyre én hosszú évek óta rá vagyok szegezve. Amit a homlokomon hordozok, arról nem tudom, hogy az isten vagy az ördög által hagyott nyom.

Régebben megpróbáltam az emlékeimben megkeresni a választ, de a négyéves korom előttiéket mintha egy ismeretlen erő lezárta és lepecsételte volna. Az agyam olyan, mint az *Ezeregyéjszaka meséiben* a halász által kifogott értékes váza, és a holdsarló rajta Salamon pecsétje. Lehetséges, hogy az emlékeimben valami ördögi dolog van eltemetve? Ő az egyetlen ember, aki hajlandó volt meghallgatni elmesélt titkaimat.

Akkor nem volt nálam zsebkendő, és a könyneimet az Ő ingének ujjába töröltem bele. Mind a két ingujja átnedvesedett. Végül elsétált, és nem jött vissza. Most, hogy ilyen tisztán megmutatkozott az álmaimban, hiszek abban, hogy Ő lesz az, aki elhozza nekem a kulcsot. Mit rejthetnek az emlékeim? Lehetséges, hogy valami olyasmit, amire az álmaim utalnak, valamit, ami csodul-tig telve van halálvággyal? Remegve várom, hogy fellebbenjen a fátyol.

4. A Lin naplója: Vej Csing megőrül

Vacsoraidőben kihozott egy palack vörösborot, és töltögetett magának. Megkérdeztem tőle, hogy a karácsony miatt-e, de azt válaszolta, születésnapja van éppen. „Igazán?” - kérdeztem, és felugrottam.

Fu Hsziao-csen

Gondolkodott egy rövid ideig, majd kibökte: „Anyukám mondta. Vicces, hogy az ember megszületik egy adott időpontban, és aztán más embereket kérdezzet róla.” Furcsa. Éppen csak egy pohár bort ivott meg, és máris ilyen abnormális dolgokat mondott. Később segítettem neki az ágyba feküdni. A villanyt eloltva, nagyon gyorsan elaludtam. Nem tudom, mennyi idő telhetett el, amikor egy furcsa dalra ébredtem fel. Csak két egyszerű sora volt, amelyek egyre ismétlődtek, mint egy megállíthatatlan fájdalom, ami egy elképzelhetetlen hely irányába forgat és pörget. A dal négy-öt szava tért vissza ismétlődve, egymás után sóhajtva, morogva. Hosszú ideig hallgattam a homályban, de nem értettem semmit. Az a fura érzésem támadt, mintha egy éppen vedlő kígyóval zártak volna össze. Később ingerülten megkérdeztem: „Ki vagy?”, de nem érkezett válasz. Megfordultam, kinyitottam a szemem, és amit a kollégiumi szobában láttam, attól kiment az álom a szememből.

Vej Csing csak egy fehér színű hálóruhát viselt, hosszú haja rendezetlenül kibontva hullott alá a vállára, és a dal az ő szájából szűrődött ki folytonosan, megállíthatatlanul. A fal felé fordult, és tartott a kezében valamit, amivel néha-néha erőt kifejtve rajzolt. A holdfény soha nem látott fényességgel szűrődött át a függönyön, és

az arcára vetült. Ügy nézett ki, mint egy fiatalon elhunyt nő szelleme. Vej Csing végül befejezte a rajzolást, s az a tárgy, ami nem tudom, mi volt, kiesett a kezéből, és odagurult az ágyam mellé. Óvatosan felvettem, és láttam, hogy egy vörös rúzs az. Az én negyvennyolc jüanért vett rúzsom.

Nem voltam mérges, mivel ekkorra már belém markolt a félelem. A szemben lévő falon vöröslött a kép, amelyen két kéz fogott egy szívet. Az egyik kéz finoman és gyengéden, a másik viszont erősen és határozottan. A szíven volt egy repedés, amelyből vörös vér fröccsent ki és hullott alá. A fájdalom érzése, amely a kép minden egyes vonásából szinte kicsordult, betöltötte az egész szobát. Megragadtam a párnámat, a szám elé szorítottam, és még magamhoz sem mertem szólni.

Vej Csing a szoba közepére sétált, majd leült törökülésbe. Arca a holdfényben olyan volt, mint egy gyermeké. Kislányos tisztaság ült rajta, aztán mintha az első szerelem szégyenlőssége látszott volna, amely idővel tovatűnt. A legvégül megjelent arckifejezés a csalódottság és az esélytelenség érzéséé volt. Váratlanul felemelt egy kést, és a homlokán lévő holdsarlószerű seb felé vágott vele.

A félelemtől ijedt kiáltás szaladt ki a számon, erre Vej Csing a kést lefelé irányította.

Mintha felébredt volna egy röpke pillanatra. A csuklója mellett aláhullott egy darab a hajából. Aztán váratlanul, mintha mi sem történt volna, felállt, majd lefeküdt az ágyára, és nem kellett sok időnek eltelnie, hogy egyenletesen lélegezve elaludjon.

Az ezt követő jelenet volt az, amit nem tudtam elfelejteni soha életemben. Vej Csing homloka elkezdett fényleni. Fénylett, akár egy szentjánosbogarakkal teli üvegpalack. A holdsarló olyan lett, mint egy drágakövel kirakott intarzia. Azután egy pontszerű fény jött elő belőle, amely megállt a levegőben, mintha vonakodna elhagyni Vej Csing arcát, de végül az ablakon át kirepült.

Csendesen lesiklottam az ágyról, és kirohantam az ajtón. Alig szaladtam néhány lépést, amikor megfordultam és visszafutottam, felmarkoltam egy pokrócot, amibe belecsavartam magam, majd így menekültem egészen a folyosó végéig. Itt már volt lámpafény.

5. Vej Csing naplója, 1995. december 26.

Hoztam egy tál vizet, és egy rongyot beáztatva elkezdtem letörölni a képet a falról. A víz nagyon gyorsan változott vöröses és fekete színűvé, s kanyarogva folyt lefelé a falon. Elég sokáig törölgettem, de csak a kép felszíne jött le, a lenyomata ott maradt. Tényleg én festettem ezt? Álomban?

Tegnap éjjel zaklatott, zavaros álomom volt. Egy erdőben vártam Őt, a holdfény recsegettropogott a faleveleken, a hulló virágok, mintha alvajárók lennének, körözve lebegtek a levegőben. Én egy fán ültem, és az Ő portréit rajzoltam, egyiket a másik után, de egyik sem hasonlított rá igazán. Kis idő múlva megérkezett Ő, odajött hozzám, tekintete éles volt, és a sok éven át parlagon heverő álomtakarómon sok kis ösvényt vágott. Álomban álmodni kezdtem egy másik álmot.

A növények váratlanul őrült növekedésnek indultak, és nem kellett sok idő, hogy a térdemig... De nem, nem. Nem a fű nőtt, hanem én változtam hirtelen apróvá, olyanná, amilyen hároméves koromban lehettem. Egy nő tépte a füvet, és rakott belőle magas szénakazlat, megfosztva a mezőt az életet adó napfénytől. „Ne tépd le őket, mama, mind meg fognak halni!” - hallottam

meg a saját hangomat. „Ne zavarj, inkább menj játszani!” - mondta a nő türelmesen. Én unottan szopogattam a hüvelykujjamat. Nem sokkal később felnyaláboltam egy adag füvet, elszaladtam vele egészen egy folyópartig, és ott egy fa mellett megpróbáltam újra elűtteni őket. Az álomban született másik álom szomorú fényességgel továszallt a szélben. A gyerekkorom. Ez volt az első álomom, amelyben visszatért a gyerekkorom. Biztos Ő nyitotta meg az emlékeimet. Lehetséges, hogy van válasz azokra a kérdésekre, amelyek a leginkább izgatnak? Miért nem közölte akkor? Őrülden ráztam a testét, de nem szólt egy szót sem, és a szemében tükröződött a szívében érzett reménytelenség. Meglehet, saját magamnak kell megfejtenem az összes rejtélyt. Előhúztam egy kést, a holdsarlóra irányítottam, és a titokzatos jel felé szúrtam. A penge megérintette a homlokomat egy pillanatra, ekkor az álom félbeszakadt, és letargikus alvásba zuhantam.

6. A Lin naplója, 1995. december 27.

Az után az éjszaka után Vej Csingen egyáltalán nem mutatkoztak az őrület jelei. Mint mindenki más, rendszeren járt órára, együtt étkezett velünk, és ha valaki kérdezett tőle valamit, teljen normális választ adott. Csak még a korábbiánál is letörtebb és mélabúsabb volt. Már- már azt gondoltam, hogy azon az éjszakán én álmodtam a történeteket.

7. Vej Csing naplója, 1995. december 27.

Szaladok, a szél hangja sivít fülemben, az éjszaka olyan, mint egy sűrű massa, szinte ráragad a testemre. Olyan érzés, mintha átalakulnék egy fekete borostyánkővé. Ami engem odavonzott, az a tekintete volt, a búcsúzó tekintete.

Menni akarsz? Ne! Lehetséges, hogy nem tudod, de vártam, hogy a sötét éjszaka érkezzen, mivel tudom, hogy Te az álomom egyik szegletében vársz engem. Nappal legszívesebben a rohanó tömegek nyüzsgésében kereslek, és mindegyik messziről érkező ember arcába behelyettesítem a Tiédet. Így olyan, mintha nagyon sokszor látnálak Téged. Mindig a boldogság felé terelsz engem, messzire a fájdalomtól, hiszen Te vagy az egyetlen, aki megérti az összes örömet és keserűségemet.

Végül megláttam Őt, egy jeges tavon lépkedett előre és hátra, előtte a vékony jég, amelynek szélén egy vékony vizes sáv tükrözte vissza a holdfényt, ami úgy nézett ki, mintha ezüst darabkákat permetezne szerte-széjjel. Ha még egyet lép előre, elsüllyed. „Neeeee!” - sikítottam egy hatalmasat.

A saját hangom ébresztett fel, az összes csontom fagyos volt, és váratlanul a Sicsahaj-tó befagyott tükrén állva találtam magam. Előttem a vékony jég. Tehát én vagyok az, aki ha lépne egyet előre, elsüllyedne.

Valójában nem csak az álmomban rohantam. Az álmaimban és az álmaimon kívül is ugyanúgy elváltunk. Csupán annyi volt a különbség, hogy álmomban Ő volt az, aki menni akart, a valóságban pedig azt akarta, hogy én menjek. Vajon az emlékeimben miféle titkok vannak eltemetve?

Ha arra van szükségem, hogy elmenjek, elmegyek. Meg kell mondanod nekem, valójában ki vagy, és hogy az emlékeimben valójában mi is van elrejtve. A lábam megindult, és tettem egy lépést előre. Mintha mágikus erő markolt volna meg, Szédülten repültem felfelé, majd biztonságosan hullottam alá a szilárd és erős jégre. Lassan felkeltem, a sötétség pedig több rétegben burkolt be engem. Arcomon sebesen folytak le a könnyeim.

8. A Lin naplója, 1995. december 27.

Hajnali öt órakor a kinyíló ajtó zajára ébredtem. Vej Csing állt ott, arca sápadt, mint egy szépséges, de törékeny porcelánbabáé. Kérdeztem, hol volt, merre járt, de nem szólt egy szót sem, és úgy tűnt, hogy egy messzi-távoli hely irányába néz meredten.

Megfordult, és megláttam a ruhája hátsó felén egy képet. Olyan volt, mintha egy égés okozta folt lenne. Két kezét ábrázolt, köztük egy szívvel. A szív összenyomva elvesztette eredeti formáját, és vörös vér spriccelt ki belőle. Mintha egy kínban égő szellem követné Vej Csinget. Szerettem volna segíteni neki, de a szemében látszott, hogy a lehető legnagyobb távolságot akarja tartani az emberektől.

9. Vej Csing naplója, 1995. december 28.

Vacsora után A Lin azt javasolta, menjek vele egy pihentető sétára, ki a szabadba. Megkérdeztem

tőle, hogy mi lesz, ha a vezető tanára rajtakap. Azt válaszolta, ha az ég rászakad a fejére, majd ő megfogja. Mondtam, hogy hagyjuk, mivel én három centivel magasabb vagyok nála, ha leszakad az ég, úgyis engem fog előbb agyonütni. Valamelyikünk nyilván megőrült. Lustán nézgettem magam a tükörben, és úgy éreztem, hogy a tükörképem egyre idegenebb számomra.

Aztán váratlanul nem láttam magam, és a tükörből előjött a széles és végtelen univerzum. A csillagok sokasága repült felém, és tűnt el a hátam mögé érve. Egy galaxis nagy sebességgel közeledett, közepén egy mozdulatlan csillag fénylett sárgás és vakító fehér színben. Körülötte kilenc különféle kinézetű bolygó keringett. A Naprendszer.

Nem sokkal ezután a bolygók elfoglalták az egész tükröt. Erőt vett rajtam egy eddig ismeretlen izgatottság és nyugtalanság. A hosszú utazás véget ért, egy titokzatos és ismeretlen világ kezdett kavargva kibontakozni előttem. Az utcán nagyon sok ember volt, mind mozdulatlanok. Közelről nézve őket, tisztán láttam, hogy az arkifejezésük nyugalmat és békét tükröz, de nyilvánvalóan látszott az is, hogy halottak. Mint Pompeji ősi városának lakói, akik a pillanat tőredéke alatt változtak történelemmé. A szívem örülten ugrált. Becsuktam a szemem, és váratlanul a saját álmomban találtam magam.

Kiléptem a kollégium épületéből, és a szél szinte ökölcsapásként ért. Mintha egy hatalmas madár a szárnyaival csapott volna le rám. Ekkor láttam meg a fiút, aki egy fa alatt állt. A mellette lévő lámpa fénye megvilágította arcának egyik felét, a másik az árnyakba veszett. Képtelen voltam kivenni és eldönteni, hogy ő az álmomból előlépett valóság, vagy még mindig alszom. Ahogy rám nézett a sötétben, úgy festett, mintha az egész teste tintával lenne átitatva. Egy szemvillanás alatt minden, ami körülvettem, nagyon távolinak tűnt. Olyan távolinak, hogy nem tudtam megérinteni, és úgy éreztem, az ég és a föld között lebegek valahol. És ő is ott van. Hangosan kérdeztem tőle, hogy mi ez az egész. Erre felelte a fejét, és a szemében megláttam valami olyan dolgot, amit nem tudnék világosan elmondani. A fa alatt feltűnt egy kép, azzal a két

kézzeel és a szívvel. Csak a szív már darabokra tört, és nagyon nehéz volt újra összerakni a milió darabkáját.

10. A Lin naplója, 1996. január 2.

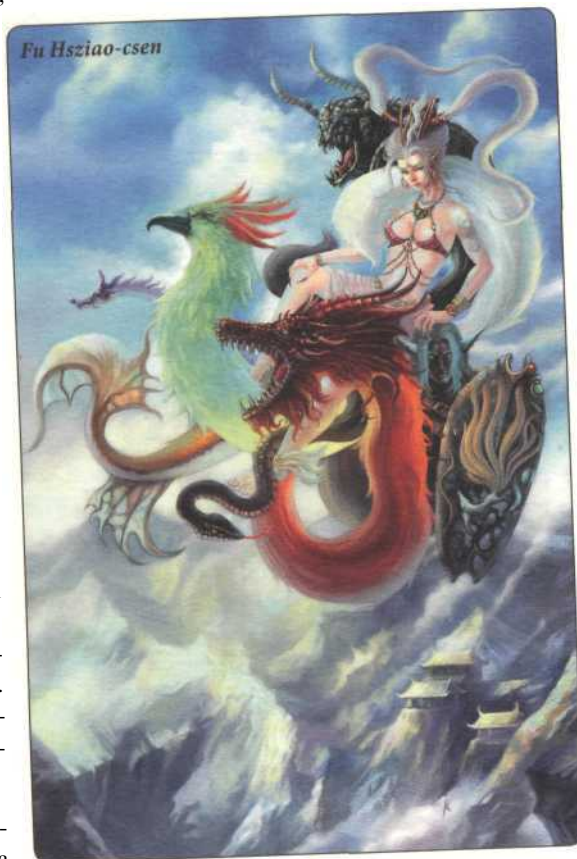
A felettünk lévő emeleten lakó lányok részegek voltak, és azzal játszottak, hogy lufikat tapostak szét, és az összegyűrt, szakadt darabokat az erkélyünkre dobták. Fogtam egy bambuszpálcát, és megütöttem vele a plafont, ők erre az ütögetés által keltett hang ritmusára kezdtek el ugrálva táncolni. Nem tudtam tovább elviselni, és felmentem az emeletükre. Ahogy kinyitottam az ajtajukat, mind a négyen mosolygós arccal és egyszerre mondták: „Boldog új esztendőt!” A haragom szinte azonnal elszállt, és zavartan visszamentem a szobámba. Vej Csing asztalán a rendetlenség ugyanolyan volt, mint öt nappal korábban, amikor nyoma veszett. Bosszúsan eldobtam egy üres szójaszószos üveget.

Huszonnyolcadikán történt; ott állt a kollégium előtt, me-rev tekintettel. Követtem pillantását, azt hittem, hogy egy fiú lesz ott, de csak egy fát láttam.

Ezt követően örült futásnak eredt, kiszaladt a kollégium parkjából, egyenesen szembe a sűrű gépkocsiforgalommal. Egy autóbusz nagyon közel hozzá megállt, és a sofőr dühösen elkezdte szidni. Vej Csing mintha akkor riadt volna fel álmából, és lába a földbe gyökerezett. Én éppen vissza szerettem volna húzni, de ő ismét szaladni kezdett. Kezében hirtelen

kést vettem észre. Megállított egy taxit, beszállt, és utána már nem tudom, mi történt vele. Megpróbáltam ugyan követni a kocsit, de hiába.

Az előbb valaki kopogott az ajtón, és egy sürgős küldeményt adott át. Kinyitottam, a belsejében egy teljesen átlagos füzet volt, és néhány levélpapír.

11. Vej Csing naplója, 1995. december 29.

Álltam egy ismeretlen kisvárosban, ahol számtalan idegen tekintet villant felém. Körben mindenhol emberek, de én mégis úgy éreztem, mintha a sivatag kellős közepén lennék, homokdűnék sorakoznának egymás után végtelenül, és kaktuszok magasodnának mindenfelé. Biztosan elvesztettem az öntudatomat, ezért nem tudom, hogyan kerültem ide. Minden ismerős volt, és egyben idegen is. Mintha már az álmaimban jártam volna itt, nagyon sokszor. Álomtükör.

A hó délután kezdett el hullani, de a szél egyáltalán nem fújt. Nagyon nagy hóhelyhek szállin-

góztak alá a földre. Az ég szürke volt, a talaj fehér, a világ ilyen szürke és fehér színekben nyílt meg előttem.

Hirtelen elkezdtem sírni, mint aki sok éves távollét után tért haza. Olyan voltam, akár egy szülei hangjától megnyugvó gyermek. Az Ő szüleitje tűnt fel előttem, és ahogy a hóhelyhek hullottak, olyan volt, mintha egyenesen keresztül tudnék hatolni a testém. Önkéntelenül követtem Őt, ahogy ment az egyik, majd a másik

utcán, a hó minden lépésnél ropogott a talpam alatt. A testemet teljesen belepte már, úgy néztem ki, mint egy hóember. Az Ő sziluetttje egy kis domb előtt eltűnt. Öntudatlanul megállítottam a lépteimet.

Ez a domb messziről nézve hegynek tűnik, de közlőrlől látni, hogy csak egy alig százméteres kiemelkedés. Nem volt rajta erdő, csak egy még nem teljesen befejezett épület és egy széles, egyenes aszfaltút.

Váratlanul azt éreztem, hogy rettentően hideg van. Az út mellett állt egy kis épület, az ajtaján hiányos és hibás írásjegyekkel egy felirat, talán dohány- és italkereskedés lehetett. Régebben az volt a szokásom, hogy nem mentem be olyan üzletbe, amelynek cégtábláján vagy más feliratain hibát találtam. Most azonban majd megfagytam. Az üzlet tulajdonosa egy idős bácsi volt. Kérdeztem tőle, hányadika van, és azt felelte, hogy huszonkilencedike. Mondtam neki, szeretnék egy naplót, és rögtön hozott is egy lezárható dobozt. Közölte, hogy ebből a fajta áruból, mármint a naplóból, már nagyon régóta nem érkezett egy darab sem, viszont van gyakorló füzetek. Ezután kiemelt a dobozból egy nagy rakással a füzetekből. Mondtam, hogy én akkor is inkább egy naplót szeretnék. Erre azt válaszolta, mivel ekkora hó esett, hova is tudnék menni megvenni azt, és egyébként ezeknek a füzeteknek a minősége igen jó. Én nagyon részletesen megvizsgálva kiválasztottam egyet. Most kezdtem csak érezni a lábamat, mintha millió hangya mászna rajta: egyszerre viszkett és fáj. Mondtam, hogy kell erre lennie egy erdőnek. Ha jól emlékszem, olyan, ahol csak fehér nyárfák vannak. Elég sok idő eltelt, amire észrevettem, hogy a kiejtésem teljesen megváltozott, és északkelet-kínai akcentusban kezdtem el beszélni. A boltos ekkor azt mondta, hogy tévedek.

Fizettem, és már éppen menni készültem, amikor észrevettem, hogy ott áll Ő az ajtó mellett, nézi az öregembert, és a tekintetéből düh árad. Ekkor megértettem, hogy az egyik rejtély a szemem láttára fog feltárulni. Az öregember azt mondta: „Ne menj még, elmesélek neked egy történetet.”

Úgy tűnik, az emberek által oly kedvelt történetek mind azzal kezdődnek, hogy egyszer

volt, hol nem volt, és ez alól az öregember meséje sem képezett kivételt. Azt mondta, az ő története a „nagy proletár kulturális forradalom” idején játszódik. Egyszerű és száraz stílusban mesélte, olyan volt az egész, mint egy gyorsan porladó csontváz. A következő néhány napban megpróbáltam frissen és elevenen magam elé képzelni a történetet, de elejétől a végéig nem tudtam, mert ezzel összehasonlítva az én huszonkét esztendőm számláló életem olyan volt, mint egy nyomorúságos fehér írólap. Valamennyi önfejtő érzésből fakadó fájdalommat nem éreztem többnek minden ok nélküli morgolódásnál. Továbbá képtelen voltam beképzelnem magam a főszereplő helyébe is.

Az öregember meséje szerint nagyon régen élt egy házaspár, a nevükre azonban valahogy senki nem emlékezett. Egyszer a feleség készített egy plakátot, a vezetőjük nevének egyik írásjegyet azonban óvatlanul hibásan írta. Ezzel nagy bünt követett el. A feleség éppen gyereket várt, ezért a férj vonult be helyette a börtönbe. Kevés idő elteltével aztán a rab hivatalos levelet kapott, amely szerint a felesége elvált tőle, és nem sokkal rá hozzáment egy másik férfihoz, sőt azt is megtudta belőle, hogy az asszony leánygyermeket szült.

A férj ezt követően úgy gondolta, valahogy ki kell szabadulnia. Bolondnak tette magát, és nemsokára átszállították egy pszichiátriai kezelő intézetbe. Több mint három évet töltött el itt, és valóban kezdte elveszíteni az eszét.

A kulturális forradalom vége után egy évvel jöhetett csak ki. Első dolga az volt, hogy elment a felesége új otthonába, elrabolta a négyéves kislányt, és vele a karjában elrohant ide. Akkoriban ezen a helyen egy nagy erdő állt. A feleség értesítette a rendőrséget, a rendőrök pedig három nap és három éjjel keresték, de nem találták meg a gyermeknek még az árnyékát sem, nemhogy a nyomait. Az erdőben azonban rábukkantak egy nagy területre, amelyet nem borított hó. Egy hópehely nem sok, annyi sem volt ott. A két ember a hóval együtt elolvadt.

Az öregember lassú és merev hanghordozása mint egy jéghideg kéz közeledett és markolt a szívembe. Tíz év, a kultúra tízesztendőm vadászata

és gyilkolása, amit az idő könyvbe írt és történelemmé változtatott. Az idő és a tér a fogai között roppantotta össze az életben lakozó humanitást, és mint egy elszáradt héjat vetette le a földre. A külső váz volt a történet maga, amelyből ki lehetett venni a személyiséget, az érzelmeket és az apró részleteket, finomságokat. De a történelmet a későbbi emberek mindig felfalják, a történeteket pedig elfelejtik. Az individuum tehát nem más, mint egy nép történelmének frissen bemutatott áldozata.

Lassan odamentem a korábban már látott épület elé. Az öregember közölte velem, hogy ez egy árvaház volt. A zajok valahogy furcsáknak tűntek. Meg voltam győződve róla, hogy a lépteim fájdalma pontos lenyomata a tizennyolc évvel ezelőtti férj lépteinek. A betonút burkolata homályosan tükröződött, éreztem az éjszaka közepén előbújó szellemeket. Csak mentem le a dombról, a fejemet hátrafordítva egyszer visszanéztem, és felfedeztem egy sűrű erdőt. Térdre estem, és olyan testtartást vettem fel, amelyet áldozat felajánlásakor szokás. Gyenge szellő hozta el az Ó illatát. Mintegy felajzva a régi fájdalom emlékétől, odafordítottam a fejem, és láttam a két szemét, amelyek olyanok voltak, mint egy pár sötét, fekete barlang.

12. Vejsing levele A Linnek: A Lin, el fogok menni

Emlékszel még, amikor egyszer régen megkérdeztem tőled, hiszel-e a halál utáni létezésben, a túlvilágban? Te azt mondtad, nem hiszel, én meg azt, hogy igen, és biztosan nagyon szép lehet, mivel az eltávozott emberek közül még egy sem tért vissza. Ugye? De most tényleg el fogok menni, mivel felfedeztem, hogy az a világ, már ami engem illet, csak illúzió. Nincsen benne semmi, ami szebb lenne a jelenleginél. Éppen ez az oka, hogy mindenképpen mennem kell.

Olvastad a naplomat az elmúlt néhány napról, van benne egy történet. Most folytatom. Folytatom a történetet, de ne legyél dühös rám egy cseppet sem, mivel én is csak hallottam, és úgymond felhasználtam arra, hogy bemutassam azt, amit személyesen éltem át, tapasztaltam meg.

A férfi és a lánya, miután beszaladtak a sűrű erdőbe, megláttak egy éppen felrobbanni ké-

szülő űrhajót, és az űrhajón lévő emberek... Nem, talán inkább nevezzük őket életszerű lényeknek, mivel nem volt emberi testük, hanem az emberi szem által látható részük leginkább fényből állt. A Földön vizsgálódtak nagyon hosszú ideig, és végül meglették a végkövetkeztetést: a bolygó megfelel egy kolónia létrehozására, ezért kidolgoztak egy tervet a megszállására. Amikor azonban éppen el szeretnék volna hagyni a Földet, az űrhajó meghibásodott, és most felrobbanni készült. A hibát már késő lett volna elhárítani. Mivel az idegenek nem akarták elveszíteni adataikat és terveiket, az egészet átültették az én fejembe. Tehát ezek az információk az én négyéves korom előtti emlékeimmel együtt be lettek zárva a tudatalattim legmélyebb rétegeibe. Az idegenek megölték az apámat, engem pedig elvittek az onnan nyolcvan kilométer távolságra lévő jelenlegi otthonomba. Ezt követően az űrhajó felszállt, majd felrobbant. A robbanás előtt a legénység még kibocsátott egy jelet a saját bolygójuk irányába, közölve, hogy az adathordozót milyen jellel látják el. Ez a homlokomon található holdsarló.

Minden év december huszonharmadikán érkezik egy jel, megvizsgálendő, vajon élek-e még. Így történhet meg, hogy minden esztendőben azon a napon ugyanazt álmodom. Tizennyolc éves múltam, amikor elküldtek hozzám egy embert, aki a gondolatai által bejutott az agyamba. Hogy könnyedén elfogadtassa magát velem, fölvette annak a fiúnak az alakját, akibe három évvel ezelőtt beleszerettem. Áttúrta az emlékeimet, a memóriámat, amelyben átvizsgált minden fontos és kevésbé fontos lenyomatot. Valamennyit elárasztotta fényes és szépséges gyöngyökkel, amelyek végül előadták a leglényegesebb információt, a Föld elpusztításának tervét.

Nem gondolta volna, hogy az emberek földjét kell elfoglalnia. Amennyiben azonban nem vállalja, jöhetett volna más helyette. Csak egy megoldás maradt, az én halálom. A gonosz emlékeket és az én életemet együttesen elpusztítani. Ők lehet, hogy küldenek még valakit vizsgáldni, de az összes adatot összegyűjteni nagyon sok időt vesz igénybe. Addig is a földi embereknek van idejük megerősödni, és felkészülni a támadásuk elhárítására.

Néhányszor megpróbálta irányítani a gondolataimat, hogy kövessék el öngyilkosságot, de az én gyengeségem és jószívúságom, az érzelmeim iránta végül mindig keresztülhúzták a számítását. Két kéz tartotta fogva a szívét, az egyik az anyém, a másik a népéé. Képtelen volt használni a földi emberek nyelvét, hogy kifejezze az esélytelenségét. Így hát behatolt az álmaimba, mint egy tükörkép, kölcsönvette a szememet ahhoz, hogy sírni tudjon, a kezemet, hogy lerajzolja a saját bánatát, szomorúságát.

Azt mondta, hogy ő gyenge, nincs ereje felvállalni egy ártatlan élet és lélek megölésének a súlyát. Ezért elhatározta, közli velem a valóságot, és a „létezni vagy kipusztulni” problémáját vetette oda elé. Hitt abban, hogy én tudok választani a későbbiekben. Eljött velem, és ezzel egy időben saját tiltakozását is kimutatta a népe irányában...

A Lin, az utam végére érek, hallom a temetési harangok hangját. Nem tudom, ismered-e a jü nép áldozati szertartását. Az ősi időkben, ha elveszett egy ló, egy egész ménes kereste, ha elveszett egy ökör, akkor egy egész csorda kereste. Én most elmegyek, de nem lesz, aki keresetne. Talán halod majd az emberek tömegében a nevetésemet. Ég veled.

13. 1996. január 1.

Néhány híradás beszámol arról, hogy egy hatalmas, gömbszerű villámló dolog váratlanul támadást intézett egy kisváros ellen, egy fia-

tal vidéki a szerencsétlenségben életét vesztette.

14. A Lin naplója, 1996. január 7.

A napló írását befejeztem. Este tíz óra után elmentem füzetet venni. A hó nem tudom, mikor kezdett el esni. Szél egyáltalán nem fúj. A hatalmas hópelyhek lassan hullottak alá. Az ég szürke volt, a föld pedig fehér, a világ ilyen szürke és fehér színekben nyílt meg

előttem. Sokáig sétáltam, és végül találtam egy üzletet, amely nyitva volt, és égett benn a világitás. Az üzletben egy öregembert találtam. Mondtam neki, szeretnék egy naplót, és rögtön hozott is egy lezárható dobozt. Közölte, hogy ebből a fajta áruból, mármint a naplóból, már nagyon régóta nem érkezett egy darab sem, viszont van gyakorló füzet. Ezután kiemelt a dobozból egy nagy rakással a füzetekből. Mondtam, hogy én akkor is inkább egy naplót szeretnék. Erre azt válaszolta, mivel ekkora hó esett, hova is tudnék menni megvenni azt, és egyébként ezeknek a füzeteknek a minősége igen jó. Én nagyon részletesen megvizsgálva kiválasztottam egyet. Aztán ő

adott egy tollat, amivel az első borítójára felírtam a következő két írásjegyet: Vej Csing. Visszamentem a kollégiumi szobámba, a hó pedig minden lépésnél ropogott a talpam alatt. A testemet teljesen belepte már, úgy néztem ki, mint egy hóember. A kollégium épülete előtt egy kicsike sírhant domborodott, ide volt eltemetve Vej Csing naplója.

Az ő nevével ellátott füzetbe fogom lejegyezni az én történetemet.

Kalocsai Sándor fordítása

A lappangó háború

Sok olyan területet fel tudunk sorolni a napi politikából, amely komoly fenyegetést jelent az egész világ számára. Azonban a térképen elbújik egy konfliktus, amely évtizedek óta csipkerózsika-álmát alussza, de kirobbanása az egész bolygóra kihatással lehet. Akár atomháborúba torkollhat. Ez a Kína-Tajvan konfliktus.

HHA MEGHALLJUK Tajvan nevét, úgy gondolunk rá, mint egy kis szigetországra a Dél-kínai-tengeren. És ebben hatalmasat tévedünk. Ugyanis az állam jogi státusa több mint bizonytalan. Tajvan - hivatalosan Kínai Köztársaság - a nemzetközi jog uralkodó értelmezése szerint nem önálló ország, hanem Kína része, annak egyik tartománya. Vagyis a Kínai Köztársaság a Kínai Népköztársaság része.

Bár több mint ötven éve teljesen külön fejlődnek, és gyakorlatilag semmilyen közük nincs egymáshoz, mégis egységnek számítanak. Tajvan minden tiltakozása ellenére. És ha ez a helyzet nem oldódik meg rövidesen, akkor háború törhet ki közöttük, amely a kényes politikai helyzet miatt akár nukleáris csapásváltásba is torkollhat.

De nézzük meg ennek a furcsa helyzetnek a kialakulását. Tajvant a 160 kilométer széles Tajvani-szoros választja el Kínától, vagyis a sziget közelebb van az anyaországhoz, mint Szeged Budapesthez. A Dunántúlnál valamivel kisebb szigeten huszonkétmilliós emberek élnek. Mivel ásványkincsei gyakorlatilag nincsenek, termőföldje csekély, gyakorlatilag mindenből behozatalra szorul. Ezt aztán átalakítja valami drága áruvá, és eladja. Így lett belőle az egyik ázsiai kistigris-ország.

Történelmi és politikai háttér

A kis szigetnek hányatott a történelme. Az idő évszázadokig gond nélkül folyt el az óslakosok feje felett. Azonban 1623-ban holland gyarmatosítók foglalták el Tajvant. 1644-ben Kínában a Csing-dinasztia került hatalomra. Az előző dinasztiához hű kalózvezér, Cseng Cseng-kung a Csingek elől menekülve 1662-ben átkelt flottájával a szoroson, kiűzte a hollando-

kat, és saját államot alapított. Ezt aztán 1683-ban foglalta el a Csing-ház, s Tajvan a Kínai Birodalom része lett.

Az 1894-1895-ös kínai-japán háborút a kínaiak elvesztették, s többek között Tajvan szigetéről is le kellett mondaniuk. A japán fennhatóság egészen a második világháború végéig megmaradt, ami után a sziget ismét kínai kézre került, s a Csang Kaj-sek vezette Kínai Nemzeti Párt (Kuomintang) külön tartományként visszacsatolta az országhoz.

De nézzük Kínát. A Csing- (mandzsu) dinasztia egészen 1911 karácsonyáig uralkodott, de a vucsang-i felkelés hatására a Mennyei Birodalom összeomlott. 1912-ben kikiáltották a Kínai Köztársaságot. Az ország sorsa a továbbiakban sem volt sokkal jobb. A köztársasági évtizedekben zajló polgárháborúban és a Japán-ellenes harcokban 40 millióan vesztették életüket. 1945-ben Japán kapitulált, s a kiújuló polgárháborúban 1949-ben a Mao Ce-tung vezette Kínai Népi Felszabadító Hadsereg győzött - ekkor Csang Kaj-sek vezetésével a Kuomintang kétféle híve az USA haditengerészetének védelme alatt Tajvanra menekült. 1949. október 1-én Mao kikiáltotta a Kínai Népköztársaságot, Tajvanon pedig hivatalosan tovább élt a Kínai Köztársaság. A szocialista országok kivételével a külvilág Tajvant ismerte el Kína törvényes képviselőjének, a nagyhatalmak a kommunista Kínával nem vették fel a diplomáciai kapcsolatot, amely így elszigetelődött a világtól. A Kínai Köztársaság - a szárazföld visszaszerzésének igényével - az ENSZ Biztonsági Tanácsának tagjává vált.

Így lett egy országból majdnem kettő. De csak majdnem. A következő néhány évtized a diktatúrák kora, Kínában kommunista, Tajvanon jobboldali rezsim uralkodott. 1950-ben az ENSZ-ben csak a sima

tagságot ajánlották fel Kínának a „két Kína-elv” nevében, amit az érthető módon nem fogadott el. Végül 1971-ben megvonták Tajvantól a BT-tagságot, és a helyét a Kínai Népköztársaság foglalta el, amely vétőjogot is kapott. Ezek után már a Kínai Népköztársaság lépett fel az „egy Kína” igényével, amit az Egyesült Államok is elfogadott.

Adott két ország, amely jogot formál a másikra. A kommunista Kína gyorsan partnerre lelt a Szovjetunióban. Az Egyesült Államok Tajvan segítségére sietett. Kína többször is kísérletet tett a szigetország elfoglalására. 1954-ben aláírták az USA-Tajvan védelmi szerződést, amely garanciavállalás az USA részéről, hogy mindenáron megvédi Tajvant. Cserébe figyelmezteti partnerét, ne provokálja a vörös óriást. 1979-ben a szerződést megváltoztatták, az USA továbbra is szállít fegyvert, agresszió esetén megvédi Tajvant, de csak békés eszközökkel tartja elképzelhetőnek a két ország egyesítését. Ez a szerződés van érvényben azóta is.

A változások a szigeten 1985-ben kezdődtek el, 1987-ben, 38 év után megszűnt a rendkívüli állapot.

1988-89-től hasonló demokratizálódási folyamat zajlott le, mint nálunk. 1993-tól megkezdődött a két ország viszonyának normalizálódása, különböző kérdésekről, gazdasági kapcsolatokról tárgyalnak. A viszony hol enyhébb, hol feszültebb. 1999-től a helyzet rosszabb, mert egyre gyakrabban hagyja el a tajvani politikusok száját a függetlenség szó. Kormányuk azt sugallja, hogy két Kína van, de ezek különleges kapcsolatban állnak egymással. Peking dühbe gurult, és csak akkor hajlandó folytatni a tárgyalásokat, ha ezt Tajpej visszavonja.

Háborús forgatókönyvek

Ez a düh már veszélyes. Évtizedeken keresztül inkább csak kardesőrtetés, erőfitogtatás volt Kína részéről a tajvani megszállás emlegetése. Az elmúlt évek gazdasági fejlődésének hatására azonban rohamosan fejlesztették a hadsereget, amely hamarosan készen áll majd az offenzívára.

Peking értelmezése szerint Kínának ehhez joga van, és ezt további jogi intézkedésekkel is alátámasztották. 2000 februárjában adták ki a „fehér könyvet”, amely szerint három esetben lépnek fel a „lázadó sziget” ellen: ha kikiáltják függetlenségüket, ha idegen csapatok jelennek meg a szigeten vagy ha beláthatatlan ideig halogatják az újraegyesítési tárgyalásokat. 2005-ben ezt még megfajelték azzal, hogy a parlament elfogadta az elszakadásellenes törvényt. Eszerint a kínai hadsereg azonnal felléphet - felsőbb politikai jóváhagyás nélkül - Tajvan ellen, ha a három fenti lehetőség bármelyike bekövetkezik.

A katonai szakértők szerint Kína a támadás során négy forgatókönyv közül választhat. Az első Tajvan azonnali megsemmisítése. Ebben az esetben rakétákkal pusztítanak el az ország infrastruktúráját, kikötőit, kormányzati létesítményeit, katonai bázisait. A gyilkos akció során a hadsereg közel fele azonnal megsemmisülne a szigeten. A CSS-6 és CSS-7 rövid hatótávolságú rakéták már telepítve várnak a tengerparti bázisokon, 1990 óta Kína több mint ezret telepített ezekből a szoros nyugati partjára.

A második verzió egy hagyományosabb, összefegyvernemi támadással számol. E forgatókönyv szerint Kína az első hullámban legmodernebb repülőgépeit vetné be. 2007-es adatok szerint 110

A második verzió egy hagyományosabb, összefegyvernemi támadással számol. E forgatókönyv szerint Kína az első hullámban legmodernebb repülőgépeit vetné be. 2007-es adatok szerint 110

orosz SZU-30-as, és 200 SZU-27-es repülőgéppel rendelkeznek. Bevetnék továbbá saját fejlesztésű FC-1, JH-7 és J-10-es repülőgépeiket is. Ez a légi armada mennyiségi és minőségi fölényben lenne a 60 Mirage-2000-essel és 160 F-16-ossal szemben. A támadás második hullámában még bevethetik a ma már elavultnak számító régebbi típusú gépeiket, ezekből 1000 darab áll rendelkezésre.

A légtér ellenőrzése után megindulnak a part-ra szálló egységek, amelyeket a kínai haditengerészet hajói és tengeralattjárói támogatnának.

De nem szükséges elmenni a katonai összecsapásig. A harmadik forgatókönyv szerint Kína egyszerűen blokád alá veheti a szigetet, ami miatt a gazdaság és a kormányzat is néhány napon belül összeomlana. Ennek oka Tajvan tengerfüggősége.

A GDP 82 százaléka származik a külkereskedelemből, és ez gyakorlatilag teljes egészében a tengeren zajlik.

A negyedik megoldás a három előző forgatókönyv kombinációjával számol. A blokádot követné egy korlátozott rakétatámadás, majd ezután következne a repülőgépek. A légtér uralma után módszeresen felszámolják a partvédelmi erőket, elpusztítják a tajvani haditengerészetet, és az inváziós csapatok elfoglalják a szigetet.

Nem beszéltünk még Kína nukleáris erejéről. Szakértői vélemények szerint ha Kína elindul, mindenáron győzni akar. Bármelyik forgatókönyvet is választja, amennyiben a támadás kudarcba fulladna, legvégső esetben bevetné tömegpusztító fegyvereit.

2004-ben a tajvani kormány végeztette el a támadások számítógépes szimulációját. Az eredmény

Fu Hsziao-csen

lehangoló lett, Tajpej a hatodik napon elesne, és ezzel véget érne a háború. A kínai csapatok jelentős veszteségeket szenvednének, de a tajvani erők gyakorlatilag felmorzsolódnának.

Az USA szerepe

Automatikusan felmerül a kérdés, mit szólna egy ilyen támadáshoz az Egyesült Államok. Az egyezmény szerint azonnal be kellene avatkoznia. Épp ezért Kína számára fontos, hogy egy néhány napos villámháborúban foglalja el Tajvant, mielőtt az amerikai repülőgéphordozó egységek odaérnek. Az USA legközelebbi bázisai Okinava szigetén vannak, Japánban. Egy villámháború esetén napokig tartana, amíg a flottaegységek felvonulnának Tajvanhoz. Kína kész helyzet elé akarja állítani Amerikát - mire odaérnek, nincs miért harcolni, egy kis elfoglalt szí-

getért pedig nem követik el azt az esztelenséget, hogy világháborút robbantanak ki.

Ráadásul az USA esetleges szerepvállalása több mint kényes. A kínai-tajvani helyzet a nemzetközi jog szerint belpolitikai kérdés, ha az USA fellép Tajvan oldalán, súlyos nemzetközi incidenst okoz, és ők lesznek az agresszorok. Ráadásul az ENSZ Biztonsági Tanácsa sem adna engedélyt egy ilyen támadásra, különös tekintettel az orosz és a kínai vétóra.

2005-ben egy kínai tábornok egy nemzetközi konferencián kijelentette: ha az USA beavatkozik, akkor Kína fél van készülve arra, hogy keleti parti városai elpusztulnak a támadásban. De Amerika is számíthat rá, hogy több száz városát fogják porig rombolni.

Különösen intette az amerikaiakat, hogy ne legyenek elbizakodottak, a térségben állomásozó

csapataik nem olyan erősek, hogy Kína ne tudná visszatartani őket. Valamint csekély az esély arra, hogy térségbeli szövetségeseik - elsősorban Japán és Ausztrália - csapatokat küldjön. Hasonló lenne a katonai akció megítélése, mint a jugoszláviai támadás esetén.

A nyugati világ úgy számol, hogy ha úgy adódik, oda kell adni Tajvant Kínának. Mert Kína gazdasági és politikai ereje akkora, hogy nem lehetne nemzetközi szankciókkal büntetni. Annyira fontos szerepet lát el a világgazdaságban, hogy bármilyen ellene irányuló szankció - akár politikai, akár gazdasági - az egész világra mérne súlyos csapást, s minden idők legnagyobb válságával néznének szembe. Ennyit a világnak nem ér meg Tajvan. De bár-hogy is történik, konfliktus esetén az USA mindenképpen súlyos presztízsveszteséget fog elszenvedni.

Mikor?

A politikai és katonai szakértők szerint meg kell találni a békés egyesülés lehetőségét, mint Hongkong esetében. Ha Tajvan oktalan fenyegetéssel és belpolitikai indíttatású melldőngetéssel magára haragítja Kínát, az összecsapás gyakorlatilag elkerülhetetlen.

A 2000. és a 2004. évi választások előtt az akkori kormány többször is felbőszítette Kínát a függetlenség kikiáltásának pedzegetésével, ezért még a szövetséges USA is megorrolt rájuk. A tajvani elnök 2006-ban még tovább rontotta a helyzetet, amikor feloszlatta az ország újraegyesítési bizottságát. Ez teljesen értelmetlen és agresszív cselekedet volt, hiszen a bizottság gyakorlatilag csak papíron létezett, 2000 óta nem is ült össze. A csoport pusztá létezése azonban elég volt ahhoz,

hogy a fehér könyv harmadik passzusa ellen védjék magukat.

2004-ben még 2006 és 2008 közé tették a támadás várható időpontját. Ezt azonban hamar elvetették, mert Peking idén olimpiát rendez. Utána már bármikor megethetné, de mivel a 2010-es világkiállításnak Sanghaj ad otthont, nem valószínű, hogy ez bekövetkezne. De addigra már annyira meg fog erősödni Kína, hogy bármikor léphet.

Még egy szempont van, ami miatt Kínának sietnie kell a döntést. Az amerikai csapatok jelenleg Afganisztánban és Irakban is gyakorlatilag hadban

állnak. Ha Kína kihasználja ezt az időszakot, csekély annak az esélye, hogy az USA bele akarna bonyolódni még egy harmadik háborúba is. Az évek óta elhúzódo harcok miatt már amúgy is nagyon népszerűtlen a háborús politika az Egyesült Államokban. Senki nem vállalna egy olyan háborút, amely az eddigiekkel ellentétben az otthoniakra is veszélyt jelent.

A békés rendezés reményét jelzik a legfrissebb hírek. 2008 márciusában a tajvani elnökválasztást a Kínával való kapcsolatok normalizálását szorgalmazó jelölt nyerte, nagy többséggel. Április közepén pedig egy ázsiai regionális fórum tanácskozásán mintegy vélet-

lenül találkozott Hu Csin-tao kínai elnök Vincent Siew megválasztott tajvani alelnökkel. 1949 óta ez a legmagasabb szintű találkozó az anyaország és a tőle elszakadt sziget vezetői között. Bár pusztán gazdasági kérdésekről volt szó köztük, az ilyen találkozók nem szoktak véletlenül összejönni. Valószínűleg a háttérben sokat dolgoztak érte mindkét oldalon. Ez már jel lehet arra, hogy a két ország viszonya enyhülni fog, és a történelmi kényszerűséget látva meghozzák a szükséges döntéseket.

A Galaktika Fantasztikus Könyvek kötete

A mai Moszkva utcáin, a hétköznapi emberek számára szinte láthatatlanul, a Setét és a Fény erői uralkodnak. Ezeréves szerződésük értelmében az Éjszakai és a Nappali Őrség felváltva gondoskodik a két oldal közötti békéről.

Szergej Lukjanenko

ALKONYI ŐRSEG

(az Őrség-tetralógia harmadik kötete)

SZERGEJ LUKJANENKO
ALKONYI ŐRSEG

Az utóbbi évek egyik legsikeresebb orosz regénysorozatának harmadik kötete immár magyarul is olvasható!

Az Őrség-tetralógia korábbi két kötete még megvásárolható a Galaktika szerkesztőségében és a jobb könyvesboltokban!

Vajon mivel választunk
jobb utat, ha mindenáron
megpróbálunk
beilleszkedni
környezetünkbe, vagy
ha körömszakadtáig
ragaszkodunk
egyéniségünkhöz?

Csao Haj-hung
VEDLÉS

A MINT BELÉPTEM A SZOBÁBA,
azonnal megláttam.
Remegett.

Halkan nyöszörgött.

A levegőbe kinyújtott kezével mintha valamit meg akart volna ragadni, csupasz karját finom vörös erek hálózták be.

Hirtelen úgy éreztem, hogy a szobát olyan atmoszféra töltötte be, amitől ő nem volt többé elhagyatott.

Ez a szoba túl nagy - mindig ezt gondoltam. Úgy éreztem, a villában minden helyiség ugyanilyen nagy. Az építészek annak idején egy közel-keleti jellegű palotát akartak tervezni, de akkoriban az előző életem emlékei nagy súlyllyal neheztedek rám, s meg akartam szabadulni tőlük, ezért azt mondtam: „A szobák legyenek tágasak és magasak - mindegyik szoba legyen hatalmas!” Csak később jöttem rá, hogy hiába hagytam el a szűk élőhelyet, a tegnap emlékei elől nem menekülhetek, és ez a palotaszerű, hatalmas épület csak tovább ront a dolgon. Mindig sok embert fogadok itt, s a hely fokozatosan

színpaddá vált: folyamatosan változik a műsor, de az élet ugyanolyan rövid és üres, mint régen, s a színésznő árca alatt mindaz, ami valóban én vagyok, csaknem megszűnt létezni.

Ám ebben a pillanatban úgy éreztem, hogy ez a szoba nagyon kicsi, olyan kicsi, mintha csupán egy réteg ruha lenne őrajta, olyan kicsi, mintha az ő bőre lenne, s amint megtörténik az átváltozás, egyúttal ezt is levedli.

Ő itt van, ő a szoba központja, ő mindennek a központja. Ebből a központból égető forróság sugárzik, amely elnyel minden jéghideg, élettelen dolgot, mintha azok is az ő életének részévé válnának - mintha én is az ő életének részévé válnék.

Lépésről lépésre közeledtem ennek a forróságnak a központjához, ennek az életnek a forrásához. A levegő megtelt csábítással, mert a levegő is az ő lélegzete volt - életereje átadásának közege. Belélegeztem az életét. Mintha én is életre keltem volna.

„Bíííp” - a kommunikátor hangja most különösen fülsiketítő volt.

Összerándultam, mintha az arcomba egy lavór hideg vizet zúdítottak volna.

Bár a saját nappalimban voltam, a vendégem éppen itt készült vedleni. A vendégem nem varázsló, s nincs is semmilyen különleges képessége. Ő egyszerűen csak egy a „barlanglakók” közül, akik életük folyamán kilencszer vedlenek.

Egy miközülünk, akik életünk folyamán kilencszer vedlünk.

- Halló! - kapcsoltam be a kommunikátort. Mu Szen alakja jelent meg a szobában.

Sosem szerettem a hologramképet, de most, hogy láttam Mu Szent megjelenni Tou ágya mellett, először fedeztem fel, hogy a valóság és az illúzió között ilyen éles különbség lehet. Ahogy Mu Szen vetített alakja ott állt a küszködő, nyöszörgő barlanglakó mellett, aki a szenvedésen keresztül éretté válva tett bizonyoságot az életről, az igazán szégyentelen volt. Hogy hagyhatom, hogy egy ilyen ember lássa Tout Vedlés közben?

- Átmegyek máshova - azzal ellentmondást nem tűrően kikapcsoltam a kommunikátort, s kisiettem a szobából. Ahogy csuktam be az ajtót, még egyszer visszaneéztem. Tou az ágyon vergődni kezdett, fájdalmas nyöszörgése árvíz-ként öntötte el a szobát.

- Mi van? - kérdeztem mogorván.

- Kung, elég nagy visszhangja van annak, hogy magadhoz vetted azt a barlanglakót. A rajongóid háborognak, s a cég felsőbb szintjein is elégedetlenkednek. - Mu Szen az ügynököm, akinek minden helyzetben olyan nyájas és behízelgő az arca, hogy az ember néha a legszívesebben felpofozná. - Te vagy a világ legnépszerűbb színésznője, hivatalosan 19 éves; ha bárkivel belebonyolódsz valamilyen szerelmi kalandba, az halálos csapást jelent a színészi karrieredre.

- Szerelmi kaland? Nincs itt semmiféle szerelmi kaland! Tou barlanglakó, az egész felszíni világban ő az egyetlen, aki velem egy fajba tartozik. Miért ne segíthetnék neki?

- Egy fajba tartozik? A rajongóid nem tartják őt egy fajba tartozónak veled. Kung, ne feledd el, hogy te már nem vedlesz; mindenki úgy gondolja, hogy ebben az értelemben te az átlagos emberekhez tartozol. Az a Tou meg még

mindig folyton vedlik, az emberek biztosan nem fogadják be őt.

- De ez a ti bűnötök! - Nem tudtam visszafogni a hangomat. - Miért kellett minket idehozni a ti világotokba? Mi régen... Régen...

Mu Szen változatlanul mosolygó szeméből éles fény lövellt ki:

- Miféle élet volt az, amit régen éltél?

Hirtelen úgy éreztem, hogy nehezemre esik a légzés. A régi életem, a régi életem rémálma mindent elsöprően tört fel a mélyből, betöltötte képzeletemet, egy kis szabad helyet sem hagytam.

A sötét, napfényt sosem látott világ, a szűk, nyirkos barlang. Egy-egy barlangba kuporodunk, mint kiköltésre váró tojások. Aztán időről időre eljön a fájdalom időszak. Amikor elkezdődik, csak a bőr alatti viszketést és szúrást érezzük, majd fokozatosan, a kemény külső réteg alatt kialakul az új bőr; aztán az újonnan felépült izmok és csontok, mint a duzzadó gyümölcs húsa, feltörnek a héjat. Lángok égetik az egész testet, minden egyes sejt éhesen és szomjasan sikít, remeg, vonaglik, szét akar szakadni, s szét akarja szakítani az egész testet... A vedlés a sötét világban az élet égő fénye, de olyan borzalmasan fájdalmas, hogy nem akarok visszaemlékezni rá.

- Kung?

Összeszedtem magamat, s felemelt fejjel szembenéztem Mu Szen üres figurájával. Tulajdonképpen honnan venném a jogot rá, hogy szidjam vagy lenézzem? A legnagyobb csaló én vagyok. Én voltam az, aki örömmel eldobtam magamtól a valódi életemet.

- Vidd el őt!

- Vigyem el? - Vacogni kezdtem. - Nem, azt nem lehet. Szun mester már nem él, a többi emberi lényben pedig még nem tudok teljesen megbízni. Nem lennék nyugodt, ha Tout valaki másra bízna.

- És a karriered? Nem hiszem, hogy nem érdekel. A cég már fenyegetőzik, azt fontolgatják, hogy a *Szent háború* női főszerepét átadják Hszi-hszi-nának, pedig már mióta te játszod!

- Tou fontosabb, mint bármilyen szerep - hallottam magamat gondolkodás nélkül válaszolni.

Hung Kuang

- Miért? - Mu Szen arckifejezése elsötétült, szeme villogott.

- Mert megindít. Nagyon sokáig semmit nem éreztem, olyan voltam, mint egy halott. De ő megrendített, s miatta visszatértem az életbe.

Beszűrődött a napfény.

Áthatolt a kabócaszárny vékonyságú, áttetsző bőrön, megvilágítva a szemét. A fény úgy szökdecselt a pupilláiban, mint két apró lángnyelv. Ő felemelte és a napfénybe tartotta a levedlett héjruhát, mintha csak egy különleges festményben gyönyörködne.

Olyan volt, mint egy tollazat, amelyet a közönséges ember szárnyként magára ölthet, s elrepülhet vele a halhatatlanok földjére. Milyen kár, hogy nincsenek ilyen csodák: az nem volt több, mint a régi önmaga, akitől elbúcsúzott - egy rétegni levedlett bőr.

- Nem tarthatod meg. - Az arckifejezésétől úgy éreztem, hogy a szavaim túl kegyetlenek. - Oda kell adni a kutatóintézetnek.

- Te... -szólt meg végül. Több mint egy hónapja együtt laktunk, nagy nehezen megértette, ha emberi nyelven beszéltem, de ha

ő akart mondani valamit, az még nehezen ment.

- A kutatóintézetnek, érted? - kérdeztem kedvesen, átváltva mély és érdes barlangi nyelvre.

Tou szeme hirtelen bepárásodott, kinyújtotta jobb kezét, ujjával puhán húzogatta, gyűrögte, gyúrta, törölgötte kézfejemet. Ez mind egyszerre volt ismerős és távoli. A sötét világban a véletlenül összetalálkozó embereknél elég pár mély és érdes barlangi szó, valamint az ujjak érintése, s két szív egymásra találhat.

De én tudtam, hogy Tou kézmozdulataiban a hálán kívül nincsen más. Mosolyogva néztem az ujjait; a vedlés utáni véreres, nyálkahártya-szerű bőr kezdett megkeményedni, s homokszínűvé vált. Szép lassan a bőr még szebbé, keményebbé válik, s úgy fénylik majd, mint a porcelánmáz.

- Kung! - Arccal felém fordult. - A tiéd... már befejeződött?

Amikor először láttam őt, ez az arc ovális volt, két orcája kissé lógott, alsó szemhéja min-

dig vizenyősen duzzadt, orrlyukai túl szélesek, túl kövérek, vastag felső ajka pedig mintha ki akart volna fordulni. De most arcformája szögletes, orra hegyes és erőteljes, vékony, hosszúkás szeme fényes és étellel teli, szája keskeny és elnyúló, s pontosan az álla közepén van egy horpadás, amitől még férfiasabb.

- Igen - mondtam. - Már kilencszer vedlettem. Teljesítettem a kötelességemet.

Nem volt megbocsátható ez a hazugság? Minden egyes vedlés hatalmas kockázatvállalás, senki sem tudja megjósolni, hogyan fogsz kinézni utána. Én ezen a világon a szórakoztatóiparból élek, s ha a következő vedlésem után egy rútsággá válok, akkor oda a jövőm.

- Hazudsz. - Tou belenézett a szemembe, fogai közül préselte ki ezt a szót.

Ettől az egyetlen igaz szótól úgy éreztem, mély sebet kaptam.

Fogam hangosan vacogott, egész testem finoman remegett, csillapíthatatlanul.

A doktor bal kezével erősen lenyomta a tarkómat, keményen rám nehezedett, a jobb kezében tartott fecskendő tűje egyre beljebb és beljebb hatolt, elérte a gerincemet - igen, éreztem, bár az érzéstelenítő gáz idejében összezavarta fájdalomérzékelésemet, de mégis éreztem. Vad küzdelem zajlott: a testembe lövellt hormon és a bennem lappangó ösztönök csatáztak.

A háború elhúzódott, a legutóbbi vedlés óta hét év telt el, s én csaknem mindennap küzdöttem az átváltozás vágyával. A harcot az akaratomnak és a gyógyszereknek kellett megvívniuk.

Az orvos Szun mester tanítványa, mióta csak a mester meghalt, ő gondoskodik rólam. A leginkább azonban azért vagyok hálás neki, amit alig több mint egy hónapja tett: amikor a kutatóintézet megkapta a második barlanglakót, ő azonnal értesített engem.

- Tou állapota stabil. - A tű kihúzódott a csontvelőmből. Amikor ilyenkor Touról beszélt, a figyelmemet próbálta elterelni. - A levedlett ruhája gyönyörű... a te ezelőttid is szép volt.

- Ne is említsd!

- Valami pszichés problémád van! - A doktor váratlanul felemelte a hangját, de aztán azonnal

úgy tett, mint aki megbánta. Biztos Szun mester jutott az eszébe. Ő soha nem kiabált velem. Szun mester úgy bánt a geológuscsoport által a földmélyi hasadékokban talált „állattal”, mint egy bambuszligetben talált hercegnővel.

Szun mester. Ő tanított meg az emberi nyelvre, és neki köszönhető, hogy az emberi társadalom elfogadott. Szun mester tette lehetővé, hogy ebben a nem hozzám tartozó „másik világban” életben maradjak. Velem együtt végigélt két vedlési időszakot, s látta, ahogy a hernyóból pillangó lesz. Aztán hangtalanul örökre elhagyta ezt a világot.

Amit Szun mester értem megtemt, azt nekem is meg kell tennem Touért.

A remegés rázkódássá változott, majd rángatózni kezdtem. A szemem előtt a dolgok összeszemosódtak, a testemben tüzek gyúltak. Ez a test arra várt, hogy kitörjön, hogy megsemmisüljön, hogy széttépje régi formáját. Fogamat összeszorítva kitartottam, egy hangot sem adtam ki, megpróbáltam az értelmem segítségével elfojtani a biológiai ösztönt, s ezért még a gyógyszerezésre is hajlandó voltam.

Mikor végül teljesen kimerültem, s kábán elaludtam, a fejemben továbbra is ez járt:

Amit Szun mester értem megtemt, azt nekem is meg kell tennem Touért.

A pusztán a szél vadul csattogtatja a harci zászlót. Egy vándorsólyom a magasban siklik, majd lebukik. Én fölemelem a súlyos ezüstlánczsát.

A lánzszahegy a kék égbe mutat, megcsilán rajta a vakító napfény. Lábammal összeszorítom a ló hasát, s vágtatni kezdek, be a völgybe.

Mögöttem a katonák tömege felüvölt, s mint az áradat, ráront a lapuló ellenséges seregre...

- Kung?

Magamhoz tértem, s kikapcsoltam a vetítőt. A hologramfilmek azért olyan lebilincselők, mert a néző úgy érzi, ő is ott van a helyszínen. Ha megnyomok a vetítőn egy gombot, az elhagyott terem rögtön végtelen pusztává változik. Ha még egyszer megnyomom, a varázslat véget ér, s minden olyan lesz, mint volt.

- Az új filmet nézem - fordultam Mu Szenhez. - Milyen a fogságátása?

- Két hete vetítik, a három legfontosabb mozihálózatban a jegyek több mint 90%-a elkel rá. Elég nagy siker.

- Az jó - sóhajtottam fel.

-De...

- Mi van, mi a probléma?

- A *Mulanban* nem a tiéd a legnagyobb siker.

- Ó, tényleg? - Nemigen foglalkoztatott a dolog, s képtelen voltam különösen érdeklődőnek mutatkozni. - Akkor férfi főszereplő?

Mu Szen megárázta a fejét, alteste egész közel ért az arcomhoz, a szemembe nézett, s lassan ezt mondta:

- Toué..

Természetesen meglepődtem:

- De hiszen neki csak egy pár perces szerepe van!

- Nem számít, valaki milyen hosszú ideig van a vásznon. Tounak olyan a

külseje, hogy azzal megindítja az embereket; ha egy kicsit a lelkét is beleteszi a játékába, akkor felülmúlhatatlan.

Nem tudom elmondani, pontosan mit éreztem. Felnevettem:

- És most hogyhogy nem akarsz elvitetni tőlem?

- Két év eltelt, a hírverés elült, ma már senkit nem érdekel a kapcsolatotok. Én viszont tényleg nem gondoltam volna, hogy alig két

év alatt ilyen sok mindenre megtanítod. - Mu Szen őszintén beszélt. - Fantasztikus nő vagy.

- Hagyjuk, ne túlozz! - Szerettem volna rövid úton megszabadulni tőle, de Mu Szen azt mondta, beszélni akar Touval, hogy megtárgyalják a Tükörkép Filmgyárral kötendő szerződés ügyét.

- Akkor menj, beszélj vele, csak ne lógjál már itt körülöttem! - mondtam megemelt hangon.

- Kung, mostanában kissé ingerlékeny vagy. Figyelj magadra jobban!

- Na, menj már!

Amint távozott, előtört a düh. De vajon miért? Tudom, hogy egyáltalán nem Tou sikereire vagyok féltékeny. Én leszek a legboldogabb ember, ha ő beilleszkedik az emberi társadalomba.

Én tanítottam meg felegyenesedve járni; én tanítottam meg az emberi nyelvre;

én tanítottam meg a kés, villa, evőpálcika használatára; én vezettem be a filmek világába; én, én...

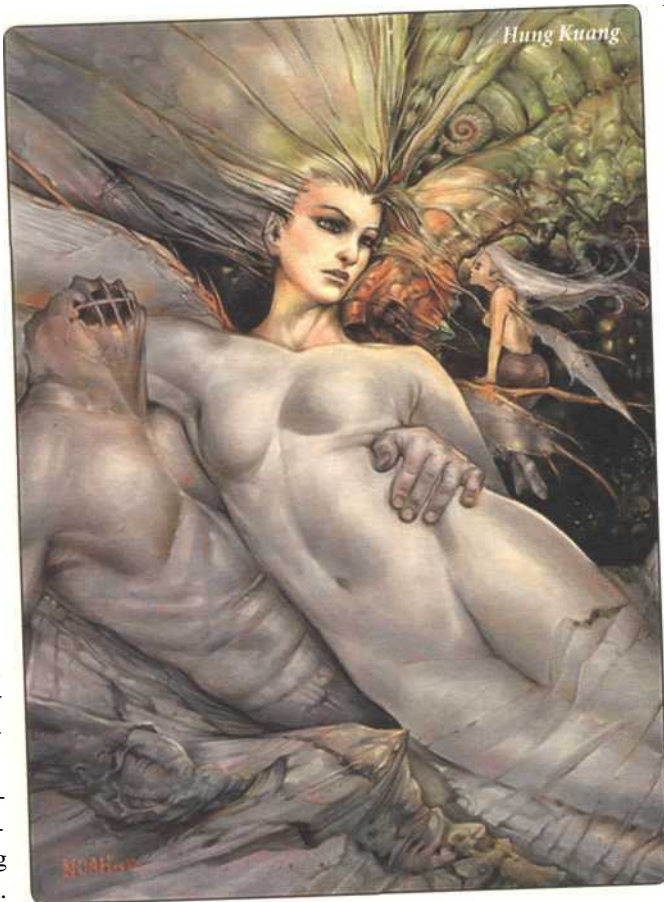
De Tou nem volt boldog.

Ugyanúgy, ahogy én sem.

Ezért én mint a tanára kezdtem kételkedni a saját munkám értelmében.

Miért? Miért nem lehetünk mi is úgy boldogok, ahogy az átlagos emberek?

Ha még a barlanglakók világában élnek, már biztosan túl volnék a kilenc vedlésen, s az

életemből csak nagyon rövid idő lenne hátra, amit párosodásra és szaporodásra használnék fel. Utána meghalnék. Nem sokkal jobb a mostani életem? De akkor miért nem vagyunk boldogok?

- Tou? - Beléptem a kertbe, ahol a szökőkút kőlépcsőjén találtam rá.

A hold ragyogón sütött, de mivel az erős szél összevissza kergette a felhőfoszlányokat, a fénnyel rezketett. A szökőkút vízoszlopa a levegőben gyöngysorokká hullott szét, melyek visszazuhantak a fodrozódó tükrű medencébe.

Felemelte arcát, és megszólalt:

- Kung, kimerültem.

Sokkal később, amikor visszagondoltam erre az estére, még mindig tisztán emlékeztem az arcán ülő kifejezésre. Mint egy rézmetszet vonalai, minden egyes vonás belevésődött az emlékeimbe.

Arca kifejezéstelen volt, mintha kissé kába lett volna, hosszú, keskeny ajkai kifelé fordultak, szemhéja félig lecsukódott, de szeméből még így is megállíthatatlanul áradt valami szomorúság. Megismételte:

- Kung, kimerültem.

Mintha nagy erővel mellbe vágta volna. Megláttam benne magamat.

Később hallottam, ahogy azt mondja:

- Kung, nem akarok több filmben játszani.

- Ne... ne add fel! - Puhán megöleltem őt, fejét a mellkasomhoz húztam, ujjaim behatoltak sűrű, rövid hajába. - Hamarosan befutsz. A *Mulan* tarol, s a közönség téged szeret benne a legjobban. És ez még csak egy kis mellékszerep. Most fejezték be az első filmet, amelyben te vagy a főszereplő. Nem keveset dolgoztál rajta. Most fogsz feljutni a csúcsra!

Tou arcán olyan mosoly jelent meg, amely egyértelműen arra szolgált, hogy engem leszerezjen. Ám ez a mosoly nem tudta elfedni a tényt: amit mondtam, az számára teljesen érdektelen volt.

A holdfény bánatosan, gyönyörűen és némán borított el mindent. A kertben a fák mély álomba merültek. A lépcső mellett egy kaktuszvirág teljes pompájában kinyílt. Valamennyi makulátlan fehér szirma kibomlott, ügyet sem vet-

ve a külvilágra, s a pislákoló fényben nedvesen csillogott, elmosódott, világoszöld árnyalatot öltve.

A holdfény bánatosan, gyönyörűen és némán borított el mindent. Csak az a törekeny szökőkút dalolt vagy zokogott.

- Holnap leállok a gyógyszerrel. - Tou hangja hideg volt, mint a fém, talán csak határozott.

- Nem akarok többet menekülni. Szeretnék átessen... az utolsó vedlésemen.

- Nem... azt nem lehet! - Elengedtem ölelő két karommal, s hátraleptem pár lépést. - Túl önfejtő vagy.

- Önfejtő? Meglehet. - Lecsüngő feje mellkasára nehezedett. - De neked kéne a leginkább megértened engem.

Hallgattam.

- Ha még több darabban fellepek, ha még több filmben játszom, azzal más életében, egy kitalált életben rejtőzöm el, de azt is csak ideiglenesen. Ha azonban a darabnak vége, nekünk vissza kell térnünk, vissza kell térni magunkhoz. De Kung, kik vagyunk mi? Hogy néz ki a valódi önmagunk? A színjáték hamis, semmi nem marad belőle. Kung, mit tettünk?

- Természetesen marad belőle valami. A játék beépülhet az alkotómunkánkba. A filmjeimben ott van a valódi önmagam is.

- Ne csapd be magadat és másokat! Még te magad sem tudod, hogy valójában milyen vagy, mit is tudnál kihozni magadból a színészkedés közben? - Tou most először izgalomba jött. - Félsz az átváltozástól, elutasítod az éretté válást. Hát ilyen lennél te valójában?

Önkéntelenül is hidegen elmosolyodtam. Engem senki se bíráljon, te se bírálj!

- Akkor mit akarsz? A vedlés után hamarosan meghalsz. Én még nem akarok meghalni. És remélem, hogy te is élni fogsz. Hát nem érted?

- Te vagy az, aki nem érti. Miért kellene félni a természet törvényeitől? Aki él, az meghal. Ha nem lenne halál, nem látszana az élet értéke.

- Változás, érés, mindez nagyon jól hangzik, de mi egyáltalán nem tudjuk, hogy a következő átváltozás után miként fogunk kinézni. A vedlés nem feltétlenül visz jó irányba, a végeredményét nem ismerhetjük előre!

- Te a halálnál is jobban félsz az átváltozástól, pedig az te magad vagy, miért kell félned? Az a te legigazibb önmagad, mindegy, hogy ilyen vagy olyan a külsőd, az a test mindenképpen a tiéd, küzdelmes érés által tettél szert rá. Nem ez a legfontosabb?

- De ha... - kezdtem hisztérikus lenni -, de ha nagyon csúnyává változom, akkor mindent kidobok, amim most van. Semmim sem lesz!

- Ostoba! Te még mindig ezzel törődsz? Mondd már meg, hogy most mid van! Mid van? Még te magad sem vagy a tiéd, hát akkor mid van? Semmid sincs, mit veszthetnél?

Bambán ránéztem, s nem szóltam.

Most itt vagy nekem te. Te vagy a testvérem, a rokonom, ebben a világban te vagy az egyetlen társam. Nem akarom elveszteni a tiszteletedet; de ezért muszáj volna még egyszer vállalnom a vedlés kínjait?

Tétováztam.

Tou mély hangon felsóhajtott, felemelkedett, és leszállt a lépcsőről. Ott állt a kaktuszvirág előtt, kinyújtotta egy ujját, s megérintette a mindenfelé kitaruló szirmokat.

- Nagyon szép - motyogott. - Hát ez az élet.

Az élet lehet rövid, de nem lehet hamis.

Az újságírók mindig olyan jól értesültek. A *Tavaszkok és Őszök* bemutatóján, amelyben Tou először kapott főszerepet, a „vedlés” lett a legfontosabb beszédtéma.

- Úgy hallottuk, nem szedi már a fiatalság-megőrző hormont, s arra készül, hogy átessen a következő vedlésen, mit szól ehhez?

- Úgy hallottuk, hogy önöknek el kell végezniük a kilencedik vedlést is, s csupán utána tudnak párosodni, viszont ekkor már csak nagyon rövid idejük van hátra. Igaz ez?

- A vedlési időszakban sem hagyja ott a szórakoztatóipart? Az egész vedlési folyamat nyilvános lesz?

A rajongók is beszálltak a műsorba:

- Tou, kérlek, ne vállald a vedlést, te vagy az én bálványom!

- Tou, szeretünk téged, támogatunk téged!

-Tou...!

-Tou...!

Ebben a kezelhetetlen helyzetben nem tudtam mást tenni, mint Mu Szenre támadni:

- Ki terjeszti ezeket a felelőtlen pletykákat?

- Szerinted? - nevetett Mu Szen gúnyosan. - Milyen kár! Szupersztárrá válhatott volna, erre meg mindenfelé elhíreszteli, hogy „vedleni” akar. Ez a cégnek is nagyon kínos.

Megrémültem, s megfordulva a tömegtől körbevett Toura néztem. Ott állt a háborgó tenger közepén, büszkén kihúzta magát, ügyet sem vetett a fel-felerősödő lármára, még a szemöldökét sem húzta össze. Talán megérezte a pillantásomat, s felém fordult. Tekintetünk összelátalkozott, s ő büszkén elmosolyodott.

- Ez lesz életem során az utolsó vedlésem - mondta, hangját megemelve. - Kész vagyok hagyni, hogy mindenki figyelemmel kísérhesse az egész folyamatot. Ez nekünk, barlanglakóknak az életünkhöz tartozik; nem vagyunk az embereknél alacsonyabb rendű állatok, a mi életünk még igazabb, még élettelibb. - A következő mondat előtt megint sokatmondóan rám nézett: - Büszkévé tesz, hogy barlanglakó vagyok.

A barátom, a testvérem, az egyetlen társam ebben a világban - láttam, ahogy a végtelen embertömeg elválaszt minket, testem a lábujjamtól a fejem búbjáig, centiről centire, milliméterről milliméterre fokozatosan lehült, míg teljesen jéghideg nem lett.

A palota hatalmas termének végre lett valami haszna: innen sugároztak élő hologram-közvetítést a mozivilág fényes üstökösének, a titokzatos világból jött barlanglakónak, Tounak a vedléséről.

Telerakták a termet kamerákkal, hogy legapróbb változásait is minden szögből venni tudják. Felnéztem, hogy szemügyre vehessem a kristálycsillarra szerelt egyik berendezést. Az egész világon mindenki, aki nézi az élő közvetítést, láthatja Tou mostani állapotát - amikor erre gondoltam, a szívem összeszorult.

Minden egyes embernek az otthonában megjelent a széles jádeágy, s az ágyon egy jóképű barlanglakó feküdt csendesen, testéből bronzszínű fény áradt - külseje sokkal inkább látszott porcelánhéjnak, mint bőrnek.

A következő csaknem tíz napban minden lakásban Tou élethű előadása zajlott - a küzdelem, a fájdalom, az új élet... De csak ez az egy Tou volt igazi, itt, mellettem.

Az ágyhoz mentem, leültem a szélére, puhán és lassan megsimogattam a homlokát, s kiszakadt belőlem a kérdés:

- Tou, nem fogod megbánni?
- A legjobban azt bánom, hogy nem mehetek vissza a saját világomba. - Kinyitotta szemét, s

meleg pillantással viszonzta aggódó tekintetemet. - Ezen a helyen, ami nem az enyém, csak a „vedlés” az, ami által visszatérhetek magamhoz.

Visszagondoltam arra, amikor Tou a legutóbb vedlett, s valami alig kivehető várakozás támadt fel bennem.

Először az ujjhegyeken, a kéz és a láb tíz-tíz ujjának hegyén jelentek meg finom erek. Nagyjából két napon belül a vörös vonalak ellepték az egész testet, s fokozatosan vastagodni kezdtek.

A harmadik napon, még mindig az ujj- és lábujjhegyekből kiindulva, alig látható repedések keletkeztek. A barlanglakóknak nincs körmük, de a bőrük nagyjából olyan kemény, mint az emberek körme, az ízületeknél pedig vastag és lágy rostok kötik össze. A repedések az ujjaktól fokozatosan átterjedtek a kézfejre, a lábakon pedig a lábfej felső részére...

A negyedik naptól az ujjhegyeken felhasadozott bőr felhajlott, s alóla kilátszott a nyersvörös új. Az új és a régi bőr között némi nyálka, valamint sűrű, bolyhos összekötő rostanyag volt megfigyelhető.

Végül eljött a kilencedik nap.

Tou zihált.

Az átváltozás rendkívül fájdalmas. Csak a saját fizikai erőnkre támaszkodhatunk, a régi testből ki kell törnünk, lépésről lépésre le kell fejtenünk magunkról a múltat, s hagyni, hogy egy újonnan született, törekeny test állja ki a próbákat, amelyekkel a világ várja. A kilencedik vedlés különösen gyötrelmes, mert a barlanglakók csak ezen küzdelem után lesznek teljesen érettek. A test belseje és a külső bőr is hatalmas változáson megy keresztül, olyannyira, hogy egyesek ebbe az utolsó kínlódásba bele is halnak.

Tou küzdött.

Én meg csak figyelni tudtam, kívülről.

Az átváltozás folyamatában olyan példátlan életerőről tett tanúbizonyságot, hogy az korábban rám is átragadt, s most a kiáradó energiát a teremben lévő tucatnyi kamera a világ minden sarkába közvetítette.

Végül megértettem, hogy Tou miért volt hajlandó a saját kínkeserves küzdelmét megosztani az emberiséggel.

A két eddigi szerepével szemben e mostaniban az igazi Tou tűnt fel - ez az éres tüzeben kínlódó barlanglakó minden idők minden filmvászonon megjelenő szereplőjénél élőbb, igazabb volt! Ellenállhatatlan erővel tudatta az egész világgal:

- Csak ez az élet!

- Csak ez az igazság!

- Csak ez számít életnek!

Az, hogy Tou ilyen volt, csupán még jobban rávilágított arra, milyen gyenge vagyok én.

Én, aki nem merek éretté válni.

Én, aki félek a változástól.

Az emberiség meséiben én csak bujkáltam, s reméltem, hogy az általam eljátszott szerepeken keresztül bekerülök az emberek közé, s átélem az emberek tapasztalatait. De vajon melyik szerepemet értettem meg igazán? Olyan messze állnak tőlem, legfeljebb csak *megpróbálhatom* megérteni a világukat, de örökre ott lesz kö-

zöttünk az az áthatolhatatlan lelki távolság. Nem tudtam tehát valódi emberré válni, közben azonban egyre messzebb távolodtam igazi önmagamtól.

- Ááá! - Tou mélyen és hosszan felnyögött, teste lassan vonaglott, hullámokban felemelkedett, majd visszahanyatlott. Bőre, új testéről fokozatosan leváló bőre áttetsző lett, fakó fémese barna színű.

A nyögés hirtelen sikítássá vált.

Odarohantam, megragadtam a kezét:

-Tou...

Erre egész karja fájdalmasan megrándult. Hirtelen ráébredtem: a tenyerről a régi bőr már levált, míg a vörös, vérerekkel teli új bőr még csak érzékeny nyálkahártya. Azonnal elengedtem a kezét.

- Tou, bírd még kü - Szememet előntötte a könny.

- Ne... szomorkodj... ne... sírj! - Ekkorra Tou arcán a régi és az új bőr már elvált egymástól, ezért nagyon furcsán nézett ki.

A kezemet finoman meztelen mellkasára helyeztem; ezen a részen zajlik a legkésőbb a vedlés, itt a két héj még nem vált el egymástól. Éreztem, hogy a tűzforró bőr alatt, a ziháló, rángatózó testben vad erő buzog. Megállíthatatlanul rohan, megállíthatatlanul árad, megállíthatatlanul tör felfelé.

Azon az éjszakán, miután eljöttem Touthól, kimentem megnézni a kaktuszvirágot. Megérintettem a külvilág felé törő szirmokat, s éreztem, hogy ebben a finom, törékeny testben milyen korlátlan élet és erő van!

- Nem... nem bántam meg - Tou e szavakat préselte ki magából nagy nehezen.

Úgy éreztem, hogy ott, ahol a tenyerem hozzáért, hirtelen erőteljesen megugrik valami - a bőr meglazult, az itteni bőr is levált.

- Sikerült! A vedlés sikerült! - kiáltottam fel mámorosan.

A szolgálatban lévő híradós riporter kisaszony azonnal magyarázatba fogott: „Kedves nézőink, kedves nézőink, Tou kilencedik vedlése teljes egészében befejeződött, most pedig...”

Az oldalt őrködő orvos azonban hirtelen közbeavatott:

- Kung kisasszony, Tou... - Az arckifejezése komor volt.

Egy ideig nem reagáltam. Aztán belém hasított: hogyhogy Tou nem ad ki semmilyen hangot? Lehajolt fejjel hozzá léptem.

Tágra nyitott szemmel bátran ránéztem, halálisan bátran.

Azon az éjszakán a holdfényben az a kedve szerint nyíló hófehér virág, az a gyönyörű virág már hajnal előtt elhervadt. A fehér szirmok a szélben lebegtek, mint a könnyű sóhajlás.

Szorosan megöleltem Tout.

A mellkasomra szorított lény nem lélegzett. Az az élet, amely kaktuszvirágként tündöklött, elhervadt.

Néhány nap múlva a konzerváló ládába helyezett karmazsinvörös holttest különös módon gyönyörű műalkotássá vált.

Az új bőr már lelohadt, s megmutatkozott fehér jádéra hasonlító fényes, tiszta, csillogó anyaga. Mintha egy ember lett volna - ám nem voltak érzékszervei, az egész feje úgy nézett ki, mint egy fehér jádetojás. Nem állt ki az orra, nem látszott a fülkagylója, nem türemkedett ki az ajka sem; csak nagyon alapos vizsgálattal lehetett felfedezni három keskeny hasadékat - valószínűleg ez volt a szeme meg a szája - és négy apró nyílást, ezek lehettek a fül- és orrlyukai. Egy embert ilyen kinézettel nemigen fogadna be a világ.

De ez csak egy holttest volt, egy csodálatos „jádészobor” - az az igazi forma, amelynek eléréséért Tou az életével is hajlandó volt fizetni. Ez volt azérés végpontja.

A doktor kutatóintézetében sóhajtoztam. Ő egyszer csak megkérdezte:

- Tudod, hogy milyen haszna volt a közvetítésnek?

- Nem szeretném tudni - ráztam kicsit kámbán a fejemet. Bármilyen nagy haszna volt, az neki már mindegy.

- Tessék. - A doktor egy egyszerű csomagolású dobozt tolt elé.

Tétováztam egy darabig, de aztán mégiscsak kibontottam.

A dobozban egy levedlett bőr feküdt némán. Vékony volt, mint a kabóca szárnya, s fakó fém barna színben csillogott.

Felhúztam a szemöldököm.

- Az eredeti megállapodás szerint a barlanglakók levedlett bőre a kutatóintézetet illeti. Nem tarthatjátok meg.

- Igy van - feleltem tompán, s e két szóban halvány sajnálkozás volt.

- Tou azonban előzetesen megbeszélte velem, hogy a közvetítés teljes bevételét a kutatóintézetnek adományozza, egy feltétellel: erről az utolsó levedlett bőrről ő maga akar rendelkezni.

- Ez lenne az? - Kinyújtott ujjal megérintettem a dobozban lévő gyönyörű ruházatot, s ujjam remegni kezdett. - Jó üzletet kötöttél. De ő...

- Nem, nem magának akarta megtartani. - A doktor szeme is könnybe lábadt. - Ezt a bőrt neked akarta ajándékozni.

- Nekem? Miért? - Ez a gyönyörű bőr, az ő múltbeli héja végül az enyém lesz?

- Azt mondta, hogy a neved miatt. - A doktor kis szünetet tartott, de aztán nem bírta ki, s megkérdezte: - A neved miatt, de miért?

Mosoly jelent meg a szájam sarkában, szomorú, bánatos mosoly.

- A „Kung” a barlanglakók nyelvén azt jelenti: „vedlés”.

- Szóval emiatt. És a „Tou” mit jelent?

Kinyitottam a számat, de csak hosszú idő múlva bökte ki ezt a szót:

- Élet.

A hatalmas tér, amely ötmillió ember befogadására alkalmas, megtelt. A levegőben sok ezer felhőkocsi függeszkedett, ezekben is az én rajongóim ültek.

Végül megjelentem, fehér fátyszövet ruha volt rajtam, buborékszerű egyszemélyes lebegőgépjében álltam, s lassan felemelkedtem. Mint egy kristálytisztá istennő, egy álombeli tündér, lebegtem az azúrkék éjszakai égen, himbálózva az esti széllel.

Az összes reflektor rám világított, s a „buborék” hártájának védelme ellenére bőröm a fénytől felforrósodott.

-Kung...!

-Kung...!

-Kung...!

Hallottam a kiáltásokból összeálló hang-óceánt.

De ti itt, mindannyian, egy hamis héjnak énekeltek dicshimnuszokat. Amit láttok, az nem több, mint egy test, amelyben azért lakom, mert nem akarok megérni, mert félek a változástól. Érdemes ilyen lelkesnek lenni, érdemes így rajongani?

Messziről integettem az embereknek, finom anyagú ruhaujjam lebegett körülöttem.

Hátam mögött egy ötvenszeresére kinagyított hologramkép ugyanazokat a mozdulatokat végezte, ruhaujjam árnyéka beleolvadt az éjszakába, mintha álom lenne.

Emberek, annak a nevé, aki megérdemelné a tiszteleteteket, már rég elfelejtettétek.

Barátom, rokonom, amióta elvesztettelek, ez a világ az én szememben csak végtelen pusztaság.

Nem tartozom ehhez a világhoz, s végül megértettem: ők soha nem tartottak maguk közül valóknak. Egzotikus, ritka háziállat vagyok csupán.

Az egész emberiség játékbabája.

Az ünneplő tömegre nézek, s mosolygok, mosolygok, mosolygok...

Késő éjszaka van. A csillagok már elrejtőztek.

A szökökút lépcsőjén ülök, s az új szerepem szövegét gyakorlom. A női főszereplő gyönyörű verset szaval:

„Hallgatom a végtelen éjt, az éjt, mely távozásod óta még végtelenebb.”

Hirtelen szomorúság nyilall belém - mindez nem éppen az én érzéseimet írja le?

A magány feltör a szívemből. Mintha hullócsillag zuhanna a vadonba.

A bőröm mélyén valahol kis rángást érzek, tudom, hogy ez a vedlés első előjele.

Nem, nem, nem vagyok rá képes.

Az ezeregyedik alkalommal is nagy nehezen elfojtom az éretté válás vágyát, kíméletlenül kioltom azt a kis tüzet.

De sírás hangját hallom.

Én vagyok az, amint saját gyengeségemen sírok.

Salát Gergely fordítása

A kínai szavak átírásáról

MINT KÖZISMER a kínaiak nem a latin betűs ábécét használják, sőt egyáltalán nem használnak semmiféle ábécét. A kínai írás legkisebb egysége nem a betű, hanem az írásjegy, amely nem egy hangnak, hanem egy - általában jelentéssel is bíró - szótagnak felel meg. Sok szótag önmagában is egy-egy szót jelöl, de a modern kínai nyelvben a szavak többségét két-három szótagból rakják össze. A különböző hangalakú szótagok száma rendkívül korlátozott: a mai mandarinban, Kína hivatalos nyelvében mindössze 410 eltérően hangzó szótag van. Az írásjegyek száma ennél jóval nagyobb: a legterjedelmesebb szóterek több mint ötvenezer jelet tartalmaznak, de a mindennapi élethez 3-4000 írásjegy ismerete bőven elegendő.

Nyugaton az idők során több átírási rendszer jött létre a kínai nevek, szavak hangalakjának visszaadására. Ezek - mivel a kínai hangkészlete minden más nyelvtől különbözik - nem adhatják vissza a pontos kiejtést. A legutóbbi időkhöz minden nyugati nyelvnek megvolt a maga átírási rendszere: ugyanazt a kínai kifejezést másképp adták vissza az angolok, franciák, németek stb. Az utóbbi két évtizedben kezdett elterjedni a *pinjin* átírás, amelyet a Kínai Népköztársaságban dolgoztak ki, s tettek hivatalos latin betűs átírássá. Ez szerepel a kínai okmányokban, diplomáciai iratokban, s gyakorlatilag

minden Kínában megjelenő, latin betűket használó idegen nyelvű kiadványban. A *pinjin* manapság már széles körben alkalmazzák a nyugati könyvek, újságok is.

Magyarországon nem is egy, hanem két hivatalos átírás létezik: az úgynevezett magyar tudományos, illetve a magyar népszerű átírás. Az előbbi kizárólag tudományos publikációkban használták, de ezt gyakorlatilag mára már kiszorította a *pinjin*. A magyar népszerű átírás is visszaszorulóban van, de a szépirodalmi művek jelentős részében, illetve bizonyos újságokban még mindig használják. Ez mellékjelek nélkül, a magyar ábécé betűivel igyekeznek visszaadni a kínai szavak eredeti hangzását - inkább kevesebb, mint több sikerrel. Jellemző például, hogy négy különböző kínai hangot - amelyeket a *pinjin* *aj*, *q*, *eh*, *zh* betűcsoportokkal jelöl - a magyar népszerű átírás egyaránt *cs* betűvel ad vissza. De más következtetések és leegyszerősítések is vannak a rendszerben. Emiatt, továbbá a hozzáférhető idegen nyelvű anyagok számának növekedése, az internethasználat elterjedése folytán hazánkban is egyre elfogadottabb a *pinjin*.

Persze nem tökéletes a *pinjin* sem: ezt eredetileg a kínaiak számára dolgozták ki, s egyetlen nyugati nyelv betűhasználati szokásainak sem felel meg igazán. Ezért ugyanúgy meg kell tanulni helyesen kiolvasni, ahogy a francia szavak megközelítő kiejtését illik tudni még azoknak is, akik nem tudnak franciául. Tájékoztatóul a magyartól leginkább eltérő betűk kiejtése: *b ~ p*, *ch ~ cs*, *d ~ t*, *g ~ k*, *j ~ ty*, *q ~ tyh*, *r ~ zs*, *s ~ sz*, *sh ~ s*, *x ~ hsz*, *z ~ dz*, *zh ~ dzs*.

A jelen kiadvány a magyar népszerű átírást használja, így a kínai neveket és kifejezéseket nagyjából úgy kell kiejteni, ahogy le vannak írva. A kínai szerzők nevét, illetve az elbeszélések címét a copyright-adatoknál *pinjin* átírásban is megadjuk, hogy megkönnyítsük az olvasónak a további tájékozódást.

Salát Gergely

A mesék általában úgy kezdődnek: „egyszer volt, hol nem volt”, és ezzel a néhány egyszerű szóval már magunk mögött is hagytuk a valós világot.

Ten mester legendája

Pan Haj-tien

EGY FÉNYES, NAPSÜTÉSES délután a Nyugati Csou Birodalom királya, Mu' számtalan, káprázatosabbnál káprázatosabb ajándékkal halmozta el szívének legkedvesebb ágyasát, Csenget. Volt köztük például egy, a legértékesebb jádéból készült merőkanál. Alakja mint egy fekete kismadáré, amely a tükörsima talapzaton tollát borzolja, és hosszú csőrét magasra, az égbe nyújtja. Arra készítette az embert, hogy ösztönösen dél felé tartsa. Igazi mestermű volt, látszott rajta, hogy szakértő kezek faragták és csiszolták. Kapott továbbá egy fekete porral

teli, gyönyörűen megmunkált kis aranszelencét is. De ez nem akármilyen por volt ám! Meghökentő titka abban rejlett, hogy az ember ennek segítségével meg tudta idézni az üvöltő kék tigris szellemét, ha egy holdtalan éjjelen a tűzbe szórta. A szemkápráztató meglepetések közt volt még egy rejtélyes, örök időközön át fénylő láng is, amelyben két, makulátlan fehér egérke szaladgált boldogan fel-alá. Ez a soha ki nem alvó láng volt az ő világuk, az ő otthonuk.

Hiába! Ez a sok képtelen, ámde fantasztikus ajándék sem volt képes az ágyas arcára egy bá-

jos, szeretni való mosolyt varázsolni. Csak konokul ráncolta szemöldökét, s nagyot sóhajtva intett a körülötte álló lakájoknak és rabszolgáknak, hogy tüntessék el a kacatokat a szobájából, de azon nyomban.

Amint jelentették Mu királynak a történetet, rögtön félbeszakította a megbeszélést az áldozópappal, és a Hátsó Palotába sietett. Szánakozva figyelte szeretett ágyasának homlokát, majd így szólt:

- A legkiválóbb mestereim minden tudásukat és tehetségüket bevetve készítették ezeket a remek darabokat. Nagyon sokáig törték a fejüket, hogy mit is csináljanak neked. Legbátrabb katonáim közül mennyi odaveszett, és hány embert végeztettem ki hidegvérrel csak azért, hogy vethess egy-két pillantást erre a néhány kincsre! Egy sincs olyan, amelyhez ne tapadna valaki vére. Látod, mindent megmozgattam, mindenhova elmentem, hogy az Égalatti e néhány csecsebecsét megszerezsem Neked, s te mégsem leled kedved bennük?

A király ágyasa letargikusan sóhajtott egyet.

- Nem kellett volna feleslegesen feláldoznod alattvalóid életét. Ezeknek a hétköznapi, szokványos dolgoknak nem tudok örülni. Nagy Királyom! Te utazol Keletre, tárgyalsz Nyugaton; számos, a birodalommal kapcsolatos ügyben kell döntened, minek törődsz még egy kis jelentéktelen ágyas örömeivel és bánatával is?

Mu király szíve nagyot dobbant a szerelemtől.

- Van egy egész birodalmam, ha körbenézel, ez az egész, amit látsz, mind az országomhoz tartozik; kiváló, gyors lovaim három évig is képesek sebesen vágtatni; 800 000 gyalogos katonára és 3000 harci szekér szolgál a kezem alatt. Csak egyet csettintek nekik, és egy ostorcsapással megállítják a Jangcét folyásában. S alattvalóim! Megszámlálhatatlanok... mint tengerben a vízcsepp, annyian vannak. Egy suhintással képesek letörölni a sötét felhőket az égről. S én, a hatalmas király nem vagyok képes egy mosolyt kicsalni szeretett ágyasomból?

Azzal kiszárgult a Hátsó Palotából, s kiáltva parancsot adott:

- Elrendelem, hogy harminc napon belül gyűjtsétek össze a leghíresebb mágusokat, a

legtehetségesebb bohócokat és színészeket, akik arra specializálódtak, hogy megnevettesék az embert! Mindegy, hogy ki fia-borja... ha képes a leghalványabb mosolyt is kicsikarni Kedvenc Ágyasomból, a harminc leggazdagabb városomat neki adományozom. Továbbá ötszáz j^2 arany és ezer peng³ kagyló üti még a markát. - Derekára erősített kardját, amely számos csatában már oly sok jó szolgálatot tett, előrántotta, beleszúrta a földbe, és még hozzátette:

- Azok, akik nem járnak sikerrel, a birodalom halálos ellenségévé válnak, s elvesztik az élethez való jogukat.

Az éles kard hatalmas robajjal döfte át a gránitpadlót és a talajt, mintha a király kijelentését erősítette volna meg.

Ötszáz futár pattant fel szélesebb lovára, és vért-verítéket izzadva vágtattak el mind a négy irányba. A király parancsát teljesítették: a rendelet futótűzként terjedt el az egész birodalomban.

Mikor harmincadszor tért vissza a háromlábú varjú⁴ lakóhelyére, a Jence-hegyre, Haocsingben, a fővárosban, az uralkodó udvarában, a központi palota előtt már állt a kilenc, bronzból készült háromlábú edény, amelyek a király nagyságát hivatottak jelképezni. Az edényekben lobogó tűz megvilágította a rajtuk lévő szörnymaszkokat, és az udvar jelentős részének is világosságot biztosított. Még úgy is maradt egy jó négyszáz liang⁵ hosszú és kétszáz liang széles szabad terület, hogy ötszáz inycsiklandozó falatoktól és áldozati ételektől roskadozó asztal sorakozott ott, a király hatalmas nagylelkűségének ékes bizonyítékaként. Az asztalok mögött, a homályos sarokba zsúfolódott össze a sok, külföldről és az ország különböző részeiből idesereglett furcsa, különleges képességekkel megáldott ember. Még a birodalom legeldugottabb zugából is akadtak versenyzők. A világot bejárta utazók szokatlan hátasait is magukkal hozták. Az idegen földről érkezett vándor mágusok gondosan rejtegették a betevő falatjukat biztosító tudományukat. Többségük úgy sietett, hogy le se mosta arcáról a hosszú út porát, hisz nem kevés jutalom volt a tét.

Az összeverbuvalódott tömegben akadtak néhányan, akik olyan alacsony sorból származ-

tak, hogy nap mint nap harmatvízzel és sárral oltották szomjukat és éhüket. Nem tudni, félmenők milyen erényeket halmaztak fel, hogy most ekkora kegyben részesülhettek, és személyesen találkozhattak az Égalatti legnagyobb királyával. Szolgák hada pazar egyenruhában járkált fel s alá az uralkodó szőnyege előtt. A tömeg soha életében nem hallott még ilyen míves beszédet; soha nem érzett ilyen illatokat; tündéarcú palotálányok fület gyönyörködteően énekeltek és kecsesen táncoltak, a testükből kiáradó illat ámbraaromával keveredett a levegőben, s be is töltötte azt; a holdvilágban ötszáz, bronzvértet viselő katona sorakozott síri csendben, csak a szél zörgette meg néhánha lándzsájukat s páncéljukat. Balról és jobbról folyosó vette körül a központi teraszt, ahol nemesek és közméltóságok hada közt ott állt ő, maga a félelmet keltő király, és imádott ágyasa, Cseng.

Előként egy teljesen jellegtelen öregapó lépett elő, kezében régi hangszerrel. Szertartásosan üdvözölte az uralkodót, majd leült, és egy mind ritmusban, mind hangszínben váltakozó dallamot kezdett el dúdolni. Senki nem értette, milyen nyelven énekel, de hangjába belebolondult rögtön mindenki. Majd megjelent két ledéren öltözött fiatal leány. Darázsderekkukat tekergetve, egy nagyon különleges táncba kezdtek. Mintha lebegtek volna! Láruk hegye oly finoman és puhán érintette a talajt, mint a rókáé, mikor zsákmány után settenkedik a vadonban. A palota legtehetségesebb táncosai is csak ámultak s bámultak.

A király lopva ágyására pillantott, hogy tetszik-e neki az előadás, de ő csak közömbös arccal szemlélte az egészet. Így hát az uralkodó intett a kezével... a hangszer a földre hullott, s elhaltak az utolsó dallamok...

A következő versenyző egy távoli országból jött mágus volt. Már külsőre se tűnt valami bizalomgerjesztőnek: arrogáns sással és zabolátlan, hosszú szakállal rendelkezett. Mintha farkasok nevelték volna fel egy távoli, vad vidéken. Gőgös mozdulattal hajolt meg az uralkodó és ágyasa előtt, majd az oldalára erősített ócska birkabőr táskából kivett néhány babot, a földre szórta, s elmormogott néhány hókuszpókuszot.

Valahonnan halk sikoly hallatszott, aztán megtörtént a csoda: a babok maguktól szín szerint csoportosultak, majd csatasorba rendeződtek, és megkezdődött a harc! Előrenyomulás, visszavonulás, közelharc... Mintha igazi háború lett volna.

Azonban a mutatványtól a szépséges ágyasnak még a szeme sem rebbent. Ennek következtében a szerencsétlen flótást megragadta két marcona katona, és babhadseregével együtt elhurcolták a színről.

Majd gyorsan egy apróka, sötét bőrű, a fején turbánt viselő kínai ugrott elő. Kezében alig észrevehetően egy, a bőrével majdnem megegyező színű teknőst tartott. Az állatot letette a földre, s szájához emelte búvóló furulyáját. Pár pillanat múlva az éjben felcsendült a varázserejű dal.

Hallatára a teknős egy idő után megmozdult. Először kicsi fejét emelte az ég felé, majd lassan, de biztosan egy szép pályát követve elkezdett emelkedni. Mintha egy láthatatlan kéz emelte volna feljebb és egyre feljebb, míg el nem érte a sötét gomolyfelhőket, majd ezt követően visszaereszkedett a földre. A báméskodók még levegőt is elfelejtettek venni a meglepődéstől. A szenttlen Cseng sem tudta megállni, hogy felhúzza a szemöldökét. Azonban ez nem volt elég. Ugyanis a produkció alatt még egy mosolyhoz hasonlatos grimasz sem suhant át az arcán.

A teljesen kétségbeesett király hívatta katonáit, ám a fürge, szemfüles mágus, még mielőtt a fogdmegek a közelébe kerültek volna, felpattant teknősbúvóló furulyájára, gyorsan felemelkedett, és eltűnt a sötét felhők közt. Egy katona kardjával kettéhasította a teknőcöt. A sötét bőrű embert soha többé nem látták viszont...

A némi zűrzavart okozó turbános után folytatódtek az előadások. Azonban egy mágus sem volt olyan szerencsés, hogy megmenekült volna a király büntetése elől. Az uralkodói kardon a vérfolt csak növekedett, és egyre csak növekedett...

Keleten megjelent az égen a magányos Esthajnalcsillag. Cseng végignézett a terasz alatt álló rémült tömegen. A háromlábú edényekben lobogó tüzek félig megvilágították az arcát.

Kiskorában a szépséges ágyasnak volt egy bolondos álma: egyszer eljön majd az a nap,

Fu Hsziao-csen

mikor mérhetetlen sok kincs és drágakő birtokosa lesz. Sőt! A hegyek, a tavak, a sötét erdők és a végtelen tenger is mind az ő irányítása alatt állnak majd; s az összes beképzelt, öntelt férfi az ő rabszolgája lesz. A lába előtt hevernek, és lesik minden kívánságát. Ha ez megtörténne, ő lenne a legboldogabb lény az egész világon. Helyette ezt az álmot megvalósította ura és parancsolója, aki ráadásul mint egy szófogadó kiskutya ül a szoknyája mellett, s földre borul előtte. A kérdés már csak az, hogy akkor ő most boldog?

A központi terasz alól elismerő hangok hallatszottak. Az egyik bűvész lépett ki a sorból szerényen, reményekkel tele, miután lenyelt egy végtelenül hosszú kardot. De Cseng, az érzelmek leghalványabb megnyilvánulása nélkül, csak elfordította a fejét. Tudta jól, hogy ez egyenértékű a mágus halálos ítéletének aláírásával. Számptalan ember életével játszott, akik csak azért mutatták be elképesztő képességeiket, hogy mosolyt csaljanak arcára. Ám való-

ban csupán erre ment ki a játék? Vagy sokkal inkább a busás jutalom ösztönözte őket?

Ahogy telt az idő, a király szívéen egyre jobban elhatalmasodott a nyugtalanság érzése. A palotaőrök és a katonaság mellett álló tömeg is zúgolódnı kezdett. Már sokan épp indulni készültek, mikor egy fekete ruhás alak jelent meg a színen, démoni üvöltést eresztve ki magából. Egy fiatal katona félelemmel teli hangon mentegetőzött:

- Esküszöm, hogy csak úgy előbukkant a semmiből!

Valójában minden szem rászégeződött, mikor megjelent a színen, még Cseng is felkapta a fejét, s kíváncsian figyelte, hogy mi fog történni.

A feketeköpenyes szép kényelmesen előresétált, alázatosan köszöntötte az uralkodót, majd így szólt:

- Királyok királya! Nincs nálad hatalmasabb széles e világon! Te vagy itt a földön az, ki életek felett dönt. Tudomásomra jutott parancsod, így

hát az idők folyamán keresztül idesodródtam, emberi alakot és ruhát öltve magamra, s elhoztam portékámat. Szívből remélem, hogy elnyeri majd a Méltóságos Asszony tetszését.

Beszédének cizelláltsága mindenkit elképesztett. Még a leggazdagabb és legbölcsebb tudósok sem értették meg néha, mit mondott.

- Tisztában vagy azzal, hogy sikertelenség fővesztéssel jár? - kérdezte fenyegetően a király.

Az időutazó csak nevetve legyintett egyet, s azon nyomban négy, ugyanolyan fekete ruhás rabszolga pattant ki a sötétségből. Kezükből egy átlátszó ládával előresiettek a teraszhoz.

A láda az Esthajnalcsillag ragyogásában megmegcsillant, a vándor hirtelen tapsára pedig botjából vakító fénysugár lövellt ki. Messziről fület sértő, hatalmas farkasordítás hallatszott. Tűzijátékként pattogó lángok és morajló hullámokként gomolygó füst törtek ki a fedél alól. Végül a ládában egy emberi alak rajzolódott ki.

A fekete csuhás rabszolgák leemelték a fedelet, a bent lévő alak felegyenesedett, és szemében különös csillogással méregette az őt körülvevő vadonatúj világot. Tekintete végigpásztázta a mozgolódó tömeget és a fényárban úszó palotát, végül megpihent az emelvényen. Hogy milyen volt a kinézete? Az ember ritkán

találkozik életében ilyen jóképű fiatalemberrel: orrnycerge tökéletes vonalat írt le, egyenes volt és hosszú; szeme értelemről sugárzott; na és a mosolya! Olyan szikrázó volt, mint a napsugár!

A nép a szeme előtt lezajlott csoda láttán moccani se mert, nemhogy levegőt venni! De azért akadtak néhányan, akik aggódalmasan susmorogták egymást közt: „Csak egy szellemnek van akkora ereje és hatalma, hogy embert

teremtessen a semmiből. Ez boszorkányság!"; „Fogjátok el! Pokolszellem!"

Ezekhallatára Mu király holtápadttá vált, mert ha ez valóban így van, akkor a feketecsuhás akkora hatalommal rendelkezik, hogy semmibe veheti törvényeit, s ő maga isteni képességeivel keresztülgázolhat az élet méltóságán. Viszont arcátlanul megalázni egy szellemet?! Az megint egy más dolog...

Félve pillantott kedvesére, de a fenséges asszony szája sarkában ott bujkált egy aprócska mosoly! Azon nyomban megkönnyebbülve emelte fel a kezét, és a nép is megnyugodott.

- Idegen! Bámulatba ejtő a mutatványod! Azt mondtad, hogy ezt nekem szántad ajándékba. Mondd csak! Mi hasznom van belőle? - kérdezte mosolyogva a király ágyasa. Hangja oly tisztán és áthatóan csengett, mint téli éjjeleken a harang, szinte beleborzongott az ember.

Az idegen is ösztönösen letérdelt az asszony előtt, mikor alázatosan válaszolt:

- Szépséges, bölcs királyi ágyas, az ő neve Jü A. Csak egy bábu, tehát nincs lelke, és méltósága sincs. De Szan Pótól tanulta a zenét, és A Salótól a táncot. Ha bármelyik képességét bemutatja, még a kő is mosolyra fakad. De jól jegyezze meg, hölgyem, hogy létezése kizárólag egy célt szolgál: az ön szórakoztatását. - Megfordult, intett kezével, és elkiáltotta magát: - Táncolj!

Mindenki lélegzet-visszafojtva várta a bemutatót. A fiatalember finoman megrázta magát, ujjait nagy eleganciával leeresztette. Testének minden porcikáját átjárta a tánc szelleme. Mintha a szellő húzta volna a nótát neki. Még a legtávolibb vidékekről érkező táncművészek sem láttak soha életükben ehhez fogható gyönyörű, szívet melengető mozdulatokat. Hogy mihez lehetne hasonlítani? Talán ahhoz, ahogy a szél játszik a patakban úszkáló elhervadt virágszirmokkal. Az ember nem tudta levenni róla a szemét, s nem tudta eldönteni, hogy forró könnyeket ejtsen, vagy hangosan kacagjon. Egy lándzsa véletlenül kihullott az egyik katonakézéből, s pont a király lába elé esett le, a porba. Az uralkodónak hatalmas erőfeszítésébe tellett, míg „visszanyerte szeme világát”. Vetett egy pillantást imádott ágyasára, és elégedetten nyugtázta, hogy szinte felfalja szemével a táncost, s a mosolyt nem lehet letörölni az arcáról.

Síri csend honolt az emelvényen, mikor a táncnak vége lett. A király felállt, és szólni kívánt, de egy hang sem jött ki a torkán. Időbe telt, míg egy kicsit megnyugodott, majd így szólt a sötét csuháshoz:

- Idegen! Pont olyan ajándékot találtál ki számunkra, amelyet elképzeltem! A rendeletem még hatályban van. Nem akarom tudni, honnan jöttél... Innentől kezdve tíz város ura vagy. - A miniszterek és a nemesek féltékenyen összesúgtak, de a király egy lesújtó pillantással elejét vette a morgolódásnak. - Ami a többi balga, úgymond mágust illeti, megparancsolom, hogy tizenöt napon belül hagyják el országomat! A tizenhatodik napon már csak a lábuk nyomát szeretném látni, de őket magukat nem! Ha ez utóbbi mégis megtörténne, akkor az a mágus a törvény nevében rögtön halál fia lesz!

A feketecsuhás az emelvény előtt leborulva válaszolt:

- Felséges, hatalmas Ég Fia! Én csak egy senki vagyok a nép legaljából! Hogy is vállalhatnám el városok irányítását? Én nem a jutalomért jöttem ide, és hoztam el tudományomat. Felséges uram! Ha örömét leli Jü Ában, esedezve kérem, hogy bocsásson meg ezeknek a bűvészeknek! Csodálom őket, mert saját, természet adta képességeiket felhasználva mutatták be itt különböző ügyes trükkjeiket. És az utánunk jövő nemzedék már nem fogja tudni, hogy milyen közel jártak az igazsághoz. Ördögös masinák segítségével megvalósíthatjuk legképtelenebb álmainkat is, s közben képesek vagyunk megfélemezni arról, hogy mi magunk is birtokában vagyunk egy bizonyosfajta varázserőnek. Szívből remélem, hogy ezek közt a bűvészek közt megtalálom azt, amit keresek, s megteremthetem vele a következő mitológiai korszakot...

Mu király enyhén megdöbben a hallottak miatt, de jókedvét ez sem tudta elrontani. Nagy hahota közepette így szólt:

- Megőrültél? Az előbb szemtanúja voltam! Képességeidnek nincs párja. Mit akarsz ettől a pár semmirekellő vándor mágustól? De ahogy akarsz. Nem adom neked a városokat, s nem üldözöm az ország határain belül a vándor mágusokat. De mostantól fogva te döntesz életük fölül, egytől egyig mind a te rabszolgád. - Meg sem várta, hogy a feketecsuhás ellenkezni tudjon, hangosan kihirdette: - Egybegyűltek! Az urat kísérjétek a szálláshelyére! Ajándékomat, továbbá a többi mágust vigyétek... ha-ha-ha... Zenészek! Játsszatok! Szeretett ágyasommal és néhány méltóságos úrral folytatni kívánom a mulatságot!

A feketecsuhás azonban csak csettintett egyet az ostorával, s már el is tűnt a holdvilágban.

Mu király udvarában három napon és három éjjelen át folyt a vigasság, míg ki nem aludt az utolsó máglya is. A hullafáradt vendégek közül sokan a fogadóteremben heveredtek le, mások visszatértek lakosztályukba pihenni.

Eközben a Hátsó Palota mélyén a Csungpi terasz magas körfolyosóján Cseng tűzforró homlokát a hús oszlophoz nyomta. Azon gondolkozott, hogy tulajdonképpen mi is ütött belé; miért van az, hogy amint Jü Át megpillan-

totta, szíve rögtön összevissza kezdett kalapálni; miért a felső teraszon pihent meg tekintete; miért nem tudta megállni, hogy mosolyogjon? Természetes, hogy nevetett. Mitől tartott volna? Tán Jü A életét féltette volna? Ezen ismét el kellett mosolyodnia. Mikor eszébe jutott, hogy az a sok telhetetlen és tehetségtelen mágus életét áldozta a busás jutalomért, a sajnálat szikrája sem lobbant fel benne. Csak Ómiatta! Csakis Jü A miatt! Őszinte, tiszta, szívből jövő rajongás volt ez hangjáért, táncáért. De talán más vágyak is megbújtak a szívében a puszta rajongás mellett. Ugyanakkor végtelen szomorúság töltötte el, mivel tudta, hogy neki nincs is élete, hisz Jü A csak egy bábú, s nem az ő mosolya mentette meg az életét.

Beleszeretett volna egy bábuba? Ezen a gondolatán csak nevetni tudott... Felkavarta a sok, hirtelen felbukkanó kérdés, amire nem tudta vagy nem akarta tudni a választ. Hogy összekuszálódott gondolatait rendbe tegye, sétálni kezdett fel s alá a csendes folyosón, ahol egyedül tartózkodott. Sétálás közben szeme akaratlanul is azt a kis vityillót kereste, ahol a szolgák laktak (számára az a szálláshely csak egy kis vityillónak számított). Három napja teljesen visszahúzódott a Hátsó Palotába. Akkor fedezte fel először magában ezt az ijesztő, félelmetes és egyben izgalmas érzést Jü A iránt. „A három napig tartó, fényűző lakomán az a goromba, faragatlan fajankó király egyfolytában táncoltatta szegényt. Most biztos rettenetesen fáradt lehet - gondolta Cseng nagy sajnálkozás közepe. - Azóta már a miniszterek és az arisztokraták mély álomba zuhanva alszanak valahol. Talán most Ő is viskójában fekszik pihegve, fájdalmai közt.”

Egy madárhang törte meg a csendet. Mintha ez a csicsérgés az ágyas kérdéseire adott volna feleletet. Szomorú és megindító volt, mint a lebegő ökörnyal az éjszakában. Majd finoman, de érezhetően a kismadár lehangolt trillázásába némi vidámság vegyült. Egy magányos lélek szomorú és vidám éneke is egyben. Egyszerűen olyan tökéletes volt, mint az, mikor a nap első sugarai az árnyékokkal játszanak.

„Ó, te jó ég! - gondolta vegyes érzelmekkel. - Ez nem is a fülemüle éneke, hanem Jü A hihe-

tetlen gyönyörű hangja!" Érezte, hogy ott van valahol a közelében.

Teljesen a hatalmába kerítette az idegen, érzelmekkel teli dallam az ágyast, s hatására távoli emlékképek jelentek meg a szeme előtt: Egy tiszta, csípős hajnal; az evező, ahogy megtöri a vízben a fény tükröképét; mikor az apja először hozta el a palotába, és reményekkel telve adta át őfelségének...

„Nem, ez nem megy! - gondolta magában nagy keservesen Cseng. - Nem bírok elviselni ekkora

terhet. Látnom kell Őt!" A szerelem úgy csörge-
dezzett ereiben, mint a folyó a sötétség leple alatt.
A falmélyedésben lévő gyertyák lángja halványan
pislákolt. Cseng óvatosan körbenézett, majd kiha-
jolt, s egy halk kérdést intézett a sötétséghez:

- Jü A! Te vagy az?

Az énekszó félbeszakadt, s egy remegő hang
válaszolt:

- Én vagyok az, Fenséges Királynőm!

Cseng arca, mintha még fiatal leányzó lenne,
lángba borult, s szíve hevesen kezdett verni. Így

telt el egy kis idő, majd gyengéd hangon meg-
szólt:

- Jü A! Miért nem pihensz egy kicsit? Na-
gyon sokat táncoltál, biztos fáradt lehetsz.

- Nincs szükségem pihenésre... az energiá-
im... nem is tudom... - hallgatott el egy pilla-
natra a sötétségben. - Azt hiszem, tánc közben
kicsit meghúzódott a derekam. De nem szabad
pihennem. A Fenséges Király azt mondta, hogy
Kegyed szórakoztatása miatt tart engem. De
magára hagytam Kegyedet. Nem tudom, hogy

most mit is kéne tenni. - S hozzátette még lasan: - „...szemem nem hunyhatom le többet, s előttenek a forró könnyek.”¹⁶

Az ember érzelmeinek varázsereje benne foglaltatik ebben az egyetlen egy mondatban. Hallatára az ágyas szíve hevesen kalapálni kezdett.

- A szívem azt diktálja, hogy Kegyednek énekeljek, s Kegyed mellett maradjak. Nem akarok többet táncolni azoknak a szűklátókörű arisztokratáknak. Csak tíz napig létezem... tíz napig tart az energiám. A maradék hét napot csak Kegyeddal szeretném eltölteni, és mosolyra fakasztani Kegyedet.

Az ágyas sóhajtott egyet, majd megszólalt:

- Ez nem lenne helyes.

- Kegyed nem szeretné? - kérdezte szomorúan Jü A. - Csak egy szavába kerül, csak egy szó... csak egy szó, s Kegyedért meghalok.

- Meghálnál érte, mi? - harsant a kérdés, megszakítva a már meghittnek mondható beszélgetést. Cseng riadtan nézett a háta mögé, s a teraszon a lépcsőnél ott állt maga a király. Szinte alig látott a dühtől. Mennydörögve üvöltötte: - Hogy merészel egy fábábu incselkedni a királyi ágyassal? Téged! Meg téged is! A Pokol királya elé kéne állítani, hogy a lehető legkegyetlenebb halálbüntetést szabja ki rátok!

- Ne! Könyörgöm, Őt ne ölje meg! - esedezett Cseng.

A haragos király katonák után kiáltva leviharzott a lépcsőn.

Cseng kihajolt a korláton, s látta, hogy a sötét árny nem mozdult. Ugyanolyan nyugodt hangon szólalt meg, ahogy eddig is:

- Mond meg, hogy mit tegyek! Ahogy szavaidból kivettem, azt szeretném, ha én is meghalnék.

A lépcső lábánál a király mérgesen üvöltött. Katonák rohantak messziről parancsszavára a köves kisúton. Cseng fülét a kert éjjeli csendjét megtörő páncél- és fegyvercsörömpölés ütötte meg.

- Menekülj! Erre menj! - mondta gyorsan Jü Ának.

A bábu azonban egy tapodtat sem mozdult, csak felemelte a fejét, és megkérdezte:

- Láthatlak még valaha?

Cseng szeme sarkából látta, hogy pár katona már elérte a belső udvart, s néhány vakmerő támadó pont feléjük tart.

- Természetesen! - mondta gyorsan. - De most, az Isten szerelmére, fuss, gyorsan! Magad miatt!... És miattam is - tette hozzá.

- Indulok - mondta halkan a megilletődött szolga. - Ha elégeted a démonidéző fekete porodat, akkor vissza tudok jönni érted... - közölte még kutyafuttában. Majd megfordult, és a palotát körülölelő fal irányába elmenekült. A királyi ágyas aggódva figyelte, hogyan követte két katona lándzsával a kezében. De Jü A emberi ésszel fel nem fogható gyorsasággal és ügyességgel már átugrotta a magas falat, s rég hetedhét határon túl járt.

Három napon keresztül folyt a kutatás Jü A után, de a királyi testőrségnek nem sikerült kézre kerítenie se a táncos lábút, se mesterét. Habár néha a legelhivatottabb és letehetségesebb fogdmegeknek sikerült a nyomukra akadniuk, végül mindig ellillantak a szemük elől.

A testőrség parancsnoka, aki bűnösnek érezte magát a sikertelenség miatt, bátran kiállt a haragos király elé, és jelentést tett a történetekről.

- Az a mágus a négy, kinézetében megegyező szolgájával együtt egyik pillanatról a másikra eltűnt a szemünk elől... hét-nyolc szemtanúnk is van, aki megerősítheti ezt. Ami azt a táncos lábút illeti - ekkor közömbös arcára kiült a félelem -, olyan gyors és erős, mint egy párduc, pusztá kézzel szétroppantotta bronzfegyvereinket, a leggyorsabb harci szekereinket is leelőzte... Ő nem emberi lény, hanem egy fiatal, erős állatszellem, egyáltalán nem egyenrangú ellenfél - vont a végkövetkeztetést. Megmegállt, közben néha lopva a király arckifejezését figyelte. - Szerény véleményem szerint mintha a mágus valami béklyóban tartaná. Ahányszor alkalma lett volna arra, hogy könnyedén kitorje bármelyikünk nyakát, hirtelen mindig engedett a szorításából, s meghagyta életünket. Mintha valami átok visszatartotta volna...

- Hah! - csak ennyit tudott mondani a király. Fel-alá járkált a fogadóteremben, arca hol elfe-

héredett, hol vörösben játszott. „Még a legütőképesebb királyi testőrség sem tudott elbánni egy icipici fabábuval, ráadásul ennek a vakmerő léhűtőnek volt mersze itt maradni fővárosban!” - gondolta magában. A királyt nyugtalanító érzés fogta el, hogy trónja nincs biztonságban. Azóta a szerencsétlen hajnal óta Cseng asszony is csak halkán, könnyeket potyogtatva válszol fenyegetéseire és könyörgéseire. Zaklatott fel-alá cirkálásában hirtelen megtorpant: - Futár! Gyorsan hívjátok ide Cseng apót!

Cseng asszony tudta, a férje mindent felforgat, hogy megtalálja Jü Át, de aggódni egyáltalán nem aggódott érte, mert titokban érdeklődött a kutatással megbízott testőröknél. Tőlük hallotta, hogy szerelmese oly művészi módon eltűnt szemük elől, hogy egyáltalán nem lelik nyomát. Bízott Jü A legőzhetőlen, természetfeletti erejében. A testőrök viszont arról tudtak, hogy az asszonynál van az egyetlen dolog, amivel a táncos lábút elő lehet keríteni... Jöttek is egész áldott nap! Hol könyörögtek neki szép szavakkal, hol fenyegetőztek, de feleslegesen tették. Az ágyas mindvégig teljesen közönyös maradt. A palotában mindenki félelmet, nyugtalanságot kifejező arccal járkált, kivéve őt, Csenget. Egészen addig tartott az ágyas pajkos vidámsága, amíg meg nem jelent a színen

egy ősz öregember, aki térdre borult előtte, és elmesélte neki nemzetsége történetét. Ezek után viszont Cseng kezdett el könyörögni.

- Bocsáss meg nekem, Jü A! - esedezett. - Végül is te csak egy bábu vagy, aki mindössze még néhány napig élhet. Nem adhatok fel érted mindent.

A harmadik nap éjjel enyhe nyugati szél fúj.

Cseng a Csungpi teraszon meggyújtott egy csi-petnyit abból a bizonyos fekete porból. Az még nem is kapott teljesen lángra, amikor sorban kék fénynyalábokat lövellt ki magából. Kék tűz lobbant fel, s kén-szag árasztotta el a levegőt.

Az éj is meghatározhatatlan szint öltött magára. Csend honolt a teraszon, ahol egyedül Cseng tartózkodott. "Nem tudott eljönni..." - örült magában az asszony, de szíve mélyén, nem tudta, hogy miért, csalódást is érzett.

A falmélyedésben reszketett a gyertya lángja. Az asszony

hirtelen megfordult, és ott volt Ó!... Jü A! A terasz tulsó végén, a lépcsőnél, és őt nézte. Csendben telt az idő, micsoda béke és nyugalom! Egy percre még a csapdáról is elfeledkezett, csak kedvese karjában szeretne volna tudni magát.

Egy harci ló felhorkant valahol a háta mögött. „Mit csinálok én?” - tudatosult benne minden egyszerre, s mérhetetlen félelem uralkodott el rajta. Habár Jü A eleve halálra van ítélve, ennek

ellenére egész életében bűnösnek érezné magát, mert cserbenhagyta kedvesét, és mert így köze lenne a halálához.

- Ne gyere ide! - kiáltotta a terasz túoldalára. - Jü A! Ez csapda!

Jü A a háta mögé nézett, és a kertben lesben álló kiváló katonák látványától arca egy percre elsápadt a félelemtől.

- Ah! Ez nem lehet gond - mondta, s a király ágyasa felé iramodott: - Ha Kegyed is azt akarja, akkor hadd haljak meg a lábai előtt!

A király fogát csikorgatta a méregtől, s úgy üvöltötte:

- Fogjátok el! Öljétek meg!

A legjobb kétszáz katona felrohant a teraszra, míg a bábu félelem nélkül, pusztá kézzel állt szemben a bronzpajzsok és alabárdok áradatával. A nagy Csou Birodalom híres, bátor katonái, mind családapák, mégis úgy hullottak a keze alatt, mint a legyek. Jü A mindaddig nagyon ügyelt rá, hogy azt a bizonyos határvonalat ne lépje át: a gyenge embert nem sebezhetette meg. De a szerelem mágikus ereje miatt megszegte ezt a törvényt. Kések s kardok mint hullócsillagok szálltak suhogva, és értek földet a sűrű kertben. A nagy Csou Birodalom katonái rádöbbsen, hogy életük legfélelmetesebb csatájába csöppentek.

Miután elcsendesedtek az utolsó kardcsörrenések, kétszáz katona hevert a porban, fegyvertelenül és harcképtelenül. A több sebből vérző bábu az ágyas felé bicegett.

A király, kinek haja szála sem görbült, egyik kezével megragadta kardjának markolatát, de nem igazán tudta, mitévő legyen.

- Szeretsz még? - kérdezte elhaló hangon a bábu.

- Szeretlek - mondta az ágyas, s szépséges kezét a táncos lábú felé nyújtotta. Jü A meg-

fogta, letérdelt Cseng elé, és ajkára egy gyengéd csókot lehelt.

A király féktelen féltékenységében végül előrántotta borotvaéles kardját, s egy mozdulattal lecsapta a bábu fejét. Ágyasa ijedtében sikoltott egyet, s becsukta szemét. Egy csepp meleg vér, annyi sem csordogált a csonkból, mert az alatt a szemképráztató koponya alatt csak egy halom csillogó fém volt, egy felfoghatatlanul bonyolult szerkezet, amit a szél szanaszét repített. S már nem maradt belőle más, csak egy rakás közönséges, zizgő fémdarab a porban.

A királyi ágyas kinyitotta könnyekkel tele szemét, s kezébe hullott egy jádefényű nádsíp, amely megrázkódott egy kicsit, és ugyanolyan hangon kezdett el búgni, mint Jü A hangja. Csak nem volt olyan tökéletesen kifinomult.

Utószó: A Csin-kor⁷ előtti időszak mitologikus kornak tekinthető. A Csou-kori Mu király alakját számos legenda övezi. Jen mesternek ez a története is egy nagyon régi legenda alapján született. 1997-ben egy titokzatos fekete csuhás ember lakásán találtam egy kéziratot. Azt mondta nekem, hogy már több évszázad óta őrzik itt. Igencsak kételkedve fogadtam állítását, azonban nem hiszem, hogy ő maga belefirkálgatott volna. Az irodalom említi mind a „babhadsereget”, mind a „teknősbüvölőt”, mind pedig a „fehér egeret”... valójában mindegyiket meg lehet találni különböző régi könyvekben. Lehet, hogy ezek néhány évszázaddal ezelőtt tényleg léteztek... a történelem lehetőséget ad az ábrándozásra.

Gulyás Csenge fordítása

1: Valóban létezett egy ilyen nevű király a Csou-korban, i. e. 976-922 között uralkodott. Arról lett híres, hogy 105 évig élt.

2: Kb. 50 kilogramm

3: Kb. 5000 darab

4: Mitológiai madár.

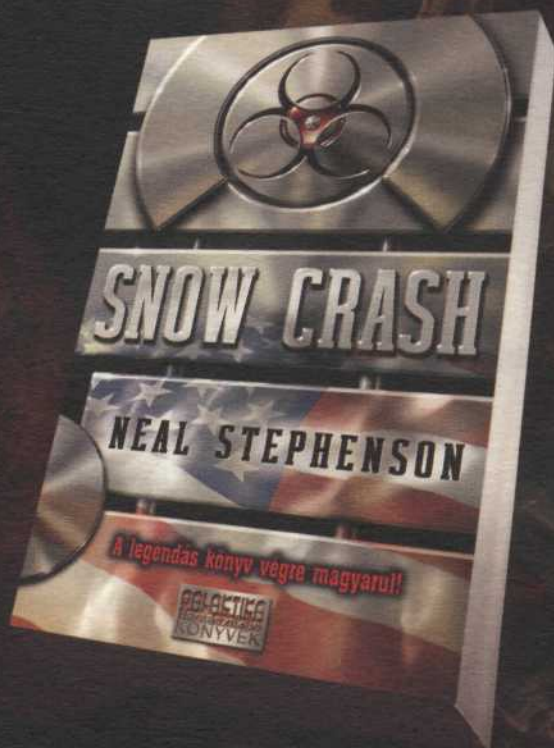
5: Kínai hossz mérték, egy liang kb. 0,6 méter.

6: Idézet Heine „Éjszakai gondolatok” című verséből. (Eörsi István fordítása)

7: I. e. 221-206.

A Galaktika Fantasztikus Könyvek kötete

A Snow Crash hősei a hipertér leghetlenebb szituációiba keverednek, s valóságos jamesbondos bravúrokkal oldják meg a legrázósabb feladatokat, miközben elvetemült virtuálnindzsákkal, dörzsölt szoftverkolonialista maffiafőnökökkel, és agymanipuláló superkémrendszerrel kell megküzdeniük. Kiderül persze, hogy a szoftver-Bábel zűrzavara abszolút megfeleltethető a korabeli sumér istenségek egykori manipulációinak, s a titok nyitja is valahol a Tigris és az Eufrátesz völgyében rejtőzik.

Neal Stephenson kultikus regénye végre magyarul!

SNOW CRASH

Ennél eredetibb, izgalmasabb és szórakoztatóbb lehetetlenséget már rég vehetett kezébe az olvasó.

Vörös bolygósomszédunk csábítóan világít az éjszakai égen, hívogató közelsége írókat és tudósokat már nemegyszer megigézett.

Lao Sö Marskaváros (részlet) krónikája

A repülőgép összetört.

Barátomból - aki gyerekkoromtól iskolatársam volt, s ezúttal már több mint két hete vezette a gépet - egyetlen ép csont sem maradt.

S jómagam? Élek még talán? Hogyhogy nem haltam meg? Az isten tudja. Nem érek rá sajnálkozni.

Úti célunk a Mars volt. Elpusztult barátom számítása szerint a repülőgép katasztrófája előtt már valóban be is jutottunk a Mars légkörébe. Eszerint tehát a Marsra kerültem volna? Ha valóban így van, barátom lelke megnyugodhat: az első kínainak sikerült megérkeznie a Marsra - és elpusztulnia! Csakhogy vajon *oda* érkeztünk-e? Akárhogy is van, *hinnem* kell, hogy a Marson vagyok; *hinnem* kell, ha nem ott lennék, akkor is, mert semmi bizonyítékom nincs, hogy valóban *oda* érkeztünk-e, vagy sem. Csillagászati úton

persze el lehetne dönteni, hogy melyik bolygóról van szó, de a csillagászathoz, sajnos, éppoly keveset értek, mint az egyiptomi hieroglifákhoz. Barátom minden kétséget kizáróan el tudna igazítani, csak hát ő... Hajaj, barátom, drága jó barátom, gyerekkori iskolatársam!

A repülőgép összetört. Gondolni se merek arra, hogyan jutok majd vissza a Földre! Nincs egyebem, mint testemen a ruhám - az is olyan szakadtan, mintha száraz káposztalevelek lógnának rajtam -, s a gyomromban a száraz útikoszt. De nemcsak a visszajutásra, arra sem merek gondolni, hogy miként fogok itt megélni. A nyelvvel nem tudok mit kezdeni, a hely ismeretlen, s egyáltalán: vannak-e emberhez hasonló élőlények a Marson? Annyi a kérdés, mint a... De jobb nem is gondolni rá. „A Mars vándora” vagyok - nem elég vigasztalásul? Nagyon nem éri meg, ha gondjaim elapasztják a bátorságomat!

(Mindez persze csak visszaidézése az akkori helyzetnek. Akkor a megrázkódtatástól már el-

kábultam, s kábult fejemben bizonyára sok öszszefüggéstelen gondolat fordult meg, amelyeket később elfelejtettem. De a visszajutás és az életben maradás gondolataira azután is pontosan emlékszem, miután a fejem teljesen kitisztult: mintha egy elsüllyedt hajó deszkáját partra vették volna a tenger hullámai.)

Magamhoz tértem. Először is csont- és húshalommá vált barátomat kellene valahogy eltemetnem. A repülőgépre rá sem merek nézni. Barátom volt ő is, a hűséges gép, amely bennünket idáig hozott. Most, hogy társaim elpusztultak, s csak én maradtam életben, olyan érzésem támadt, mintha szerencsétlenségüket én okoztam volna. A két hasznos és ügyes útitárs megsemmisült, s én, a tehetetlen, megmaradtam. A bolondnak szerencséje van - szomorú vigasz! A barátomat pusztára kézzel is el tudom temetni, de egészen biztos, hogy a gépet nem. Ezért nem merek ránézni.

Mindenekelőtt tehát gödröt kell ásnom, de nem ások, csak bámészkodom, könnyeimen át szemlélődöm, jobbra-balra. Miért nem ölelem át azt a csont- és húshalmot, hogy kisírhasssam magam? Miért nem látok neki tüstént az ásásnak? Mint aki álomból ébred, viselkedésemről magam sem tudtam számot adni - bár, ha vizsgálom, lehet, hogy mindez talán csak mostani egészséges elmeállapotom magyarázkodása és mentegetőzése.

Fásultan nézelődöm körös-körül. Különös, hogy kitűnően emlékszem mindenre, amit akkor láttam. Akármikor hunyom is le a szemem, újra meg újra látom a tájat, amint színeiben megjelenik előttem, még a színek érintkezésének körvonala is tisztán kivehető. Ezt a látványt egész életemben nem fogom elfelejteni, mint ahogy arra is mindörökké emlékezem, amikor gyermekkoromban első ízben mentem anyámmal apám sírjához áldozatot bemutatni.

Nem tudnám megmondani, van-e valami, amire különösebben odafigyelnék; magam körül mindenre egyaránt „részrehajlás nélkül” figyelek - ha jelent ez a kifejezés valamit. Mintha esőben nyújtózkodó kis fa volnék: hagyom, hogy az esőcseppek rám hulljanak, s a leveleim megmelegrezdüljenek a cseppektől.

Felettem szürke az égbolt. Nincs beborulva, a levegő szürke. Nem mondhatnám, hogy a

nap sugarainak nincs ereje, mert igen melegem van. De a forróság nincs arányban a sugárzás fényével; magától van meleg, szemkápráztató ragyogás nélkül. Mintha ki tudnám tapintani körülöttem a szomorkás-szürke levegő súlyát, vastagságát, sűrűségét, forróságát. Pedig nincs por sem, körös-körül tisztán, messzire el lehet látni, homokviharról szó sem lehet. Úgy tetszik, mintha a napfény megtörne és szétszóródna, ezért van mindenütt szürkesség is, világosság is, mintha az egész univerzum ezüstszürke lenne. Kissé olyan itt minden, mint Kínában északon, a nyári szárazság idején, amikor szürke felhőfoszlányok libegnek az égen, s valamelyest mérséklük a nap hevét, de mégis igen nagy a forróság. Csak itt a lég még sötétebben szürke, még nehezebb, s a súlyos szürke felhők mintha szorosan az arcomra tapadnának. Ennek a világnak egy szőjasajt ház lenne a modellje, amelyben éjszakára megszorul a forró levegő, s csak egy olajlámpa szór rám lidérces fényt. Érzem, hogy ez a levegő nem tesz jót nekem. A távolban kisebb hegyek látszanak, azok is szürke színűek, sötétebbek, mint az égbolt. A nap fénye egy kis bíborszint vegyít szürkességükbe, olyasféléképp, ahogy a vadlibák nyakát tarkítják színes sávok.

A szürkesség birodalma! Emlékszem, hogy erre gondoltam, bár akkor még nem tudtam, van-e ott ország egyáltalán.

Amint tekintetem visszatér a távolból, síkságot látok - szürkét! -, amelyen nincs se fa, se ház, se megművelt terület, csak a síkság egyenletes, bosszantó lapálya. A talaj füves, a fű vízszintesen nő, levelei nagyok, de nincs egyenes szára, pedig a föld zsírosnak látszik. „Miért nem művelik meg?” - kérdezem magamban.

Tőlem nem messze néhány héjához hasonló madár röppen fel. Szürkék, csak a farkuk fehér. A fehér farkak valamelyes változatosságot hoznak e csupasziürke világba, de a nyomasztó párásság nem csökken. Mintha néhány papírpénz szállongna a szomorkás égen!

A héják felém repülnek. Amint elnézem őket, hirtelen belém dobban: ezek észrevették barátom testének maradványait!... Távolabb ismét felröppen néhány madár. Izgalom fog el, a földön keresgélek ösztönösen, de nincs ásóm, még egy karóm sincs! Nem tehetek mást, a repülőgéptől

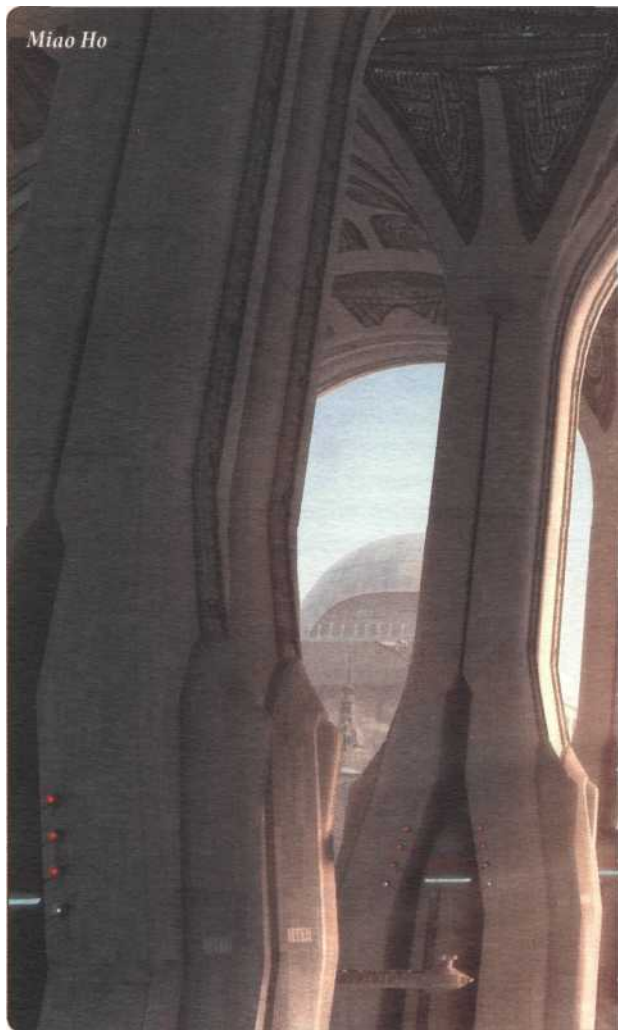
kell segítséget kérnem: egy vasdarabbal is ki lehet lassacskán vájni a gödröt. A madarak azonban már a fejem fölött köröznek. Nem tudom tovább nézni őket, de érzem, hogy egyre alacsonyabban repülnek. Hangjuk - hosszú, éles, jajgatásszerű kiáltás - már közvetlen a fejem felett hallatszik. Nem keresgélhetek tovább, megragadom a repülőgép darabját, nem is tudom, melyik részét, s eszeveszetten rángatni kezdem. Az egyik madár leereszkedik. Összeszedem minden erőmet, s nagyot kiáltok. Szárnyai megrebbenek néhányszor, lábai már földet érnek, majd farkát felcsapva ismét magasba emelkedik. Alighogy elrepült, két-három másik jön ismét, s olyan hangokat hallatnak, mint a csókák, mikor eleséget találnak. A fent körözők kiáltásai még elnyúltabban hangzanak, mintha kérlelnék az alattuk lévőket, hogy várják meg őket is. Végül nagy kározással mind aláereszkednek. Rángatom a gépet, hogy tenyerem ragadós lesz, bizonyára a vértől, de nem érzek fájdalmat. Rángatom, szagatom - hiába! Rárontok a madarakra, rúgásokkal, kiáltózással hessegetem őket. Erre szárnyaikat kitérve szétrebbennek, de nem szándékoznak elrepülni: egyikük már fel is kapott egy darabot a húscafatok közül... Szemem szinte elvakul a dühtől, a madár felé rohanok, hogy elcsípjem. De amíg ezt az egyet igyekszem megfogni, a többiek visszatérnek, s rám támadnak. Ismét szétrúgok közöttük. Kitért szárnyakkal, károga kitérnek, de mihelyt visszahúzó a lábam, vérbe borult szemekkel újból támadnak. S már nem is hajlandóak visszahúzódni, egyenesen a lábamba akarnak csípni.

Hirtelen eszembe jut, hogy az oldalamon revolver lóg. Amint megállok, és odakapok, észreveszem, hogy tőlem hat-nyolc lépésnyi távolságra - de mikor kerültek ezek ide? - emberek állnak. Mégpedig - rögtön láttam, amint rájuk néztem - macskaarcú emberek!

2

Előhúzzam a pisztolyt, vagy várjak? Többféle megfontolás kavargat e két lehetőség körül. Mennél nagyobb szükségem lenne a nyugalomra e pillanatokban, annál nyugtalanabb vagyok. Végül elengedem a fegyvert, és elnevetem magam. A Mars-utazással önszántamból vállaltam a ri-

Miao Ho

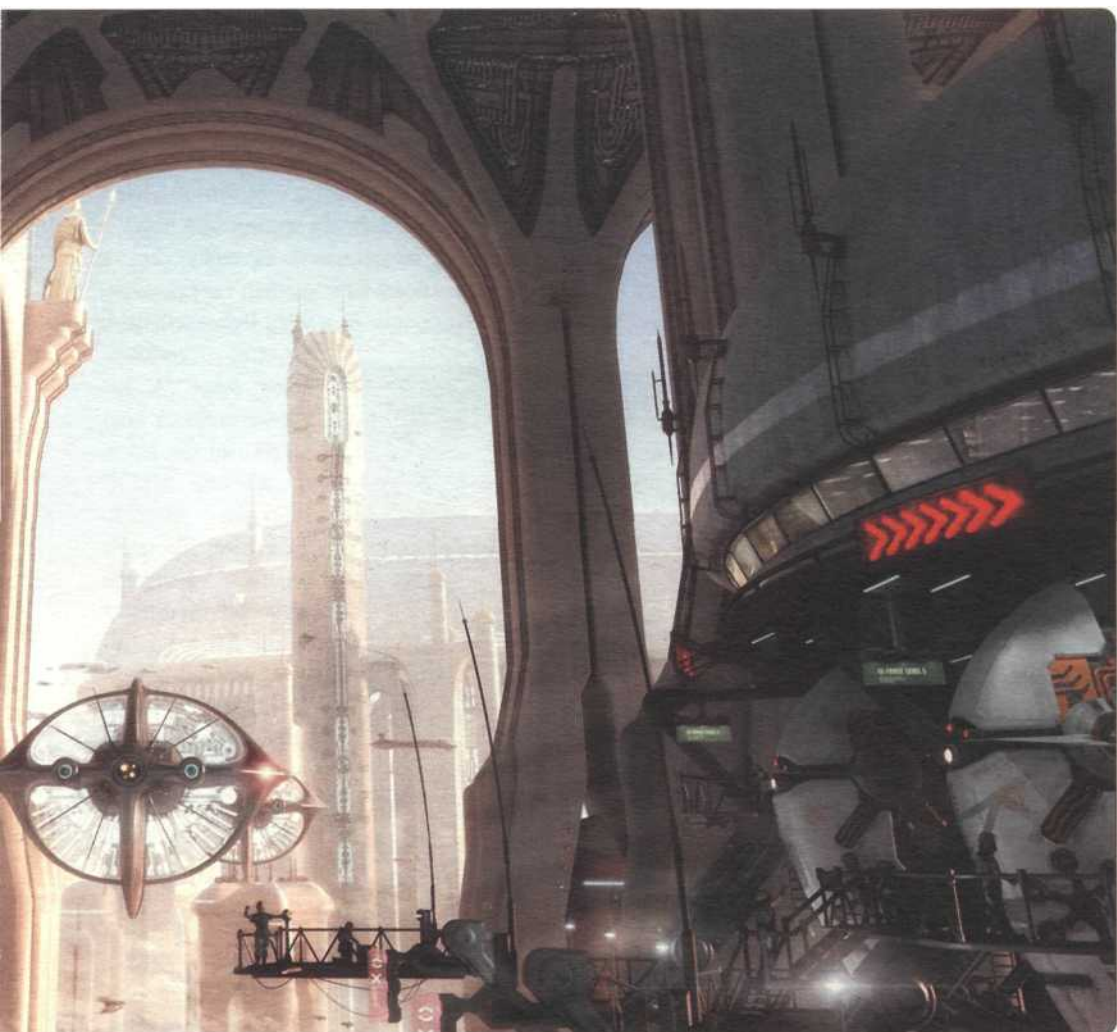

zikót, magam tehetek róla, ha e macskaemberek elpusztítanak - ami csupán feltételezés, hiszen honnan tudhatnám, hogy nem a legjobb indulatúak-e? -, miért vegyem hát elő elsőnek én a fegyvert? Egy kis jó szándék rendszerint bátorrá teszi az embert, és már nem is félek. Majd elválik, szerencse vár-e rám, vagy a végzet; de akárhogy is lesz, ne én kezdjem az ellenségeskedést.

Azok, látva, hogy nem mozdulok, egy-két lépéssel előbbre jönnek. Lassan, de határozottan, ahogy a macska közelít az egérhez, ha megpillantotta.

A madarak - csőrükben egy-egy húsdarabbal - mind felrepülnek. Behunyom a szemem...

S még ki se nyitom - pedig csak röpke pillanattal el -, már is le van fogva mindkét kezem. Nem

hittem volna, hogy a macskaemberek ilyen gyorsak. Ráadásul olyan könnyed volt a mozgásuk, hogy lépésük hangját egyáltalán nem hallottam.

Hiba lett volna, hogy nem rántottam pisztolyt? Nem, lelkiismeretem nem tett érte szemrehányást. A veszély éltető eleme a kalandoréletnek. Még nyugodtabb leszek, a szememet se kívánom kinyitni. Ez a lelki nyugalom velejárója, s nem valami taktikai visszavonulás. Karjaimat egyre szorosabban fogják, s bár nem állok ellent, szorításuk nem enged. „Nagyon óvatosak e csodalények” - gondolom magamban. A szellemi többség tudata büszkévé tesz; most már kevésbé vagyok hajlandó összemérni velük az erőmet. Karjaimat külön-külön négy-öt kéz is tartja, lágyan, de szorosan, mintha fogásukban ruga-

nyosság volna. Talán helyesebb is volna abroncszerű szorításról beszélni, amely bőrszíjként vág a húsomba. A rúgkapálásnak semmi értelme. Érzem, ha megpróbálnám erővel kiszabadítani a karjaimat, kezük abroncsként mélyedne belém. Nem elég tehát, hogy dicstelenül lefogták az embert, még kegyetlenül meg is nyomorgatják a testét, nincsenek tekintettel a viselkedésére. Ha a testi fájdalom csökkentheti a lelki erőt, akkor most - szégyenszemre - valóban érzek némi megbánnivalót. Amennyiben megítélésem helyes, velük szemben az „aki előbb cselekszik, erősebb” elve szerint kellett volna eljárnom: egy pisztolylövésre bizonyára mind elfutottak volna. Minthogy azonban már idáig fejlődött a dolog, a megbánás mit sem javíthat a helyzeten. Nagyvo-

nalúságommal magamnak ástam vermet, hadd haljak meg a saját nagyságom jegyében!

Kinyitom a szememet. Valamennyien mögöttem állnak, mintha előre félkészültek volna, hogy akkor se láthassam meg őket, ha félnyitom a szemem. Ez a sunyi viselkedés önkéntelenül is megvetést ébreszt bennem irántuk. Nem félek a haláltól, s azt mondom magamban: „Öljetek meg, ha már a kezeitek közé kerültem, mi szükség erre a titokzatoskodásra!” S számon már akaratlanul ki is jön, hogy „mi szükség van erre a...” - de nem folytatom, úgysem értenék szavaimat. Karomon még erősebb a szorítás, ez a fél mondat eredménye. Hiába lenne itt a szó, még ha értenék is, gondolom magamban. A fejem sem fordítva hátra, átengedem magam nekik. Csak az a kívánságom, bárha kötéllal kötöznenek meg, mert testemnek-lelkemnek egyaránt elviselhetetlen a lágy, feszes, forró, bosszantó szorítás!

Fölöttem megszapordtak a madarak. Egyenesre tárt szárnyakkal köröznek, fejükkel lefelé szimatolva várnak az

alkalomra, hogy egyetlen szárnycsapással a földön teremjenek, s lakmározzanak barátom földi maradványaiból.

De hát tulajdonképpen mit akarnak a macskák itt a hátam megett? Nincs elviselhetlenebb a számomra, mint a lassú, hosszadalmas megpróbáltatás. Továbbra is a madár csapatot néztem tehát az égen: e kegyetlen madarak képesek néhány percen belül felfalni barátom testének roncsait. De, jaj, fél lehet falni egy embert néhány perc alatt? Nos, akkor nem is szabad kegyetlennek nevezni

őket. Irigyellek, elpusztult barátom! Örülhetsz, hogy odavesztél, hogy már nem élsz! Az én lassú szenvedésemhez képest a tiéd mérhetetlen boldogság!

„Gyorsabban egy kicsit!” - mondtam volna már néhányszor, de visszanyeltem a szót, mielőtt a nyelvemre került volna. Bár még semmit sem tudok a macskaemberek természetéről és szokásairól, e rövid idő alatt, amióta kapcsolatban vagyok velük, mégis úgy érzem, mintha a világ legkegyetlenebb

lényeivel kerültem volna össze. A kegyetlen emberek nem tudják, mi fán terem a „teketória nélkül” kifejezés: számukra a lassú fűrészelés jelenti a legnagyobb gyönyört. Mi értelme lenne hát a beszédnek? Fel kell készülnöm, hogy elviseljem a körmöm alá szurkálást, hogy orromba petróleumot öntenek - ha ugyan van tű és petróleum a Marson.

Kibuggyantak a könnyeim. Nem a félelemtől, hanem mert eszembe jutott a szülőházam. Kína! Dicsőséges és hatalmas ország, ahol nincs kegyetlen erőszak, nem

létezik rosszindulatú büntetés, ahol a héják nem esznek hullát! Talán sohasem fogom még egyszer meglátni dicső földedet, talán soha többé nem élhetek már értelmes emberi életet. Hiszen ki tudja, nem lesz-e még az élvezet is szenvedés, ha életben maradok is itt?

Néhány kéz most a lábamat is megragadja. Fogvatartóim egy hangot sem hallatnak, de lihegésük forró párája megcsapja a hátamat és a lábamat. Olyan undor fog el, mintha kígyó tekeredett volna rám.

Egy kattanás hallatszott, akárha sokéves csendet tört volna meg a hang, szinte ma is hallom olykor: bokáimra bilincset raktak! Számoltam vele, hogy erre is sor kerül. A bilincs rettenetesen szorít, lábaim szinte elhalnak, amikor talpra állok.

De hát miféle bünt követtem el? Mi a szándékuk velem? Képtelen vagyok kitalálni - de nem is szükséges. Úgy látszik, a macskaemberek társaságában semmi haszna sincs az értelemnek, az érzelmekről nem is szólva, minek hát gondolkodni?

Csuklóimra is bilincs kerül. De - meglepetésemre - a kezek a broncsa továbbra is a karomon és a vállamon marad. A túlzott óvatosság, mely a hallatlan kegyetlenséget szüli, fontos tényezője a sötétség társadalmának. Hiú ábrándnak bizonyult tehát az a reményem, hogy megbilincseltetésem után őrzőim majd leveszik rólam forró kezeiket.

Sőt: két kéz most a nyakamat fogja át, mintegy tudomásomra hozva, hogy nem szabad hátrafordulnom. Van is nekem kedvem rájuk nézni! Minden embernek van önérzete, még a legrosszabbnak is. Én pedig nagyon is lenézem őket, talán túlzott óvatosságuk miatt, vagy mert - ki tudja? - hátha kések is villognak a nyakam mögött.

„Mi az, még mindig nem megyünk?” - kérdezem magamban. De alighogy erre gondolok - mintha szándékosan értésemre akarnak adni, hogy tudnak ők néha gyorsabbak is lenni -, a lábamba rúgnak. Ez parancs az indulásra. A rúgástól akaratlanul is előrebukom - bokáim elszibadtak a bilincs szorításától -, de kezükkel, mint valami lágy és mégis kemény horoggal bordáimnál fogva feltartanak. Hátam mögött nyávogás-szerű hangokat hallok, többfélét is, mint amikor a macskák gyülekezéskor egymást hívják. Ez bizonyára nevetés, nyilván nagyon meg vannak elégedve kínlódásommal. A verejték patakokban ömlik rólam.

Tulajdonképpen fel is vehetnének és vihetnének, ha gyorsabban akarnak haladni - ábrándozom megint. Lépni valóban nem tudok, de éppen ez okból kényszerítenek most mindenáron elindulni - ha ez a feltételezés nem túlságosan megsegélyenítő az „ok” szóra nézve.

A verejtéktől már szemem sem tudom kinyitni. Kezeimet hátrabilincseltek, de a fejemet sem mozgathatom, hogy lerázzam róla a verejtékcseppeket, hiszen szorosan fogják a nyakamat. Ki-

egyenesezve mennék - nem, nem megyek: ugrálva, bukdácsolva vánszorgok, vonszoló magam, de nem találok jobb szót erre a mozgásra.

Alig jutok előbbre néhány lépést, amikor a hékák károgaásterü kiáltozásaira leszek figyelmes - a fületem, szerencsére, még nem tömték be -, mint-ha rohamra indulók csatakiáltását hallanám. Természetesen most mind leszálnak lakmározni... Átkozom magam, amiért nem fogtam mindjárt az ásáshoz, talán már eltemethettem volna társamat. Miért is álltam és nézelődtem olyan fásultan! Soha nem fogok többé poraira találni, akkor sem, ha netán életben maradnék, s még egyszer eljutnék ide. Életem legszebb emlékei sem feledtethetik velem ezt a fájdalmas szégyent. Valahányszor eszembe jut, mindig a legsemmirevalóbbnak találok magam az emberek között!

Úgy vagyok, mint aki rossz álmot álmodik: fájdalmak gyötörnek, de még képes vagyok más dolgokra gondolni. Most minden gondolatom elpusztult barátomra irányul. Csukott szemmel is látom a teste roncsain élősködő madarakat, amelyek az én szívemet is mardossák. Hová megyek? Látni nincs kedvem, még ha nyitva tudnám is tartani a szememet. Jegyezzem meg talán az utat, készülődjem a szökésre? De megyek-e még egyáltalán? Vagy inkább ugrálok és gurulok? Csak a macskaemberek tudják. Mintha a testem már nem is az enyém lenne, gondolataim másfelé járnak. Csak annyit érzek, hogy arcomról ömlik a verejték, s mint valami súlyosan sebesült, akit öntudata még nem hagyott el, testemet már nem érzékelem, csupán azt tudom, hogy néhol patakszik róla a verejték. Mintha életem már kisiklott volna a kezeim közül, fájdalmat nem érzek.

Szemem előtt minden elsötétül. Amikor egy idő múlva felpillantok, olyan érzésem támad, mintha részegségből ébredtem volna. Bokámban éles fájdalom hasogat, ösztönösen odakapnék, de kézbilincseim nem engednek. Csak most kezdek látni, pedig úgy tűnik, a szemem régóta nyitva van. Már egy kis csónakban vagyok - mikor és hogyan kerültem ide, nem tudom. Talán fél napja is lehet, hiszen a bokámban feloldódott a zsibbadás, s érzem a fájdalmat. Nyakam szabad, eltűntek róla a forró kezek. Megpróbálok hátrafordulni, de semmit se látok. Fölöttem az ezüstszürke ég, alattam melegen fénylő, sötétszürke

folyó hömpölyög zajtalanul, de sebesen; s a közepén én és a kis csónak sodródunk lefelé.

Már semmiféle veszéllyel nem törődöm, ez a szó meg sem fordulhat agyamban. Kimerültségemen a forróság, az éhség és a szomjúság, a fájdalom sem tudott úrrá lenni, végtére is több mint fél hónapot repülőgépen töltöttem. Nem tudom, hogyan dőlhettem el a bilincseimmel való viaskodás közben, de így aludhattam el. A hátamra nem fekkhettem, kézbilincseimtől nem nyújtózhattam ki. Életemet a fényesen csillogó, forró párát lehelő folyóra bízva csak aludni akartam, így aztán szép álmokat nem is remélhettem.

Amikor ismét kinyitom a szemem, már egy kis szoba sarkában ülök. Nem is szoba ez, hanem inkább valami odűféleség: ablaka-ajtaja nincs; a négy, fémszerű elem határolta térségnek, amelyről még a füvet sem sarlózták le, mennyezete az ezüstszürke égbolt egy kis darabja. Kezeim már szabadok, de derekamon vaskos kötelet fedezek fel - ilyen övre aztán igazán nem volt szükségem! -, amelynek másik végét nem találom, talán a falon túl van megkötve. Minden jel szerint felülről eresztettek le. A pisztolyom azonban még megvan. Különös!

Mit jelentsen ez? Tűsz vagyok? A Földről akarok váltságdíjat? Nem, ez túlságosan bonyolult lenne. Vagy furcsa állatot fogtak, s most arra készülnék, hogy idomítás után az állatkertben mutogassák? Netán a biológiai intézetbe küldik, felboncolás céljára? Ez már valószínűbbnek látszik. Nevetnem kell: tényleg közel állok ahhoz, hogy megbolonduljak. Gyötör a szomjúság. Miért nem vették el a pisztolyomat? A csodálkozástól és a vigasztalódástól azonban nem lesz nedvesebb kiszáradt szám.

Körülnézek. Élőlénynek sehol semmi nyoma. A velem átellenben húzódó fal szögletében egy korszó áll. Mi lehet benne? Mindegy, mindenképpen meg kell nézni, ösztönöm erősebb a meggondolásnál. Bokáimon még ott a bilincs, ugorjunk hát! Fájdalmamat elnyomva felkapaszkodom, de nem tudok megállni, hiába próbálkozom, lábaim már nem engedelmeskednek. Ülve maradok. Mellem a szomjúságtól majd szétreped. A test

szüksége úrrá lesz az emelkedett leiken: gyөрünk, másszunk! A térség nem túl tágas, a földön elnyúlva kis híján kinyújtott kézzel is elérhető a drága korszó, reményeim reménye! Mielőtt azonban lehasalnék, derekamon figyelmeztet a kötél, hogy nem enged elnyúlni, s ha mindenáron előbbre akarok jutni, önmagamot fogom felakasztani. Reménytelen helyzet.

A szomjúság égető kínja új ötletet ad: megpróbálok hanyatt fekve, előrenyújtott lábbal előbbre jutni, mint a megfordulni nem tudó kemény szárnyú bogarak. Bár a kötél ugyancsak szorít, nagy erőfeszítéssel végül is sikerül egyenesen feljebb húznom a bordáimon. Mellkasom keskenyebbnek bizonyul, mint a combom, a kötelet fél tudom csúsztatni egészen a mellemig, s így lábammal elérhetem a korszót. Sokkal jobban szomjúhozom, semhogy bordáimat a feldörzsölődéstől félténém. Fel is horzsolódik a bőr, de se baj, csak előre! Mit számít a fájdalom, csak érhessem el a drága kincset!

Bokáim oly szorosan vannak egymáshoz bilincselve, hogy nyújtott lábheggyel éppen odáig érek. Csak lábaimat nem tudom szétvetni, hogy átkulcsolhassam velük a korszót. Ha meg kissé összehúzódok, s lábam hegye valamelyest szétnyílik, akkor nem érek el odáig. Kilátástalan próbálkozás.

Nem tehetek egyebet, mint hanyatt fekszem, s bámulom az eget. A szomjúság egyre jobban kínoz. Önkéntelenül tapogatom a pisztolyomat. Előveszem, nézegetem a könnyed, ügyes kis jószágot. Lehunyom a szemem, s kerek, sima nyílását halántékomra illeszttem. Ha megmozdul az ujjam, soha többé nem fogok szomjazni. De hirtelen világosság gyűl az agyamban. Sebesen felülök, szembefordulok a falszöglettel, célba veszem a kötelet. Két lövést adok le rá, rögtön megpörkölődik egy darabon. Eszeveszetten tépem-marcangolom a kezemmel, fogammal, míg végül is elszakad. Vad örömben elfeledkezem lábbilincseimről, hevesen felugrom, elvágódok, és máris mászok a korszó felé. Fölébe hajlok. Valami csillog benne - víz! Talán víz, talán valami más... de nem tétovázom. A korszó fala vastag, nem könnyű inni belőle, amint azonban lehajtom az első kortyot - jó hideg! -, a győzelem érzése önt el. Lám, az iparkodás mindig elnyeri

jutalmát. Űgy érzem, mintha megértettem volna valamit az élet igazságából.

A víz nem volt sok, egy cseppet se hagytam belőle.

Átölelem a sárga korszót, s mihelyt kissé jobban érzem magam, ábrándozni kezdek. Ha visszajutok a Földre, okvetlenül magammal viszem. Nincs remény? Kihúzom magam, s hosszú ideig mozdulatlanul bámulom a korszó száját.

Fejem felett egy csapat madár húz el, rövid kiáltásuk magamhoz ébreszt. Felnézek. Az égen őszibarackvirágszínű felhő úszik, s bár nem fedi el teljesen a szürkéséget, mintha magasabb, tisztultabb lenne a mennybolt. A fal peremét is megvilágítja egy eléggé erős fénysugár. Nemsokára beesteledik, gondolom.

Most mihez fogjak?

Itt nem látszik megvalósíthatónak semmiféle olyan elgondolás, amit a Földön alkalmazni lehetne. Hogyan dönthetnék következő

lépéseimről, ha a másik oldal szándékaival egyáltalán nem vagyok tisztában? Robinson korántsem volt ilyen nehéz helyzetben: tudott segíteni magán, tudott dönteni. Nekem egy csapat macskaember kezei közül kellene megszabadulnom, de nem ismerem történelmüket, soha nem olvastam róluk.

Mégis, mit kellene tennem?

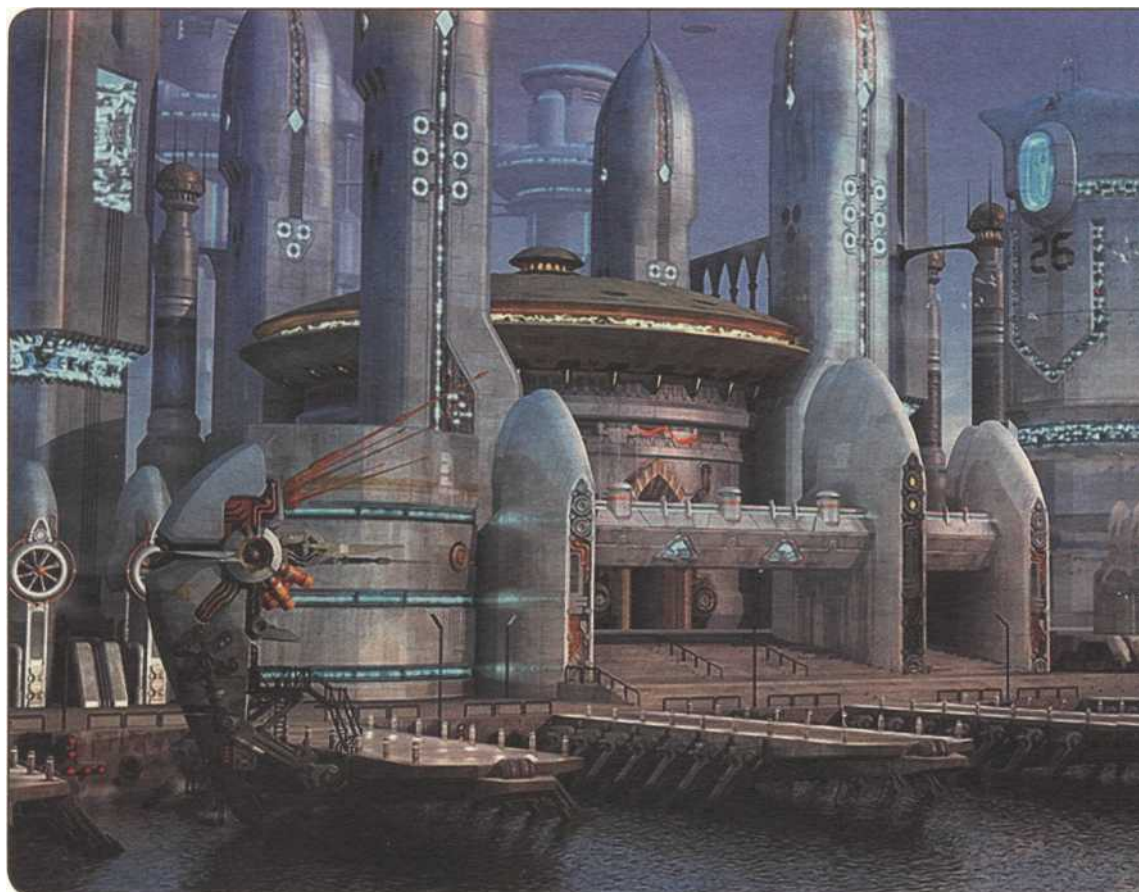
Elsőként mindenestre a lábbilincstől kell megszabadulnom. Még nem jutottam hozzá, hogy alaposabban szemügyre vegyem - de talán azért nem törődhettem vele, mert mindig is úgy

tudtam, hogy a bilincsnek vasból kell lennie. Most mégis meg kell vizsgáljam, mert színe ónfehér, nem vasból van. Megkaptam tehát a választ arra, hogy miért nem kobozták el a pisztolyomat. A Marson nincs vas, a macskaemberek túlzott óvatosságukban sem mertek hozzányúlni, mert attól tartottak, bajt hoz rájuk, ha megérintik a számukra ismeretlen tárgyat. A bilincs, bár tapintásra kemény, nem vasból van. Megpróbálok szétörtni - nem megy. Miből lehet? Kíváncsiságom és a menekülés sürgetése ezen a ponton összetalálkoznak. Megkoptatom a pisztoly csövével. Fém tárgyra emlékeztető hangot ad, de nem hasonlít a vas csengésére. Talán ezüst? Vagy ón? Ha

Miao Ho

a vasnál lágyabb anyag lenne, találnék módot, hogy szétvágjam. Például eltörném a korszót, s a bilincset a cserepek élével reszelném. (Már meg is feledkeztem arról a tervemről, hogy magammal viszem a Földre...) Fel is emelem, hogy a falhoz üsse, de mégsem merem, félek, felriasz-

tom kint az embereket. Biztosan őrködik valaki, gondolom. Lehetetlen! Hisz az előbb már lövéseket adtam le, és nem tapasztaltam semmi mozgást. Most, utólag, azonban félni kezdek: mi lett volna, ha az előbbi lövések nyomán bejött volna valaki, egy sereg ember? De hát nem jöttek, bátorság! A korszó kirepül a kezemből, azonban csak egy darabka törik le belőle. Kicsi, de éles. Munkához fogok.

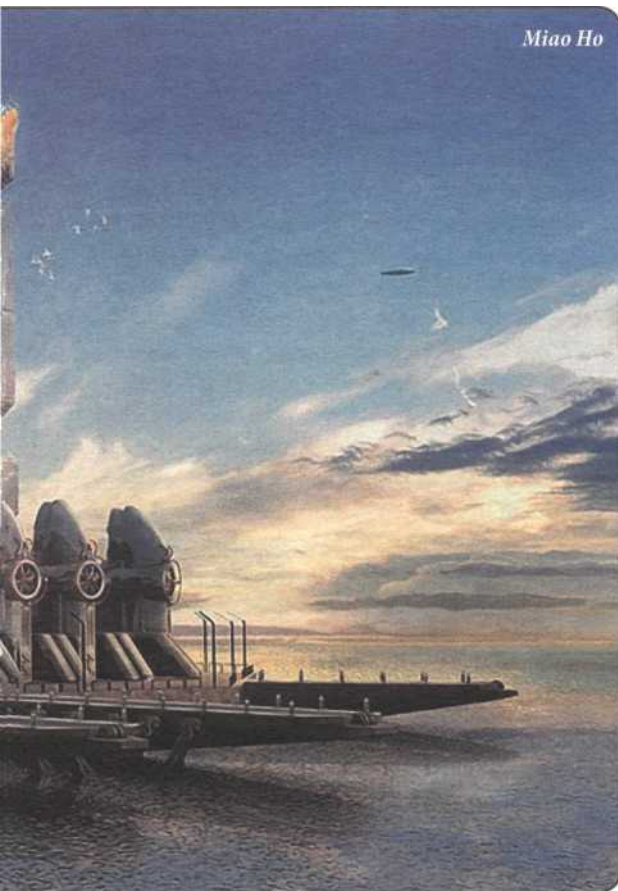
Vasgerendából lehet hímzőtűt reszelni, akár olyat is, mint az eredeti, de egy fémbilincset rövid időn belül kódarabbal szétvágni nem sok sikerrel kecsegtető feladat. A tapasztalatok többnyire tévedések termékei, nekem csak az a lehetőség adatott meg, hogy optimistán tévedhetek. A földi tapasztalatok itt nem sokat érnek: már vagy fél napja reszelek, s még semmi eredmény, akárha gyémántot akarnék a cseréppel szétvágni.

Végigtapogatom testemen a rongyokat, a cipőmet, a hajamat, hátha találok valamit, ami segí-

tene rajtam; kutatok, keresek, mint egy oktalan állat! Aha! A nadrágszój alatti zsebemben egy doboz gyufát találok, fémtokban. Nem jutott volna eszembe, ha nem kutatom át magam ilyen gondosan, pedig nem szoktam magamnál gyufát hordani, mert nem dohányzom. Hogy került mégis hozzám? Nem emlékszem. De mégis. Egy barátomtól kaptam. Hallotta, hogy kutatóútra indulok, s közvetlenül az indulás előtt jött ki a repülőtérről elbúcsúzni. Nem volt nála búcsúajándék, hát ezt a kis doboz gyufát dugta a zsebembe. „Remélem, nem okoz súlytöbbletet a gépnek!” - mondta tréfálkozva. Emlékszem - de mintha évekkel ezelőtt történt volna mindez; a fél hónapos repülés nem volt valami lélekn nyugtató dolog.

Játszadózom a dobozzal, megkísérlem nyomon követni a fél hónappal ezelőtt történetet. Ha nincs remény, gondoljunk legalább a múlt örömeire! Az élet sokféle módon képes vigaszra találni.

Miao Ho

Az ég besötétedett. Gyomrom érezni kezdi az éhséget. Meggyújtok egy szál gyufát, mintha körül akarnék nézni, nem találok-e valami ehető. Kialszik, új szálát gyújtok. A kis lángot szórakozottan a bilincshez tartom, hadd látom, hogyan ég. Sercegő hangot hallok, s oly gyorsan, mint amikor az ember kínai 4-et ír, körbefut a láng, s a bilincsből máris csak egy kis fehér hamu maradt. Orromat kellemetlen szag csapja meg, hányingerem támad.

Nem hittem volna, hogy a macskaemberek ismerik az anyagok kémiai előállításának módját!

4

Kezem-lábam levetette bilincseit, de mit érek vele, ha nem vagyok szabad! Kedvetem azért nem veszítem el, végtére is nem kötelességem őrizni ezt az üreget a macskaemberek számára. Elteszem a pisztolyt és a gyufásdobozt, s az el-

szakított kötelet megragadva felkapaszkodom a falon. Amint elérem a peremét, kipillantok. Egyetlen sötétlő szürkesség a világ, de nem az éjszaka sötétjére emlékeztet, inkább mintha valami forró köd borulna mindenre, a pára szállongó füstje nélkül. Átmászom a falon, leugrom. Most merre? Iménti bátorságom szinte nyomtalanul elpárolog. Se házat, se lámpafényt nem látni, semmiféle nesz, hang nem hallatszik. A távolból - talán nem is túl messziről, hiszen nem tudom felmérni a távolságot - mintha valami liget fái sötétlenének. Be merjek menni a fák közé? Ki tudja, nem tanyáznak-e benne mindenféle vadállatok!

Felnézek az égre. Csak néhány nagyobb csillag látszik, a szürkességben gyenge vöröses fényt sugároznak.

Megint megszomjaztam, s ráadásul nagyon éhes vagyok. Pedig nem érzem magam képesnek arra, hogy az éjszakában élelem után kutassak, még ha el tudnám is viselni a vadak és madarak társaságát. Szerencsére nincs hideg, itt valószínűleg akkor se fáznék, ha éjjel-nappal meztelen lennék. Letelepszem egy fa tövébe, nézem a néhány csillagot az égen, s a távolban azt a ligetet. Semmire sem merek gondolni, mert még olyan nevetséges gondolat is könnyet tud csalni a szemembe, hogy a magány a fájdalomnál is gyötrőbb.

Sokáig üldögélek így, szemem lassan elnehazedik. Pilláim le-lecsukódnak, aludni azonban nem merek, az első szívdobbanásra nagy erőfeszítéssel felnyitom a szemem, hogy aztán megint lecsukódjak. Egy ízben mintha valami fekete árnyat pillantanék meg, de eltűnik, mielőtt tisztábban kivehetném. Korholom magam, hogy talán kísértetet látok. Szemem lecsukódik, majd hamarosan ismét felnyílik. Nyugtalan vagyok. Aha! Most mintha megint feltűnt volna egy árnyék, de mire észreveszem, már el is illan. A hajam égneek áll: kísértetfogás nem szerepel marsbeli terveimben. Ezután azonban már nem merem lehunyni a szemem.

Egy ideig nem történik semmi. Megpróbálok úgy lehunyni a pilláimat, hogy résznyire kilássak. S az árnyék máris megjelent!

Már nem félek: ez semmi esetre sem kísértet, hanem macskaember. Látása nagyon fejlett kell legyen, ha ilyen messziről is észreveszi, hogy

nyitva vagy csukva tartom-e a szemem. Lázás izgatottság vesz erőt rajtam, szinte eláll a lélegzetem. Meg fogom várni, amíg egészen elém kerül, csak akkor cselekszem. Olyan érzésem támad, hogy mindenképpen magasabb rendű vagyok a macskaembernél, de nem tudom, mire alapozódik ez az érzés. Talán arra, hogy pisztolyom van? Nevetséges.

Az időnek nincs értéke. Évszázadokba is beletelhetne, míg a macskaember közelebb kerül hozzám. Mintha minden egyes lépéshez negyed- vagy akár egy teljes órára lenne szüksége. Mintha lépéseiben a macskatörténelem minden óvatossága felhalmozódott volna. Hol jobbra, hol balra próbál egy-egy lépést, derekát begörbítve könnyedén feláll, balra fordul, hátralép, aztán megint meggörbíti testét. Valószínűleg a macska is így gyakorolja az egérfogást. Rendkívül érdekes látvány.

Egy mozdulatra, de talán a szemem rebbenésére is világgá futna. Nem mozdulok tehát, csak szemem vékonyka résén át figyelem, mit is akar tulajdonképpen.

Látom, nincs rossz szándékkal irántam, sőt fél, hogy árthatok neki. Kezében nem tart semmit, egyedül jön, lehetetlen, hogy meg akarjon ölni. Miként tudnám értésére adni, hogy én sem akarom bántani őt? Legjobb, ha nem mozdulok. Így legalább nem ijesztem el.

Egyre közelebb ér hozzám. Már érezni forró lehetét. Testét ferdén tartja, elővigyázatos helyzetben, mint aki bármikor kész elinalni. Kétszer elhúzza a kezével a szemem előtt. Alig észrevehetően biccentek. Sebesen visszahúzza kezét, s futásra kész testhelyzetben figyel. Megint könnyedén bólintok, ezúttal nem mozdul. Nagyon lassan mindkét kezem felemelem, s nyitott tenyeremet mutatom neki. Ő is bólint, mintha megértené ezt a kézi jelbeszédet, s visszahúzza messzire előrenyújtott lábát. Nyitott kezemet változatlanul feltartva, az üdvözlés jeleként többször meghajlok. Néhányszor ő is megbiccenti fejét. Derekam kissé kihúdom, s közben őt nézem, nincs-e szándékában elfutni. Így állok fel végül, keserves, nevetséges veszködés s legalább félóráig tartó körülményeskedés után.

Ha a körülményeskedés a cselekvéssel azonos, akkor a macskaemberek nagyon tudnak tevő-

kenykedni. Végtelenbe nyúló ideig fontoskodott, gesztikulált, bólogatott, húzogatta orrát-száját, s testének szinte minden izmát működésbe hozta, hogy értésemre adja, neki sincs ártó szándéka. De körülményeskedése órák hosszát, talán egy hétig is eltartott volna, ha valahonnan a távolból nem bukkannak elő újabb árnyak. Előbb a macskaember veszi őket észre, s mikorra én is felfigyelek rájuk, már futásnak is ered, miközben integet, hogy kövessem. Utánaindulok.

A macskaember gyorsan, hang nélkül fut. Jómagam kiéhezetten, szomjasan nem fogok messzire jutni, máris csillagok cikáznak a szemem előtt. De határozottan úgy érzem, sem rá, sem rám nézve nem lesz jó vége, ha a többiek utolérnek. Semmiképpen sem szabad tehát elszakadnom ettől az új baráttól, aki marsbeli kalandjaimban segítségemre lehet. Társam azonban gyorsít, engem pedig rögtön beérnek. Még bírom egy ideig, de a szívem úgy kalimpál, mintha ki akarna ugrani a helyéből. Mögöttem hosszú, éles üvöltéseket hallok, üldözőink bizonyára türelmetlenek, különben meggondolatlanul nem adnának hangot. Érzem, pillanatokon belül a földre bukom. Még egy lépés, s elfolyó véremmel életemnek is vége.

Maradék erőmmel előrántom pisztolyomat. Elvágódok, de közben - magam sem tudva, milyen irányba - elsütöm a fegyvert, aztán, szinte a lövés hangját sem hallva, elveszítem eszméletemet.

Amikor újra felocsúdok, egy szobában találok magam. Körülöttem szürkesség, szemem előtt vörös fénykarikák cikáznak. Föld, repülőgép, vérfoltok... Visszazuhanok az ájulásba.

Csak napok múlva tudtam meg, hogy a macskaember úgy vonszolt egészen a házáig, mint valami döglött ebet. Ha nem mondta volna meg, nem hinném el, hogy így kerültem ide. A Marson oly finom szemcséjű a homok, hogy testemen semmiféle horzsolás nem látszik. Üldözőink úgy megrémültek a pisztolylövéstől, hogy talán napokon át szaladtak. Kis pisztolyom révén - pedig csak egy tucat golyó fér bele - Mars-szerte ismert hős lett belőlem.

Szerzőinkről

Csao Jung-kuang

1980-ban született. Csilinben végzett a Művészeti Egyetem rajzfilmkészítő szakán. Hihetetlen képzelőerővel megáldott művészként úgy vélte, nem kell feltétlenül a természetben előforduló dolgokat megjeleníteni, hanem helyettesítésükre maga keresett más tárgyakat, élőlényeket, és azokkal pótolta ezeket mind írásaiban, mind rajzaiban. Több díjat nyert, mint rajzfilmes, és SF-írásaiért egy ízben a Tejút-díjat is megkapta. Számos gyerekkönyv írója és illusztrátora.

Hszing Hö

Eredeti végzettsége építész, az újszerű pszichológiai SF képviselője. Rajongói gyakran az interneten olvassák műveit, így tett szert igen nagy népszerűsége. Legismertebb novellái a „Háború a világhálón”, az „Álomszerű Három Királyság” és a „Végső küzdelem”. Azt vallja, hogy az SF-irodalom feladata az emberek ismereteinek kibővítése, ezért írásaiban tudományos pontosságra törekszik.

Csiang Jün-seng

1944-ben született. Diplomát 1967-ben szerzett a Futan Egyetem történelem szakán. Jelenleg több sanghaji egyetem professzora. Számtalan SF-művet írt, de emellett fordítóként is jelentős hatással volt a kínai tudományos-fantasztikus irodalomra. Háromszor nyerte el a Tejút-díj ezüst fokozatát. 1996-ban egy tajvani irodalmi kongresszuson is részt vett, 1998-ban pedig csatlakozott az amerikai Kansas Egyetemen működő SF-alkotók kutatócsoportjához.

Csen Lan

A Pekingi Postai és Távközlési Egyetemen végzett, de polgári foglalkozása mellett az írás is vonzani kezdte. Az író nő kiadványunkban is szereplő „Macska-egér játék” című elbeszélése 1997-ben elnyerte a Tejút-díj bronzfokozatát - elsőként a női szerzők közül, ráadásul egy másik hölgygel, Kun Penggel megosztva!

Han Szung

Csongcsingban született. Angol és újságíró szakot végzett, majd irodalmi és jogi diplomát is szerzett. 1991-től a Hszinhua hírügynökség riportereként dolgozott, később egy magazin főszerkesztő-helyettese, majd főszerkesztője lett. SF iránti érdeklődése az egyetemen kezdődött és már 1991-ben megírta „Az univerzum

sírköve” című munkáját. Ezt követően egymás után jelentek meg novellái és önálló kötetei. Művei 1988-ban és 1990-ben elnyerték a Tejút-díjat, 1991-ben a Világ Kínai SF-Íróinak Díját, 1995-ben pedig a Kínai SF Irodalmi Díjat.

Liu Ven-jang

Pekingben született 1970-ben. A Nehézipari Egyetemet végezte el. A '90-es években jelentek meg első művei, melyek rögtön el is nyerték a Tejút-díjat. 2000-től 2003-ig egy népszerű folyóirat főszerkesztője volt. Saját írásai közül jelentősebbek a „Az élet villanása” című novella és a Csodálatos hangya című regény. Utolsó műve, „Az elveszett 13. emelet” 2006-ban jelent meg, és még ebben az évben elnyert egy olvasók által odaítélt közönségdíjat is. 2007-ben fiatalon, életének 37. évében elhunyt.

Kun Peng

Csilinben született. Egyike azon keveseknek, akik nő létükre Kínában SF-fel foglalkoznak. 1997-ben már komoly elismerést vívott ki azzal, hogy a Kohuan Sicsie magazinban megjelent „Egy vén csavargó emlékei” című elbeszéléssel elnyerte a Tejút-díj, a legrangosabb országos SF-kitüntetés bronzfokozatát - elsőként a női szerzők közül, ráadásul egy másik hölgygel, Csen Lannal megosztva!

Vu Jen

Vu Jen, egyetemi professzorként tagja a Kínai Írószövetségnek, a Kínai Tudományos Írószövetség Irodalmi Bizottságának alelnöke, az SF-írók Kutatószövetségének elnöke, továbbá tagja az Amerikai SF-írók Szövetségének is. Főszerkesztő-helyettese volt a Kohuan Sicsie folyóiratnak. A pekingi Sőfan Egyetemen kurzusokat indított a tudományos-fantasztikus irodalomról, és nevelgette a fiatal kínai írók új nemzedékét. 2003-ban szervezni kezdett egy, az SF kutatására szakosodott csoportot.

Liu Csi-an

A kínai tudományos-fantasztikus irodalom egyik jelentős alakja. A kiadványunkban is szereplő „A bizonyíték” című novellája 1991 januárjában jelent meg a Kohuan Sicsie magazinban, és rögtön elnyerte vele a Tejút-díj bronzfokozatát. Művei a klasszikus stílusú SF kategóriájába tartoznak.

Csen Vej-han

Erről a szerzőnkről sikerült a legkevesebbet megtudnunk, mindössze annyit, hogy általunk leközölt „Alkonyodik, s egy ember sincs, aki verset tudna írni” című elbeszélése 2000-ben elnyerte a Tejút-díj ezüstfokozatát. Írása mindenesetre megmutatja, hogy az ország robbanásszerű modernizációja nyomot hagy az ott születő SF-en, továbbá hogy az írókat a technika mellett annak társadalomra gyakorolt hatásai is foglalkoztatják.

Jang Mej

1982-ben született Szecsuanban. 2004-ben szerzett diplomát a Tiencsin Nankaj Egyetemen, ahol kínai irodalmat tanult. Már hét éves korában elkezdett írni, és 12 éves volt, amikor először megjelent egy műve. 2004 és 2006 között Sencsenben egy magazin szerkesztőjeként dolgozott. 2006 óta minden idejét az írásnak szenteli. Tejút-díj nyertes novellái a „Levendula” és „A napfény városa”. Az írónőre nagy hatást gyakorolt a tibeti kultúra és a buddhista filozófia, számos tibeti barátja van.

Li Hszüe-vu

A '90-es években feltűnt új generáció egyik jeles képviselője a kínai SF-irodalomban. Nemzedéke többi tagjához hasonlóan 18-20 évesen kezdett el tudományos-fantasztikus elbeszéléseket publikálni, és újszerű, friss stílusával hamarosan nagy népszerűsége tett szert. „Álomtükör” című novellája 1996 decemberében jelent meg.

Csao Haj-hung

Bár a hetvenes években született, de máris a kínai SF hercegnőjeként emlegetik. A hangcsoui Csöcsiang Egyetemen végzett, és ugyanitt lett a közgazdasági tan-szék idegen nyelvi lektorátusának tanára. Már középiskolás éveiben elkezdett írni, de csak később fordult az SF felé. Novellái először magazinokban, majd önálló kötetekben jelentek meg. Írói munkássága mellett fordítói tevékenységével is kivívta az olvasók elismerését. 1999-ben elnyerte a Tejút-díjat.

Pan Haj-tien

A pekingi Csinghua egyetemen végzett építész szakon. A kínai SF-írók harmadik generációjának egyik kiemelkedő személyisége. Művei tele vannak új elképzelésekkel és túlradó szenvedéllyel. Ötször nyerte el a Tejút-díjat. 1996-ban lépett először nyilvánosság elé a „Klónozott város” című munkájával, ami azonnal osztatlan sikert aratott. Már ebben megtapasztalhatták az olvasók rendkívül kifejező nyelvezetét és briliáns fantáziáját.

Lao Sö

Pekingben született 1899-ben. Elszegényedett mandzsú család sarjaként mint pedagógus kezdte pályáját. 1924-ben Londonba költözött, és egyetemen végzett munkája mellett írni kezdett. Hazatérve a kínai írószövetség elnöke lett. A '30-as években satirikus regényeivel szerzett hírnevet, később azonban elcsábította a drámák világa. A kulturális forradalom kitörése után, 1966-ban önkézzel vetett véget életének.

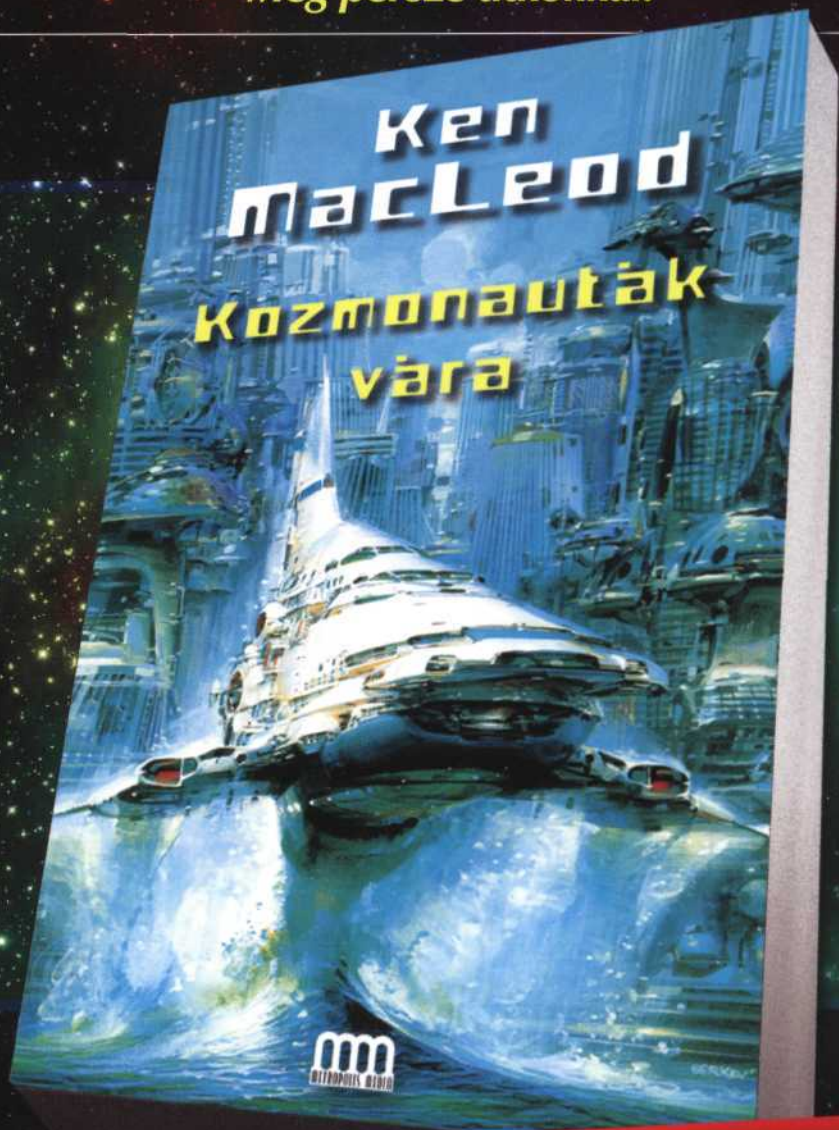
Szerkesztőségünk szeretne külön köszönetet mondani néhány olyan személynek, akiknek segítségével ez a kiadvány nem jöhetett volna létre. Első helyen kell említenünk Vang Cö-hao tanárnő nevét, aki az ELTE BTK Kínai Tanszékének anyanyelvi lektora, és kötetünk novelláinak kiválógotója. Dr. Salát Gergely adjunktus, az ELTE Konfuciusz Intézetének munkatársa a nevek átirásában és a szöveg korrektúrájában nyújtott nélkülözhetetlen támogatást. Kínai részről Tang Hai-tao történész-szerkesztő tett sokat a kommunikációs csatornák kialakításáért, és nem feledkezhetünk meg Vu Jenről, a Pekingi Egyetem professzoráról sem, aki hasznos tanácsokkal volt segítségünkre.

Zhi hua yanyi © 2002 by Zhao Yongguang (Kehuan Shijie) • Chaosheng © 1994 by Xing He (Kehuan Shijie) • Yige wuxu laoren de gushi © 1991 by Jiang Yunsheng (Kehuan Shijie) • Mao zhuo laoshu de youxi © 1997 by Chen Lan (Kehuan Shijie) • Meiyou daan de hangcheng © 1995 by Han Song (Kehuan Shijie) • Yi ri qiu © 2002 by Liu Wenyang (Kehuan Shijie) • Yi ge lao liulanghan de zishu © 1997 by Kun Peng (Kehuan Shijie) • Shu Biao Dian © 2001 by Wu Yan (Kehuan Shijie) • Zhengju © 1991 by Liu Ji'an (Kehuan Shijie) • Ri luole, que mei ren xie shi • © 2000 by Chen Weihao (Kehuan Shijie) • Xunyicao © 2001 by Yang Mei (Kehuan Shijie) • Mengjing © 1996 by Li Xuewu (Kehuan Shijie) • Tuo © 2001 by Zhao Haihong (Kehuan Shijie) • Yanshi chuanshuo © 1998 by Pan Haitian (Kehuan Shijie) • Maocheng ji © 1933 by Lao She (Maocheng ji)

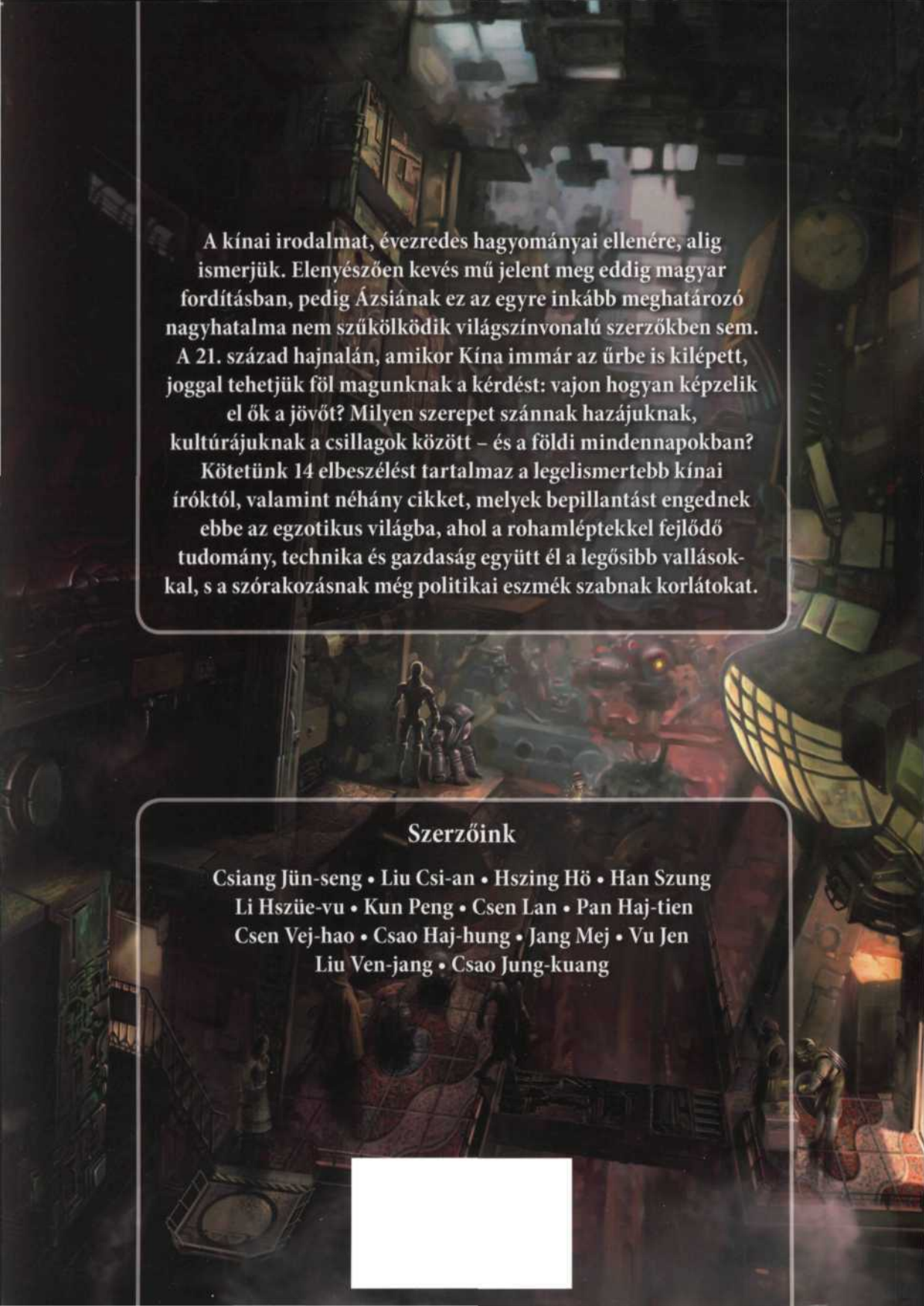
A Galaktika Fantasztikus Könyvek újdonsága

*Az emberiség leghőbb vágya eljutni a csillagok közé.
A 21. században éppúgy, mint a távoli jövőben.*

*Két különleges világ, tele emberekkel és idegen lényekkel.
Meg persze titkokkal.*

Modern űropera a javából!

A kínai irodalmat, évezredek hagyományai ellenére, alig ismerjük. Elenyészően kevés mű jelent meg eddig magyar fordításban, pedig Ázsiának ez az egyre inkább meghatározó nagyhatalma nem szűkölködik világszínvonalú szerzőkben sem. A 21. század hajnalán, amikor Kína immár az űrbe is kilépett, joggal tehetjük föl magunknak a kérdést: vajon hogyan képzelik el ők a jövőt? Milyen szerepet szánnak hazájuknak, kultúrájuknak a csillagok között – és a földi mindennapokban? Kötetünk 14 elbeszélést tartalmaz a legelismertebb kínai íróktól, valamint néhány cikket, melyek bepillantást engednek ebbe az egzotikus világba, ahol a rohamléptekkel fejlődő tudomány, technika és gazdaság együtt él a legősibb vallásokkal, s a szórakozásnak még politikai eszmék szabnak korlátokat.

Szerzőink

Csiang Jün-seng • Liu Csi-an • Hszing Hö • Han Szung
Li Hszüe-vu • Kun Peng • Csen Lan • Pan Haj-tien
Csen Vej-hao • Csao Haj-hung • Jang Mej • Vu Jen
Liu Ven-jang • Csao Jung-kuang